

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

โดย

นางสาวภัทรานิษฐ์ สงประชา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาดลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์ แผน ก แบบ ก 2

ภาควิชาการศึกษาดลอดชีวิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

โดย
นางสาวภัทรานิษฐ์ สงประชา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาดลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์ แผน ก แบบ ก 2

ภาควิชาการศึกษาดลอดชีวิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE ENVIRONMENT SUPPORTTING STUDENTS LEARNING IN SCHOOL
FOR THE DEAF

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (LIFELONG EDUCATION AND HUMAN DEVELOPMENT)

Department of LIFELONG EDUCATION

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2019

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

58251202 : การศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์ แผน ก แบบ ก 2

คำสำคัญ : สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้, โรงเรียน โสตศึกษา, นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

นางสาว ภัทรานิษฐ์ สงประชา: สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภัทรพล มหาจันทร์

วัตถุประสงค์งานวิจัยนี้เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา 6 ด้าน คือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านการเรียนการสอน 4) ด้านการให้บริการผู้เรียน 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และ 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และเปรียบเทียบระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมของครูและนักเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานที่ได้บูรณาการวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยคุณภาพเข้าด้วยกัน โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลจากครูและนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 381 คน และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 7 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปครูและนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและระยะเวลาที่ปฏิบัติงานหรือศึกษาอยู่ในโรงเรียนโสตศึกษาส่วนใหญ่อยู่ที่ 0-5 ปี
2. ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้มากที่สุด ส่วนด้านสังคมกลุ่มเพื่อนมีค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้ที่น้อยที่สุด
3. ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้มากที่สุด ส่วนด้านสังคมกลุ่มเพื่อนมีค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้ที่น้อยที่สุด
4. การเปรียบเทียบระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของครูและนักเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนมีระดับการรับรู้ของครูและ

นักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

58251202 : Major (LIFELONG EDUCATION AND HUMAN DEVELOPMENT)

Keyword : Environment supports, Deaf students, School for the deaf

MISS PATTRANIT SONGPRACHA : THE ENVIRONMENT SUPPORTING STUDENTS LEARNING IN SCHOOL FOR THE DEAF THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR PH.D. PATTARAPOL MAHAKAN

The purpose of this research is to study 6 aspects of the environment supporting students learning in school for the deaf, including: 1) building 2) curriculum 3) learning and teaching 4) services for students 5) activities for students and 6) peer relationships, and to compare the environment management according to the perception of teachers and students. This research used a mixed-method design. Quantitative data were collected through questionnaires from 381 teachers and students in the school for the deaf in the 2018 academic year. Qualitative data were collected through in-depth interviews from 7 key informants. The statistical analysis were mean, standard deviation, t-test, and content analysis

The research results were:

1. The environment supporting students learning in school for the deaf, showed the most of teachers and their students are female. They are working and studying in the school for the deaf between 0-5 years.

2. The environment supporting students learning in school for the deaf, according to the satisfaction with the overall of teacher's perception in the high level. And the activities for students have the highest mean scores. As for the peer relationships with the lowest level of awareness.

3. The environment supporting students learning in school for the deaf, according to the satisfaction with the overall of student's perception in the high level. And the activities for students have the highest mean scores. As for the peer relationships with the lowest level of awareness.

4. The environment supporting students learning in school for the deaf, the teachers and their students have perceived levels of environmental aspects which were not different in

significant level of perception of teachers and students at the .05 level. When considering each aspect, it was found that the peer relationships there was a different statistically significant level of perception of teachers and students at the .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผศ.ดร.ภัทรพล มหาจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.ธีรศักดิ์ ศรีสุรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ความรู้และคำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณในความกรุณาของ อ.ดร.พีรเทพ รุ่งคุณากร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.จริยาภรณ์ รุจิโมระ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้คำปรึกษาในการตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาการศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ ให้คำแนะนำและประสบการณ์อันมีค่าอย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเจ้าของหนังสือวารสาร เอกสาร และวิทยานิพนธ์ทุกเล่ม ที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้คำแนะนำและกำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครู และนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาทุกแห่งที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บข้อมูลการวิจัย ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัย จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี คุณค่าหรือประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่พระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่อบรมสั่งสอน แนะนำ ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา

ภัทรานิษฐ สงประชา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง	ฉุ
บทที่ 1 บทนำ	2
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
คำถามของการวิจัย.....	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	8
ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	9
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
กรอบแนวคิดของการวิจัย	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
1. ประวัติความเป็นมาของการจัดการศึกษาพิเศษ	15
1.1. ความเป็นมาของการศึกษาพิเศษ	16
1.2. ประวัติความเป็นมาของการศึกษาพิเศษในประเทศไทย	17
1.3. ประวัติการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	25
2. หลักการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	27

2.1. หลักการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	27
2.2. ลักษณะการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	32
2.3. การจัดหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	36
3. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	39
3.1. ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	39
3.2. สาเหตุความบกพร่องทางการได้ยิน.....	42
3.3. ประเภทของความบกพร่องทางการได้ยิน.....	43
3.4. การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	44
3.5. ลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	46
4. แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม.....	47
4.1. ความหมายของสภาพแวดล้อม.....	47
4.2. ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน.....	48
5. การจัดสภาพแวดล้อม.....	55
5.1. การจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่.....	56
5.2. การจัดสภาพแวดล้อมด้านหลักสูตร.....	60
5.3. การจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน.....	62
5.4. การจัดสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการผู้เรียน.....	70
5.5. การจัดสภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน.....	72
5.6. การจัดสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน.....	74
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	79
6.1 งานวิจัยในประเทศ.....	79
6.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	82
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	84
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	84

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	86
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	87
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	88
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	90
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนใน โรงเรียน โสตศึกษาของครู (n = 97)	93
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนใน โรงเรียน โสตศึกษาของนักเรียน (n = 284).....	101
ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนใน โรงเรียน โสตศึกษาตามระดับการรับรู้ของครูและนักเรียน	108
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารในสถานศึกษา.....	109
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	128
5.1 สรุปผลการวิจัย	130
5.2 อภิปรายผล.....	135
5.3 ข้อเสนอแนะ	141
ภาคผนวก	143
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	144
ภาคผนวก ข ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity).....	161
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability)	178
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย	183
ภาคผนวก จ หนังสือขอตกลงเครื่องมือ	189

ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูล195

รายการอ้างอิง202

ประวัติผู้เขียน210

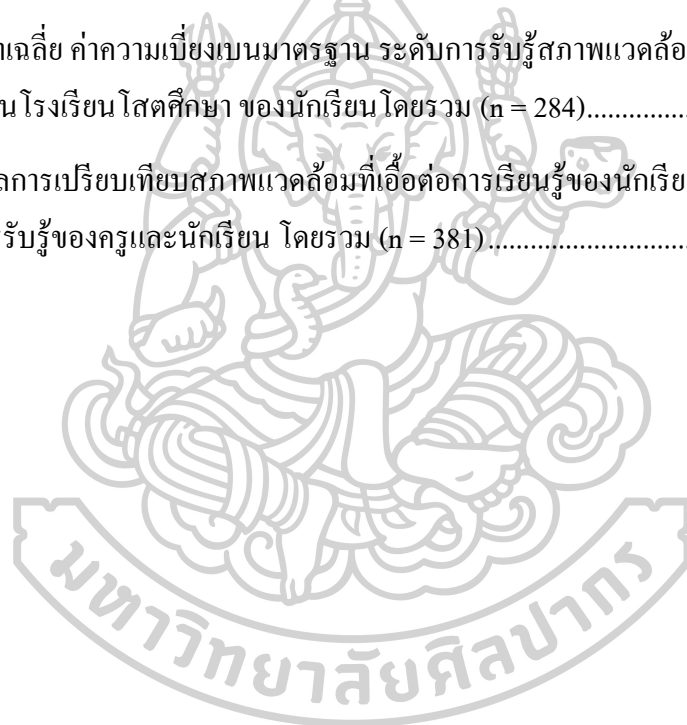

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 การจัดระดับการสูญเสียการได้ยิน 6 ระดับ ตามทางการแพทย์.....	41
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ตัวแปรสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้.....	77
ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูและนักเรียน	84
ตารางที่ 4 จำนวน และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถาม.....	90
ตารางที่ 5 จำนวน และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม	91
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาของครู ด้านอาคารสถานที่ (n = 97).....	93
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาของครู ด้านหลักสูตร (n = 97).....	94
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาของครู ด้านการเรียนการสอน (n = 97).....	96
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาของครู ด้านการให้บริการผู้เรียน (n = 97).....	97
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาของครู ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน (n = 97).....	98
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาของครู ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน (n = 97).....	99
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา ของครูโดยรวม(n = 97)	100
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาของนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ (n = 284)	101
ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาของนักเรียน ด้านหลักสูตร(n = 284)	102

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนใน โรงเรียน โสตศึกษาของนักเรียน ด้านการเรียนการสอน (n = 284).....	103
ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนใน โรงเรียน โสตศึกษาของนักเรียน ด้านการให้บริการผู้เรียน (n = 284).....	104
ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนใน โรงเรียน โสตศึกษา ของนักเรียนด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน (n = 284)	105
ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนใน โรงเรียน โสตศึกษาของนักเรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน (n = 284)	106
ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนใน โรงเรียน โสตศึกษา ของนักเรียนโดยรวม (n = 284).....	107
ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนใน โรงเรียน โสตศึกษา ตามระดับการรับรู้ของครูและนักเรียน โดยรวม (n = 381).....	108

วิทยานิพนธ์นี้

ได้รับทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์ จากเงินงบประมาณแผ่นดินหมวดเงินอุดหนุน

ประจำปีงบประมาณ 2651 (ได้รับการจัดสรรผ่านกองกิจการนักศึกษา)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อเป็นทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และยิ่งเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 จะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงจากผลที่เกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร ภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ ภาวะที่มีทรัพยากรจำกัด จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้การจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ การปฏิรูปการศึกษาส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบในการจัดการศึกษา ได้แก่ การปฏิรูปการบริหารและการจัดการ การปฏิรูปหลักสูตร การปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อหวังผลว่าคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น โดยเฉพาะระดับสถานศึกษา ต้องร่วมกันพัฒนาหลักสูตร จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สนองต่อความต้องการของนักเรียน มุ่งให้นักเรียนมีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น เอื้อต่อการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศอย่างยั่งยืน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เทียน ทองแก้ว (2553) และกระแสนการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง โรงเรียนจึงต้องมีความตื่นตัว และเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิต และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2543 - 2559) กล่าวว่า เตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา และสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ เป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552 - 2559) กล่าวว่า สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา จัดการการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพกระจายอำนาจสู่โรงเรียน เขตพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความร่วมมือจากทุกภาค รวมทั้งความร่วมมือในภูมิภาคและนานาชาตินำไปสู่ความสามารถในการร่วมมือและแข่งขันของประเทศ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติมีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 4)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 24 ระบุไว้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้ ครูและนักเรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมจากสื่อการเรียนแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) โรงเรียนจึงเป็นหน่วยงานที่สำคัญของการจัดการศึกษา มีบทบาทในด้านต่าง ๆ ที่ให้นักเรียนได้รับความรู้ และเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้นักเรียนทุกคนต้องได้รับบริการทางการศึกษา เห็นได้ว่าองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การจัดสภาพแวดล้อม โรงเรียน การสร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อม โรงเรียนที่ดีช่วยส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนเป็นบุคคลที่พร้อมด้วยความรู้ ความสามารถ ความเจริญทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับ Poster (1999) การจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้มีความสวยงามสะดวกสบาย มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ เน้นให้โรงเรียนดูแลรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีพัฒนาการเรียนการสอน การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และชุมชน การตอบสนองความต้องการของผู้เรียน การให้บริการนักเรียน และสอดคล้องกับ Blanford (2006) การจัดสภาพแวดล้อมมีความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนให้เกิดคุณภาพ ประกอบไปด้วย การจัดการสถานที่ การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ครู และชุมชน กระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำหลักสูตร ไปใช้ในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียน รัฐต้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา การเพิ่มช่องทางและโอกาสการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สนับสนุนด้านวิชาการงบประมาณ มีแผนพัฒนาหน่วยงาน จำนวนนักเรียนเข้าเรียนครบตามเกณฑ์ อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์ เป็นองค์กรแห่งสิ่งแวดล้อมที่ดี การเรียนรู้ที่ปลอดภัย มีความก้าวหน้าล้ำสมัย และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีหลักสูตรแบบบูรณาการการที่สอดคล้องกับท้องถิ่นและชุมชน สามารถประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Taba, 1962) สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติมาตรฐานที่ 3.3 การจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ คือ นักเรียนได้เห็นแบบอย่างที่ดี ฝึกการคิด พัฒนาความคิดให้นักเรียนคิดเป็นระบบที่สร้างสรรค์ เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง กิจกรรมสามารถพัฒนาให้นักเรียนได้เรียน

ตรงตามความสนใจ มีความสุขในการเรียน จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555)

โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่จะต้องส่งเสริมสร้างนักเรียนให้ได้รับโอกาสและได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพของนักเรียน โรงเรียนโสตศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งที่มีภาระหน้าที่ให้บริการทางการศึกษาแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีการจัดการเรียนการสอนอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่สนับสนุนการจัดการศึกษานักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งในประเทศไทยเริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ.2494 เป็นวันที่ระลึกว่าด้วยสิทธิมนุษยชนปีที่ 3 ของสหประชาชาติ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้เปิดเป็นหน่วยทดลองสอนคนหูหนวกขึ้นที่โรงเรียนเทศบาล 17 (วัดโสมนัสวรวิหาร) มีนักเรียนครั้งแรก 12 คน โดยใช้การเรียนการสอนที่เน้นให้เด็กพูด ครูใหญ่โรงเรียนสอนคนหูหนวกคนแรกชื่อ ม.ร.ว.หญิงเสริมศรีเกษมศรี ได้ประกาศขอบริจาคที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนสอนคนหูหนวกจากผู้มีจิตศรัทธาทราบถึงคุณหญิงโตะ นเรนดิบัญญัติชากิจ ท่านมอบที่ดินเนื้อที่ 5 ไร่ 1 งาน 50 ตารางวา พร้อมตึกที่อยู่อาศัยและกำหนดให้ทรัพย์สินดังกล่าวเป็น “มูลนิธิเศรษฐเสถียร” เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ตระกูลเศรษฐบุตร เป็นนามสกุลของพระยานเรนดิบัญญัติชากิจและตระกูลโชติกเสถียร อันเป็นนามสกุลเดิมของท่านมูลนิธิดังกล่าวได้ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ โดยมี พณฯม.ล.ปิ่น มาลากุล เป็นผู้จัดตั้งโรงเรียนสอนคนหูหนวกแห่งแรกของประเทศไทยขึ้นในปี พ.ศ. 2495 ปัจจุบันคือ โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ และภายหลังเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ.2507 มูลนิธิเศรษฐเสถียรได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถทรงรับไว้ในพระราชูปถัมภ์ และเปลี่ยนชื่อเป็น“มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวกในพระราชูปถัมภ์”ตั้งแต่นั้นมา

โรงเรียนโสตศึกษาในประเทศไทยปัจจุบันเป็นโรงเรียนศึกษาพิเศษประเภทประจำสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีโรงเรียนโสตศึกษาทั้งหมดจำนวน 21 โรงเรียน จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย บางโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนสายอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เข้าศึกษาทั้งในรูปแบบอยู่ประจำและไปกลับ โดยรัฐบาลเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนให้ทั้งหมด ใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนเช่นเดียวกับการบริหารโรงเรียนศึกษาพิเศษทั่วไป (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555) โดยโรงเรียนโสตศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้ได้รับการศึกษาและมีคุณภาพด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมเพื่อพัฒนาให้เต็มศักยภาพ เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งการเสริมสร้างสมรรถภาพหรือความสามารถของนักเรียน

ให้มีสภาพที่ดียิ่งขึ้นการดำรงชีวิตประจำวันหรือความสามารถที่มีอยู่จากเดิมโดยอาศัยกระบวนการทางการแพทย์ การศึกษา สังคม อาชีพ และกระบวนการอื่นๆ เพื่อให้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีโอกาสและสามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง อยู่ร่วมในสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศและให้บุคคลพิการทุกประเภทมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอาชีพดำรงชีวิตอยู่ร่วมในสังคมทั่วไปอย่างมีความสุข

โรงเรียนจึงต้องมีสิ่งที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ ความสะอาด ความเป็นระเบียบ การตกแต่งห้องเรียน เน้นให้มีการใช้ประโยชน์ที่หลากหลายของห้องเรียน ห้องสมุด สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จัดให้พอเพียงและอยู่ในสภาพใช้การได้ดี ควรที่จะมีการบำรุงดูแลอาคารสถานที่ให้มีสภาพที่ดี ด้านการจัดการเรียนการสอนควรที่จะมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มีสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เพียงพอ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนควรมีวิธีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ กิจกรรมทั้งภายในและภายนอกของห้องเรียน ได้เรียนรู้และสัมผัสกับประสบการณ์จริง เพื่อให้นักเรียนเกิดความสุขและสนุกกับกิจกรรม ซึ่งจะก่อให้เกิดพัฒนาการทางความคิด เกิดการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจตนเองมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนด้วยกัน และด้านการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกจัดกิจกรรมเสริมความรู้ ได้รับประสบการณ์จากนอกจากการเรียนการสอน เอื้ออำนวยนักเรียนให้พร้อมในการเรียน ให้ความสะดวกสบาย รวมถึงสร้างความพึงพอใจให้แก่แก่นักเรียนอย่างมีความสุข ดังนั้น การปรับสภาพแวดล้อมสำหรับโรงเรียน โสตศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ การศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึงแตกต่างไปจากเด็กปกติทั่วไปเนื่องจากไม่สามารถรับข้อมูลผ่านการได้ยิน ไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟังก็ตาม โดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะสูญเสียการได้ยินประมาณ 90 เดซิเบลขึ้นไป เมื่อเปรียบเทียบกับระดับการได้ยินของเสียงปกติดังไม่เกิน 25 เดซิเบล จึงทำให้การรับรู้และการสื่อสารนั้นต้องใช้ภาษามือ ดังนั้น การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึงเน้นการสอนภาษามือควบคู่กับการเขียนการอ่านภาษาไทย เพื่อให้อ่านออกเขียนได้ แต่โรงเรียนที่รับนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการได้ยินยังมีจำกัด เนื่องจากความรู้ ความเข้าใจและความพร้อมของครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนปกติที่จะให้ความรู้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีข้อจำกัด ทำให้มีอุปสรรคในการสื่อสารกัน เพราะฉะนั้นนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินจะต้องเข้ามาเรียนในชั้นเรียนร่วมกับนักเรียน

ที่มีการไต่ถามในกลุ่มสาระวิชาหลักทั้ง 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ สาระวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์การงานพื้นฐานอาชีพ สุขศึกษาพลศึกษา ศิลปะ นาฏศิลป์ และภาษาต่างประเทศ ตามความสามารถรายบุคคลที่จะสามารถเรียนรู้สื่อสารร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ เมื่อนักเรียนเข้าสู่ระบบการศึกษาเรียนรู้ร่วมกันในชั้นกับนักเรียนปกติทั่วไป ในการให้ความรู้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นอุปสรรคต่อครูผู้สอนหลายคน เนื่องจากมีปัญหาที่หากครูไม่รู้จักนักเรียน ไม่เข้าใจวิธีการสื่อสารที่ถูกต้องเพราะไม่เคยได้รับการอบรมด้านภาษามือหรือการพูด และฟังโดยใช้วิธีการมองปาก ทำให้ครูจะไม่เข้าใจนักเรียน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินก็จะไม่เข้าใจครูจะทำให้เป็นอุปสรรค อีกทั้งเมื่อนักเรียนเข้าสู่ระบบโรงเรียนแล้วผู้ปกครองก็จะคิดว่าเป็นการแบ่งเบาภาระของตนเองก็จะวางมือปล่อยให้โรงเรียนแก้ปัญหาไป เพราะตนเองต้องหาเข้ากินค่าและขาดการติดต่อกับโรงเรียนไปเลยให้ครู และโรงเรียนแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนตามความสามารถของครู ดังนั้น ครูจึงเป็นทั้งครู ทั้งพ่อแม่และผู้ดูแลเอาใจใส่ตลอดเวลาที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียน รวมไปถึงนอกเวลาเรียนที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ในโรงเรียนหรือเรียกว่า เรือนนอน จึงทำให้กลุ่มเพื่อนมีความสำคัญกับการเรียน การใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียน เพราะสามารถใช้ภาษามือในการสื่อสาร และบางครั้งเพื่อนสามารถอธิบายให้เข้าใจมากกว่าครู แต่ก็ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ไม่อยากมาโรงเรียนเพราะตนเองเข้ากับเพื่อนไม่ได้ สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เนื่องจากสิ่งแวดล้อม หมายถึง สื่อการเรียนการสอน บรรยากาศ กลุ่มเพื่อน หลักสูตร โรงเรียน สิ่งแวดล้อมทางกายภาพต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สอดคล้องกับ Astin (1971) ที่เสนอไว้ว่าการจัดสภาพแวดล้อมนับเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการสร้างบรรยากาศในสถานศึกษา หากสถานศึกษาใดมีบรรยากาศที่ดีก็จะทำให้นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษาเกิดความรู้สึกพอใจ ภูมิใจ อบอุ่นใจ สบายใจ รู้สึกในความเป็นเจ้าของและอยากมาโรงเรียน ส่วนสถานศึกษาที่มีบรรยากาศไม่ดีจะทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ห่างเหิน เฉยเมย ว้าเหว และไม่อยากมาโรงเรียน ทำให้ส่งผลกระทบต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนและการทำงานของครูเช่นกัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการกำหนดนโยบายที่นำไปปฏิบัติส่งผลต่อการเรียนรู้และการจัดการศึกษาดังที่ได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ว่าการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และความรอบรู้ เพราะฉะนั้นการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาแต่ละแห่งจะต้องพยายามให้ผู้เรียนได้เกิดการ

เรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนและประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับ พระมหาขุนทอง อคฺควโร (2554) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนว่า บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความเกี่ยวข้องกับความรู้สึกของครูและนักเรียนเช่นเดียวกับกุลา ก่อสุวรรณ (2553) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนว่า สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้สามารถช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสนใจเรียนรู้มากขึ้น เพราะจะทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่น่าเรียน นำมาซึ่งความรู้และประสบการณ์ การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมเป็นหน้าที่โดยตรงของทางโรงเรียนที่จะต้องกำหนดให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะตรงกับความต้องการของสังคม เพราะตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน สภาพแวดล้อมย่อมมีผลกระทบต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของผู้เรียน รวมถึงการจัดการเรียนการสอน มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง และปลูกฝังเรื่องความสะอาด ความมีระเบียบวินัย เอื้อเพื่อแผ่ มีความรักความสามัคคี ดังที่ สุรชัย สัมโยและคณะ (2557) สรุปไว้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนย่อมมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนที่มีความสะอาด อาคารสถานที่ วัสดุ และทรัพย์สินอื่น ๆ ที่มีการดูแลรักษา อำนวยความสะดวก พอเพียง อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี พร้อมทั้งจะให้ครูและนักเรียน ใช้ได้ตลอดเวลา ย่อมส่งผลดีให้ทุกคนมีจิตใจที่แจ่มใส จะเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดีในตัวนักเรียน นับว่าเป็นบทบาทที่สำคัญของโรงเรียน ซึ่งจากที่กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของไทยที่ให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงเรื่องของการจัดการศึกษาว่า ต้องส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ดังนั้น ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ครูจึงไม่ใช่ผู้สอนหรือผู้บอกความรู้เพียงอย่างเดียว ครูจะต้องมีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกระบวนการเรียนรู้ความเกี่ยวข้องของระบบการพัฒนาคณาชีพการศึกษา ที่มุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้สู่พัฒนาการของเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานทักษะในการปลูกฝังความรู้สึกลึกซึ้งที่จะสามารถนำไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในอนาคตและส่งผลในภาพรวมของประเทศ การจัดสภาพแวดล้อมต้องคำนึงถึงปัญหาและความต้องการของผู้เรียน การจัดองค์ประกอบให้เอื้อต่อการเรียนการสอน มีบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้และปฏิบัติงาน และที่สำคัญการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาจะต้องจัดให้ครู ผู้เรียน และสภาพแวดล้อมมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม

ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเรื่อง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน โสตศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนเสริมสร้างเจตคติ ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพแห่งการเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

คำถามของการวิจัย

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยวิเคราะห์ จำนวน 20 โรงเรียน

ประกอบด้วย

1. โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ กรุงเทพมหานคร
2. โรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ กรุงเทพมหานคร
3. โรงเรียนโสตศึกษาเทพรัตน์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
4. โรงเรียนโสตศึกษาปานเลศ จังหวัดลพบุรี
5. โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่
6. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี
7. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น
8. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี
9. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี
10. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช
11. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม
12. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก
13. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ
14. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์

15. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี
16. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหาร
17. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี
18. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด
19. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์
20. โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. งานวิจัยเชิงปริมาณ

- ประชากร ได้แก่ ครูและนักเรียนใน โรงเรียนโสตศึกษา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,418 คน และผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 7 คน

- กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie (1970) ทำให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 381 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูและนักเรียนใน โรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 381 คน ประกอบด้วยครู จำนวน 97 คน และนักเรียน จำนวน 284 คน

2. งานวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ประชากรที่มีลักษณะพิเศษ และเป็นกลุ่มประชากรที่มีขนาดเล็ก แต่มีความสำคัญในเชิงการแสดงความคิดเห็น โดยที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 7 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาการวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา 6 ด้าน ตามแนวคิดของ Astin (1971) ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่
2. ด้านหลักสูตร
3. ด้านการเรียนการสอน
4. ด้านการให้บริการผู้เรียน
5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน
6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยภูมิหลังของครู และ ปัจจัยภูมิหลังของนักเรียน

1.1 ปัจจัยภูมิหลังของครู ได้แก่

1. เพศ
2. ระดับการศึกษา
3. ประเภทความพิการ
4. สังกัดโรงเรียน
5. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน

1.2 ปัจจัยภูมิหลังของนักเรียน ได้แก่

1. เพศ
2. ระดับชั้น
3. สังกัดโรงเรียน
4. ระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ในโรงเรียนโสตศึกษา ได้แก่ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านการเรียนการสอน 4) ด้านการให้บริการผู้เรียน 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยในครั้งนี้จะสามารถนำไปใช้ในการบริหาร และการวางแผนปฏิบัติงานการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในโรงเรียนโสตศึกษา

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลวิจัยไปใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในโรงเรียนโสตศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ในโรงเรียน ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในทุกด้าน ประกอบด้วย ห้องเรียน อาคารสถานที่ บรรยากาศในการเรียนการสอน หลักสูตรที่ใช้สอน ความปลอดภัย และพฤติกรรมที่เกี่ยวกับเพื่อน

2. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง การจัดองค์ประกอบ การดำเนินงาน การปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ให้เหมาะสมกับการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ประกอบด้วย

2.1 ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การจัดปรับปรุงตกแต่งห้องเรียน อาคารเรียน ตลอดจน บริเวณโรงเรียน สนามกีฬา และวัสดุอุปกรณ์ให้เอื้อต่อการเรียนการสอน เพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดต่อ นักเรียนในโรงเรียน

2.2 ด้านหลักสูตร หมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน การจัดการศึกษาที่ตอบสนอง ความรู้ที่ผู้เรียนมุ่งหวังจะได้รับจากสถาบันด้านวิชาการ วิชาชีพ ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพในอนาคต และการดำเนินงาน การบูรณาการของสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ด้านการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนแต่ละรายวิชา จัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล การจัดแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ภายใน โรงเรียน การใช้สื่อนวัตกรรม การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนของครูและนักเรียนกับการเรียนการสอน เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการคิดได้ลงมือปฏิบัติจริง

2.4 ด้านการให้บริการผู้เรียน หมายถึง การจัดบริการให้ผู้เรียนได้รับความสะดวกสบาย ปลอดภัย มีความสุข เช่น อาหารกลางวัน การรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย การดูแลและการให้ความรู้ เกี่ยวกับสุขอนามัยที่ถูกต้อง การจำหน่ายสินค้าร้านค้าสหกรณ์ใน โรงเรียน ธนาคาร โรงเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียนนอกเหนือจากห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความ พร้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมตรงกับความต้องการของผู้เรียน

2.5 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน หมายถึง ลักษณะกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม พร้อมทั้งพัฒนาทักษะความสามารถของตามศักยภาพที่ตัวผู้เรียนมี ตามความสนใจ และความถนัด ของแต่ละผู้เรียน นอกเหนือจากห้องเรียนเพื่อเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยม

2.6 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งในและนอก ห้องเรียน ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้าน การสร้างบรรยากาศ เป็นกันเองสนุกสนาน นำเรียน รวมทั้งการแสดงออกถึงความรู้สึก หรือความสัมพันธ์ที่ดีเกิดขึ้นในหมู่ คณะครูกับครู นักเรียนกับนักเรียน และครูกับนักเรียนในการทำกิจกรรมร่วมกัน รวมถึงอิทธิพลต่อการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน ทั้งผลการเรียน พฤติกรรม ตลอดจนบุคลิกลักษณะ ส่วนตัวของผู้เรียน

3. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีปัญหาความบกพร่องทางการได้ยินใน โรงเรียน โสตศึกษา โดยใช้ภาษามือในการสื่อสาร

4. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่กำลังศึกษาอยู่ใน โรงเรียน โสตศึกษา จำนวน 21 แห่ง ที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ไปจนถึงระดับมัธยมศึกษา

5. โรงเรียน โสตศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนเฉพาะสำหรับ คนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนช่วยให้นักเรียน เกิดกระบวนการเรียนรู้ เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดี เกิดแรงจูงใจ ในการศึกษาหาความรู้ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน มีความสุขและประสบความสำเร็จจากการศึกษาซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดต่างๆ สรุปดังนี้

Astin (1971) จำแนกสภาพแวดล้อมออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านการเรียนการสอน 4) ด้านการให้บริการผู้เรียน 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

นันทน์ภัส หัตถะปะนิษฐ์ (2558) ได้แนวคิดการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม จำแนก ออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านการเรียนการสอน 4) ด้านการ ให้บริการผู้เรียน 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

นฤมล ก้อนขาว (2558) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการเรียนเป็นสิ่งกระตุ้นให้นักเรียน แสดงพฤติกรรมหรือคุณลักษณะต่างๆ ออกมา สภาพแวดล้อมที่สำคัญประกอบด้วย 1) ด้านอาคาร สถานที่ 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านการเรียนการสอน 4) ด้านการให้บริการผู้เรียน 5) ด้านการจัด กิจกรรมผู้เรียน 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

กังวาน ไตรสกุล (2558) สรุปการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการบริหาร 4) ด้านกลุ่มเพื่อน

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบของการศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนใน โรงเรียน โสตศึกษา ตามแนวคิดของ Astin (1971)

1. ตัวแปรต้น แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1 ปัจจัยภูมิหลังของครู ได้แก่

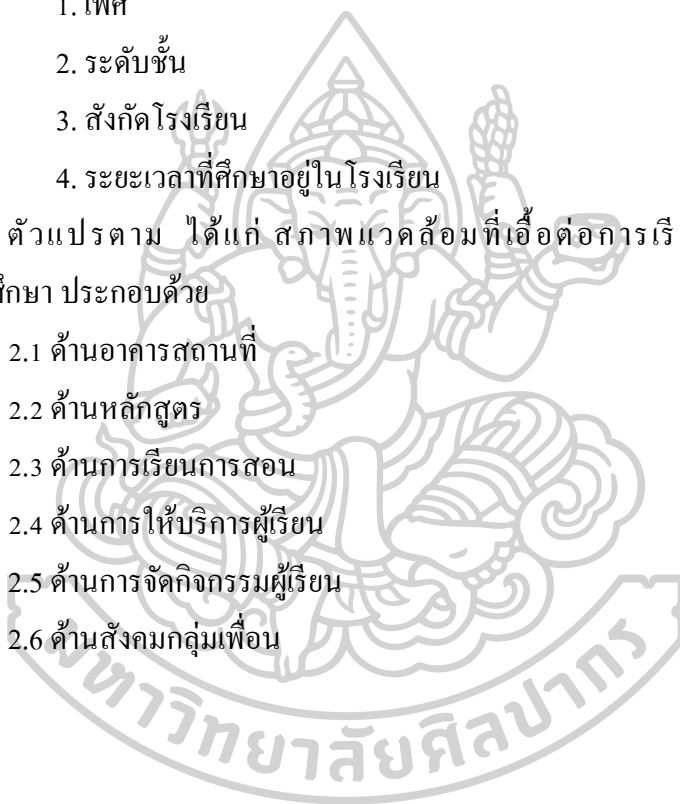
1. เพศ
2. ระดับการศึกษา
3. ประเภทความพิการ
4. สังกัดโรงเรียน
5. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน

1.2 ปัจจัยภูมิหลังของนักเรียน ได้แก่

1. เพศ
2. ระดับชั้น
3. สังกัดโรงเรียน
4. ระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านอาคารสถานที่
- 2.2 ด้านหลักสูตร
- 2.3 ด้านการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านการให้บริการผู้เรียน
- 2.5 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน
- 2.6 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ปัจจัยภูมิหลังของครู

1. เพศ
2. ระดับการศึกษา
3. ประเภทความพิการ
4. สังกัด โรงเรียน
5. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ
นักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาใน 6 ด้าน

1. ด้านอาคารสถานที่
2. ด้านหลักสูตร
3. ด้านการเรียนการสอน
4. ด้านการให้บริการผู้เรียน
5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน
6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ปัจจัยภูมิหลังของนักเรียน

1. เพศ
2. ระดับชั้น
3. สังกัด โรงเรียน
4. ระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเรื่อง “สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโตดศึกษา” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามจุดมุ่งหมาย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาของการจัดการศึกษาพิเศษ
2. หลักการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
4. แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
 - 4.1 ความหมายของสภาพแวดล้อม
 - 4.2 ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
5. การจัดสภาพแวดล้อม
 - 5.1 ด้านอาคารสถานที่
 - 5.2 ด้านหลักสูตร
 - 5.3 ด้านการเรียนการสอน
 - 5.4 ด้านการให้บริการผู้เรียน
 - 5.5 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน
 - 5.6 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. ประวัติความเป็นมาของการจัดการศึกษาพิเศษ

การจัดการศึกษาพิเศษเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งการจัดการศึกษาพิเศษในประเทศต่าง ๆ รวมถึงประเทศไทยที่มีรากฐานมาจากความเชื่อเรื่องของ สิทธิ เสรีภาพ และความเท่าเทียมกันในความเป็นมนุษย์ จนกระทั่งปัจจุบันได้มีความพยายามในการ ออกกฎหมายสำหรับคนพิการ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายด้านส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ด้านการจัดการศึกษา และด้านต่าง ๆ เพื่อสิทธิ เสรีภาพ และความเท่าเทียมกันในความเป็นมนุษย์ ของคนพิการ

1.1. ความเป็นมาของการศึกษาพิเศษ

เกอูร วงศ์ก้อม (2548) กล่าวถึง ความเป็นมาของการศึกษาพิเศษ ว่า ระบบการจัดการศึกษาแต่เดิมจะจัดรูปแบบเดียว คือ การศึกษาปกติทั่วไป (regular education) ซึ่งแต่เดิมไม่ได้มีคนคำนึงถึงเด็กพิการหรือเด็กที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้ในระบบปกติทั่วไป แต่ต่อมามีกลุ่มเด็กพิการที่นักการศึกษาเห็นว่าสามารถให้การศึกษาได้ จึงได้จัดเป็น โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการให้กับกลุ่มเด็กพิการเหล่านี้ จึงได้มีการจัดการศึกษาพิเศษ (special education) ขึ้น เมื่อจัดการศึกษาพิเศษให้เป็นระยะเวลาหนึ่ง มีกลุ่มนักการศึกษาได้พิจารณาและเห็นว่า เด็กพิการกลุ่มนี้สามารถพัฒนาได้มาก จึงมีการทดลองให้เด็กพิการเข้าไปเรียนร่วมใน โรงเรียนทั่วไป และเกิดวิธีการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เรียกว่า การเรียนร่วม (integrated education หรือ mainstreaming) หลังจากที่ได้มีการจัดการเรียนร่วมไประยะหนึ่งนักการศึกษาได้ทำวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กพิการในโรงเรียนการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการกับเด็กที่เรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไป พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กกลุ่มนี้ไม่มีความแตกต่างกันและยังพบว่าเด็กที่เรียนร่วมมีทักษะทางสังคมดีกว่าเด็กที่อยู่ใน โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ และยังสามารถพัฒนาพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือพฤติกรรมที่ยอมรับกันในสังคมทั่วไปได้ดีกว่า โดยได้ให้คำจำกัดความของการเรียนร่วมไว้ ดังนี้ การเรียนร่วม คือ การที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ (special needs) ได้รับโอกาสเข้าเรียนร่วมกับเด็กทั่วไปโดยได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคลากรในโรงเรียนทุกฝ่ายให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กให้ได้สูงสุด

ความหมายของการเรียนร่วมและการจัดการเรียนร่วมมี 2 ประเด็น คือ 1) โรงเรียนการศึกษาพิเศษต้องเตรียมเด็กให้มีความพร้อมที่จะสามารถเข้าเรียนร่วม หมายถึง เด็กจะต้องมีความพร้อมและมีพัฒนาการที่เท่าเทียมกับเด็กปกติทุกประการจึงจะได้รับโอกาสให้เข้าเรียนร่วม โดยทางโรงเรียนจะมองว่า เด็กมีปัญหาจึงต้องปรับและเตรียมที่เด็ก 2) โรงเรียนและชั้นเรียนปกติทั่วไปไม่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยน หลักสูตร เทคนิคการสอน การประเมิน ฯลฯ โรงเรียนเพียงแค่จัดบริการสนับสนุนช่วยเหลือเพิ่มเติม ฉะนั้น หากเด็กได้เข้าเรียนใน โรงเรียนที่ผู้บริหารและครูเข้าใจจะได้รับ โอกาสให้เข้าเรียนร่วมและได้รับการสนับสนุน แต่หากเด็กไปเข้าเรียนในโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูไม่เข้าใจ เด็กก็จะขาดโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือให้สามารถเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพให้ได้สูงสุด จุดอ่อนของการจัดการเรียนร่วม คือ โรงเรียนไม่ต้องปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพราะว่าปัญหาส่วนใหญ่จะอยู่ที่เด็กไม่ใช่อยู่ที่โรงเรียน กลุ่มนักการศึกษาได้ทำการศึกษาและสนับสนุนสิทธิทางการศึกษาของเด็ก โดยยึดถือว่า สิทธิขั้นพื้นฐานเป็นสิทธิของเด็กทุกคนที่จะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ ดังนั้น จึงเกิด

ปรัชญาและแนวทางของการจัดการศึกษาแนวใหม่ เรียกว่า การศึกษาแบบเรียนรวม (inclusive education) มีหลักการ คือ เด็กสามารถมีสิทธิในการเลือกโรงเรียนได้ไม่ว่าโรงเรียนเลือกรับที่จะรับเด็ก เด็กทุกคนควรมีสิทธิที่จะเรียนรวมกัน โดยทางครูและ โรงเรียนจะต้องเป็นผู้ปรับสภาพแวดล้อม หลักสูตร วัตถุประสงค์ การประเมินผล เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม และสนองความต้องการของผู้เรียนทุกคน ทางศูนย์การศึกษาพิเศษของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 6 ศูนย์ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (พิษณุ โลก) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ร่วมกันให้คำจำกัดความการศึกษาแบบเรียนรวมของประเทศไทย ดังนี้

การศึกษาแบบเรียนรวม คือ การศึกษาสำหรับทุกคนโดยรับเข้ามาเรียนรวมกัน ตั้งแต่เริ่มเข้ารับ การศึกษาและจัดให้มีบริการพิเศษตามความต้องการของแต่ละบุคคล และยังให้คำจำกัดความเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อสื่อสารกับประเทศต่าง ๆ ดังนี้

“Inclusive Education is Education for all. It involves receiving people at the beginning of their education, with provision of additional services needed by each individual”

จากคำจำกัดความ จะพบว่า เจตคติของโรงเรียนที่มีต่อเด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะเปลี่ยนแปลงไปจากเจตคติของโรงเรียนที่จัดการเรียนรวมในลักษณะที่ว่า การจัดการเรียนรวม นั้นมองว่าเด็กไม่ปกติ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนเด็ก แต่การศึกษาแบบเรียนรวม มองว่าเด็กแต่ละบุคคลจะมี ความต้องการแตกต่างกันไป ไม่มีเด็กคนใดที่จะมีความต้องการเหมือนกับเด็กอีกคนทุกประการแม้แต่ เด็กฝาแฝดยังมีความต้องการแตกต่างกัน โรงเรียนจึงต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้เป็นสถานที่ที่เด็กนักเรียนทุกคนเรียนรวมกันได้

1.2. ประวัติความเป็นมาของการศึกษาพิเศษในประเทศไทย

การจัดการศึกษาพิเศษให้กับคนพิการในประเทศไทยได้รับการปฏิบัติและดำเนินการเป็นระยะเวลาหลายปี โดยเริ่มจากการดำเนินการในบางกลุ่มบางประเภทและมีการขยายครอบคลุมไปทุกประเภทของความต้องการ ซึ่งการศึกษาพิเศษในประเทศไทยมีความเป็นมา ดังนี้

พ.ศ. 2478 การตราพระราชบัญญัติประถมศึกษาภาคบังคับ ประกาศยกเว้นให้เด็กพิการไม่ต้องเข้าเรียน

พ.ศ. 2482 เป็นปีแรกที่มีการจัดการศึกษาพิเศษของประเทศไทย โดยสุภาพสตรีตาบอดชาวอเมริกัน ชื่อ “นางสาวเจนเนวีฟ คอลฟิลด์” (Genevieve Caulfield) ได้เริ่มสอนคนตาบอดชาวไทย

ที่บ้านพักถนนคอกเช่ ศาลาแดงโดยมีลูกศิษย์คนแรกคือ พระธิดาในสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
ดำรงราชานุภาพพระองค์หนึ่ง ซึ่งจักขุเสียด เพราะพระกรรมดัง

พ.ศ. 2492 เนื่องจากนักเรียนเพิ่มมากขึ้นจึงย้ายสถานที่สอนจากเดิมบ้านพักไปที่
โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพมหานคร บริเวณสี่แยกตึกชัย ถนนราชวิถี อันเป็นสถานที่ตั้งจนถึง
ปัจจุบัน โดยในเวลาต่อมาได้มีการจัดตั้งมูลนิธิชื่อ “มูลนิธิช่วยและให้การศึกษแก่คนตาบอด
ในประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาแก่คนตาบอด โดยไม่จำกัดเพศ เชื้อชาติ ศาสนา
มีหลวงเลขาวิจารณ์เป็นนายกมูลนิธิ มูลนิธิฯ ดังกล่าวได้จัดตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดขึ้น

พ.ศ. 2494 “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ” ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
รับมูลนิธินี้ไว้ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ต่อมาเปลี่ยนชื่อมูลนิธิเป็น “มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่ง
ประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์” นับเป็นมูลนิธิแห่งแรกในประเทศไทยที่ทรงรับเป็นองค์
อุปถัมภ์ โดยในปีเดียวกันนี้ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดการเรียนการสอนให้แก่
เด็กพิการประเภทต่าง ๆ ได้แก่ เรียนช้า ตาบอดหูหนวก ร่างกายพิการ และเจ็บป่วยเรื้อรัง ดำเนินการ
จัดตั้งหน่วยทดลองสอนเยาวชนหูหนวก 1 ห้องเรียน ในโรงเรียนเทศบาล 17 วัดโสมนัสวิหาร
กรุงเทพมหานคร โดยให้โรงเรียนนี้อยู่ในสังกัดแผนการศึกษาสงเคราะห์ กองการศึกษาพิเศษ
ก่อนจะย้ายไปเปิดดำเนินการเรียนการสอนอย่างเป็นทางการที่โรงเรียนสอนคนหูหนวกดุสิต

พ.ศ. 2495 ได้มีการจัดตั้ง “กองการศึกษาพิเศษ” สังกัดกรมสามัญศึกษา และได้มีการ
จัดตั้ง “มูลนิธิเศรษฐเสถียร” ขึ้น ในปีเดียวกันนี้คุณหญิงโต๊ะ นรเนติบัญชากิจ (โชติเสถียร)
ได้บริจาคที่ดินทรัพย์ ประกอบไปด้วย เนื้อที่ 5 ไร่เศษ บ้านสองชั้น 1 หลัง และเงินสดอีกจำนวนหนึ่ง
ให้กับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจัดตั้งเป็นโรงเรียนสอนคนหูหนวกขึ้น

พ.ศ. 2496 เปลี่ยนชื่อมูลนิธิจากเดิม “มูลนิธิเศรษฐเสถียร” เป็น “มูลนิธิอนุเคราะห์
คนหูหนวก” แทน ซึ่งมูลนิธิฯ ได้ร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ เปิด “โรงเรียนสอนคนหูหนวก
ดุสิต” ขึ้น ในวันที่ 10 ธันวาคม 2496 โดยมี ม.ร.ว. เสริมศรี เกษมศรี เป็นผู้ริเริ่ม และดำรงตำแหน่ง
เป็นครูใหญ่คนแรก รวมทั้งเป็นผู้สอนด้วยตนเอง โดยใช้ที่ดินของ “คุณหญิงโต๊ะ นรเนติบัญชากิจ
(โชติเสถียร)” ปัจจุบันโรงเรียนเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนเศรษฐเสถียร” ตามนามสกุลของคุณหญิง
โต๊ะและสามี (เศรษฐบุตรโชติเสถียร) เป็นโรงเรียนสหศึกษารับทั้งประจำและไปกลับ และ
ในปีพ.ศ. 2507 “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” ได้โปรดเกล้าฯ ทรงรับมูลนิธิ
อนุเคราะห์คนหูหนวก ไว้ในพระบรมราชินูปถัมภ์ มูลนิธิจึงเปลี่ยนชื่อเป็น “มูลนิธิอนุเคราะห์
คนหูหนวกในพระบรมราชินูปถัมภ์”

พ.ศ. 2499 นักเรียนตาบอดได้เข้าเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ โดยความช่วยเหลือของมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานครเป็นครั้งแรก

พ.ศ. 2500 เป็นครั้งแรกของกระทรวงศึกษาธิการให้มีการจัดการทดลองนำเด็กที่เรียนช้าเข้าเรียนร่วมกับ โรงเรียนปกติในระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งมีจำนวน 7 แห่ง คือ 1.โรงเรียนพญาไท 2.โรงเรียนวัดชนะสงคราม 3.โรงเรียนวัดพญาไย 4.โรงเรียนวัดหนึ่ง 5.โรงเรียนนิมมานรดี 6.โรงเรียนสามเสนนอก 7.โรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม ของกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2501 กองการศึกษาพิเศษเป็นผู้จัดทำโครงการสอนเด็กเจ็บป่วยด้วยโรคโปลิโอ (โรคไขข้อหลังอักเสบ) โดยมีกรมสามัญศึกษาเป็นผู้อนุมัติโครงการ เด็กพิการแขนขาเจ็บป่วยเรื้อรังที่อยู่ในโรงพยาบาลศิริราช และมีการก่อตั้ง “มูลนิธิสงเคราะห์คนพิการ” เพื่อช่วยเหลือในการฟื้นฟูแก่เด็กพิการแขนขา เจ็บป่วยเรื้อรัง ในเวลาต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี” ซึ่งปรากฏว่าผลการจัดทำโครงการสอนเด็กได้ผลที่ดี ในปี พ.ศ. 2504–2508 มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ร่วมกับกองการศึกษาพิเศษจัดตั้งโรงเรียนสอนเด็กพิการแขนขา และลำตัว โดยมีบุคลากรฝ่ายบริหารและทำการสอนจากกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา ทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต่อมากระทรวงศึกษาธิการอนุมัติเงินงบประมาณการก่อสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมและพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ได้พระราชทานชื่อให้ว่า “โรงเรียนศรีสังวาลย์” ในปีพ.ศ. 2508 นอกจากนั้น กรมสามัญศึกษาได้ร่วมมือกับกรมการแพทย์และมหาวิทยาลัยมหิดลจัดสอนเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังที่ต้องมารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเด็ก และโรงพยาบาลศิริราช เพื่อช่วยให้เด็กเหล่านี้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการดำเนินการจัดตั้ง “ศูนย์บริการเด็กพิการ” ขึ้นที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เพื่อช่วยเหลือเด็กพิการที่ยากจน และมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดหรือไกลจากโรงพยาบาลศิริราชในกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2502 มีการจัดตั้งมูลนิธิช่วยเหลือคนตาบอดภาคเหนือ และจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์สอนคนตาบอดที่จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กองการศึกษาพิเศษได้จัดส่งครูไปช่วยสอน โดยมีวัตถุประสงค์และดำเนินการเช่นเดียวกับมูลนิธิที่กรุงเทพมหานคร ต่อมาในปี พ.ศ. 2523 ได้โอนให้รัฐบาลดำเนินการต่อ

พ.ศ. 2503 องค์การอนามัยโลกทำการสุ่มตัวอย่างเพื่อสำรวจจำนวนบุคคลปัญญาอ่อนของประเทศไทย และพบว่า มีประมาณร้อยละ 1 ของพลเมืองทั้งประเทศ

พ.ศ. 2504 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งโรงเรียนสอนคนหูหนวกขึ้นอีกแห่งหนึ่งใน กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันนี้คือ “โรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ”

พ.ศ. 2505 ในโรงพยาบาลปัญญาอ่อนมีการจัดชั้นเรียนพิเศษ และมีการจัดตั้งมูลนิธิขึ้น เพื่อช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์

พ.ศ. 2506 มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้จัดตั้ง ศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดชาย ที่จังหวัดนนทบุรี ซึ่งในปีเดียวกันมีการจัดทำการสอนให้กับเด็กปัญญา อ่อนที่มีอายุระหว่าง 7-15 ปี โดยมีวิธีการจัดแบ่งเด็กปัญญาอ่อนตามระดับความสามารถ แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 1) เด็กปัญญาอ่อนที่สามารถเรียนได้ 2) เด็กปัญญาอ่อนที่สามารถฝึกได้ 3) เด็กปัญญาอ่อนที่มีระดับปัญญาอ่อนรุนแรง โดยมีกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ก่อตั้งโรงพยาบาล

พ.ศ. 2507 กรมสามัญศึกษา ขยายเปิดชั้นเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประเภทหูตึงใน โรงเรียนพญาไท เป็นชั้นเรียนพิเศษที่คู่ขนานกับชั้นประถมศึกษาปกติ โดยมีครูการศึกษาพิเศษเป็นผู้สอนและฝึกแก้ไขการพูดให้กับนักเรียน ชั้นเรียนร่วมในลักษณะนี้ยังคงดำเนินการอยู่จนกระทั่งปัจจุบันนี้ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชรัชกาลที่ 9 ได้พระราชทานนามโรงพยาบาลปัญญาอ่อนว่า “โรงเรียนราชานุกูล” พร้อมทั้งพระราชทานรายได้จากการฉายภาพยนตร์ส่วนพระองค์ ให้จัดสร้างอาคารเรียนภายในบริเวณโรงพยาบาล

พ.ศ. 2509 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุน ด้านวิทยาการจากมูลนิธิอเมริกันเพื่อคนตาบอดโพ้นทะเล (American Foundation Overseas the Blind) จัดโครงการทดลองสอนคนตาบอดให้เรียนร่วมกับเด็กปกติใน โรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2512 วิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้ทำการจัดตั้งสอนเด็กพิการชั้นเด็กเล็ก จัดเด็ก อนุบาลหูตึงเรียนร่วมกับเด็กปกติ การจัดการเรียนแบบนี้ เรียกว่า reversed integration และเปิดสอน วิชาการศึกษาพิเศษในระดับปริญญา

พ.ศ. 2513 กรมฝึกหัดครูจัดบริการช่วยเหลือเด็กพิเศษระยะแรกเริ่ม มีจุดมุ่งหมาย ให้คำแนะนำพ่อแม่และผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเพื่อให้เด็กมีพัฒนาเช่นเดียวกับเด็กปกติ

พ.ศ. 2516 ส่งเด็กหูตึงระดับชั้นประถมศึกษาเข้าเรียนร่วมใน โรงเรียนพญาไท

พ.ศ. 2517 มีจัดการศึกษาที่ โรงเรียนพญาไท ให้กับเด็กหูตึงเรียนร่วมในระดับ ประถมศึกษา

พ.ศ. 2520 กระทรวงศึกษาธิการขยายโครงการสอนเด็กเรียนช้า และเด็กหูตึงเรียนร่วม ในระดับประถมศึกษาหลายๆ โรงเรียน เช่น โรงเรียนสามเสน โรงเรียนอนุบาลพิบูลย์เวศน์

โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง โรงเรียนประถมบางแค โรงเรียนประถมนนทรี โรงเรียนวัดเวตะวัน
ธรรมาวาส โรงเรียนวัดหนัง โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ ฯลฯ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนสังกัด
กรมสามัญศึกษา

พ.ศ. 2521 กระทรวงศึกษาธิการทำการเปลี่ยนชื่อจาก “โรงเรียนสอนคนหูหนวก”
เป็น “โรงเรียนโสตศึกษา” แทนและต่อท้ายด้วยชื่อของจังหวัด หรือชื่อสถานที่ เช่น โรงเรียน
สอนคนหูหนวกจังหวัดขอนแก่นเป็น “โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น” และจัดตั้งโรงงานใน
อารักขาฝึกอาชีพบุคคลปัญญาอ่อนที่ศูนย์ฝึกวิชาชีพผู้หูฉ聰จังหวัดนครปฐม

พ.ศ. 2524 ขยายงานไปสู่ภาคเหนือที่จังหวัดเชียงใหม่ ทำการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์
บุคคลปัญญาอ่อนภาคเหนือ และจัดการศึกษาให้เด็กหูตึงเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียน
พิบูลประชาสรรค์ นอกจากนี้ สหประชาชาติได้ประกาศให้เป็นปีของคนพิการสากล และเปิดศูนย์
ฝึกอาชีพคนตาบอดหญิง ที่จังหวัดนครปฐม

พ.ศ. 2525 เขตตลิ่งชันในกรุงเทพมหานครได้จัดตั้งศูนย์เด็กปัญญาอ่อนประเภท
ปัญญา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดให้มีการเรียนร่วมเด็กปกติกับ
เด็กตาบอด และในปีเดียวกันได้มีการรวมตัวกันของคนพิการเพื่อจัดประชุมสภาคนพิการโลก
ครั้งแรกขึ้นที่ประเทศสิงคโปร์

พ.ศ. 2526 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดอุดรธานีได้ทำการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์
บุคคลปัญญาอ่อน และประเทศไทยได้จัดตั้งสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยขึ้น

พ.ศ. 2527 ชุมชนคลองเตยในกรุงเทพมหานครได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กปัญญาอ่อนวัย
ก่อนเข้าเรียนขึ้นเพื่อกระตุ้นและพัฒนาการด้านต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กปัญญาอ่อน
เข้าเรียนใน โรงเรียนพิเศษหรือโรงเรียนปกติ และขยายงานเปิดศูนย์พัฒนาเด็กที่ชุมชน
ในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2529 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ดำเนินงานจัดการเรียนร่วม
ภายใต้ชื่อ โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วม สำหรับ
เด็กพิการ 2 ประเภท คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและเด็กที่มีความบกพร่องทาง
สติปัญญาเข้าเรียนใน โรงเรียนพญาไท โรงเรียนราชวินิต โรงเรียนวัดเวตะวันธรรมาวาส
พร้อมทั้งศึกษา วิจัย สร้างเครื่องมือ และสื่อต่าง ๆ ขึ้นเพื่อพัฒนาเด็กพิการทั้ง 2 ประเภท

พ.ศ. 2530 กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษาได้จัดทำจัดการศึกษาสำหรับ
เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ (บริเวณด้านหลังค่ายกาวิละ) มีเนื้อที่
ทั้งหมด 8 ไร่ 1 งาน 86 ตารางวา เดิมชื่อ “โรงเรียน” กองทัพบกอุปถัมภ์กาวิละวิทยา” ในความอุปถัมภ์
ของทหารบกจังหวัดเชียงใหม่ และโอนให้กระทรวงศึกษาธิการ ต่อมาได้จัดตั้งโรงเรียน

อุบลปัญญาคุณในจังหวัดอุบลราชธานี เป็นโรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นแห่งที่สองให้เข้าเรียนร่วมในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 4 แห่งในภูมิภาค คือ 1) จังหวัดจันทบุรี 2) จังหวัดกาญจนบุรี 3) จังหวัดสุราษฎร์ธานี 4) จังหวัดเลย ต่อมาได้จัดตั้งโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณกับโอนโรงเรียนสงขลาพัฒนาปัญญาจากมูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนในพระราชินูปถัมภ์

พ.ศ. 2531 มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนในพระราชินูปถัมภ์ จัดการเรียนการสอนฝึกอาชีพ และได้จัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพแบบโรงงานอารักร์พร้อมทั้งฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพแก่นักเรียนปัญญาอ่อนวัยผู้ใหญ่ และซึ่งได้รับพระราชทานชื่อว่า “ศูนย์ฝึกอาชีพปัญญาการ” ตั้งอยู่ที่ซอยพระแม่การุณย์ ถนนติวานนท์-ปากเกร็ด 56 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และกรมการฝึกหัดครูได้มอบหมายให้สถาบันราชภัฏสวนดุสิตจัดให้มีการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิเศษ และครอบครัว โดยมีจุดมุ่งหมายให้คำแนะนำพ่อแม่ ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กพิการซึ่งมีอายุระหว่าง 0 – 7 ปี เพื่อให้มีพัฒนาการไปตามขั้นตอนเช่นเดียวกับเด็กปกติ โดยเริ่มต้นจากการให้บริการเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น

พ.ศ. 2533 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติขยายการจัดการเรียนร่วมไปยังสำนักงานการประถมศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2538 สามารถขยายผลการจัดการเรียนร่วมได้ครบจำนวน 76 จังหวัด

พ.ศ. 2534 ประกาศใช้กฎหมายคนพิการฉบับแรกของประเทศไทยคือ พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 แต่ในปัจจุบันได้ขยายงานบริการโดยให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการทุกประเภท และเมื่อเด็กมีความพร้อมที่จะเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ จะส่งต่อให้เด็กเข้าเรียนร่วมทั้งในระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษาต่อไป

พ.ศ. 2536 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้กรมสามัญศึกษาจัดตั้งโรงเรียนการศึกษาพิเศษขึ้น เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลในการขยายโอกาสการศึกษาสำหรับคนพิการให้ทั่วถึง

พ.ศ. 2538 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้กรมสามัญศึกษาจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษระดับประเทศ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำเขตการศึกษา และศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดขึ้น โดยในปีงบประมาณ 2539 สนับสนุนงบประมาณสนับสนุนค่าครุภัณฑ์ ส่วนหนึ่ง ให้กรมสามัญศึกษาเพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำเขตการศึกษาจำนวน 4 เขตการศึกษา ได้แก่ 1) เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา 2) เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ 3) เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น 4) เขตการศึกษาส่วนกลาง กรุงเทพมหานครฯ ซึ่งต่อมาในปีงบประมาณ 2540 ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังทั้งทางด้านบุคลากรที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และ ครุภัณฑ์ พร้อมทั้งงบประมาณดำเนินการ และให้เพิ่มอีก 1 เขตการศึกษา คือ เขตการศึกษา 10 จังหวัดอุบลราชธานี

พ.ศ. 2542 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์การศึกษา เพื่อคนพิการ เพิ่มขึ้นอีก 8 แห่งใน 8 เขตการศึกษา ได้แก่ 1) เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม 2) เขตการศึกษา 2 จังหวัดยะลา 3) เขตการศึกษา 4 จังหวัดตรัง 4) เขตการศึกษา 5 จังหวัดสุพรรณบุรี 5) เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี 6) เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก 7) เขตการศึกษา 11 จังหวัดนครราชสีมา 8) เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2543 เป็นต้นไป และในปีนี้ กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยมีคำขวัญว่า “คนพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน”

พ.ศ. 2544 กรมสามัญศึกษาตั้งโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ และมีการจัดตั้งอีกแห่งที่โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

พ.ศ. 2546 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้โรงเรียนศึกษาพิเศษเดิม เปลี่ยนชื่อใหม่ โดยกำหนดระบุชัดเจนว่าเป็นโรงเรียนที่สอนนักเรียนที่มีความพิการประเภทใด

พ.ศ. 2548 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เปิดโอกาสทางการศึกษาสำหรับคนพิการระดับอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม และได้มีการวางแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่ นักศึกษาพิการทุกประเภทเข้าศึกษาลักษณะเรียนร่วมหรือเรียนร่วมกับนักศึกษาปกติในสาขาวิชาต่างๆ โดยได้มีการสนับสนุนมหาวิทยาลัยทั่วประเทศในการจัดระบบบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการในมหาวิทยาลัย และได้มีการคัดเลือกมหาวิทยาลัยแก่นำระดับประเทศ จำนวน 12 มหาวิทยาลัยได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เข้ารับการฝึกอบรมระบบบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ณ University of Northern Colorado ประเทศสหรัฐอเมริกา

พ.ศ. 2550 ยกเลิกกฎหมายคนพิการฉบับแรกของประเทศไทย คือ พระราชบัญญัติ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 และประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 เป็นกฎหมายคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของคนพิการอย่างครบถ้วน และมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการเลือกปฏิบัติ แทนกฎหมายฉบับแรก และในปีเดียวกันนี้ นายมณฑิเตอร์ บุญตัน ได้รับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา นับได้ว่าเป็นคนพิการ และเป็นคนตาบอด คนแรกของประเทศไทยที่ได้รับการคัดเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา

พ.ศ. 2551 ประกาศใช้พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ซึ่งเป็นกฎหมายด้านการศึกษาสำหรับคนพิการขึ้นเป็นฉบับแรกของประเทศไทย

พ.ศ. 2553 กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เปิดตัวระบบบริการล่ามภาษามือ สำหรับผู้พิการทางการได้ยิน ครั้งแรกในประเทศไทย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้พิการทางการได้ยิน สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สิทธิประโยชน์และบริการทางสังคมได้อย่างทั่วถึง พร้อมร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ-เอกชน และองค์กรคนพิการ ขยายบริการให้ครอบคลุมทุกจังหวัด โดยส่งเสริมให้ล่ามภาษามือทั่วประเทศดำเนินการจดทะเบียนล่ามภาษามือครั้งแรกในประเทศไทย

พ.ศ. 2554 ศูนย์การศึกษาพิเศษมหาจักรีสิรินธร ประจำจังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษ (เพื่อคนพิการ) ประจำจังหวัดให้เป็นสถานศึกษา เพื่อจัดการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคนพิการ สนับสนุนการเรียนการสอน การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก การให้บริการ และความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง การจัดครูเดินสอนแก่คนพิการและสถานศึกษา ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ให้บริการการศึกษา บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ และดำเนินการในระบบส่งต่อ โรงเรียนจัดการเรียนร่วม และโรงเรียนเฉพาะทางในครั้งแรกได้รับความอนุเคราะห์จากโรงเรียนเมืองนครนายก อำเภอเมืองนครนายก ใช้ห้องศิลปะศึกษาเป็นที่ทำการ จนวันที่ 16 สิงหาคม 2554 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานพระราชานุญาตใช้ชื่อ โรงเรียนเด็กพิการจังหวัดนครนายก (ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครนายก) ว่า “โรงเรียนเด็กพิเศษมหาจักรีสิรินธร และในวันที่ 30 กันยายน 2554 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก และคณะบุคคล เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าฯ ถวายเงินเพื่อสมทบทุนก่อสร้างโรงเรียนเด็กพิเศษมหาจักรีสิรินธร วันที่ 11 ธันวาคม 2555 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชานุญาตให้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนเด็กพิเศษมหาจักรีสิรินธรเป็น “ศูนย์การศึกษาพิเศษมหาจักรีสิรินธร ประจำจังหวัดนครนายก” เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารส่วนราชการในกระทรวงศึกษาธิการ

ปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์ ด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 ท่าน ท่านแรก คือ ศาสตราจารย์ ดร. ผดุง อารยะวิญญู อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ปัจจุบันเกษียณอายุราชการ และดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษ สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต) และท่านที่ 2 ศาสตราจารย์ ศรียา นิยมธรรม อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรต (ปัจจุบันเกษียณอายุราชการ และดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษ สาขาวิชาจิตวิทยา เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต) และมีส่วนดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ซึ่งเป็นคนพิการคนแรกและคนเดียวในประเทศไทย เป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น (ตาบอด) คือ ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1.3. ประวัติการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

กระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งหน่วยทดลองสอนคนหูหนวกเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ขึ้นเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2494 ซึ่งตรงกับวันฉลองครบรอบปีแห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติโดยใช้ห้องเรียนของโรงเรียนเทศบาล 17 วัดโสมนัสสวรวิหาร พระนคร เป็นที่ทำการ โดยจัดตั้งหน่วยทดลองสอนเยาวชนหูหนวก 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 5 คน โดยมี ม.ร.ว.เสริมศรี เกษมศรี ซึ่งสำเร็จการศึกษาด้านการสอนคนหูหนวก จากประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นครูผู้สอนคนแรก ต่อมาได้ขยายรับนักเรียนเพิ่มขึ้น แต่ยังคงอาศัยห้องเรียนของโรงเรียนวัดโสมนัสทดลองสอนอยู่

พ.ศ. 2495 ได้มีการจัดตั้ง “กองการศึกษาพิเศษ” สังกัดกรมสามัญศึกษา และได้มีการจัดตั้ง “มูลนิธิเศรษฐเสถียร” ขึ้น ในปีเดียวกันนี้คุณหญิงโต๊ะ นรเนติบัญชากิจ (โชติเสถียร) ได้บริจาคที่ดินทรัพย์สินอันประกอบไปด้วยเนื้อที่ 5 ไร่เศษ บ้านสองชั้น 1 หลังและเงินสดจำนวนหนึ่ง ให้กับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจัดตั้งเป็นโรงเรียนสอนคนหูหนวก

พ.ศ. 2496 เปลี่ยนชื่อมูลนิธิจากเดิม “มูลนิธิเศรษฐเสถียร” เป็น “มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวก” ซึ่งมูลนิธิฯ ได้ร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการเปิด “โรงเรียนสอนคนหูหนวกกุศลิต” ขึ้น ในวันที่ 10 ธันวาคม 2496 โดยมี ม.ร.ว. เสริมศรี เกษมศรี เป็นผู้ริเริ่ม และดำรงตำแหน่งเป็นครูใหญ่คนแรก รวมทั้งเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง โดยใช้ที่ดินของ “คุณหญิงโต๊ะ นรเนติบัญชากิจ (โชติเสถียร)” ปัจจุบันโรงเรียนเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนเศรษฐเสถียร” ตามนามสกุลของคุณหญิงโต๊ะและสามี (เศรษฐบุตรโชติเสถียร) เป็นโรงเรียนสหศึกษา รับทั้งประจำและไปกลับ และในปี พ.ศ. 2507 “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ” ได้โปรดเกล้าฯ ทรงรับมูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวก ไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิจึงเปลี่ยนชื่อเป็น “มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวกในพระบรมราชูปถัมภ์”

พ.ศ. 2501 เนื่องจากปริมาณนักเรียนหูหนวกได้เพิ่มขึ้นทุกปี กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดตั้งโรงเรียนสอนคนหูหนวกทุ่งมหาเมฆ (เปิดสอน พ.ศ. 2504) และได้เปิดโรงเรียนเพิ่มขึ้นที่จังหวัดขอนแก่น ตาก สงขลา เชียงใหม่ ชลบุรี นนทบุรี และชุมพร ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนสอนคนหูหนวกเป็น “โรงเรียนโสตศึกษา”

พ.ศ. 2507 “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ” ได้โปรดเกล้าฯ ทรงรับมูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวก ไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิจึงเปลี่ยนชื่อเป็น “มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวกในพระบรมราชูปถัมภ์” จึงได้ย้ายจากหน่วยทดลองสอนที่โรงเรียนวัดโสมนัสมาอยู่ที่ดินบริเวณดังกล่าว โดยมีจำนวนนักเรียน 43 คน ครู 7 คน ให้ชื่อโรงเรียนสอนคนหูหนวกแห่งแรกว่า โรงเรียนสอนคนหูหนวกดุสิต ต่อมาในปี พ.ศ. 2518 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนเศรษฐเสถียร

พ.ศ. 2511 จัดตั้งโรงเรียนสอนคนหูหนวกขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ต่อมาในปี พ.ศ. 2521 เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น

พ.ศ. 2512-2516 กรมการฝึกหัดครูอนุมัติการจัดตั้ง ศูนย์ทดลองสอนเด็กหูพิการ ชั้นเด็กเล็กขึ้นในวิทยาลัยครูสวนดุสิต พร้อมทั้งเปิดสอนวิชาการศึกษาพิเศษในระดับปริญญา ได้จัดให้เด็กอนุบาลหูตึงเข้ามาเรียนร่วมกับเด็กอนุบาลที่มีการได้ยินปกติ ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนร่วมแบบหนึ่งที่เรียกว่า reversed integration จนกระทั่ง ปี พ.ศ. 2516 ได้ทำการส่งเด็กหูตึงเข้าเรียนร่วมกับเด็กที่มีการได้ยินในระดับชั้นประถมศึกษา ณ โรงเรียนพญาไท

พ.ศ. 2513 จัดตั้งโรงเรียนสอนคนหูหนวกตาก ตั้งอยู่ในจังหวัดตาก และเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก

พ.ศ. 2517 จัดตั้งโรงเรียนสอนคนหูหนวกสงขลา ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา

หลังจากที่มีการจัดตั้ง โรงเรียนการศึกษาพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กหูหนวกขึ้น จึงพบว่า มีเด็กหูตึงซึ่งยังไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม และเด็กเหล่านี้ไม่สามารถเรียนร่วมกับเด็กหูหนวกได้ เพราะใช้วิธีการฝึกพูด และการบำบัดที่แตกต่างกัน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กหูตึงขึ้น 2 แห่งคือ

1. โรงเรียนโสตศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี เปิดทำการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 รับเด็กพิการทางหูที่มีระดับการได้ยินไม่เกิน 85 เดซิเบล (dB) ไม่มีควมพิการซ้ำซ้อน และมีระดับเขาวนปัญญาปกติ โดยรับจากนักเรียนทุกภาคของประเทศไทย เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นเด็กเล็กถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. โรงเรียนโสตศึกษาวัดจำปา กรุงเทพมหานคร เปิดทำการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2522 โรงเรียนนี้รับเด็กพิการทางหูที่มีระดับการได้ยินไม่เกิน 85 เดซิเบล (dB) และมีความพิการซ้ำซ้อน คือ มีระดับสติปัญญาอ่อนข้างอ่อน (I.Q. 50 - 85) ทำการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนสำหรับเด็กหูตึงที่จังหวัดเชียงใหม่ คือ โรงเรียนอนุสารสุนทร ซึ่งปี พ.ศ. 2524 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับโอนมาจากมูลนิธิอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. 2517 จัดการศึกษาให้เด็กหูตึงเรียนร่วมในระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนพญาไท และในปี พ.ศ. 2521 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ นอกจากนั้นยังได้ขยายการดำเนินงานออกไปยังส่วนภูมิภาคโดยจัดตั้งโรงเรียนสอนคนหูหนวกในส่วนภูมิภาคเพิ่มขึ้นอีก

พ.ศ. 2521 รัฐมนตรีว่ากระทรวงศึกษาธิการ นายแพทย์บุญสม มาร์ติน ให้เปลี่ยนชื่อจาก “โรงเรียนสอนคนหูหนวก” เป็น “โรงเรียนโสตศึกษา” และโรงเรียนอื่น ๆ ที่ตั้งมาก่อนหรือตั้งภายหลัง (ยกเว้น โรงเรียนเศรษฐเสถียร) ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนชื่อหรือใช้ชื่อว่าโรงเรียนโสตศึกษาหน้าชื่อจังหวัด

พ.ศ. 2524 จัดการศึกษาให้เด็กหูตึงเรียนร่วมในระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์

พ.ศ. 2529 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้จัดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เรียนร่วมในโรงเรียนในสังกัด และดำเนินการครบทุกจังหวัดในปี พ.ศ. 2538

พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เปิดโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการทุกประเภทเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาอย่างเป็นทางการ โดยจัดให้มีระบบบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

พ.ศ. 2551 ประกาศใช้พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ซึ่งเป็นกฎหมายด้านการศึกษาสำหรับคนพิการขึ้นเป็นฉบับแรกของประเทศไทย

พ.ศ. 2553 กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เปิดตัวระบบบริการล่ามภาษามือ สำหรับผู้พิการทางการได้ยิน ครั้งแรกในประเทศไทย อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้พิการทางการได้ยิน สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สิทธิประโยชน์และบริการทางสังคมต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง พร้อมร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ-เอกชน และองค์กรคนพิการ ขยายบริการให้ครอบคลุมทุกจังหวัด โดยส่งเสริมให้ล่ามภาษามือทั่วประเทศจดทะเบียนล่ามภาษามือครั้งแรกในประเทศไทย

2. หลักการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2.1. หลักการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การจัดการเรียนการสอนเริ่มแรกของเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ภาษามือเพียงอย่างเดียว จนกระทั่งปี พ.ศ. 2512 กรมการศึกษาดูแลคนพิการ ได้เริ่มโครงการฝึกและอบรมครู เพื่อให้การศึกษามีความพิเศษมากขึ้น และได้มอบหมายให้ทาง

โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศวิทยาลัยครูสวนดุสิตเป็นผู้ดำเนินโครงการ เพื่อเป็นการสาธิตการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยเน้นการพูด และการอ่านริมฝีปากเป็นหลักในการเรียนการสอนเพื่อทำให้เกิดแนวโน้มให้มีการเน้นเรื่องการพูด และการอ่านริมฝีปากมากขึ้น ในการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กได้รับการศึกษา และสามารถปรับตัวให้อยู่ได้ร่วมกับสังคมของคนปกติ ดังนั้น โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศจึงประสานกับโรงเรียนพญาไทจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีความสามารถในการพูดและอ่านริมฝีปาก ได้เรียนร่วมชั้นเรียนกับเด็กปกติเมื่อปีการศึกษา 2515 เป็นต้นมา และมีการแนะนำให้เด็กที่สามารถพูดและอ่านริมฝีปากได้เก่ง เข้าเรียนในโรงเรียนปกติอื่น ๆ ได้ด้วย

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีหลายระดับ การจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงระดับการได้ยินเป็นสำคัญ ในปัจจุบันการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจัดเป็น 2 รูปแบบ คือ

1. การจัดการศึกษาใน โรงเรียนพิเศษ เป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่สูญเสียการได้ยินระดับรุนแรงถึงรุนแรงมาก หรือกลุ่มหูหนวกใช้ภาษามือและระบบรวมในการสื่อสาร
2. การจัดการศึกษาเรียนร่วมใน โรงเรียนปกติ เป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่สูญเสียการได้ยินระดับเล็กน้อย ปานกลาง และระดับมากแต่ยังมีการได้ยินหลงเหลืออยู่บ้างสามารถใช้เครื่องช่วยฟังเพื่อการเรียนรู้ และสื่อสารด้วยวิธีการฟัง การพูด การอ่านริมฝีปาก ในการจัดการเรียนร่วมในชั้นเรียนกับเด็กปกติจะต้องคำนึงถึงระดับของการได้ยินเป็นหลัก เช่น ถ้าสูญเสียการได้ยินน้อยก็สามารถเรียนร่วมชั้นเรียนกับเด็กปกติได้เต็มเวลาและปฏิบัติทุกอย่างเหมือนเด็กปกติ แต่ถ้าสูญเสียการได้ยินมากอาจจัดเป็นชั้นเรียนพิเศษใน โรงเรียนปกติ และเรียนร่วมเป็นบางวิชา

ผดุง อารยะวิญญู (2542) ได้เสนอแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจทำได้หลายลักษณะ ดังนี้

1. ชั้นพิเศษใน โรงเรียนปกติเป็นชั้นพิเศษเต็มเวลา มีครูประจำชั้นพิเศษ และเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยเฉพาะ ควรให้เด็กอยู่ในชั้นพิเศษไม่เกิน 3 ปีสำหรับเด็กหูหนวก และ 4 ปีสำหรับเด็กหูตึง
2. ชั้นพิเศษใน โรงเรียนปกติแต่มีการเรียนร่วมบางเวลา มีครูประจำชั้นซึ่งจะเป็นครูการศึกษาพิเศษ รับผิดชอบสอนวิชาสามัญ การสอนฝึกฟังและการฝึกพูด วิชาที่เด็กที่มีความพร่องทางการได้ยินไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ คือ วิชาศิลปะ วิชาพลศึกษา
3. ชั้นพิเศษใน โรงเรียนปกติแต่มีการเรียนร่วมบางวิชา จะมีครูการศึกษาพิเศษเป็นครูประจำชั้น รับผิดชอบสอนวิชาสามัญ มีการเรียนการสอนฝึกฟัง การฝึกพูด และห้องเรียนจะเป็น

ห้องเรียนเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและเด็กหูตึงเพราะมีครู ส่วนวิชาอื่น ๆ สามารถไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ

4. เรียนร่วมแบบเต็มเวลา เป็นการส่งเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และเด็กหูตึง เข้าชั้นเรียนกับเด็กปกติในทุกวิชา แต่อาจมีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือ

การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ คือ หลักสูตรปกติไม่มีอะไรแตกต่าง เด็กสามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติเกือบทุกวิชาแต่ใช้วิธีการจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น ครูประจำชั้นจะให้ความสนใจในเรื่องของการให้เด็กใส่เครื่องช่วยฟัง ให้เด็กนั่งหน้าชั้นเรียนเมื่อมีการเรียนร่วม

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2550) กล่าวว่า การเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเพราะไม่มีวิธีใดใช้ได้เหมาะสมกับเด็กทุกคนเหมือนกัน ดังนั้น จึงควรพัฒนาประสาทการรับรู้ที่เหลืออยู่ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้วิธีสอนที่เหมาะสม มีการเตรียมความพร้อม และฝึกทักษะในการอ่าน

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2550) เสนอแนวทางในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนี้

1. คนหูตึง ต้องจัดให้ ได้ใช้เครื่องช่วยฟังที่เหมาะสม ได้รับการฝึกอบรม และพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างเหมาะสมเต็มศักยภาพของแต่ละคน และควรจัดที่นั่งให้นักเรียนได้เห็นปากของผู้พูดอย่างชัดเจน

2. คนหูหนวก ต้องสื่อสาร โดยการใช้ภาษามือ การสะกดนิ้วมือ การอ่านริมฝีปาก การดูผู้พูดและสิ่งอื่น ๆ รอบตัว ต้องจัดให้มีล่ามภาษามือในการเรียนการสอนทุกครั้ง ควรจัดให้มีผู้ช่วยจดคำสอน/บรรยาย เพื่อให้เด็กนำไปใช้ศึกษาทบทวนได้ สำหรับคนหูหนวกและคนหูตึงระดับรุนแรงบางคนที่ไม่สามารถสื่อสาร โดยการใช้ภาษาพูดเพียงอย่างเดียวได้ ควรใช้ภาษามือช่วยหรือที่เรียกว่า ระบบรวม (Total Communication) โดยเฉพาะคนหูหนวกต้องจัดให้ได้เรียนภาษามือไทยเป็นภาษาที่หนึ่งและเรียนรู้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เพื่อให้คนหูหนวกสามารถสื่อสารทั้งสองภาษาได้คล่องแคล่วเท่าเทียมกัน

วาริ ธีระจิตร (2547) กล่าวว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กหูหนวกหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระยะแรก มักเป็นเรื่องของการกุศล คิดช่วยเหลือกันเท่าที่พอจะทำได้ เพื่อที่จะให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองใน โอกาสต่อไปได้ แต่ก็ยังไม่เป็นผล จึงมุ่งเน้นที่การปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับความพิการแต่ละระดับ อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินยังนับเป็นเทคนิคขั้นสูง การเรียนการสอนของเด็กประดมนี่มีความยากลำบากมากกว่าเด็กประเภทอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะเด็กที่มีความบกพร่องทางการ

ไฉนมีข้อเสียเปรียบทางภาษา ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเรียนแต่ถูกจำกัด และในด้าน การพัฒนาขีดความสามารถของเด็กก็ถูกจำกัดไปด้วย

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการไฉน สามารถจัดได้หลาย รูปแบบขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือความต้องการจำเป็นเฉพาะบุคคล (อมรวิเศษ นาคทรพร, 2543) ดังนี้

1. การศึกษาแบบองค์รวม (Holistic Education) คือ กระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมตัวเอง ให้เข้ากับโลกของความสัมพันธ์นี้ ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก ตลอดจน จิตวิญญาณ ต้องเป็นการศึกษาที่ไม่ยึดติดกับเทคนิคหรือหลักสูตรใด ๆ ครูต้องยอมรับศักยภาพที่ แตกต่างกันของเด็กแต่ละคนต้องไม่พยายามใช้มาตรฐานหนึ่งในการตัดสินเด็ก นอกจากนี้การจัด การศึกษาแบบองค์รวมยังต้องสอนให้เด็กเรียนรู้ที่จะเชื่อมโยงโลกภายนอกกับตนเอง และตนเองกับ โลกภายนอก

2. การศึกษาตามแนวทางพัฒนาของเพียเจตต์ (Piaget) คือ การจัดการศึกษาตามระดับ พัฒนาการของเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละช่วงวัย โดยเด็กอายุ 2-7 ปี จะเริ่มเข้าใจ ภาษาและจำประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต ช่วงอายุ 7-11 ปี จะเริ่มนำประสบการณ์เหล่านั้นมา ตอบสนองสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เด็กวัย 8-12 ปี สถิติปัญญาพัฒนาดีขึ้น สามารถใช้ความคิดในการเกิด ความรวบยอดของวัตถุสิ่งของในมิติต่าง ๆ ได้แก่ ความกว้าง ยาว ลึก และมีติของเวลาวันนี้ พรุ่งนี้ มะรืนนี้ เข้าใจในการใช้เหตุผลและการเปรียบเทียบ ได้แก่ มากกว่า น้อยกว่า ใหญ่กว่า สั้นกว่า ยาวกว่า และเท่ากันสามารถจัดรวมและจัดแยกประเภทของสิ่งของได้มีพัฒนาการพัฒนาการของ วัยรุ่น (13-16) ปี สถิติปัญญาของเด็กวัยรุ่นจะมีการพัฒนาได้ดีประมาณ 90% จึงสามารถเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ตลอดจนหลักตรรกศาสตร์ได้ นอกจากนี้ยังเข้าใจถึง กฎเกณฑ์ของสังคม สามารถตัดสินใจ ปัญหา และทดสอบข้อสมมติฐานและข้อพิสูจน์ต่าง ๆ ได้

3. การศึกษาตามแบบมอนเตสเซอร์รี่ (Montessori) เป็นการจัดสิ่งแวดล้อมและการ สื่อสารในการเรียนให้มีความเหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้เด็กแสดงศักยภาพของตนเองออกมา เน้นส่งเสริมให้เด็กมีแนวคิดอิสระ และมีทักษะในการเรียนรู้ที่ดี เน้นการใช้สื่อที่เรียบง่ายใกล้ชิด ธรรมชาติในตัวของเด็ก การศึกษาแบบมอนเตสเซอร์รี่ยังปฏิเสธสื่อที่มีความสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ เป็นต้น

4. การจัดการศึกษาแบบซัมเมอร์ฮิลล์ (Summer Hill) คือ แนวคิดการศึกษาที่เน้นให้มี สิทธิเสรีภาพอย่างเต็มที่แก่ผู้เรียน ทั้งในด้านการเรียนการสอนแบบการปกครองตนเอง โดยให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกอย่าง การเรียนเป็นเรื่องของการเลือกไม่ใช่การบังคับ เพราะ ต้องการให้เด็กมีความเป็นตัวของตัวเอง การจัดการศึกษาแบบนี้มีความเชื่อว่าเด็กเกิดมาพร้อมกับ

ความเฉลียวฉลาด โรงเรียนที่ใช้การศึกษาแบบนี้จะต้องจัดโครงสร้างในโรงเรียนหลักสูตรการเรียนการสอนที่นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ นักเรียนจะเป็นผู้ที่ชวนขวยแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เด็กจะไม่ถูกบังคับให้เชื่อเรื่องใดเชื่อเรื่องหนึ่งหรือนับถือศาสนาใดศาสนาหนึ่ง โดยเฉพาะ การปฏิบัติต่อกันเป็นเรื่องที่เด็กจะต้องตัดสินใจหรือวางข้อตกลงร่วมกันในรูปแบบหรือวางข้อตกลงร่วมกันในรูปแบบของคณะกรรมการร่วม

5. การศึกษาตามแนวของวอลดอร์ฟ (Waldorf Educations) คือ การจัดการศึกษาที่เน้นการพัฒนาแบบรอบด้าน โดยเด็กแต่ละช่วงอายุจะมีการพัฒนาการที่แตกต่างกัน ช่วงอายุ 0 – 7 ปี จะเน้นการพัฒนาบุคลิกภาพด้วยการเลียนแบบ ช่วงอายุ 7 – 14 ปี พัฒนาบุคลิกภาพด้วยอารมณ์ความรู้สึก ช่วงอายุ 14 ปีขึ้นไป เน้นกระบวนการคิดและการมีเหตุผล กระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ดนตรี ศิลปะ การระบายสี การปั้น การวาด การเคลื่อนไหวของร่างกาย (ยูริธมี) งานหัตถกรรม งานสวน ตลอดจนการให้เด็กคิดค้นทำสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง เป้าหมายของการศึกษาวอลดอร์ฟ คือ ช่วยให้มีมนุษย์บรรลุศักยภาพสูงสุดที่ตนมี และสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางของชีวิตของตนเองได้อย่างมีอิสระ ตามความสามารถของตน แต่มนุษย์จะบรรลุศักยภาพสูงสุดไม่ได้ ถ้าไม่มีโอกาสได้สัมผัสหรือค้นพบส่วนต่าง ๆ ในตนเอง ด้วยเหตุผลนี้ การศึกษาของวอลดอร์ฟจึงเน้นการศึกษาเรื่องมนุษย์และเกี่ยวข้องกับมนุษย์ โลก และจักรวาล การเชื่อมโยงทุกเรื่องกับมนุษย์ไม่ใช่เพื่อให้มนุษย์ยึดติดกับตนเอง แต่เป็นการสอนให้มนุษย์รู้จักมีจุดยืนที่สมดุลของตนในโลกมนุษย์ปรัชญา การสร้างความสมดุลในกิจกรรมของการเรียนการสอน และสอดคล้องกลมกลืนในแต่ละช่วงวัยของเด็กเพื่อจะได้เติบโตขึ้นมาพร้อมกับศักยภาพสูงสุดพร้อมสำหรับการเผชิญหน้ากับความท้าทายใหม่ๆ การศึกษานวอลดอร์ฟให้ความสำคัญกับวัยเด็ก เพราะว่าวัยเด็กเป็นช่วงเวลาที่สำคัญของความเป็นมนุษย์ ควรจะได้รับการเรียนรู้ประสบการณ์ที่เหมาะสมซึ่งจะทำให้เขาเติบโตเป็นมนุษย์ที่ความสมบูรณ์ ผู้เรียนตามแนวการศึกษาแบบวอลดอร์ฟ (บุษบง ดันตวิงศ์, 2548) คือ

5.1 ผู้ซึ่งมีความคิดแยกคาย สดใส มีพลัง และสร้างสรรค์

5.2 ผู้ซึ่งมีความรู้สึกในใจเปี่ยมล้นไปด้วยความเมตตา กล้าหาญ ศรัทธาค่ชีวิต และมีจิตใจใฝ่รู้

5.3 ผู้มีพลังเจตจำนง แน่วแน่สามารถบรรลุภารกิจแห่งชีวิตที่ตนเองเป็นผู้เลือกสรร กล่าวโดยสรุปการศึกษาแบบวอลดอร์ฟ มีจุดมุ่งหมายที่จะดึงศักยภาพที่มีอยู่แล้วในตัวมนุษย์แต่ละคนออกมาให้เต็มศักยภาพตามวัยพัฒนาการ ครูผู้อำนวนการ ให้นักเรียนเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยความกระตือรือร้น ใฝ่ปัญญาที่มีอยู่ในตนเองให้เกิดคุณภาพสูงสุด

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจัดได้หลากหลาย เช่น นักเรียนหูตึงอาจจัดในลักษณะการเรียนร่วม ส่วนนักเรียนหูหนวกอาจจัดเป็นชั้นเรียนพิเศษ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้คำนึงถึงลักษณะความบกพร่องของนักเรียนแต่ละระดับ และความสามารถที่แตกต่างระหว่างบุคคล การจัดกิจกรรมควรมุ่งพัฒนาความพร้อมในทุกๆ ด้าน นักเรียนหูตึงต้องจัดที่นั่งให้นักเรียนได้เห็นปากของผู้พูดได้ชัดเจน ส่วนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินควรจัดให้เรียนภาษาไทย มีล่ามและมีผู้ช่วยจดคำบรรยาย จนมีการศึกษาอีกหลายรูปแบบในเวลาต่อมาได้แก่ การศึกษาแบบองค์รวม แนวการพัฒนาของเพียเจตต์ แบบมอนเตสซอรี แบบซัมเมอร์ฟีลด์ แบบวอลดอร์ฟ ฯลฯ ที่ได้นำมาพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้ดียิ่งขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด

2.2. ลักษณะการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ลักษณะการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีอยู่หลายวิธี แต่ละวิธีมีเทคนิค และวิธีการที่แตกต่างกัน ซึ่งนักการศึกษาได้เสนอแนะวิธีสอนไว้ ดังนี้

ผดุง อารยะวิญญู กล่าวว่า ครูควรมีการเตรียมการเรียนการสอนด้วยตนเองและตระหนักถึงสิ่งเหล่านี้ คือ

1. เริ่มสอนทันทีที่ทราบว่าเด็กมีความบกพร่องทางการได้ยินตั้งแต่อายุยังน้อย
2. จัดการเรียนการสอนอย่างเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด
3. ครูผู้สอนต้องมีความชำนาญ โดยต้องได้รับการศึกษาและฝึกฝนมาทางนี้โดยเฉพาะ
4. สร้างบรรยากาศในการสื่อสารกันอยู่เสมอ ทั้งการพูดและการใช้ภาษามือสนับสนุนให้เด็กสื่อสารกับสมาชิกที่บ้านและที่โรงเรียน

5. มุ่งพัฒนาความรู้ทางภาษา และความสามารถในการที่จะติดต่อสื่อสารกันอย่างมีความหมายกับผู้อื่นได้ โดยการสอนภาษารวมสำหรับเด็กหูหนวก (Total Communication)

นอกจากนี้ครูควรคำนึงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการสอนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งได้แก่

1. การสูญเสียการได้ยินของเด็กแต่ละคนเป็นอย่างไร
2. การได้ยินที่ยังหลงเหลือมีอยู่มากแค่ไหน
3. มีนิสัยรักการพูดเพียงใด
4. สติปัญญาของเด็กอยู่ในระดับใด
5. วุฒิภาวะของเด็กแต่ละคนซึ่งมีไม่เท่ากันนั้นเป็นอย่างไร
6. สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะที่บ้านให้ความร่วมมือดีหรือไม่

วิธีการของครูใช้กับเด็กและที่แนะนำให้ผู้ปกครองหรือผู้ที่มีความสัมพันธ์กับเด็กพิจารณา (ผดุง อารยะวิญญู, 2539) เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีปัญหาในเรื่องของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องด้วยตนเองหรือสื่อสารกับคนทั่วไป จึงมีผู้คิดค้นวิธีการสื่อความหมาย เพื่อให้เด็กประเภทนี้สามารถสื่อสารได้ วิธีสื่อสารที่ใช้กันอยู่แพร่หลาย มีดังนี้

1. การพูด (Speech) ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่มากนักเหมาะสำหรับเด็กหูตึงเล็กน้อยไปจนถึงหูตึงปานกลาง เพราะยังสามารถได้ยินเสียงพูดและสามารถเลียนเสียงได้เมื่อใส่เครื่องช่วยฟัง

2. ภาษามือ (Sign Language) เหมาะสำหรับเด็กที่สูญเสียการได้ยินมากหรือหูหนวกไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ด้วยการพูดจึงต้องใช้ภาษามือแทน ผู้ที่จะเข้าใจภาษามือได้ต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษามือ ซึ่งเป็นระบบการสื่อสารอย่างหนึ่งของคนหูหนวก โดยใช้มือทั้งสองข้างแสดงท่าทางหรือการวางมือในตำแหน่งที่ต่างกันแต่ละท่าหรือตำแหน่งของมือจะมีความหมายแตกต่างกัน

3. การสะกดตัวอักษรด้วยนิ้วมือ (Finger Spelling) เป็นระบบการสื่อสารอย่างหนึ่งของคนหูหนวก แทนตัวพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ โดยทั่วไปตัวอักษรที่สะกดด้วยนิ้วมือจะมีจำนวนเท่ากับตัวอักษรของภาษา และส่วนมากจะใช้คำที่ไม่มีในภาษามือ เช่น ชื่อคน ชื่อสถานที่ ชื่อเฉพาะ หรือการเน้นย้ำคำศัพท์ที่ต้องการ จะใช้การสะกดนิ้วมือแทน

4. การอ่านริมฝีปาก (Lip Reading) หมายถึง การที่ผู้ฟัง หรือ คู่สนทนา พยายามเดาคำพูดโดยจากการสังเกตลักษณะการเคลื่อนไหวริมฝีปากของผู้พูดเพื่อให้เข้าใจคำพูด เข้าใจความหมายของเรื่องที่ผู้พูดกำลังกล่าวถึง ซึ่งในบางครั้งอาจจะต้องสังเกตลักษณะของสีหน้า ท่าทาง ตลอดจนการเคลื่อนไหวมือ และลำตัวของผู้พูดเพื่อให้เข้าใจความหมายได้ดียิ่งขึ้น การสังเกตริมฝีปากและการเคลื่อนไหวของริมฝีปากเรียกว่า การอ่านริมฝีปาก (Lip Reading) ซึ่งการสังเกตการเคลื่อนไหวของผู้พูด ประกอบกับการสังเกตการเคลื่อนไหวของริมฝีปาก เรียกว่า การอ่านคำพูด (Speech Reading)

5. ทำเนาะคำพูด (Cued Speech) เป็นระบบการสื่อสารอย่างหนึ่งของคนหูหนวกโดยผู้พูดจะแสดงท่ามือในลักษณะต่าง ๆ ประกอบคำพูดเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายของการพูดได้ดียิ่งขึ้น ท่ามือที่ถูกระบุไว้ไว้อย่างเป็นระบบ แต่ละท่ามีความหมายเฉพาะและผู้พูดจะวางมือไว้ในระดับต่ำกว่าคางเล็กน้อย ไม่วางมือในตำแหน่งอื่น ๆ และใช้มือเพียงข้างเดียว

6. การสื่อสารรวม (Total Communication) เป็นระบบการสื่อสารที่ใช้เป็นวิธีการสื่อสารที่หลายวิธีรวมกันกับการพูด และในขณะเดียวกันก็อาจจะแสดงความรู้สึกออกมาทางสีหน้า

และใช้ท่าทางอื่นๆประกอบ ทั้งนี้ผู้ฟังเข้าใจความหมายได้ดียิ่งขึ้น นอกจากการพูด การใช้ภาษามือ การแสดงท่าทางประกอบแล้ว หรือวิธีอื่นๆ ก็ได้ การใช้วิธีในการสื่อสารรวมทั้งตั้งแต่สองวิธีขึ้นไป เรียกว่าการสื่อสารรวม

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2550) ได้เสนอวิธีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ไว้ดังนี้

1. วิธีสอนพูด (Oral Method) คือ วิธีสอนพูดให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ยึดหลักที่ให้ผู้สอนพูดกับผู้เรียนให้มากที่สุด ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการพูด

2. วิธีสอนแบบรวม (Combined Method) คือ วิธีการสอนที่ใช้การพูด ภาษามือ การอ่านริมฝีปาก การใช้เครื่องช่วยฟัง และการเขียนกระดานดำประกอบกันไปในขณะที่สอน

3. วิธีสอนแบบพร้อมกันสลับกันไป (Simultaneous Method) คือ ใช้การพูด ภาษามือ ใส่เครื่องช่วยฟัง การสะกดนิ้วมือ และการเขียนกระดานดำ

4. วิธีสอนแบบรวมหลายระบบ (Combined System) คือ ใช้การสอนรวมกันทั้งหมด การพูด การใช้เครื่องช่วยฟัง การใช้ภาษามือ การสะกดนิ้วมือ การเขียนกระดานดำ โดยวิธีการสอน จะใช้การพูดสลับกับภาษามือ มีการสะกดนิ้วมือ และใช้การเขียนกระดานดำช่วยเขียนคำศัพท์

5. วิธีสอนทุกวิธี (Total Communication) คือ ใช้ทุกวิธีที่มีอยู่มารวมกัน การพูด การฟัง การอ่าน การเขียน การใช้ภาษามือ การสะกดนิ้วมือ และการสังเกต เพราะมีความเชื่อว่า วิธีการสอนแบบนี้มีประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสารกับคนปกติ

การจัดการเรียนการสอนที่มีนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมในชั้นเรียนผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ชี้แจงให้เด็กนักเรียนปกติเข้าใจว่าควรปฏิบัติอย่างไรต่อเพื่อนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมชั้น

2. ควรให้เด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั่งในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นและได้ยินเสียงผู้สอนได้ชัดเจน

3. ก่อนทำการสอนผู้สอนจะต้องทำการเช็คทุกครั้งว่าเครื่องช่วยฟังทำงานหรือไม่

4. เวลาผู้สอนพูดกับผู้เรียนควรจะมีหน้า เพื่อให้ผู้เรียนอ่านคำพูดตลอดจนสีหน้าที่ท่าทางของครู

5. ใช้ท่าทางประกอบการพูด เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในคำพูดของครู

6. มีอุปกรณ์ประกอบการสอนใช้ในการอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งนั้นมากที่สุด

7. ผู้สอนควรเขียนบนกระดานดำ

8. ผู้สอนอย่าพูดในขณะที่เขียนกระดานดำ เพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่สามารถอ่านริมฝีปากของผู้สอน

9. ผู้สอนควรแจกแจงหัวข้อ เรื่อง และสาระสำคัญของการสอนในแต่ละครั้ง และควรพูดกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินด้วยการใช้ประโยคที่สมบูรณ์ไม่พูดทีละคำเพื่อให้ผู้เรียนจำโครงสร้างของประโยคและสามารถเดาความหมายได้

10. ผู้สอนควรยืนพูดในที่ที่มีแสงสว่างเพียงพอและส่องใบหน้าเพื่อความชัดเจนในการอ่านริมฝีปาก

11. ผู้สอนควรให้ออกาสนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินออกมารายงานหน้าชั้นเรียน เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้ฝึกพูด เพื่อน ๆ ที่เป็นนักเรียนปกติจะได้ฟังภาษา และผู้สอนควรสรุปในสิ่งที่ผู้สอนพูดเพื่อทบทวน

12. ใช้วิธีการสอนเป็นกลุ่มเพื่อให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกับนักเรียนปกติช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คอยให้กำลังใจในการเรียนจะทำให้มีปัญหากับผู้ร่วมชั้นเรียนน้อยที่สุด และผู้สอนต้องจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

นอกจากนี้ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กหูตึงควรมีลักษณะที่แตกต่างไปจากการศึกษาของเด็กหูหนวก การจัดการศึกษาแก่เด็กหูตึง ควรมุ่งเตรียมเด็กเพื่อให้มีความพร้อมเพื่อการเรียนร่วม หรือเด็กที่เรียนร่วมอยู่แล้วก็ควรได้รับการช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุดในการเรียนร่วม ดังนั้น หลักสูตรจึงควรเน้นการฝึกฟัง การแก้ไขการพูด การอ่านการพูด การฝึกภาษา และการเรียนวิชาอื่น ๆ ควบคู่กันไป สำหรับเด็กหูตึงที่เรียนในชั้นเรียนพิเศษนั้น ควรเน้นทักษะในการสื่อความหมายควบคู่ไปกับด้านวิชาการ ในทำนองเดียวกัน หลักสูตรควรมุ่งเน้นเกี่ยวกับการฝึกฟัง การแก้ไขการพูด การอ่านคำพูด โดยใช้เนื้อหาจากวิชาอื่น ๆ ที่มีการสอนในโรงเรียนสำหรับเด็กหูหนวกนั้น ทางกระทรวงศึกษาธิการจะต้องเป็นผู้กำหนดวิธีการสื่อสารว่าจะใช้ภาษามืออย่างเดียว หรือจะใช้วิธีการสื่อสารรวม ในขณะเดียวกันเด็กทุกคนควรมีโอกาสในการเรียนรู้และฝึกพูด การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการพูดโดยใช้เครื่องมือทางโสตสัมผัสวิทยา การให้การศึกษแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นมากเพื่อช่วยให้เด็กได้พัฒนาตนเองตามกำลังความสามารถของตนเอง การศึกษายังเป็นพื้นฐานในการปรับตัว ให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่จะช่วยให้มีรายได้เลี้ยงตนเอง

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การสื่อความหมายเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น จะเลือกใช้วิธีการใดที่เหมาะสม ขึ้นอยู่กับสภาพความบกพร่องเป็นสำคัญ นักเรียนที่สูญเสียการได้ยินที่แตกต่างกันย่อมมีวิธีการสื่อสารที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามวิธีการสื่อสารร่วมนับเป็นวิธีการสอนที่นิยมใช้กันในโรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในปัจจุบัน

2.3. การจัดหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินควรครอบคลุมไปถึงการฝึกฟัง การฝึกสายตา การฝึกทักษะการพูด การฝึกทักษะทางภาษา เด็กหูตึงที่เรียนในชั้นเรียนพิเศษควรเน้นในการสื่อความหมายควบคู่กันไปกับด้านวิชาการ ในทำนองเดียวกันหลักสูตรควรเน้นเกี่ยวกับการฝึกฟัง การแก้ไขการพูด การอ่านริมฝีปาก เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทุกระดับควรมีโอกาสฟื้นฟูสมรรถภาพทางการพูดโดยใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีต่าง ๆ

ผดุง อารยะวิญญู (2542) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ไว้ดังนี้

1. หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรครอบคลุมไปถึงการฝึกฟัง การฝึกสายตา การฝึกทักษะทางการพูด การฝึกทักษะทางภาษา ส่วนเนื้อหาวิชา เช่น วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ฯลฯ ควรครอบคลุมเนื้อหาที่ใกล้เคียงกับเด็กปกติ แต่วิธีสอนตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ อาจแตกต่างออกไปหรือเพิ่มเติมจากที่มีใช้สำหรับเด็กปกติ

2. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กหูตึง ควรมุ่งเตรียมเด็กให้มีความพร้อมเพื่อการเรียนร่วม หรือเด็กที่เรียนร่วมอยู่แล้ว ควรได้รับการช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียนร่วม ดังนั้น หลักสูตรจึงควรเน้นการฝึกฟัง การแก้ไขการพูด การอ่านคำพูด การฝึกภาษา และการเรียนวิชาอื่น ๆ ควบคู่กันไป

3. เด็กหูตึงที่เรียนในชั้นพิเศษ ควรเน้นทักษะในการสื่อความหมายควบคู่ไปกับด้านวิชาการ ควรเน้นเกี่ยวกับการฝึกฟัง การแก้ไขการพูด การอ่านคำพูด โดยใช้เนื้อหาจากวิชาอื่นที่มีสอนในโรงเรียน

4. เด็กหูหนวก กระทรวงศึกษาธิการจะต้องเป็นผู้กำหนดวิธีการสื่อสารว่าจะใช้ภาษามืออย่างเดียว หรือจะใช้วิธีการสื่อสารรวม (Total Communication) และควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้เครื่องช่วยฟัง และมีการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการพูด

5. สิ่งที่ต้องกำหนดไว้ในหลักสูตร คือ การฝึกอาชีพควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ มีการฝึกอาชีพเบื้องต้นให้กับนักเรียน

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2550 : 7-9) ได้กำหนดแนวทางการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ไว้ดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น คือ กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สารระการการเรียนรู้ คือ การกำหนดสารระการการเรียนรู้ตามหลักสูตร ประกอบด้วย ทักษะหรือ กระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 8 กลุ่มสาระ ดังนี้

2.1 ภาษาไทย (ภาษาไทยและภาษามือ)

2.2 วิทยาศาสตร์

2.3 คณิตศาสตร์

2.4 สุขศึกษาและพลศึกษา

2.5 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.6 ศิลปะ

2.7 ภาษาต่างประเทศ

2.8 การงานอาชีพและเทคโนโลยี

3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ กิจกรรมที่จัดขึ้นให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดขึ้นตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ เข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมกับผู้อื่นสามารถเลือกเข้าได้ด้วยตนเองตามความถนัด และความสนใจ กิจกรรมแนะแนว หรือ กิจกรรมนักเรียน เช่น ลูกเสือ - เนตรนารี ยุวกาชาด

4. การจัดสารระการการเรียนรู้

ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-ม.3) แต่ละปีต้องจัดสารระการการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 8 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องจัดให้เรียนครบทุกสาระ แต่เมื่อเรียนจบช่วงชั้นผู้เรียนต้องเรียนครบทุกสาระ และมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนด

ช่วงชั้นที่ 2 (ม.4-6) แต่ละภาคเรียนไม่จำเป็นต้องจัดสารระการการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 8 กลุ่ม แต่เมื่อเรียนจบช่วงชั้น ผู้เรียนต้องเรียนครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และครบทุกสาระในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนด

5. การวัดผลประเมินผล

5.1 การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ ทั้ง 8 กลุ่มสาระ เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียนในการผ่านช่วงชั้น

5.2 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นการประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม และตัดสินผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้น

5.3 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการประเมินเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ กำหนดเกณฑ์ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นรายปี และรายภาคเพื่อตัดสินการผ่านช่วงชั้น

5.4 การประเมินตัดสินผลการผ่านช่วงชั้น จบการศึกษาภาคบังคับ หรือ จบหลักสูตร

5.5 การประเมินคุณภาพระดับชาติ ประเมินตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นอกจากนี้การวัดและการประเมินผลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้เป็นไปตาม จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของผู้เรียนแต่ละคน วิธีการวัดผล ทำเหมือนเด็กปกติทั่วไปคือใช้วิธีการทำแบบทดสอบ การสังเกต การสนทนา ให้ลงมือปฏิบัติตาม คำสั่ง ทดสอบซึ่งจุดมุ่งหมายสำคัญจะกำหนดไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ส่วนการวัดโดยใช้ แบบทดสอบส่วนมากจะใช้แบบทดสอบที่ผู้สอนเป็นผู้สร้างขึ้น เกณฑ์การตัดสินจะต้องทำควบคู่ไป กับวิธีวัดผล การวัดและการประเมินผลจะช่วยให้ผู้สอนทราบความก้าวหน้าของนักเรียนในด้านการเรียนรู้ ผลการประเมินจะช่วยให้ผู้สอนปรับปรุงแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือช่วยในการ กำหนดแผนใหม่ได้อย่างเหมาะสม และการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ยังไม่มีแนวปฏิบัติที่เหมาะสมชัดเจน ยังไม่มีการระบุเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งในปัจจุบัน โรงเรียน โสตศึกษาหลาย ๆ แห่งก็ใช้วิธีการปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง ดังนั้น หากได้มีการศึกษาถึงปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนใน โรงเรียน โสตศึกษา ก็จะช่วยให้มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการวางแผนการจัดการศึกษา วางแผน การจัดสิ่งแวดลอมที่จะช่วยให้ผู้เรียนที่บกพร่องทางการได้ยินเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

จากที่กล่าวมาสรุปว่า การจัดหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินควร จัดให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละประเภท เช่น เด็กหูหนวก ควรจัดให้แตกต่างจากเด็กหูตึง การจัด หลักสูตรควรจัดตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และปรับ เนื้อหา การจัดการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการ การวัดผลประเมินผล ให้เหมาะสมกับศักยภาพของ ผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

3.1. ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่มีการสูญเสียการได้ยิน เด็กที่ไม่สามารถเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ได้ด้วยการฟังได้เหมือนเด็กปกติทั่วไป อาจจะเป็นเด็กหูหนวกหรือเด็กหูตึง เป็นสภาพที่อวัยวะเกี่ยวกับการได้ยินไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างปกติหรืออย่างสมบูรณ์ ทำให้ไม่สามารถรับรู้เสียงต่างๆ ไม่สามารถควบคุมเส้นเสียงให้สั่นสะเทือนตามลักษณะที่ต้องการ ไม่สามารถออกเสียงพูดได้ พูดไม่ชัดเจน(แสงจันทร์ คำเมือง, ม.ป.ป.) เป็นผลให้การเรียนรู้และการพูดบกพร่อง (สถาพร สุวัฒน์สุสต์, 2530) ในลักษณะการเปล่งเสียงไม่เป็นภาษา รวมถึงเด็กหูตึงและหูหนวก

คนหูตึง (A Hard of Hearing Person) ทางการศึกษา หมายถึง คนที่สูญเสียการได้ยินอยู่ระหว่าง 35 – 89 เดซิเบล (ISO) ทำให้มีปัญหาในเรื่องของการฟังและเรื่องของการเข้าใจคำพูด ถึงแม้ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง

คนหูหนวก (A Deaf Person) ทางการศึกษา หมายถึง คนที่สูญเสียการได้ยินในหูข้างที่ต่ำกว่า 90 เดซิเบล (ISO) หรือมากกว่า ทำให้มีปัญหาในเรื่องของการฟังและการไม่เข้าใจคำพูด

ผดุง อารยะวิญญู (2542) ได้ให้ความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง นักเรียนหรือเด็กที่สูญเสียการได้ยินอาจเป็น เด็กหูตึง หรือ เด็กหูหนวกก็ได้

1. เด็กหูหนวก หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป วัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ ความถี่ 100Hz 1,000Hz และ 2,000 Hz ในหูข้างใดข้างหนึ่ง เด็กไม่สามารถใช้การได้ยินให้เป็นประโยชน์เต็มประสิทธิภาพในการฟัง

2. เด็กหูตึง หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินระหว่าง 26 – 89 เดซิเบล ในหูข้างใดข้างหนึ่ง วัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ความถี่ 500Hz 1,000 Hz และ 2,000 Hz ทำให้เป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยินเล็กน้อย ไปจนถึงหูหนวก

สุขพัชรา ชิมเจริญ (2545) ให้ความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินว่า เป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับ 26 เดซิเบล ไปจนถึง 90 เดซิเบล ขึ้นไป โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยินไม่ว่าจะใช้หรือไม่ใช้เครื่องช่วยฟังก็ตาม เมื่อตรวจวัดการได้ยินจะสูญเสียการได้ยินประมาณ 90 เดซิเบล หรือมากกว่า ไม่สามารถได้ยินเสียงพูดดัง ๆ และอาจจะรับรู้เสียงบางเสียงจากการสั่นสะเทือน

2. คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินจนไม่สามารถเข้าใจการพูดและสนทนา เมื่อทำการตรวจวัดการได้ยิน พบว่า สูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบล แบ่งระดับการได้ยิน ดังนี้

2.1 หูตึงระดับที่ 1 หูตึงน้อย (26-40 เดซิเบล)

2.2 หูตึงระดับที่ 2 หูตึงปานกลาง (41-55 เดซิเบล)

2.3 หูตึงระดับที่ 3 หูตึงมาก (56-70 เดซิเบล)

2.4 หูตึงระดับที่ 4 หูตึงรุนแรง (70-90 เดซิเบล)

เกอูร วรศักดิ์อม (2548) ให้ความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอาจจะเป็เด็กหูตึงหรือเด็กหูหนวกก็ได้ซึ่งความบกพร่องได้จากการวัดการได้ยินด้วยเสียงบริสุทธิ์ที่ความถี่ 500 1,000 และ 2,000 รอบต่อวินาที (เฮิรตซ์) ได้ค่าเฉลี่ยความไว ณ ระดับที่น้อยที่สุดในหูข้างที่ดีกว่า โดยวัดจากเสียงที่ความถี่ทั้งสามเป็นค่าระหว่าง 26 - 90 เดซิเบล สามารถใส่เครื่องช่วยฟังรับฟังเสียงให้ชัดเจนขึ้นได้ เรียกว่า เด็กหูตึง และ 90 เดซิเบลขึ้นไป เรียกว่า เด็กหูหนวก

สำหรับ Moores (1978) ระบุว่า คนบกพร่องทางการได้ยิน (a deaf person) ในทางการศึกษา หมายถึง คนที่สูญเสียการได้ยินในหูข้างดีกว่า 90 เดซิเบล หรือมากกว่าการสูญเสียดังกล่าวทำให้คนบกพร่องทางการได้ยินไม่เข้าใจการพูด ไม่ว่าจะใช้เครื่องช่วยฟังหรือไม่ใช้ก็ตาม ส่วนคนหูตึง (a hard-of-hearing person) ในทางการศึกษาหมายถึง คนที่สูญเสียการได้ยินระหว่าง 35 – 89 เดซิเบล จะมีปัญหาในเรื่องของการฟังและการเข้าใจการพูด อาจจะใส่เครื่องช่วยฟังหรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟังก็ได้ แต่ถ้แบ่งระดับการสูญเสียการได้ยินตามการศึกษา จะแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 สูญเสียการได้ยินระหว่าง 35 ถึง 54 เดซิเบล คือ เด็กที่สูญเสียการได้ยินในกลุ่มนี้ซึ่งสามารถเรียนในชั้นเรียนปกติได้ ถ้าหากไม่ใส่เครื่องช่วยฟังผู้สอนจะต้องเปล่งเสียงที่ดังกว่าปกติ

ระดับที่ 2 สูญเสียการได้ยินระหว่าง 55 ถึง 69 เดซิเบล คือ เด็กที่สูญเสียการได้ยินในกลุ่มนี้ต้องการเครื่องช่วยฟัง มีนักการศึกษาพิเศษเข้ามาช่วยเหลือเรื่องการศึกษา และการแก้ไขคำพูด

ระดับที่ 3 สูญเสียการได้ยินระหว่าง 70 ถึง 89 เดซิเบล คือ เด็กที่สูญเสียการได้ยินในช่วงนี้ต้องการการศึกษาพิเศษ ต้องการความช่วยเหลือในด้านการได้ยิน การพูด ภาษา การแก้ไขการพูดและบริการพิเศษทางการศึกษา

ระดับที่ 4 สูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลหรือมากกว่า เด็กที่สูญเสียการได้ยินในช่วงระยะนี้ต้องการความช่วยเหลือ และบริการพิเศษทางการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กในระดับที่ 3

หลักเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ.2537) คือ กำหนดให้คนพิการทางการได้ยิน หรือการฟัง หรือการสื่อความหมาย คือ คนที่ได้ยินเสียงที่ความถี่ 500 เฮิรตซ์ 1,000 เฮิรตซ์ หรือ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ดีกว่า สำหรับเด็กอายุไม่เกิน 7 ปี ระดับเสียงเกิน 40 เดซิเบลขึ้นไป จนไม่ได้ยินเสียง และสำหรับคนทั่วไประดับเสียงเกิน 55 เดซิเบลขึ้นไป จนไม่ได้ยินเสียง หรือคนที่มีความผิดปกติ มีความบกพร่องในการเข้าใจ มีความบกพร่องในการใช้ภาษาพูดจนไม่สามารถสื่อความหมายกับคนอื่นได้

เกณฑ์การตัดสินความบกพร่องทางการได้ยินว่าบุคคลใดหูหนวก บุคคลใดหูตึง ส่วนใหญ่ที่ผลการตรวจวัดการได้ยิน เฉพาะในหูข้างที่ดีกว่า ดังนี้

คนหูตึง คือ ผู้ที่มีระดับการได้ยินเฉลี่ยในหูข้างที่ดีกว่า ระหว่าง 26 – 89 เดซิเบล

คนหูหนวก คือ ผู้ที่มีระดับการได้ยินเฉลี่ยในหูข้างที่ดีกว่าตั้งแต่ 90 เดซิเบล

ตารางที่ 1 การจัดระดับการสูญเสียการได้ยิน 6 ระดับ ตามทางการแพทย์

ระดับ	การได้ยิน	ค่าเฉลี่ยการได้ยิน	ประเภทและความสามารถในการเข้าใจ
1	การได้ยินปกติ	0 – 25 เดซิเบล	ได้ยินเสียงพูด กระซิบ ไม่ลำบากในการฟัง
2	สูญเสียการได้ยินเล็กน้อย	26 – 40 เดซิเบล	หูตึงเล็กน้อย ไม่ได้ยินเสียงพูดเบาๆ แต่ได้ยินเสียงพูดปกติ
3	สูญเสียการได้ยินปานกลาง	41 – 55 เดซิเบล	หูตึงปานกลางไม่ได้ยินเสียงพูดปกติ ต้องพูดดังๆ กว่าปกติถึงจะได้ยินเกือบชัดเจน
4	สูญเสียการได้ยินค่อนข้างมาก	56 – 70 เดซิเบล	หูตึงมาก เมื่อพูดเสียงดังๆ แล้วยังไม่ได้ยิน
5	สูญเสียการได้ยินมาก	71 – 90 เดซิเบล	หูตึงระดับรุนแรง ต้องตะโกนเสียงดังๆ แต่ถ้าใช้เครื่องขยายเสียงพูดอาจจะได้ยิน และได้ยินไม่ชัดเจน
6	สูญเสียการได้ยินมากเป็นอย่างยิ่ง	91 เดซิเบลขึ้นไป	หูหนวก ตะโกนเสียงดังๆ ใช้เครื่องขยายเสียงพูดแล้วไม่ได้ยิน และไม่เข้าใจความหมายในสิ่งที่พูด

ตารางการจัดระดับสูญเสียการได้ยิน 6 ระดับ ทางทางการแพทย์ดัดแปลงจาก Davis (1978)

เดซิเบล (dB) เป็นหน่วยวัดความดังของเสียง เสียงที่มีความดังมากจะมีหน่วยเดซิเบลที่สูง แต่ถ้าเสียงที่มีความดังต่ำก็จะมีหน่วยเดซิเบลที่ต่ำ อย่างเช่น เสียงกระซิบ จะมีความดัง

อยู่ประมาณที่ 10 – 20 เดซิเบล เสียงพูดที่คนปกติคุยกันได้ยินชัดเจน มีความดังประมาณ 60 เดซิเบล เสียงรบกวนเครื่องมอเตอร์ไซค์มีความดังประมาณ 110 เดซิเบล

ตัวอย่างเช่น มีผู้รับการตรวจวัดการได้ยินที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง มีใบรายงานผลว่า เด็กมีระดับการได้ยินในหูข้างขวาเฉลี่ย 45 เดซิเบลและหูข้างซ้ายเฉลี่ย 95 เดซิเบล แสดงว่า ผู้ที่รับการตรวจวัดการได้ยินคนนี้เป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประเภทหูตึง เนื่องจากในหูข้างขวายังได้ยินเสียงและมีระดับการได้ยินระหว่าง 26 – 89 เดซิเบล

จากที่กล่าวมาสรุปว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คือ เด็กที่สูญเสียการได้ยิน ไม่สามารถรับรู้ภาษาได้เหมือนบุคคลปกติทั่วไป ซึ่งอาจเป็นนักเรียนหูหนวกหรือ นักเรียนหูตึงก็ได้ การแบ่งประเภทของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะใช้ผลจากการตรวจวัดการได้ยินด้วยเสียงบริสุทธิ์ที่ความถี่ 500 1,000 และ 2,000 รอบต่อวินาที (เฮิรตซ์) ถ้ามีการสูญเสียการได้ยินระหว่าง 26-90 เดซิเบล เรียกว่า นักเรียนหูตึง แต่ถ้ามีการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบล ขึ้นไปเรียกว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (อัครพรรณ ขวัญชื่นและสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์, 2546)

3.2. สาเหตุความบกพร่องทางการได้ยิน

วาริ ธีระจิตร (2545) แบ่งสาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนี้

1. หูหนวกก่อนคลอด (Congenital Deafness) หมายถึง ทารกที่เกิดมาที่มีความพิการของอวัยวะรับเสียงตั้งแต่อยู่ในครรภ์ของมารดา และเมื่อคลอดออกมาปรากฏอาการหูหนวกตั้งแต่วัยแรกเกิด แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 หูหนวกจากกรรมพันธุ์ (Hereditary Deafness) เป็นอาการหูหนวกที่มีความพิการสืบพันธุ์มาจากบิดามารดา หรือบรรพบุรุษ

1.2 หูหนวกที่ไม่ใช่กรรมพันธุ์ (Sporadic Deafness) มีหลายสาเหตุ ดังนี้

1.2.1 อุบัติเหตุของมารดาขณะตั้งครรภ์ เช่น ขณะที่ตั้งครรภ์มารดา หกล้มอย่างแรง

1.2.2 ความผิดปกติของการคลอด เช่น ศีรษะของทารกถูกบีบขณะคลอดคลอดก่อนกำหนด

1.2.3 การเจริญเติบโตของอวัยวะผิดปกติ เช่น ทารกออกมาอาจจะไม่มีหู มีรูหูข้างเดียวหรือสองข้างทำให้หูหนวกได้

1.2.4 การได้รับพิษยา หรือ อาหารบางประเภทที่ได้รับขณะที่มารดาตั้งครรภ์ เช่น ยาแอสไพริน ยาสตรีปโตมัยซิน เป็นต้น

1.2.5 โรคติดต่อขณะตั้งครรภ์ เช่น โรคหัดเยอรมัน กามโรค

2. หูหนวกหลังคลอด (Acquired Deafness) หมายถึง ทารกที่มีอวัยวะหูปกติแต่ต่อมาพบว่า เป็นหูหนวกอาจเกิดได้ ดังนี้

- 2.1 การแพ้ยาบางชนิด เช่น ยาปฏิชีวนะ
- 2.2 การติดเชื้อ เช่น การเป็นหูน้ำหนวก
- 2.3 ความผิดปกติที่เกิดขึ้นภายในหู เช่น มีเนื้องอกในหู
- 2.4 หูได้รับเสียงดังติดต่อกันเป็นเวลานาน
- 2.5 อุบัติเหตุกระทบกระเทือนบริเวณหู หรือ ประสาทหู

นอกจากนี้ เสียงดังต่าง ๆ เช่น เสียงระเบิด เสียงปืน เสียงเครื่องบิน เครื่องจักรในโรงงาน ถ้าได้รับการรบกวนเป็นเวลานานจะทำให้เกิดหูหนวกได้

สรุปได้ว่า ความบกพร่องทางการได้ยินเกิดขึ้นได้ทั้งก่อนคลอดและหลังคลอด สาเหตุที่เกิดก่อนคลอด คือ เกิดจากรวมพันธุและไม่ใช้กรรมพันธุ์ อาจเกิดได้ในขณะที่มารดากำลังตั้งครรภ์จากการทานยาและเป็นโรคติดต่อ สาเหตุที่เกิดขึ้นหลังคลอด ได้แก่ การเจ็บป่วย โรคติดต่อ เกิดจากการได้รับยาและสารเคมี เกิดจากอันตรายต่ออวัยวะหู ซึ่งสาเหตุเหล่านี้ทำให้หูหนวกได้

3.3. ประเภทของความบกพร่องทางการได้ยิน

ศรียา นิยมธรรม (2544) ได้กล่าวถึงประเภทของการสูญเสียการได้ยินจากการคำนึงถึงตำแหน่งที่เกิดความผิดปกติของกลไกการได้ยิน

1. ความผิดปกติของกลไกการได้ยินนำเสียง (Conductive Hearing Loss) เป็นการสูญเสียการได้ยินที่มีความผิดปกติจากส่วนใดส่วนหนึ่งของอวัยวะหูชั้นนอกและหูชั้นกลางเป็นส่วนของการนำเสียง เช่น หูน้ำหนวก แก้วหูทะลุ ซึ่งอาจรักษาได้ด้วยการผ่าตัดหรือยา

2. ความผิดปกติของกลไกการได้ยินประสาทหูเสีย (Sensorineural Hearing Loss) เป็นการสูญเสียการได้ยินที่มีความผิดปกติจากหูชั้นในหรือประสาทหู เช่น จากการแพ้ยาเสียงระเบิด และพบได้บ่อย คือ กรรมพันธุ์ มารดาได้ทานยาและเป็นโรคติดต่อขณะกำลังตั้งครรภ์

3. ความผิดปกติของกลไกการได้ยินผสม (Mixed Hearing Loss) เป็นการสูญเสียการได้ยินที่มีความผิดปกติจากอวัยวะหูชั้นนอกและหูชั้นกลางร่วมกับหูชั้นในหรือประสาทหู เช่น โรคหูน้ำหนวกเรื้อรัง อาจเกิดได้ทั้งตั้งแต่กำเนิดและเกิดทีหลัง อาจถึงขั้นรุนแรงระดับหูหนวก

4. ความผิดปกติของกลไกการได้ยิน การแปลงเสียงเสีย (Central Hearing Loss) สมอที่ทำหน้าที่รับและแปลความหมายเสีย เกิดจาก เนื้องอกในสมอง เส้นเลือดในสมองแตก จึงทำให้การรับฟังเสียงใช้การไม่ได้ทำให้ไม่เข้าใจความหมายของเสียง

5. ความผิดปกติของกลไกการได้ยิน จิตใจผิดปกติ (Function or Psychological Hearing Loss) ความผิดปกติจากจิตใจ อารมณ์ ทำให้ไม่มีการตอบสนองต่อเสียง ทั้งที่มีการได้ยินปกติต้องได้รับการรักษาจากแพทย์หรือนักจิตวิทยา

สรุปได้ว่า ความบกพร่องทางการได้ยิน มี 5 ประเภท คือ การนำเสียงเสีย ประสาทหูเสีย ความผิดปกติจากอวัยวะหูชั้นนอกและหูชั้นกลางร่วมกับหูชั้นในหรือประสาทหู การแปลงเสียงเสีย การมีจิตใจผิดปกติ ส่วนมีผลต่อพัฒนาการด้านภาษาและการพูด

3.4 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีพัฒนาการบางด้านเหมือนกับเด็กปกติ เช่น ความเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย น้ำหนัก ส่วนสูง เป็นต้น แต่มีพัฒนาการบางด้านที่แตกต่างจากเด็กปกติ เช่น พัฒนาการทางภาษา การพูด การสื่อความหมาย เป็นต้น นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ศึกษาและกล่าวถึงพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกายจะเหมือนกับคนทั่วไป กิ่งแก้ว ปาจริย์ (2542) ปริญญา หลวงพิทักษ์ชุมพล (2545) กล่าวถึง โครงสร้างของร่างกายเปลี่ยนสัดส่วนจากเด็กมาเป็นผู้ใหญ่ มีน้ำหนักส่วนสูงเพิ่มขึ้น เด็กหญิงจะเจริญเติบโตเร็วกว่าเด็กชายช่วงวัยรุ่นตอนต้น ยกเว้นในการทรงตัวเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะน้อยกว่าเด็กที่มีการได้ยินปกติ (ศรียา นิยมธรรม, 2540)

2. พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ จะมีพัฒนาการที่แตกต่างจากคนทั่วไป คือ มีอารมณ์ไม่คงที่มากกว่าเด็กปกติ (เสาวนีย์ จันทร์เจตศักดิ์, 2531) มักจะมีอารมณ์หงุดหงิด โมโห โกรธง่าย เอาแต่ใจตัวเอง ขี้ระแวง เกิดความคับข้องใจ มีปมด้อย (วาริ ธีระจิตร, 2545) และจะแสดงอารมณ์เหล่านี้เพิ่มขึ้นในกรณีที่ไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี ปริญญา(2545) และ ผดุง (2539) จากการศึกษาของ อัครพรรณ และสุภรธรรม (2546) พบว่า คนหูหนวกจะรู้สึกอึดอัดเมื่อพูดสื่อสารกับเพื่อนไม่ได้ส่งผลให้เพิ่มปัญหามากขึ้น และจากการศึกษาของจิราพร (2544) พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปัญหาสุขภาพจิตอยู่ในระดับพอใช้ และยังพบว่า มีความคาดหวังต่ำ กลัวความล้มเหลวไม่พยายามต่อสู้เพื่อความสำเร็จ (เสาวนีย์ จันทร์เจตศักดิ์, 2531) ทำให้ขาดความรับผิดชอบ หนีงานหนัก ไม่มีความหนักแน่นอดทนต่อการทำงาน

3. พัฒนาการด้านสังคมและบุคลิกภาพ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเกิดมาอยู่ร่วมกับบุคคลในสังคม และผลจากการที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและพูดไม่ได้ ทำให้เด็กขาดภาษาที่จะสื่อความคิด ความรู้สึก และความต้องการของตนเองแก่ผู้อื่น เป็นผลให้เด็กแสวงหาความสัมพันธ์ทางสังคมน้อย มักชอบที่จะเกาะกลุ่มกันเฉพาะพวกเดียวกัน มักแสดงความก้าวร้าว

ทางสังคมอย่างชัดเจน จีโมโห เอาแต่ใจตัวเอง ขาดความยับยั้งชั่งใจ ไม่ทำตามระเบียบข้อบังคับ เห็นแก่ตัว มีวุฒิภาวะทางสังคมต่ำกว่าเด็กปกติ มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเองในกรณีสื่อสารกับคนปกติไม่ได้ จึงแยกตัวเองออกจากสังคมหรือเข้าร่วมเฉพาะสังคมเดียวกัน ถ้าอยู่ในสังคมที่ไม่เข้าใจไม่ยอมรับ จะยิ่งถูกกลั่นแกล้งล้อเลียน จนทำให้เกิดความคับข้องใจ น้อยเนื้อต่ำใจ จากการศึกษาของอัครพรรณ และสุภรธรรม (2546) พบว่า คนหูหนวกจำนวนมาก สามารถถูกหลอกง่าย เช่น ถูกหลอกให้อยู่ในแก๊งลักขโมย เสพยาเสพติด เป็นโสเภณี

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีพัฒนาการทางภาษาและการพูดจะล่าช้าและผิดปกติ เด็กเหล่านี้มีสติปัญญาที่เป็นปกติ แต่ถูกเข้าใจว่าเป็นเด็กปัญญาอ่อน เพราะเขาไม่สามารถโต้ตอบกับผู้อื่นได้ หรืออาจตอบได้ในลักษณะที่ผู้อื่นไม่เข้าใจ เนื่องจากเขาไม่ได้ยิน เขาจึงไม่ทราบว่าเขาควรจะต้องทำอะไร (ศรียา นิยมธรรม, 2540) คือ การสร้างความคิดรวบยอดช้ากว่า มีความคิดแคบ เรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรมได้ยาก จากการศึกษาของ อัครพรรณ และสุภรธรรม (2546) พบว่า คนหูหนวกเข้าใจเรื่องนามธรรมยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรู้ถึงความหมายของถูก ผิด ชอบ ชั่ว ดี คนหูหนวกจะมโนภาพในเรื่องเหล่านี้ถ้าหากมีจินตนาการแคบ การเรียนรู้ของคนหูหนวกจะช้ากว่าคนหูดีมาก การสอนคนหูหนวกต้องสอนซ้ำ ๆ 3-4 เท่าของการสอนปกติ การรับรู้ของเด็กหูหนวกไม่ลึกซึ้งรับรู้เร็วแบบไม่เข้าใจและลืมเร็ว มีสมาธิสั้นช่วงความสนใจแคบ จึงส่งผลให้สติปัญญาต่างจากเด็กปกติ ทำให้เสียเปรียบไม่สามารถพัฒนาไปได้เท่าที่ควร ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือให้เรียนรู้ได้ทันทางที่โดยวิธีการของการศึกษาพิเศษ ในด้านการพัฒนาภาษาและการพูดจะช้าหรือบกพร่อง ทำให้รู้คำศัพท์ในวงจำกัด เขียนเรียงประโยคผิดหลักภาษาสื่อสารโดยใช้ข้อความสั้น ๆ ทำให้มีปัญหาด้านการสื่อสารเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการปรับตัวต้องปรับตัวมากกว่าคนปกติ สาเหตุส่วนใหญ่มาจากการสื่อสารกับผู้อื่น ถ้ามีการสื่อสารได้ดีทำให้สามารถปรับตัวได้ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีการปรับตัวอยู่ในระดับพอใช้ การที่ไม่สามารถสื่อสารกับคนปกติได้สะดวก อีกทั้งสื่อในปัจจุบันมีล่ามและอักษรตัววิ่งน้อยทำให้มีข้อจำกัดในการขอความช่วยเหลือคำปรึกษาเมื่อมีปัญหาและยังส่งผลให้ได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้ไม่สะดวก (ณัฐชยา นันทิพล, 2545)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีพัฒนาการโดยทั่วไปเหมือนเด็กปกติ แต่เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปัญหาในการพูด การใช้ภาษา การสื่อความหมายมีภาษาจำกัด มีความรู้ความเข้าใจทางภาษาพูดและเขียนอยู่ในวงจำกัด จึงเป็นผลกระทบต่อพัฒนาการทางด้านอารมณ์และจิตใจ พัฒนาการทางด้านสังคมและบุคลิกภาพรวมทั้งพัฒนาการทางสติปัญญาจะด้อยกว่าเด็กปกติ

3.5. ลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ผดุง อารยะวิญญู (2542) กล่าวถึงลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนี้

1. การพูด นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอาจจะพูดไม่ได้ หรือพูดไม่ชัด ขึ้นอยู่กับระดับการสูญเสียการได้ยินของเด็กนักเรียน และอายุเมื่อสูญเสียการได้ยิน

2. ภาษา นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในวงจำกัด เรียงคำเป็นประโยคผิดหลักภาษา เด็กที่สูญเสียการได้ยินมากจะมีปัญหาทางภาษามากขึ้นด้วย

3. ความสามารถทางสติปัญญา จากรายงานการวิจัยระดับสติปัญญาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า มีการกระจายคล้ายเด็กนักเรียนปกติ บางคนอาจโง่ บางคนอาจจะฉลาด บางคนถึงขั้นเป็นอัจฉริยะก็มี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น การอบรมเลี้ยงดู วิธีการสอน หรือโอกาสทางการศึกษา

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำกว่าเด็กปกติ เนื่องจากนักเรียนมีปัญหาทางภาษาจึงทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียน แต่ถ้ามีการปรับปรุงการเรียนการสอนจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งการวัดผลประเมินผลที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบันไม่เหมาะกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

5. การปรับตัว เด็กนักเรียนไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี อาจเกิดความคับข้องใจซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความฉลาดอาจปรับตัวได้ดี ส่วนเด็กที่ไม่ฉลาดอาจมีปัญหาในการปรับตัว

จิรัฐยา แก้วป้อง (2544) กล่าวว่า ความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นสาเหตุของการมีปัญหาต่าง ๆ ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะมีความบกพร่องเกี่ยวกับภาษา การพูด และการปรับตัว ทำให้เกิดปัญหาทางด้านอารมณ์ สังคม เนื่องจากไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นเข้าใจ จึงทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ออกมา

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2556) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ว่า

1. เด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีปัญหาทางภาษามาก ทำให้ติดต่อกับบุคคลอื่นได้น้อย คนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักเขียนหนังสือผิด เขียนกลับคำ รู้ศัพท์น้อย การใช้ภาษาเขียนผิดพลาด

2. เด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีปัญหาด้านอารมณ์ เพราะภาษาเป็นสาเหตุของการทำให้การสื่อความหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจนั้นยากและลำบาก ถ้าเด็ก

ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าไปอยู่ร่วมในสังคมที่ไม่เป็นที่ยอมรับ จะทำให้เกิดปัญหามากขึ้น จนทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจ ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านอารมณ์

3. เด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีปัญหาด้านครอบครัว เนื่องจากครอบครัวของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะไม่ยอมรับ เด็กขาดความรัก ความเข้าใจ ขาดความอบอุ่นทางใจ น้อยเนื้อต่ำใจ เพราะไม่สามารถจะระบายกับใครได้

4. เด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีปัญหาด้านสังคม ถ้าหากอยู่ในสังคมที่ไม่ยอมรับ จะถูกเพื่อนกลั่นแกล้ง ล้อเลียนพฤติกรรม ถูกเอารัดเอาเปรียบ อาจเป็นสาเหตุให้เด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเกิดการน้อยเนื้อต่ำใจ เกิดความคับข้องใจ เมื่อไม่ใครเข้าใจ

5. เด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีปัญหาด้านความมืด เพราะเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะใช้สายตาแทนการฟังเสียงต่าง ๆ ถ้าขาดแสงสว่างก็จะทำให้ขาดการมองเห็น จะไม่สามารถสื่อความหมายได้

สรุปได้ว่า ลักษณะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีระดับสติปัญญาคล้ายเด็กปกติ คือ บางคนอาจโง่ บางคนอาจฉลาด แต่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เนื่องจากมีปัญหาด้านการสื่อความหมาย เช่น พูดไม่ได้ พูดไม่ชัด หรือต้องใช้ภาษามือแทนภาษาพูดทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับการสูญเสียการได้ยินทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ที่จำกัด การเรียบเรียงคำเป็นประโยคผิดหลักภาษา เขียนหนังสือผิด เขียนกลับคำ การใช้ภาษาเขียนผิดพลาด หากครอบครัวและสังคมที่ไม่ยอมรับ จะส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาทางด้านอารมณ์และการปรับตัวเข้าอยู่ร่วมในสังคมจนเสียความมั่นใจ ทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแสดงพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์ออกมา

4. แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

4.1. ความหมายของสภาพแวดล้อม

นักวิชาการสนใจศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและให้ความหมายของสภาพแวดล้อม ดังนี้

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของสิ่งแวดล้อมว่า สิ่งแวดล้อมหมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพ ชีวภาพ อยู่รอบตัวมนุษย์มีทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น มีความเกี่ยวข้องกันเป็นปัจจัยเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน

Astin (1968) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมตามความหมายของพจนานุกรมหมายถึง การรวมตัวของสภาพภายนอกที่มีอิทธิพลต่อชีวิต การพัฒนาอินทรีย์ คำว่า สภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา (School environment) คือ ลักษณะใด ๆ ของสถานศึกษาที่เป็นสิ่งเร้า (Stimulus) มีศักยภาพและอิทธิพลต่อผู้เรียน

วินัย วิระวัฒนานนท์ (2546) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมเป็นคำที่ได้จากการแปล ความหมายของคำว่า Environment แปลว่า สิ่งที่อยู่โดยรอบ ปะปนกันของสภาพภายนอกและ ภายในที่มีผลกระทบต่อชีวิต

สุทธีวรรณ ตันตริจนาวงศ์ (2546) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัว มีทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต สามารถมองเห็นได้และไม่สามารถมองเห็นได้ ซึ่งมีอิทธิพลในการอยู่ ร่วมกัน

ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์ (2548) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมคือ สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว เกิดขึ้นเอง ตามธรรมชาติ หรือ มนุษย์สร้างขึ้น สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต

นงลักษณ์ มีจรูญสม (2546) และวิชาญ สุวรรณวงษ์ (2549) กล่าวว่า สภาพสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่มีอยู่โดยรอบหรือปะปนกันของสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่มีผลกระทบต่อ สิ่งที่มีชีวิตสิ่งที่อยู่โดยรอบ จะมีผลกระทบต่อสิ่งที่มีชีวิตนั้น มิใช่เพียงที่เป็นรูปธรรมเท่านั้น วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ฯลฯ มีผลกับความรู้สึกนึกคิดและกิจกรรมของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย ดังนั้น สภาพสิ่งแวดล้อม คือ สิ่งที่มีมนุษย์ได้รวบรวมสภาพสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสภาพ สิ่งแวดล้อมทางสังคมเข้าไว้ด้วยกัน

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางภาพ ชีวภาพอยู่รอบตัว มนุษย์เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เป็นสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต สามารถมองเห็นได้ และไม่สามารถมองเห็นได้ ได้ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการอยู่ร่วมกันทั้งทางตรงและทางอ้อม

4.2. ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

สภาพแวดล้อมใน โรงเรียน คือ สภาพต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และส่งผลต่อความรู้สึกของบุคคลในโรงเรียน “สภาพแวดล้อม ที่ดี” เกิดกับความรู้สึกที่ดี “สภาพแวดล้อมไม่ดี” เกิดความรู้สึกที่ไม่ดี เพราะการจัดสภาพที่ดีภายใน โรงเรียนจะช่วยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้เรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล นอกจากนี้โรงเรียนมีหน้าที่สอนให้ ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจในการปฏิบัติตัวในสังคม โรงเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนจึงมีความจำเป็นและสำคัญ ซึ่งมีผู้ให้ความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ดังนี้

Harold (1964) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมสถานศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาว่า หมายถึง ระบบการศึกษา ระบบการปกครอง และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนนักศึกษาได้รับประสบการณ์ในการพัฒนาตนเอง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทักษะคิดและความสนใจ

Astin (1968) กล่าวว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง การรวมตัวของสภาพภายนอกที่มีอิทธิพลต่อชีวิตและการพัฒนาอินทรีย์ ส่วนคำว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา (School environment) หมายถึง ลักษณะใด ๆ ก็ตามของสถานศึกษาที่เป็นสิ่งเร้า (Stimulus) ที่มีศักยภาพและมีอิทธิพลต่อนักศึกษา

Astin (1971) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการเรียนเป็นสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมหรือคุณลักษณะต่าง ๆ ออกมาตามสภาพแวดล้อมที่สำคัญ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านการเรียนการสอน 4) ด้านการให้บริการผู้เรียน 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

Wallbery (1987) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการเรียน ว่า บรรยากาศของชั้นเรียน คือ สภาพแวดล้อมที่เป็นนามธรรมหรือสภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยา ซึ่งเปรียบเสมือนกลุ่มของสังคมที่มีอิทธิพลต่อสิ่งที่ผู้เรียน

ชลิต พุทธรักษา (2539) ให้ความหมาย ความสำคัญและหลักเกณฑ์การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนดังนี้

1. อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องพิเศษ

1.1. อาคารเรียน จำนวน ขนาดต้องพอเหมาะกับจำนวนนักเรียน และถูกสุขลักษณะ

1.1.1. ประโยชน์ใช้สอย สะดวก ปลอดภัย

1.1.2. ดัดแปลงได้หลายอย่าง เช่น ผันกิ่งกันห้อง

1.1.3. ก่อนสร้างโรงเรียนต้องคำนึงถึงการขยายพื้นที่

1.1.4. บรรยากาศเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สอง

1.1.5. ทนทานต่อการใช้งาน

1.1.6. คำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน

1.2. ห้องเรียน ห้องพิเศษ

1.2.1. ห้องเรียน ควรจัดให้มีบรรยากาศน่าอยู่ เหมาะกับการค้นคว้า การทำกิจกรรม

การเรียนการสอน

1.2.1.1 ยึดหยุ่นตามความเหมาะสม จัดเป็นรูปต่าง ๆ เพื่อเอื้อต่อการเรียนการสอน สามารถโยกย้ายโต๊ะ เก้าอี้ ตามความเหมาะสม

1.2.1.2 เสริมสร้างความรู้ทุกด้าน

1.2.1.3. จัดห้องเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีที่ว่างของห้องให้ทำกิจกรรม

1.2.1.4. เสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีงาม ห้องสะอาดเรียบร้อย

1.2.1.5. สร้างความเป็นระเบียบ ทุกอย่างในห้อง เช่น ตู้วางของ อุปกรณ์ของใช้

1.2.2. ห้องพิเศษ

1.2.2.1 ห้องพยาบาล

1.2.2.2 ห้องสมุด

1.2.2.3. ห้องวิทยาศาสตร์

1.2.2.4. ห้องดนตรี

1.2.2.5. ห้องพัสดุ

1.2.2.6. ห้องธุรการ

2. อาคารประกอบ ใช้เพื่อศึกษาหาความรู้

2.1. ห้องประชุม โรงอาหาร ควรมัลักษณะใหญ่โล่ง โปร่ง ปลอดภัย

2.2. โรงฝึกงาน ไม่มีเสียงรบกวน อุปกรณ์ เครื่องมือ ประตุนั่นหนา

2.3. ส้วม มีจำนวนมาพอได้สัดส่วนกับนักเรียน รักษาความสะอาดอยู่เสมอ

2.4. บริเวณโรงเรียน

2.4.1. บริเวณอาคารเรียน และทางเดิน ควรมีไม้ดอก ไม้ใบเป็นพุ่มขนาดกลาง

2.4.2. บริเวณพื้นดิน ได้แก่ พืชผักสวนครัว บ่อปลา

3. สนามเด็กเล่นและที่นั่งพักผ่อน จัดเป็นสัดส่วนและมีความปลอดภัย

4. สนามกีฬา มีการดูแลสม่ำเสมอของอุปกรณ์กีฬา และความปลอดภัย

ทองคุณ หงส์พันธ์ (2540) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนมีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. พัฒนาทางด้านร่างกาย สภาพแวดล้อมที่ดี โภชนาการเหมาะสมจะช่วยให้มีสุขภาพอนามัยที่ดีและขจัดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน

2. พัฒนาทางด้านสติปัญญา มีผลต่อการเรียนรู้เพราะสิ่งแวดล้อมเป็นสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ เป็นสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียน

3. พัฒนาการทางด้านอารมณ์และจิตใจ บรรยากาศ สะอาด สะดวกสบาย สภาพแวดล้อมที่ดี มีผลต่อสุขภาพจิตของผู้เรียน (อัครพรธณ ขวัญชื่นและสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์, 2546)

4. พัฒนาการทางด้านสังคม มีส่วนหล่อหลอมบุคลิก และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โรงเรียนสะอาด มีความเป็นระเบียบวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล เสียสละ จะถูกหล่อหลอมให้เป็น “คนดีและพลเมืองดี”

ชเนศ จำเกิด (2541) กล่าวว่า สิ่งส่งเสริมให้การจัดการศึกษาสำเร็จ คือ การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนการสอน ทั้งในด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม สังคม ได้แบ่งประเภทของการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ
2. สภาพแวดล้อมทางวิชาการ
3. สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) กล่าวว่า สิ่งสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียน คือ การที่โรงเรียนได้มีการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง คนในชุมชน มีความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิและประโยชน์สูงสุดที่เด็กควรจะได้รับจะทำให้การดำเนินการทุกอย่างในโรงเรียนทำได้อย่างเต็มศักยภาพ และเอื้อประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็ก สภาพแวดล้อมทางสังคมคือการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ความเอื้ออาทร การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ตนเอง ร่วมกิจกรรม จนไปถึงการหาแนวทางปรับปรุงให้เด็กมีศักยภาพและความเหมาะสมต่อกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น นอกจากนี้ ยังกำหนดบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการในด้านสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ดังนี้

1. พัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีความพร้อมทุกด้าน
2. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 ข) ได้กล่าวว่า โรงเรียนเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของผู้เรียน เพราะผู้เรียนจะต้องใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนเป็นเวลาหลายชั่วโมงในแต่ละวันหรือถ้าเป็นโรงเรียนประจำจะทำให้ผู้เรียนใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียน 24 ชั่วโมง และโดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีผู้เรียนอายุน้อยควรได้รับการดูแลเอาใจใส่ ดังนั้น โรงเรียนจึงควรจัดสภาพแวดล้อมที่สนองต่อความต้องการของนักเรียน ดังนี้

1. เพื่อจัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความเหมาะสม
2. เพื่อการเรียนการสอน รวมถึงความเป็นอยู่ของนักเรียน ตลอดจนครูในโรงเรียน
3. เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรักและความภาคภูมิใจ

4. เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา
5. เพื่อให้นักเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
6. เพื่อให้โรงเรียนเป็นตัวอย่างในเรื่องของสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับชุมชน

เชิดชู กาพวงศ์ (2545) กล่าวว่า โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่จัดแหล่งเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมให้กับผู้เรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง และเป็นวิธีการทำให้นักเรียนชอบมาโรงเรียน เป็นผู้ใฝ่รู้ มีความรู้ลึกถึงการอยากมาโรงเรียน เรียนอย่างมีความสุข โรงเรียนจะต้องดำเนินการสร้างแรงจูงใจต่อนักเรียนให้เกิดความคิดว่า ตัวนักเรียนเองเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน แนวทางในการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนการสอน โรงเรียนต้องสนับสนุนดำเนินการพัฒนาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้มีผลต่อการเรียนรู้ที่ดี และสามารถปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงเพศและวัยของผู้เรียน

วิจิต เทพประสิทธิ์ (2549) กล่าวว่า การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียนเป็นสิ่งที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกถึงการอยากเรียน และเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน ผู้สอนก็มีความสุขในการสอน ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความราบรื่นตามแผนที่วางไว้ เช่น ห้องเรียนมีความสะดวกสบาย มีอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน

2. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนการเรียนรู้หลายด้าน เช่น ทำให้นักเรียนเกิดความประทับใจ เป็นตัวกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนเปลี่ยนเจตคติไปในทางที่ดี มีความพึงพอใจในการเรียน ช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนก็คือความรู้ลึกที่เกิดจากตัวผู้เรียน ความรู้สึกพึงพอใจ สนใจอยากเรียน อยากรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ในที่สุดเมื่อผู้เรียนอยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่สมบูรณ์จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ลึกสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้

3. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้จะช่วยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน การเรียนรู้และการรับรู้เป็นการกระตุ้นประสาทสัมผัส และเสริมสร้างประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ดังนั้นถ้าต้องการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีและแปลกใหม่จะต้องจัดให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีแล้วสภาพแวดล้อมต่าง ๆ จะเป็นตัวกำหนดประสบการณ์ของผู้เรียนภายหลัง

4. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยให้พัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนในทางที่ดีขึ้น ผู้เรียนจะมีบุคลิกภาพที่ดี แสดงออกทางกาย วาจาและใจ ตามแบบอย่างที่ตั้งคมให้การยอมรับ คือ การมีคุณธรรมและการมีจริยธรรม การประพฤติปฏิบัติดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี หล่อหลอมพฤติกรรมหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ จะต้องใช้เวลา และอาศัยปัจจัยหลายอย่างมาประกอบกันจึงจะสามารถกล่อมเกลาผู้เรียนได้ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตยยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตัดสินปัญหาด้วยเหตุผล จะแทรกซึมเข้าไปในความรู้สึกของผู้เรียนทีละเล็กทีละน้อย จนในที่สุดแสดงออกมาในลักษณะของบุคลิกภาพ ตลอดจนค่านิยมของผู้เรียน

5. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีส่วนช่วยในการควบคุมชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นตัวกำหนดอาณาเขตของการเรียน เช่น เมื่อผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่จัดไว้ได้อย่างเหมาะสม ก็รู้จักสำรวมอยู่ในระเบียบวินัย โดยเฉพาะถ้ามีการจัดโต๊ะ เก้าอี้ของนักเรียนอย่างมีวัตถุประสงค์ จะช่วยให้การควบคุมชั้นเรียนมีระบบและง่ายสำหรับผู้สอน

6. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นแหล่งทรัพยากรทางการเรียนการจัดการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในปัจจุบันเป็นไปอย่างกว้างขวาง หลายแห่งเห็นความสำคัญของมุมวิชาการ ศูนย์วิชาการ มุมสื่อการเรียนการสอน ทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนสามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลาที่ต้องการ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลางได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แหล่งทรัพยากรการเรียนจะช่วยพัฒนาความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนตลอดจนเป็นการสร้างนิสัยให้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองไม่ยึดติดอยู่เฉพาะความรู้ที่ได้จากผู้สอน

7. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสริมสร้างบรรยากาศในการเรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะทำให้บรรยากาศในการเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เกิดขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้หรือทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ อย่างตั้งใจ และมีสมาธิ ยิ่งถ้าผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นซึ่งจัดว่าเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านจิตภาพมีบุคลิกลักษณะที่อบอุ่นเป็นมิตรก็จะยิ่งทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสุข

8. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน สภาพแวดล้อมที่มีความสะดวกสบาย ปราศจากสิ่งรบกวนระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ง่ายต่อการเคลื่อนไหวโยกย้าย ทำให้ผู้สอนไปถึงตัวผู้เรียนได้รวดเร็ว ตำแหน่งของผู้สอนไม่จำเป็นต้องยืนหรือนั่งอยู่หน้าชั้นเสมอไป

ผู้สอนสามารถนั่งหรือเดิน ไปอยู่ท่ามกลางผู้เรียนในการให้คำปรึกษา แนะนำ สภาพแวดล้อมเช่นนี้ ช่วยให้ผู้สอนมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากขึ้น ทำให้ได้รู้จักอุปนิสัย ตลอดจนพฤติกรรมของผู้เรียน เป็นรายบุคคลได้ดี และจะช่วยผู้เรียนลดความกลัวและมีความกล้ามากขึ้น กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น มีเจตคติที่ดีต่อผู้สอน

9. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเมื่อยล้า ความอ่อนเพลีย ทางด้านสรีระของผู้เรียน ได้แก่ โต๊ะเก้าอี้ที่มีขนาดพอดีกับร่างของผู้เรียนช่วยให้นั่งสบายสามารถนั่งได้นาน ไม่ปวดหลัง การให้แสงสว่างในห้องเรียนที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนคลายความเมื่อยล้าของสายตาจากการเพ่งมอง นอกจากนี้เป็นการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

สุพล อนามัย (2549) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน คือ องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน เช่น สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่น สวยงามเป็นระเบียบ บรรยากาศโดยรอบดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการต่างๆ ที่เสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย ทำให้ผู้เรียนสนใจและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ (2550) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน คือ องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในบริเวณโรงเรียนที่สามารถช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและสามารถพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในทุกๆ ด้าน และสภาพแวดล้อมในโรงเรียนยังรวมถึงความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เสริมสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้ของผู้เรียน ความเป็นระเบียบและการมีบรรยากาศที่ดี

กุลยา ก่อสุวรรณ (2553) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนว่า สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมสามารถช่วยส่งเสริมให้เด็กสนใจเรียนรู้มากขึ้น เพราะจะทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่น่าเรียน นำมาซึ่งความรู้และประสบการณ์ การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมเป็นหน้าที่โดยตรงของทางโรงเรียนที่จะต้องกำหนดให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะตรงกับความต้องการของสังคม เพราะตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน สภาพแวดล้อมย่อมมีผลกระทบต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของผู้เรียน รวมถึงการจัดการเรียนการสอน มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง และปลูกฝังเรื่องความสะอาด ความมีระเบียบวินัย เอื้อเพื่อพ่อแม่ มีความรักความสามัคคี

พระมหาขุนทอง อคฺควโร (2554) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนว่า บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความเกี่ยวข้องกับความรู้สึกรักของครูและ

นักเรียน ซึ่งโรงเรียนที่มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดี จะทำให้นักเรียนอยากไปโรงเรียน แต่ถ้าโรงเรียนที่มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมไม่ดีจะทำให้เกิดความรู้สึกไม่ดี

สุรชัย สัมโยและคณะ (2557) สรุปไว้ว่าการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนย่อมมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนที่มีความสะอาด อาคารสถานที่ วัสดุและทรัพย์สินอื่น ๆ ที่มีการดูแลรักษา อำนวยความสะดวก เพียงพอ อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี พร้อมทั้งจะให้ครูและผู้เรียนใช้ได้ตลอดเวลา ย่อมส่งผลดีให้ทุกคนมีจิตใจที่แจ่มใส จะเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดีในตัวนักเรียน นับว่าเป็นบทบาทที่สำคัญของโรงเรียน ซึ่งจากที่กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของไทยที่ให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ได้กล่าวถึงเรื่องของการจัดการศึกษาว่าต้องส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ดังนั้น ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ครูจึงไม่ใช่ผู้สอนหรือผู้บอกความรู้เพียงอย่างเดียว ครูจะต้องมีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกระบวนการเรียนรู้ความเกี่ยวข้องของระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้สู่พัฒนาการของเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานทักษะในการปลูกฝังความรู้สึกนึกคิดที่จะสามารถนำไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในอนาคต และส่งผลในภาพรวมของประเทศการจัดสภาพแวดล้อมต้องคำนึงถึงปัญหาและความต้องการของผู้เรียน การจัดองค์ประกอบให้เอื้อต่อการเรียนการสอน มีบรรยากาศ ที่ดีในการเรียนรู้และปฏิบัติงาน และที่สำคัญการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาจะต้องจัดให้ครู ผู้เรียน และสภาพแวดล้อมมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน คือ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนซึ่งกันและกัน เพราะจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทางการเรียนรู้ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนตามธรรมชาติจะช่วยให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติจริง ดังนั้น สภาพแวดล้อมในโรงเรียนจึงมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้เรียน ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบจนท้ายที่สุดผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษา

5. การจัดสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะช่วยพัฒนาเด็กให้เป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพได้ ดังนั้น สิ่งสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ดี Astin (1971) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมของโรงเรียนออกเป็น 6 ด้าน สรุปได้ดังนี้

5.1. การจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สภาพแวดล้อมโดยธรรมชาติ หรือที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งมีอิทธิพลต่อบุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อม ได้แก่ บริเวณสภาพพื้นที่ของที่ตั้ง ลักษณะของอาคารเรียน ห้องเรียน โถง ฝ้าเพดาน ความสะอาดและปลอดภัยภายใน โรงเรียน ตลอดจนสาธารณูปโภคต่าง ๆ ที่จัดไว้เพื่ออำนวยความสะดวกสบาย

Astin (1968) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ที่มีอิทธิพลและผลกระทบต่อบุคคล จำเป็นต้องได้รับการร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ เช่น สถาปนิกและวิศวกร เพื่อศึกษาการก่อสร้างอาคาร ปรับปรุง และพัฒนาอาคารสถานที่ที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สุดใจ ศรีบุญเรือง (2544) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยเสริมให้สภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความเหมาะสม เช่น การมีอุปกรณ์การสอนอยู่ในห้องเรียน เพื่อความสะดวกสบายในการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ดังนั้น สภาพภายในห้องเรียนจะต้องจัดให้เหมาะสมกับประโยชน์ในการใช้งานของอุปกรณ์การสอน สื่อการสอน (Instructional media) การจัดสื่อการสอนเป็นการนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการเรียน การสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพทางด้านวิชาการและสภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เกิดการเรียนรู้ได้เร็ว ด้านอาคารสถานที่ มีปริมาณคุณภาพเพียงพอเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเรียนรู้ของนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ตลอดถึงการก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งจะส่งเสริม การพัฒนาของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งอาคาร สถานที่ และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนว่า นอกจากจะอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานทางการศึกษาในด้านการสอนแล้ว ยังมีส่วนช่วยเสริมสร้างความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคมและสติปัญญา

มารีสา ธรรมะ (2545) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ คือ การสร้างอาคารสถานที่ตลอดจนการจัดห้องเรียน ต้องมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าอยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการใช้งาน ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของห้องเรียน ความเป็นไปได้ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ ความสามารถในการจัดการของผู้สอน และนักเรียน รวมทั้งไปถึงการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน เช่น สภาพอาคารเรียน อาคารประกอบการ สวนหย่อม สนามกีฬา เครื่องเล่นสนาม ที่พักผ่อน ควรจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด มีความเหมาะสมทั้งที่ตั้งของโรงเรียน ตลอดถึงการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อเป็นการเพิ่มความสวยงามร่มรื่น ต้องมาจากความร่วมมือของทุกในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นการระดมความคิดการตกแต่ง การบำรุงรักษา การกำหนดแผนผังอาคาร การจัดบริเวณต่างๆ ในโรงเรียน และ

การจัดสภาพแวดล้อมที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน โดยหลักการทั่วไปจะไม่นิยมมีการวางรูปแบบที่ตายตัวแต่จะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งรูปร่าง ขนาด ทรวดทรง ควรปรับให้สอดคล้องกับผู้เรียน เพื่อประโยชน์ด้านการจัดการเรียนการสอน หากผู้เรียนได้พบเห็นสภาพบรรยากาศที่ดีงามจะเป็นการกระตุ้นเร้าทางสติปัญญา เสริมพัฒนาการทางสุนทรียและความซาบซึ้งในความงามเมื่อเติบโตก็จะสามารถสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมทางสังคมได้ โดยอาศัยประสบการณ์ในอดีต ส่วนใหญ่ได้มาจากโรงเรียนในช่วงพัฒนาบุคลิกภาพ การจัดสภาพแวดล้อมในลักษณะนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพของสิ่งเร้าเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ

พรพจน์ พจน์พัฒนาผล (2548) กล่าวถึง แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ดังนี้

1. การจัดที่นั่งของผู้เรียน จะต้องใช้เดินไปมาหากันได้ มีความคล่องตัวของการเคลื่อนย้ายในการปฏิบัติกิจกรรม การจัดที่นั่งของผู้เรียน แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1 การจัดที่นั่งเป็นรายบุคคล คือ เรียงเป็นแถวตอนลึก หันหน้าไปทางกระดานดำทั้งหมด เป็นแบบที่ใช้กันมานานและใช้เกือบทุกโรงเรียน การจัดที่นั่งแบบนี้ยังใช้อยู่ เมื่อจะปฏิบัติกิจกรรมควรปรับปรุงการจัดที่นั่งใหม่ โดยจัดเป็นรูปตัว U หรือครึ่งวงกลม บางครั้งเกิดปัญหาว่าผู้เรียนต้องนั่งเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งตลอดเวลา เพราะต้องหันหน้าไปดูผู้สอนที่อยู่หน้าชั้นเรียน จึงทำให้ไม่เป็นผลเสียต่อสุขภาพของผู้เรียน

1.2 การจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม หลักสูตรฉบับปรับปรุงได้กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น การจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม คือ ให้ผู้เรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันเป็นเป็นวงกลม (O) ซึ่งตำแหน่งของแต่ละกลุ่มได้กำหนดตามความเหมาะสมและกิจกรรมที่จัดขึ้นในห้องเรียน

2. การจัดห้องเรียนและวัสดุอุปกรณ์ เพราะห้องเรียนที่ดีเปรียบเสมือนบ้านที่ดีได้เช่นกัน ผู้ที่อยู่อาศัยในบ้านจะอยู่อย่างมีความสุข และยังเป็นการปลูกฝังนิสัยให้กับแก่ผู้เรียน เช่น ห้องเรียนสกปรก รกรุงรัง จะให้ผู้เรียนมีนิสัยเคยชินกับความสกปรก องค์ประกอบของการจัดห้องเรียนที่ควรคำนึงถึงมีดังนี้

2.1 ห้องเรียนต้องอยู่ในสภาพที่ดี เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและแบ่งเป็นสัดส่วนชัดเจน

2.2 ขนาดของห้องเรียน มีเนื้อที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความกว้างและเหมาะสมกับจำนวนของผู้เรียน

3. ห้องเรียนควรมีสุนัขลักษณะ ดังนี้

3.1 อากาศถ่ายเทสะดวก มีหน้าต่างที่เพียงพอ และมีประตูเข้าออกได้อย่างสะดวก

3.2 แสงสว่างมีความเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นหรืออ่านหนังสือได้อย่างชัดเจน และยังเป็นกรณอนอมสายตา ห้องเรียนมีแสงสว่างไม่เพียงพออาจแก้ปัญหาได้ เช่น ทำหน้าต่างหรือบานเลื่อนเพิ่ม ใช้ไฟฟ้าหรือโคมไฟช่วยตัดแปลงหลังคาให้แสงสว่างส่องผ่านได้ ทาสีภายในห้อง ฯลฯ

3.3 ปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ เช่น เสียง กลิ่น คิววัน ฟุ้ง ฯลฯ

3.4 ความสะอาด ผู้เรียนต้องช่วยกันเก็บ ช่วยกันกวาด ช่วยกันถู เพราะเป็นการปลูกฝังนิสัยรักความสะอาด ทำให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีมและมีความรับผิดชอบ

4. การจัดตกแต่งห้องเรียน มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 มุมหนังสือ ในห้องเรียนควรมีมุมหนังสือไว้ให้ผู้เรียนอ่านหนังสือจะช่วยให้อ่านคล่อง มีความรู้กว้างขวาง และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ หนังสือมีหลายประเภทมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนมาให้อ่าน และควรหาหนังสือชุดใหม่มาเปลี่ยนบ่อย ๆ การจัดมุมหนังสือควรจัดให้เป็นระบบ สะดวกในการหยิบอ่าน

4.2 สื่อการเรียนการสอนและวัสดุต่าง ๆ สื่อการเรียนการสอนประเภทหนังสือควรจัดไว้เป็นระบบ อาจอยู่ร่วมกับมุมหนังสือหรือแยกไว้ต่างหาก อุปกรณ์การสอนที่ผู้สอนใช้เป็นประจำ เช่น บัตรคำ แผนภูมิ ภาพพลิก ฯลฯ ให้จัดไว้เป็นระเบียบ เช่นเดียวกับอุปกรณ์ที่ใช้แล้วไม่คิดหรือแขวนไว้นานจนลืมนำ อุปกรณ์เหล่านี้ อาจทำให้ความสนใจของผู้เรียนเปลี่ยนไปขณะเรียนบทเรียนใหม่ แต่อุปกรณ์บางชนิด เช่น เกมส์ อุปกรณ์ประสมคำ อุปกรณ์การคิดคำนวณ ฯลฯ อาจจัดไว้อีกที่หนึ่ง เพื่อให้ผู้เรียนเล่นยามว่าง ซึ่งอาจเรียกว่า มุมฝึกสมอง หรือเรียกชื่ออื่น ๆ ก็ได้ สำหรับวัสดุสิ้นเปลืองต่าง ๆ เช่น กระดาษ สี กาว ฯลฯ ควรจัดไว้เป็นสัดส่วนสะดวกต่อการหยิบใช้ ผู้สอนควรฝึกนิสัยการจัดของให้เป็นระเบียบ

4.3 เครื่องมือ อุปกรณ์ที่สำคัญ ควรจะมีทุกห้องเรียน เช่น อุปกรณ์การทำความสะอาดพื้น ไม้กวาด ไม้ถูพื้น ไม่ควรวางให้เกะกะควรจัดไว้ตามมุมห้องหรือฝาผนังห้องเรียน และสามารถหยิบใช้ได้ง่าย

4.4 มุมเสริมความรู้กลุ่มประสบการณ์ต่างๆ ได้แก่ มุมภาษาไทย มุมคณิตศาสตร์ มุมภาษาอังกฤษ ควรจัดตามความเหมาะสมของห้องเรียน

4.5 การแสดงผลงานของผู้เรียน ผู้สอนควรจัดให้มีการแสดงผลงานของผู้เรียนภายในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นและเกิดความภูมิใจในความสำเร็จที่เกิดจากตัวผู้เรียนเป็นผู้ทำผลงาน ทำให้มีกำลังใจในการเรียนต่อไปซึ่งสามารถแก้ไขและพัฒนาผลงานของตนให้ดีขึ้น ผลงานของผู้เรียนอาจจะแขวน วางบน โต๊ะ หรือหาตำแหน่งที่เหมาะสมสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนและทั่วถึง

4.6 การจัดที่อเนกประสงค์ ในยามว่างผู้เรียนอาจใช้ห้องเรียนเป็นสถานที่ พักผ่อนทำงานที่ผู้สอนมอบหมาย อ่านหนังสือจากมุมหนังสือ หรือนั่งสนทนากัน ห้องเรียนที่ดี ควรจัดสถานที่ไว้ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวเท่าที่สามารถจะทำได้ หรือจัดทำเป็นมุมอ่านหนังสือโดยเฉพาะ

4.7 การประดับตกแต่งห้องด้วยสิ่งต่าง ๆ เช่น ดิคภาพสวย ๆ ไม่ควรฉูดฉาด หรือใช้สีสะท้อนแสง ควรคำนึงถึง ความเรียบง่าย เป็นระเบียบ ประหยัด และสวยงาม

จรินทร์ วงษ์วิวัฒนาวุฒิ (2546) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องดูแลเอาใจใส่สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่อย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะการใช้โรงฝึกงานของนักเรียนอาชีวศึกษา อุบัติเหตุหรืออันตรายที่เกิดขึ้นนั้นมีได้มากที่สุด หากผู้สอนมิได้เอาใจใส่อย่างจริงจัง รวมไปถึงการบริหารด้านสวัสดิการต่าง ๆ เช่น เรื่องน้ำดื่ม น้ำใช้ สถานที่พักผ่อน ห้องน้ำ ห้องส้วม เป็นต้น จะต้องอยู่ในสภาพที่ใช้การได้คืออยู่เสมอ

พิทักษ์ สมาน (2547) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่เป็นส่วนสำคัญของการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพด้านวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาบุคลิกภาพ เพราะจบการศึกษานักเรียนจะต้องออกไปใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับคนในสังคม และจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดเพราะความปลอดภัยจากการใช้ อาคารสถานที่และโรงฝึกงานอาจก่ออุบัติเหตุหรืออันตรายได้มากที่สุด รวมไปถึงการบริหาร ด้านสวัสดิการต่าง ๆ เช่น น้ำดื่ม น้ำใช้ สถานที่พักผ่อน ห้องน้ำ ห้องส้วม ควรอยู่ในความเอาใจใส่ของผู้บริหารตลอดเวลา

บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโดยตรง บรรยากาศการเรียนที่ดีจะช่วยสนับสนุนให้นักเรียนเรียนได้เต็มตามความสามารถ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียน ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน จะช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น สามารถแก้ไขปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น นอกจากนี้ สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับบทเรียนทั้งใน ห้องเรียน และนอกห้องเรียน ตลอดจนบุคลากรใน โรงเรียนล้วนมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศให้เกิดความรัก ความไว้วางใจ อุ่นใจ ศรัทธา เชื่อมมั่น สามารถเชื่อมโยงสู่การใช้ชีวิตประจำวันได้

สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552) กล่าวว่า หลักการจัดอาคารสถานที่และการจัดสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ดังนี้

1. การแบ่งสัดส่วนพื้นที่ของการทำงานกิจกรรมชัดเจน

2. ปลูกสร้างอาคารเรียนถูกต้องตามทิศทางของลมและเอื้อต่อการรับแสงสว่าง รวมไปถึงการป้องกันเสียงรบกวน

3. ทำทางเดินเท้าที่มีหลังคาหรือไม่มีมีหลังคาเป็นทางเดินเชื่อมระหว่างตัวอาคาร

4. อนุรักษ์สภาพแวดล้อมให้สวยงามให้คงสภาพเดิม

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ที่เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนกับผู้เรียน การสร้างอาคารสถานที่ การจัดห้องเรียน ต้องมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ตลอดจนการเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทั้งด้านวิชาการและการพัฒนาบุคลิกภาพ ประชากรที่ดีของชาติ การเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญและเอาใจใส่ต่อสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างจริงจัง

5.2. การจัดสภาพแวดล้อมด้านหลักสูตร

Astin (1971) ได้กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ในการปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดกับผู้เรียน จึงควรมุ่งที่จะจัดการเรียนการสอนที่เป็นธรรมชาติให้กับผู้เรียน ได้รู้จักคิด ค้นคว้า วิเคราะห์แก้ไข ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ครูผู้สอนจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้ให้น่าสนใจให้ผู้เรียนรักที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต บทเรียนที่สอนจะต้องช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ปัญญาในการหาทางแก้ไขปัญหา สืบค้น ค้นคว้า พยายามหาคำตอบ รู้จักและรักการทำงานเป็นทีม ในทางเดียวกันบทเรียนก็ต้องมีความท้าทายอยากให้ผู้เรียนรู้และเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินไปพร้อมกันมากกว่าการฟังคำบรรยายหรือจดตามคำบอกของครู อาจารย์ เพราะว่ากระบวนการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่การศึกษา ขั้นต่อไปหรือดำเนินชีวิตในวันข้างหน้า

Brook (1965) แสดงความคิดเห็นว่า นักศึกษาทุกคนต่างคาดหวังว่าการศึกษาคือเป็นแนวทางไปสู่การดำรงชีวิตที่ราบรื่นและมีอาชีพประกอบที่แน่นอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Brown (1975) ศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในทัศนะของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามุ่งแสวงหาความรู้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต และคำนึงถึงคุณค่าของความรู้ที่ได้ศึกษา ซึ่ง Peterson (1966) กล่าวว่า เรื่องเหล่านี้ตรงกับความมุ่งหวังของนักศึกษาในการศึกษาปัจจุบัน

1. ด้านความรู้สติปัญญา ประกอบด้วย

1.1 ผู้เรียนสามารถบูรณาการทักษะความรู้ตามเนื้อหาวิชาการที่ศึกษาสู่การดำรงชีวิตประจำวัน จะช่วยพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพและมีความเชื่อมั่นในตนเองว่าเป็นคนที่มีคุณค่า รวมถึงมีความสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

1.2 ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ในชุมชน ฯลฯ ให้สัมพันธ์กับชีวิตจริงเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของตนเองและเป็นคนกล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างเปิดเผยตามวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม

1.3 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ความเข้าใจจากรายวิชาไปปฏิบัติจริง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Task assessment) มีความรับผิดชอบในการกระทำหรือพฤติกรรม ของตนเองและกล้าเผชิญปัญหาโดยไม่ย่อท้อ

1.4 ผู้เรียนสามารถเลือกข้อมูลความรู้ที่มีคุณค่าไป ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตอย่างแท้จริง (Real life assessment) มีวุฒิภาวะสามารถเข้าใจ ตนเองทั้งในข้อดี ข้อเสีย ของตน และยื่นหยัดต่อสู้เพื่อให้บรรลุอุดมคติที่ตนปรารถนาได้

1.5 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่สำคัญ ๆ สะสมเป็นองค์ความรู้เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ หรือเลือกประกอบอาชีพตามที่ตนถนัด เห็นแนวทางในการกำหนดจุดหมายในชีวิตตามสภาพจริงที่เป็นไปได้ มิใช่กระทำไปตามความรู้สึกหรือตามกระแสสังคมและเพื่อน ๆ

2. ด้านทักษะชีวิตและสังคม ประกอบด้วย

2.1 ผู้เรียนมีความสามารถทางด้านทักษะในการสื่อสาร และในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

2.2 ผู้เรียนมีความสามารถทางทักษะการคิดคำนวณ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา มีวิสัยทัศน์ในการดำรงชีวิตและทำงานอย่างมีคุณภาพ

2.3 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านทักษะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์

2.4 ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ ตลอดเวลา

2.5 ผู้เรียนมีทักษะด้านการบริหารจัดการ และสามารถเลือกใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว และสังคมอย่างเหมาะสม

2.6 ผู้เรียนมีความสามารถ และทักษะ ด้านการประสานความร่วมมือในการทำงาน และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.7 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะตามสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และรู้วิธีการเรียนรู้เพื่อแสวงหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านเจตคติ ค่านิยม และคุณธรรม ประกอบด้วย

3.1 ผู้เรียนรักและเห็นคุณค่า ในสิ่งที่เรียนรู้ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนให้ดีขึ้น ตลอดเวลา

3.2 ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน ศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3.3 ผู้เรียนมีวิธีการ ตัดสินใจเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างหลากหลาย รอบคอบ โดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น ยึดถือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือเป็นหลัก ปฏิบัติอย่างมั่นคง

3.4 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ของตนเองอย่างถูกต้อง เหมาะสมและเป็นกิจนิสัย

อาคม รุนสีงาม (2550) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนจากแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน เช่น แปลงเกษตร สระน้ำหรือบ่อน้ำในบริเวณโรงเรียน โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบง่าย ๆ เป็นธรรมชาติจากการเรียนรู้ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ รู้จักคิด รู้จักการค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ และการแก้ไขปัญหา หรือนำสื่อนวัตกรรมมา บูรณาการเข้าร่วม มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ E-learning ห้องสมุด อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้เรียนลองสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง ควรจัดให้มีโครงการที่หลากหลายเพื่อให้ ผู้เรียนทุกคนสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ เช่น โครงการธนาคาร ขยะ โครงการร้านค้าสวัสดิการ โรงเรียน โครงการที่สามารถสร้างรายได้ระหว่างเรียน ซึ่งโครงการ แต่ละโครงการต้องให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานเป็นทีม มีความสุขสนุกกับการเรียนรู้จนค้นพบความ ถนัด ความสนใจของตนเองเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้นเพื่อให้ตัวผู้เรียนเองรู้จักคิด รู้จักค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็น แก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม บรรยากาศทางการเรียนที่น่าสนใจ จะเป็นสิ่งที่ทำทนายให้ผู้เรียนอยาก รู้ อยากเห็น รู้จักการทำงานเป็นทีม ตลอดจนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ จนมีองค์ความรู้สามารถ บูรณาการความรู้สู่การดำรงชีวิตจริง เลื่อนนำข้อมูลความรู้ที่มีคุณค่าไปใช้ให้เกิดประโยชน์ คิดอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

5.3. การจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง สภาพที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษา ของนักศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดหมายของการศึกษา บรรยากาศในการเรียนการสอน วิธีการสอน คุณลักษณะของอาจารย์ ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ เนื้อหาสาระในหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล อุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนบรรยากาศทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียน

สิ่งแวดลอมที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้านได้มากที่สุดก็คือ “ครู” แม้ว่า คุณภาพของเด็กและเยาวชนจะมีรากฐานมาจากการอบรมเลี้ยงดูให้มีพัฒนาการไปในทางที่ดี อย่างต่อเนื่องและบางครั้งอาจจะต้องมีการแก้ไขข้อบกพร่องความเชื่อและค่านิยมบางอย่าง

ที่ไม่ถูกต้องเสียก่อน เพื่อสร้างแนวคิดที่ถูกต้อง ปลูกฝังค่านิยมที่พึงามควบคู่ไปกับการให้ความรู้ และจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียนภายใต้สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ เอื้อต่อการปฏิบัติจริงตามธรรมชาติของผู้เรียน ดังนั้น ครูเป็นสิ่งแวดล้อมหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน เป็นบุคคลที่จะเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ใหม่ ๆ ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดความรักและศรัทธาที่จะเรียนรู้ อยากมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน รวมไปถึงการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่ทันสมัย การมีจิตใจที่พึงาม ความสุภาพอ่อนโยน ทั้งน้ำเสียงและบุคลิกภาพที่ดีจะช่วยโน้มน้าวจิตใจของนักเรียนให้เอาแบบอย่างครู และจะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้วยความกระตือรือร้นมีชีวิตชีวาตามไปด้วย

Bloom (1982) ได้กล่าวว่า สภาพการเรียนรู้เพื่อการรอบรู้ (Mastery learning condition) มีเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบ หรือปัจจัยที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางเรียน การสอนประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการใช้บทเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ มีความรอบรู้ รวมไปถึงการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นการเสริมแรง การให้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้เรียน เพื่อนำไปแก้ไขข้อ ที่บกพร่อง และช่วยให้สภาพแวดล้อมทางการเรียนดีขึ้น

สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552) กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดลอม จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น คือ

1. การสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ตัวอย่างเช่น การนั่งเป็นกลุ่ม
2. การยิ้มแย้มให้กันแสดงถึงอารมณ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
3. ใช้คำพูดที่แสดงถึงความมีเมตตา ไม่ใช้คำพูดเยาะเย้ยถากถางผู้เรียน หรือใช้อำนาจในการข่มขู่ให้ผู้เรียนกลัว ผู้สอนควรจะสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และให้คำชมเมื่อผู้เรียนทำได้ดี
4. ให้ความรัก ความอ่อนใจ ความไว้วางใจกับนักเรียนทุกคน นักเรียนควรจะมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของห้องเรียน เป็นที่รักและเป็นที่ยอมรับของครูและเพื่อน ๆ ครูจะต้องพยายามรู้จักนักเรียนในชั้นเรียนทุกคนเป็นรายบุคคล
5. ครูต้องดูแลเอาใจใส่ มีความเมตตา กรุณา และสอนให้นักเรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ไม่เอาเปรียบกันและกัน
6. ให้ความยุติธรรมกับนักเรียนทุกคน มีใจเป็นกลางไม่มีอคติ สามารถควบคุมสติอารมณ์ และพร้อมให้ความช่วยเหลือกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

7. ให้ความไว้วางใจและยกย่องนักเรียนที่ทำงานหรือกิจกรรมที่ครูมอบหมาย ซึ่งครูเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียน และให้นักเรียนมีอิสระในการทำงาน รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย และเรียนรู้การทำงานหรือกิจกรรมได้ด้วยตนเอง

8. มีความรู้สึกไวในการรับรู้อารมณ์ต่างๆ ของนักเรียน

ศิริกาญจน์ จันทร์เรือง (2543) กล่าวว่า บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนและผู้สอนรู้สึกสบายและยอมรับซึ่งกันและกัน ทั้งผู้เรียนและผู้สอนสามารถที่จะร่วมแสดงความคิดเห็น ซึ่งจะทำให้มีความรู้สึกว่ามันไม่ใช่สิ่งที่น่าเบื่อหน่ายหรือตลกขบขัน โดยการปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในทางบวก เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกยอมรับนับถือและรู้สึกว่า การเรียนนั้นมีคุณค่าได้แก่

1.1 หลีกเลี่ยงคำว่า “ไม่ถูกต้อง” “ไม่ใช่” “ผิด” และ “ใช่” “ไม่ใช่” เพราะ การตั้งคำถามและคำตอบต้องไม่เฉพาะเจาะจง คำตอบมิได้หลากหลายขึ้นอยู่กับเหตุผลของผู้เรียน ควรจะใช้คำถามอย่างอื่นแทน เช่น สามารถจะอธิบายในรายละเอียดได้ไหม ทำไมถึงคิดอย่างนั้น หรือ ใครมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากนี้บ้าง คำถามเหล่านี้จะเป็นที่ยอมรับและจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในห้องเรียนมากยิ่งขึ้น

1.2 ฟังอย่างระมัดระวัง และสื่อให้เห็นว่ามีการยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน อย่างชัดเจนในขณะที่ผู้เรียนแสดงการยอมรับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่แสดงความคิดเห็น อยู่

1.3 อย่าทำให้ผู้เรียนเกิดความอับอายที่หน้าชั้นเรียน เพราะจะทำให้ผู้เรียนรู้สึก อับอายต่อเพื่อน ควรหลีกเลี่ยงการเยาะเย้ย ถากถาง หน้าชั้นเรียน

1.4 เมื่อผู้สอนจำเป็นต้องแสดงความคิดเห็นในทางลบ พยายามเฉพาะเจาะจง ถึงผู้เรียน คนใดคนหนึ่ง ควรเรียกผู้เรียนมาคุยเป็นการส่วนตัวหลังเลิกเรียน

1.5 ปฏิบัติต่อผู้เรียนเสมือนเป็นผู้ใหญ่ที่โตแล้วคนหนึ่ง

1.6 กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและถามคำถามในห้อง

2. ผู้สอนต้องแน่ใจว่าได้สนใจผู้เรียนทุกคนได้แก่

2.1 อย่าละเลยผู้เรียนที่เงียบขรึมหรือไม่แสดงพฤติกรรมออกมามากนัก

2.2 ผู้สอนควรตระหนักและระมัดระวังเกี่ยวกับความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบบุคคลใด บุคคลหนึ่งในกลุ่มเรียนที่อาจจะมีพฤติกรรมในทางลบ ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากการแต่งกาย เพศ ลักษณะ ท่าทาง หรืออายุ

2.3 ถ้าผู้สอนเชื่อว่าสามารถที่จะควบคุมความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้แล้ว ผู้สอนก็ควรระวังเกี่ยวกับลักษณะทางเชื้อชาติ หรือลักษณะส่วนบุคคล หรือนิสัยของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้สอนแสดงปฏิกิริยาออกมาในทางที่ผู้เรียนรู้สึกไม่ชอบพฤติกรรมเหล่านี้ จะแสดงออกมาไม่รู้ตัว โดยการที่ไม่เรียกผู้เรียนเหล่านั้นตอบคำถาม หรือมีส่วนร่วมในการอภิปราย หรือไม่ประสานสายตากับผู้เรียนเหล่านั้น

3. ผู้สอนควรมีการกระตุ้นผู้เรียน โดยใช้ลักษณะท่าทางเพื่อก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดี มั่นคงและเชื่อมั่น ดังนี้

3.1 ประสานสายตากับผู้เรียนเสมอ

3.2 เคลื่อนไหวไปรอบ ๆ ห้อง มีการบรรยาย อย่างเป็นธรรมชาติและมีชีวิตชีวา

3.3 ควบคุมลักษณะท่าทางซึ่งจะแสดงออกให้เห็นถึงความไม่มั่นใจในตัวเอง

3.4 ยิ้มและหัวเราะในชั้นเรียน และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงออกด้วย

3.5 คุณภาพเสียงเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะเสียงจะต้องมีพลังที่ชัดเจน มีเสียงโทนเสียงขึ้น ๆ ลง ๆ

4. ผู้สอนต้องรู้จักกับผู้เรียนทุกคนในชั้นเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักผู้สอนเช่นกัน ดังนี้

4.1 จำชื่อผู้เรียน ได้อย่างรวดเร็ว แต่ถ้าในชั้นเรียนที่มีขนาดใหญ่อาจจะถ่ายรูปผู้เรียน และให้ผู้เรียนเขียนชื่อใต้ภาพ ใช้แผ่นผนังที่นั่ง โดยให้ผู้เรียนนั่งที่เดิมทุกครั้งในช่วงสองถึงสาม สัปดาห์แรก

4.2 เรียนรู้เกี่ยวกับตัวผู้เรียนแต่ละคน ข้อมูลส่วนเพิ่มเติม เช่น เกิดที่ไหน สนใจที่จะทำอะไรบ้าง

4.3 เต็มใจที่จะบอกข้อมูลส่วนตัวของผู้สอนแก่ผู้เรียน ในชั้นเรียนผู้สอนอาจจะพูดเกี่ยวกับประสบการณ์ ส่วนตัว แต่ต้องใช้วิจารณญาณว่าจะพูดมากหรือน้อยแค่ไหน

4.4 พยายามค้นหาสถานการณ์ส่วนบุคคล หรือสิ่งที่กีดขวางความเจริญก้าวหน้าของการเรียน ซึ่งจะรบกวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและการเข้าชั้นเรียน เช่น ตารางงานผิด ตารางรถรับส่ง ที่ทำให้ผู้เรียนมาเข้าชั้นเรียนไม่ทัน

5. ผู้สอนต้องเตรียมการเสริมแรงทางบวกโดยเฉพาะ ได้แก่

5.1 ชื่นชมผู้เรียนที่สามารถทำงานดีแต่ต้องระวังไม่ให้มากเกินไป

5.2 พูดกับผู้เรียนเมื่อมีการขาดการส่งงาน การขาดเรียนสม่ำเสมอ และการมาสาย

6. ผู้สอนจะต้องจัดระบบชั้นเรียนให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงเวลาเรียนของผู้เรียน ได้แก่

6.1 อาย่มาสาย การมาสายทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการมาตรงเวลาไม่ใช่สิ่งสำคัญสำหรับผู้สอน

6.2 อยู่ในชั้นเรียนตลอดเวลาสอน ในบางครั้งผู้สอนอาจจะออกจากชั้นเรียนเร็วกว่าปกติแต่อย่าทำงานเป็นนิสัย ผู้เรียนอาจจะสรุปว่าผู้สอนไม่เตรียมตัว ไม่สนใจในวิชาที่สอนหรือไม่คิดว่าเวลาเรียน ไม่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน

6.3 สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนที่ขาดความสนใจ เช่น การขยับตัวเนื่องจากความเบื่อหน่าย การมองผู้เรียนคนอื่น มองไปนอกห้องเรียน หรือมองแต่หนังสือก่อนที่จะหมดเวลารวมไปถึงการสังเกตลักษณะท่าทางร่น่ง การขาดการประสานสายตากับผู้สอน

6.4 เริ่มเรียนให้ตรงเวลาถึงแม้ว่าผู้เรียนจะยังไม่ครบ ถ้าไม่เช่นนั้นจะทำให้ผู้ที่มาตรงเวลามีความรู้สึกไม่ดี

7. ผู้สอนต้องสร้างบรรยากาศทางกายภาพในห้องเรียนให้เหมาะสม ได้แก่

7.1 คุณุณภูมิในห้องเรียนว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ร้อนเกินไป โดยอาจจะสังเกตจากปฏิกิริยาของผู้เรียน เช่น หยิบสมุดขึ้นมาพัด

7.2 จัดโต๊ะ เก้าอี้ให้อยู่ในลักษณะสบาย ๆ ไม่แออัด

7.3 แสงที่ส่องเข้ามาในห้องเรียนต้องไม่กระทบผู้เรียนในการมองกระดานดำหรือสมุดบันทึก

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) กล่าวว่า ผู้สอนต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลและส่งผลกระทบทำให้บรรยากาศชั้นเรียนมีลักษณะที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการเรียนรู้ของผู้เรียนตลอดเวลาในการจัดกระบวนการเรียนการสอน คือ

1. การร่วมมือและการแข่งขันของผู้เรียนในชั้นเรียน ประกอบด้วย บรรยากาศที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนร่วมมือกันแก้ปัญหาการใช้แรงหรือรางวัล

2. ลักษณะพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้สอน จะมีอิทธิพลต่อการเรียนของผู้เรียน

3. ความร่วมมือระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน คำนึงถึงวัตถุประสงค์การเรียนเป็นสิ่งสำคัญ

4. ความรู้สึกและเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อกลุ่มเพื่อน ผู้สอน และโรงเรียนจะมีผลกระทบต่อการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาในมาตรา 24 เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ ทั้งสามารถใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจจะเรียนรู้ไป

พร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ครูผู้สอน ผู้บริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง พึงจัดการศึกษาให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้กระบวนการหรือวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต และสามารถสร้างองค์ความรู้และพัฒนาเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ไม่มีที่สิ้นสุดด้วยการบูรณาการให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม มีศักยภาพในการคิดและวิจารณ์ โดยทุกขั้นตอนของการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงสิ่งที่เกิดจากองค์ประกอบภายนอกและภายใน ตัวผู้เรียน การจัดสภาพแวดล้อมและเนื้อหาสาระ กิจกรรม กระบวนการการเรียนรู้ที่ถูกต้องมีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ในเรื่องของความถนัด ความรู้ ความสนใจและความสามารถทางกายและสติปัญญาเป็นสำคัญ

กองวิจัยทางการศึกษา (2545) ได้กล่าวถึงวิจัยวิธีการสอนของครูสอนดี พบว่า ครูสอนวิชาที่ตนเองถนัดและชอบ เพราะทำให้มีความคล่องตัวในเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีคุณภาพ จะเห็นว่าการสอนครูสอนดีได้ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร ก่อนการสอนและมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการ ของท้องถิ่น กระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย สาระกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ สื่อการสอน และการวัดผล ประเมินผล ที่มุ่งพัฒนาคนและชีวิตให้เกิดประสบการณ์ การเรียนรู้เต็มความสามารถสอดคล้องกับ ความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นเพื่อนมนุษย์ ธรรมชาติและเทคโนโลยี ตัวชี้วัดสภาพแวดล้อมทางด้านวิชาการ ได้แก่ ครูมีความกระตือรือร้น เร่งเร้าให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักหาเทคนิคหรือกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน หาวิธีการเรียนการสอนที่แปลกใหม่ทันสมัยเพื่อลดความซ้ำซาก เบื่อหน่าย จำเจ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับ วิรัตน์ บัวขาว (2543, หน้า 24) ได้กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข คือ

1. อารมณ์ขันกับการสอน การสอดแทรกอารมณ์ขัน เพราะเสียงหัวเราะเป็นผลที่เกิดจากความสุข มีความเป็นเอกลักษณ์ของไทย อย่างหนึ่งคือ รักสนุก ชอบเล่น มีอารมณ์ขัน เป็นเอกลักษณ์ประจำเผ่าพันธุ์ ซึ่งสามารถศึกษาได้จากวรรณคดี ศิลปินประจำภาคต่าง ๆ เช่น ลีเก ล้ำตัด หนังกะลุ่ม มโนราห์ เป็นต้น

2. การเรียนต้องเริ่มจากง่ายไปยาก ศักยภาพของผู้เรียนมีไม่เท่ากัน เริ่มสอนจากสิ่งที่ใกล้ตัว และต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนดูดซับได้เร็วกว่า

3. วิธีสอนหลากหลาย ยืดหยุ่นเหมาะสมกับลักษณะธรรมชาติของวิชา เพราะไม่มีวิธีการสอนแบบใดเป็นวิธีสอนที่ดีที่สุด ผู้สอนควรมีความคิดและออกแบบวิธีการสอนใหม่ ๆ เสมอ

4. กิจกรรมการเรียนการสอน ควรให้ครูผู้สอนดำเนินการ ได้หลากหลายวิธีปรับเปลี่ยน ยืดหยุ่นได้ตามสภาพ และเน้นให้ผู้เรียนสนุกสนานตื่นเต้นเร้าใจ กระตุ้นให้เกิดความคิดจินตนาการ ได้ปฏิบัติจริง ค้นพบความรู้ได้ด้วยตนเอง

5. สื่อการสอนควรมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ตามสมควรแห่งยุคสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิกิพีเดีย เป็นต้น

บำรุง กัดเจริญ และฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2543, หน้า 175 - 176) ได้จำแนกวิธีการสอน ออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. วิธีการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นผู้สอน ผู้ถ่ายทอดความรู้ วางแผนการสอน ควบคุมเนื้อหา วัตถุประสงค์

2. วิธีสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ การให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ ด้วยตนเอง เป็นผู้วางแผนบทเรียน ดำเนินการค้นคว้าหาความรู้ สรุปผลออกมาเป็นเกณฑ์ ครูเป็นผู้แนะแนวทางไปสู่การค้นคว้า

3. วิธีสอนแบบครูและนักเรียนร่วมกัน ครูและนักเรียนจะร่วมกันในการจัดบทเรียน วางแผนค้นคว้าหาความรู้ สรุปผลออกมาเป็นความรู้

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด คุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มพลัง ความสามารถที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนให้เจริญเติบโตพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยได้รับการกระตุ้นและพัฒนา ผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ยึดการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยผสมผสานสาระ เน้นศักยภาพของ สมองซึกซ่ายและซึกขวากกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญาดังที่ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545) กล่าวถึง หลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตร โดยมีเป้าหมายให้คนไทยเป็นคนดี เก่ง มีความเป็นไทย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม จะมี กระบวนการที่สร้างให้คนไทยเป็นคนที่มีศักยภาพในการคิดระดับสูง คิดเป็นองค์รวมและร่วมมือกันพัฒนาสังคมไทย ซึ่งมีหลักการดังนี้

1. การปรับความคิดของผู้สอนบนพื้นฐานแห่งความรัก ผู้สอนควรมองผู้เรียนว่ามี ศักยภาพในการที่จะเรียนรู้ ผู้สอนควรเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน พร้อมจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการคิด ได้ลงมือปฏิบัติ พร้อมให้คำปรึกษา ให้กำลังใจกับ

ผู้เรียนให้มีความเชื่อมั่นในตนเองว่ามีศักยภาพในการเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา ไม่ด้านใดก็ด้านหนึ่ง หรือหลายด้านพร้อมกัน

2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ยึดหลักการพัฒนาการเรียนให้ถึงศักยภาพสูงสุด นั่นคือ จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม มีความรู้สึกที่มีเกี่ยวกับตนเอง และภาคภูมิใจในการปฏิบัติ

3. การยึดชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นหลักในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการคิดเชิงระบบ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีรูปแบบการคิดของตนเอง ค้นพบตนเอง

4. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนโดยยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล และหลักเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา

5. การจัดประสบการณ์โดยการใช้คุณธรรมนำมาบูรณาการความรู้ จัดประสบการณ์ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนให้ระพุดิตนยึดหลักคุณธรรมและมีค่านิยมอันพึงประสงค์ เกิดเป็นพฤติกรรมที่ดีงาม โดยอาศัยการเรียนรู้จากประสบการณ์ใหม่ ซึ่งเรียกว่า กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นผลมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ มีนักจิตวิทยาการศึกษาได้ให้ความเห็นว่าการเรียนรู้หมายถึง การที่อินทรีย์ 6 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการปรับตัวของคนเรา ดังนั้น ผู้สอนสามารถเลือกสรรวิธีการเรียนและเครื่องมือต่าง ๆ ที่สามารถกระตุ้นผู้เรียน พร้อมทั้งให้การเสริมแรงอย่างเหมาะสม จะช่วยให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมตอบสนองการเรียนรู้ และประสบผลสำเร็จทางการเรียนได้เป็นอย่างดี การปฏิรูปการเรียนรู้จึงต้องจัดประสบการณ์และสาระการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมต่อชีวิตของผู้เรียนมากที่สุด เน้นการเรียนรู้ที่มีโครงสร้าง ความรู้ บริบทที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน มีการผสมผสานความรู้หลาย ๆ ด้านโดยเน้นกระบวนการศึกษา ฝึกฝน อบรม และลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ๆ ทุกขั้นตอนจนประสบผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนเป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร วิธีสอน การวัดผลประเมินผล ตำรา เอกสารประกอบการสอน ความสัมพันธ์กับ ผู้เรียนกับครูทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน เพื่อเอื้อต่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้มีอิสระในการคิด ได้ลงมือปฏิบัติจริง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้การบูรณาการ

5.4. การจัดสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการผู้เรียน

Astin (1971) ได้กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียน หมายถึง สิ่งที่ทำให้ นักเรียนได้รับความสะดวกสบาย ปลอดภัย และความสุขสบาย เช่น บริการให้คำปรึกษาแนะแนว บริการด้านสุขภาพ บริการด้านสวัสดิการห้องสมุด บริการประชาสัมพันธ์ บริการด้านการจัดหางาน และบริการด้านอาชีพ

ชุนตินาถ อินทร์พวง (2549) ได้กล่าวว่า การจัดบริการต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้รับความสะดวก ปลอดภัย โรงเรียนจึงจัดบริการต่าง ๆ ให้เช่น การบริการอาหาร กลางวัน การจัดบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การจัดบริการให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน การจัดห้องดนตรี การจัดสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียน จัดบริการห้องสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น จะได้กล่าวถึงรายละเอียดของการจัดบริการต่าง ๆ เหล่านี้ตามลำดับไป

1. การจัดบริการอาหารกลางวัน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ถูกสุขลักษณะและมีราคาถูก โดยให้บุคคลภายนอกเข้ามาขายในบริเวณ โรงเรียน และทางโรงเรียน เป็นผู้ควบคุมดูแลเรื่องความสะอาด ราคา คุณภาพ และต้องเป็นอาหารที่มีประโยชน์ ไม่มีสารพิษ เจือปน

2. การจัดบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ส่งเสริมโดยจัดการตรวจสุขภาพร่างกาย ประจำปีร่วมกับโรงพยาบาลประจำอำเภอนั้น ๆ ปีละ 1 ครั้ง เจ้าหน้าที่ของทางโรงพยาบาล ครูพยาบาล และครูประจำชั้นร่วมกันติดตามดูแลสุขภาพโดยต่อเนื่องกัน การจัดบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับนักเรียน เพราะถ้านักเรียนมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ย่อมจะประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน ในการจัดบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทางโรงเรียนอาจจะจัดบริการเป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ

2.1 การจัดบริการเกี่ยวกับการป้องกันอาจจะทำได้ โดยครูประจำชั้นตรวจความสะอาด หรือสุขภาพของนักเรียนก่อนเข้าห้องเรียนทุกวัน ถ้าพบว่า มีผื่น ฝี หนอง หรือเสื้อผ้าไม่สะอาดจะได้แนะนำนักเรียนทำให้สะอาดเพื่อป้องกันเชื้อโรค

2.2 การจัดบริการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล โดยทางโรงเรียนจัดให้มีห้องพยาบาล มียาสามัญประจำบ้านและเตียงนอนพอสมควร ควรมีครูอยู่ประจำห้องพยาบาล เพื่อทำหน้าที่ปฐมพยาบาล การรักษาพยาบาลนั้นทำได้ในกรณีนักเรียนเจ็บป่วยเล็กน้อย ถ้าเจ็บป่วยมากต้องรีบพา ส่งโรงพยาบาล อย่างไรก็ตามทางโรงเรียนก็ควรมีบริการด้านนี้เพราะนักเรียนอาจเจ็บป่วยหรือ เกิดอุบัติเหตุเล็ก ๆ น้อย ๆ

2.3 การจัดบริการเกี่ยวกับการให้การศึกษา เกี่ยวกับสุขภาพ อนามัยก็มีอยู่ในวิชาชีพ พลศึกษาและสุขศึกษา แต่อาจจะไม่ตรงกับสถานการณ์ในปัจจุบัน การจัดบริการเกี่ยวกับการให้

การศึกษาจึงจำเป็นต้องมี เช่น การเชิญแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาบรรยายเกี่ยวกับการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ การเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และไม่มีสารพิษเจือปน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าเรื่องที่จะเชิญแพทย์มาบรรยายนี้จะช่วยเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแก่นักเรียนได้อย่างมาก

3. การจัดบริการให้ความปลอดภัยแก่นักเรียนเป็นบริการที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้ความปลอดภัยแก่นักเรียนทั้งขณะที่อยู่ในโรงเรียนและขณะเดินทางไปโรงเรียน และเดินทางกลับบ้าน เช่น ความปลอดภัยในการเดินทางข้ามถนน ความปลอดภัยจากคนร้าย อุบัติเหตุในสนาม หรือโรงฝึกงาน และการป้องกันเพลิงไหม้ เป็นต้น ทางโรงเรียนอาจจะทำได้ด้วยการให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยดังกล่าว จัดครู นักเรียน หรือขอตำรวจจราจรในการเดินทางข้ามถนน เป็นต้น

4. การจัดบริการธนาคารโรงเรียน เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการประหยัดและการอดออม สามารถจัดบริการให้นักเรียนเบิก ถอนในเวลาช่วงเช้า ช่วงกลางวัน ได้ทุกวันตามเวลาที่กำหนด โรงเรียนฝึกให้นักเรียนมีส่วนร่วมร่วมกับครู ในการทำงานร่วมกับธนาคาร โรงเรียนและนักเรียนที่เป็นลูกค้าของธนาคาร ได้รับดอกเบี้ยเงินฝาก จึงทำให้นักเรียนมีความปลอดภัยที่ไม่ต้องใช้เวลาทางการเรียน ไปติดต่อธนาคารข้างนอก

5. การจัดบริการสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียน เพื่อจัดจำหน่ายหนังสือ แบบเรียน เครื่องเขียนต่าง ๆ เช่น สมุด ดินสอ ปากกา กระดาษ ขางลบ อุปกรณ์ต่าง ๆ แก่นักเรียน โดยจำหน่ายในราคาถูกลงกว่าร้านค้าภายนอก เพื่อบริการแก่นักเรียนที่ซื้อในราคาถูกลงและไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทางไปซื้อที่ตลาดเพราะบางโรงเรียนก็ตั้งอยู่ไกลจากตลาดมาก ดังนั้น การจัดบริการด้านนี้จึงให้ความสะดวกแก่นักเรียนอย่างมาก

6. การจัดบริการเกี่ยวกับการเงิน โรงเรียนควรจัดบริการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือการเงินแก่นักเรียนที่ยากจนได้ศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จ อาจจะจัดทำเกี่ยวกับการช่วยเหลือ นักเรียนในเรื่องยืมเงิน การให้นักเรียนทำงานในช่วงเย็นหรือวันหยุด แล้วให้เงินและเป็นทุนการศึกษา สำหรับการช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องยืมเงินอาจจัดเป็นเงินยืมในยามฉุกเฉิน หรือเงินยืมในระยะยาวก็ได้ ส่วนการให้ทุนการศึกษาควรให้ทุนแก่นักเรียนที่ยากจนมาก และมักจะเรียนดีแต่เมื่อได้ทุนการศึกษาแล้วจะพัฒนาตนเองให้เรียนได้ดีขึ้นมากกว่าเดิมเพราะมีแรงจูงใจ การให้บริการนักเรียนถือว่าเป็นงานที่สำคัญมาก ๆ และผู้ที่ให้คำปรึกษาหรือครูประจำชั้นควรให้ความสนใจ เพราะทุนการศึกษาอาจจะเป็นส่วนช่วยเสริมพลังและประสบการณ์ให้กับนักเรียน นอกจากการเรียนการสอนในห้องเรียน

Wrenn (1951) ให้ความเห็นว่า การให้บริการนักศึกษาจะทำให้การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาบรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น เพราะการให้บริการนักศึกษาจะต้องสอดคล้องและ

เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน นโยบายการบริหาร การเลือกคณะ ภาควิชาและ ข้อบังคับทางวินัยต่าง ๆ เป็นต้น การให้บริการนักศึกษาจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรเป็นการพัฒนานักเรียนในทุก ๆ ด้าน ในขณะที่เดียวกันการสอนการให้บริการคำปรึกษา กิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา ตลอดจนการจัดการศึกษาต่าง ๆ ของสถาบัน จะต้องคำนึงถึงนักศึกษา เป็นรายบุคคลในเรื่องแรงขับ (Drive) ความสนใจและความต้องการ ดังนั้น การให้บริการนักเรียน เป็นงานที่สำคัญและควรให้ความสนใจเพราะมีส่วนช่วยให้ประสบการณ์กับนักเรียน ที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน สอดคล้องกับ Muller (1961) กล่าวว่า การให้บริการนักเรียนจะช่วยให้มีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพทุก ๆ ด้านของนักเรียน

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักเรียนเป็นลักษณะที่จัดให้ผู้เรียนได้รับความสะดวก สบาย ปลอดภัย ได้แก่ การบริการอาหารกลางวัน การให้ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัย หรือการเจ็บป่วยเล็กน้อยที่เกิดขึ้นเมื่ออยู่ในโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีความพร้อมสำหรับการเรียน และตรงกับความต้องการของผู้เรียน รวมไปถึงความรู้ด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากห้องเรียน

5.5. การจัดสภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน

Frederick (1966) กล่าวว่า เป็นกิจกรรมที่ให้นักศึกษาเข้าร่วมโดยสมัครใจ และ ดำเนินการเอง ตามความเห็นชอบของอาจารย์ และการเข้าร่วมกิจกรรมจะไม่มีส่วนในการพิจารณา ร่วมกับผลการศึกษาที่จะทำให้เลื่อนชั้น

Astin (1971) กล่าวว่า กิจกรรมผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียน ชีวิตความเป็นอยู่ ของผู้เรียน ให้มีความสุขตลอดไปจนถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ การมีวินัยในตนเอง การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เป็นกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถตามความถนัดและความสนใจ ของผู้เรียนแต่ละคน ตัวอย่างเช่น งานด้านกิจกรรมผู้เรียนตามสถาบันต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ได้แก่ งานบริการด้านการสอนซ่อมเสริมรายวิชา งานการศึกษาพิเศษการจัดการดูแลให้ผู้เรียนสามารถ เข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ และชั้นเรียนที่เหมาะสมกับความสามารถ ตามความถนัด และตามความสนใจ การจัดให้นักเรียนได้มีกิจกรรมพิเศษในเวลาว่าง เพื่อฝึกให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นผู้มีวินัย

Mackown (1956) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของสภาพแวดล้อม ด้านการจัดกิจกรรมนอก หลักสูตร เป็นการเสริมการเรียนรู้จากห้องเรียนและสนองความต้องการพื้นที่แสดงออก ฝึกนักศึกษาให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข พัฒนาศีลธรรมและระเบียบวินัย นอกจากนี้ยังเป็นการค้นหาและพัฒนา ความสามารถ พิเศษของนักศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวว่า กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนว่าเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถตามศักยภาพที่มีอยู่ โดยเพิ่มเติม

จากกิจกรรมที่จัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่ม เป็นกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ พัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบมีครบทุกด้าน ได้แก่ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม การมีระเบียบวินัย พร้อมทั้งปลูกฝัง และสร้างการมีจิตสำนึกการทำประโยชน์เพื่อสังคม มุ่งเน้นการเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรม ที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้แก่

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมกับตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้สอนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อ และการมีงานทำ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะ ทางอารมณ์ และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม

2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง ตั้งแต่วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน โดยจะเน้นการทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้นำเพื่อประโยชน์

ธีระ นทีวุฒิกุล (2521) ศึกษาการจัดกิจกรรมนิติตจุพาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปรากฏว่า อันดับความต้องการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมนิติต สอดคล้องกับอันดับการจัดกิจกรรม 9 ประเภท คือ กิจกรรมทางวิชาการ ศิลปะดนตรี การพูด และการพิมพ์ เสริมวิชาชีพ งานอดิเรก กีฬาและสุขภาพ กิจกรรมทางสังคมสังคมสงเคราะห์ และบำเพ็ญประโยชน์ กีฬาและสุขภาพ วิชาการ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอนันต์ ภูมารวม (2517) ที่พบว่า นิติตวิทยาลัยการศึกษา บางแสน พิษณุโลก มหาสารคาม และสงขลา ส่วนใหญ่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมประเภทวิชาการ สันทนาการ และการกีฬาการพัฒนาชุมชนและวัฒนธรรมเท่า ๆ กัน มีนิติตวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน เท่านั้นที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมประเภทสันทนาการ และการกีฬามากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิติต เห็นว่ากิจกรรมที่เสริมสร้างมนุษย์สัมพันธ์ระหว่างชีวิต ซึ่งเป็นผลจากการสำรวจทัศนคติ ของนิติต จุพาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อการจัดกิจกรรมนิติต

อาคม รุนสีงาม (2550) ได้กล่าวว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม
2. ควรจัดเหมาะสมกับวัย ตามความถนัดความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน
3. บูรณาการวิชาการต่าง ๆ ให้เข้ากับชีวิตประจำวันของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4. ฝึกการคิดวิเคราะห์ โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อเป็นประโยชน์และสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนในแต่ละช่วงวัย

5. จำนวนสมาชิกมีความเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม

6. กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรม

7. นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย

8. เปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม

9. มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยมีวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยให้ถือว่าเป็นเกณฑ์ประเมินผลการผ่านช่วงชั้นสถานศึกษาต้องจัดให้นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยคำนึงถึงการจัด ดังต่อไปนี้

9.1 การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่นองค์ความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ การบูรณาการโครงการ

9.2 การจัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด ความสามารถ และตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน เช่น ชมรมวิชาการต่าง ๆ

9.3 การจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด รวมไปถึงการบำเพ็ญประโยชน์

9.4. การจัดกิจกรรมประเภทบริการด้านต่าง ๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

Peterson (1966) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏว่า นักศึกษาที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียนสูง ๆ นั้นเป็นนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมที่มีการจัดขึ้นทุกครั้ง และเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในงานกิจกรรม นักศึกษาที่เข้าร่วมของมหาวิทยาลัย ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมักจะพบว่าการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาน้อย และไม่มีหน้าที่รับผิดชอบในงานกิจกรรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนเป็นลักษณะกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเข้าร่วม ได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มีการวางแผนร่วมกันและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน

5.6. การจัดสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

Astin (1971) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนร่วมโรงเรียนและร่วมชั้นมีอิทธิพล ในการปรับตัวและการดำเนินชีวิตในสังคมโรงเรียนซึ่งเปรียบเสมือนสังคมย่อย ลักษณะของเพื่อนมีอิทธิพลตรงต่อการเรียนรู้เป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุข สอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติยวดี บุญชื้อ

(2540) ที่กล่าวว่า เมื่อนักเรียนมีเพื่อนในกลุ่มที่คอยให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จะทำให้เรียนรู้ อย่างมีความสุข ซึ่งผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Davidson (1974) กล่าวว่า ผู้เรียน สามารถถ่ายทอดสิ่งที่ได้เรียนรู้มาให้เพื่อนๆ ฟังด้วยภาษาของตนเองแล้วจะทำให้เข้าใจความรู้ได้ อย่างแจ่มแจ้ง การเรียนรู้จากกันและกันของผู้เรียนทำให้เกิดความเข้าใจได้ดีกว่าการเรียนรู้จาก ผู้สอนเพราะภาษาที่ผู้เรียนใช้พูดจาสื่อสารกันทำให้เกิดความเข้าใจได้ดีกว่าผู้สอน สอดคล้องกับ อุ มาพร ตรังคสมบัติ (2543) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนจะทำให้อยู่โรงเรียนอย่างมีความสุข ไม่มีเรื่องวิตกกังวล สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้

วิจิตร อาวะกุล (2542) ได้กล่าวถึงคำกล่าวของอริสโตเติล (Aristotle) นักปราชญ์ ชาวกรีกไว้ว่า “ มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันเป็นหมู่เหล่า เป็นกลุ่มก้อน มีปฏิริยาตอบ โต้ ในกลุ่มหรือทางสังคมซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ความปลอดภัยและความอยู่รอด ของชีวิตร่วมกัน ซึ่งเป็นการตอบสนองสัญชาตญาณของมนุษย์ ” ดังนั้น สังคมกลุ่มเพื่อนจึงมี อิทธิพล ต่อมนุษย์ทุกเพศทุกวัย การคบเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญมากเพราะเพื่อนคือสิ่งแวดล้อมที่จะหล่อ หลอมชีวิต ถ้าคบเพื่อนดีเพื่อนจะชักนำไปในทางที่ดี ถ้าคบเพื่อนไม่ดีก็จะชักจูงไปในทางที่ไม่ดี

สุชา จันทร์เอม (2542) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนที่มีอิทธิพล อย่างมาก ต่อความประพฤติ การแต่งกาย กิริยาท่าทาง มีการพยายามเลียนแบบเพื่อให้เกิดเป็นสัญลักษณ์ ประจำกลุ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นพยายามที่จะหาเพื่อนที่อยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกัน มีรสนิยม เหมือนกัน เพื่อจะได้พูดคุยสร้างสรรค์ วัยรุ่น มีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ โดยเริ่มจาก ความเป็นเพื่อนก่อนเพื่อเรียนรู้ถึงนิสัยใจคอ ทักษะคิดและรสนิยมของกันและกัน

พรจิต พิระพัฒนกุล (2543) กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความรู้ ทักษะคิด นักเรียนจะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียน ต้องปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อน และมี พฤติกรรมไปตามกลุ่มเพื่อนที่ยึดอยู่

สุมิตรา ชิตามร (2546) สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน เป็นลักษณะของการอยู่ กลุ่มเพื่อนแล้วมีความสุข เพราะกลุ่มเพื่อนให้ความมั่นใจและการยอมรับพฤติกรรม ทำให้เกิดความ สบายใจ และมีอิทธิพลดังนี้

1. กลุ่มเพื่อนสามารถประสานชีวิตจากสังคมในบ้านไปสู่สังคมโรงเรียน
2. กลุ่มเพื่อนสนับสนุนความต้องการของนักเรียน
3. กลุ่มเพื่อนเปิดโอกาสให้เรียนรู้ เข้าใจชีวิตการเรียนร่วมกัน
4. กลุ่มเพื่อนช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ
5. กลุ่มเพื่อนช่วยแก้ปัญหาเพื่อนที่เรียนไม่ดี หรือผิดหวัง

ราตรี ละครวงศ์ (2549) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้น คือ

1. ความสนใจในการเรียนของเพื่อนร่วมชั้นเรียน เพราะการเรียนจะต้องมีการคอยติดตามเนื้อหาที่เรียนตลอดเวลา ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากที่เรียนในห้องเรียน รวมถึงการอภิปราย การนำเสนอในชั้นเรียน และการทำกิจกรรมร่วมกัน

2. การมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของเพื่อนร่วมชั้น ได้แก่ การเข้าห้องเรียนช้า คุยเสียดังขณะอยู่ในชั้นเรียน โต้เถียงผู้สอนอย่างไม่มีเหตุผล

3. พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของเพื่อนร่วมชั้น ได้แก่ การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ไม่ชอบทะเลาะวิวาทชกต่อย ให้เคารพนับถือผู้สอนทั้งต่อหน้าและลับหลัง สนใจวิธีการสอนของผู้สอน

วรปภา โพธิ์สุ (2556) กล่าวว่า สังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุกๆด้าน บรรยากาศเป็นกันเองมีความสัมพันธ์ที่ดีในหมู่นักเรียนกับนักเรียน ครูกับนักเรียน ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นทีม มีความสามัคคีในการทำกิจกรรมร่วมกัน

Decoster (1971) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียน พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจในความสัมพันธ์สูงและแนวโน้มที่มีผลสัมฤทธิ์กับค่านิยมของกลุ่มเพื่อน สอดคล้องกับ Gottlieb David and Hodgkins Benjamin (1963) พบว่า ผู้เรียนมีแนวโน้มแยกตัวออกจากชุมชนในสถาบันที่ศึกษา ไปแสวงหาค่านิยมจากกลุ่มเพื่อนเพราะลักษณะวัฒนธรรมของกลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในประสบการณ์ของผู้เรียน และผู้เรียนได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนเป็นการจัดการที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้นเรียน เช่น ความสนใจในการเรียน พฤติกรรมการเรียน ลักษณะส่วนตัวของเพื่อนร่วมชั้นเรียนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนทั้งวิชาการและความประพฤติ ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน การปรับตัวการดำรงชีวิตในโรงเรียน การแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ความร่วมมือในกลุ่มเพื่อนกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนากระบวนการกลุ่ม

ดังนั้น จากที่กล่าวมาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน หากโรงเรียนสามารถจัดสภาพแวดล้อมทั้งทางด้านกายภาพหรือด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนรู้ ด้านการบริหาร และด้านกลุ่มเพื่อนได้อย่างเหมาะสมแล้วโรงเรียนก็จะเป็นสถานที่ ี่รื่นรมย์เปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียนที่จะช่วยพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้เป็นคนที่มีคุณภาพ

ทั้งด้านความรู้ความสามารถที่เป็นพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงการพึ่งตนเอง และการดำรงชีวิตที่จะประสบผลสำเร็จในอนาคตได้

จากแนวคิดของนักวิจัยและนักศึกษาในประเทศไทยที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้คัดกรองตัวแปรที่มีผู้ศึกษา สรุปรการคัดกรองตัวแปรได้ดังตาราง

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ตัวแปรสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

นักวิจัย/นักการศึกษา	ตัวแปรที่ศึกษา						
	อาคารสถานที่	การสนองความมุ่งหวังผู้เรียน(หลักสูตร)	การเรียนการสอน(การจัดการเรียนรู้)	การบริหาร(การให้บริการผู้เรียน)	การจัดกิจกรรมผู้เรียน	สังคมกลุ่มเพื่อน	การบริหาร
Astin (1971)	√	√	√	√	√	√	
อรุณชัย กัณฐกา (2548)	√		√				√
จุฑารัตน์ ทองทิพย์ (2549)	√		√	√	√	√	
ราตรี ลกะวงศ์ (2549)	√	√		√	√	√	
สุพล อนามัย (2549)	√		√				√
ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ (2550)	√		√				√
เลิศศักดิ์ คำปลิว (2551)	√		√				√
สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552)	√		√				
พรรณนิษฐ์ วรหาคำ (2554)	√		√	√		√	
วโรปภา โพธิ์สุ	√		√			√	√
อารีญา สตาร์ตัน (2556)	√		√	√			
อินทิรา บริบูรณ์ (2556)	√		√	√	√	√	
นฤมล ก้อนขาว (2558)	√	√	√	√	√	√	

นักวิจัย/นักการศึกษา	ตัวแปรที่ศึกษา						
	อาคารสถานที่	การสนองความมุ่งหวังผู้เรียน(หลักสูตร)	การเรียนการสอน(การจัดการเรียนรู้)	การบริหาร(การให้บริการผู้เรียน)	การจัดกิจกรรมผู้เรียน	สังคมกลุ่มเพื่อน	การบริหาร
กิ่งวาน ไตรสกุล (2558)	√		√	√		√	
วรมน ยาดี (2558)	√		√	√		√	
นันทน์ภัส หัตตะปะนิทย์ (2558)	√	√	√	√	√	√	
อัสมา พาริลที (2559)	√	√	√	√			
พิมพ์วิภา ทายประโคน (2560)	√		√		√		

จากตารางที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์ตัวแปรสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์ความถี่ 5 ขึ้นไป ซึ่งจากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พบว่า แนวคิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่นักวิจัย นักการศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน 6 ด้าน คือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการสนองความมุ่งหวังผู้เรียน (หลักสูตร) 3) ด้านการเรียนการสอน (การจัดการเรียนรู้) 4) ด้านการบริหาร (การให้บริการผู้เรียน) 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยการสังเคราะห์แนวคิดจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครั้งนี้ ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าสภาพแวดล้อมในการเรียนเป็นสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมหรือคุณลักษณะต่าง ๆ ออกมาตามสภาพแวดล้อมที่สำคัญ สามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาได้

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

สุรสิทธิ์ ไชยศิริ (2547) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเมืองเหนือวิทยาคม ตำบลเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการวิจัยดำเนินงาน ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อม โดยการใช้กลยุทธ์การอบรมให้ความรู้ การศึกษาดูงาน การจัดกิจกรรมเสริม และการกำกับติดตาม ประเมินอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ สามารถทำให้บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนดีขึ้นเป็นที่น่าพอใจ แต่มีจุดอ่อนคืองบประมาณที่จะใช้ในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งโรงเรียนจะต้องประสานความร่วมมือกับชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนต่อไป

อรุณชัย กัญทกา (2548) ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอชะอำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ตามสถานภาพของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอชะอำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์การอบรมเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยสรุปได้ดังนี้ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอชะอำ เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2 สรุปได้ว่า ในภาพรวมครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอชะอำ เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดผลการวิจัยในด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ สรุปว่า 1. ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในเรื่องที่สนามกีฬาเพื่อการออกกำลังกายเพียงพอ ใช้ประโยชน์ได้ทุกฤดูกาล พื้นที่เรียบสะอาด ไม่มีเศษกระจุก กระเบื้องหินและเศษไม้ อาคารที่มีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย และมีการตกแต่งอาคารเรียนสะอาดเรียบร้อยสวยงาม 2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในเรื่องให้การยกย่องชมเชยเมื่อนักเรียนทำดี ครูให้ความรักความเมตตาเข้าใจ และเห็นใจนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนคิดและทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม 3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัด

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในเรื่องบุคลากรในโรงเรียนมีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เต็มใจในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน

สุพล อนามัย (2549) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี พบว่า 1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ และสภาพแวดล้อมด้านวิชาการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จำแนกตามโรงเรียนเอกชน พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากมีการปฏิบัติมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย และเมื่อจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. การรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะสรุปได้ว่า ปัญหาการจัดสภาพแวดล้อมที่สำคัญที่สุด คือ มีจำนวนนักเรียนมากเกินไป โรงเรียนมีพื้นที่และอุปกรณ์การเล่นน้อย กิจกรรมการเรียนการสอนไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก โรงเรียนขาดแคลนสื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยครูมีข้อเสนอแนะว่าควรพิจารณาปรับนักเรียนในปริมาณที่พอเหมาะ จัดมุมสนามหญ้าเพื่อให้นักเรียนได้พักผ่อน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกและควรมี กิจกรรมที่พานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่เพื่อเปิดโลกทัศน์ของนักเรียน

นิชานันท์ ชูดวงแก้ว (2550) ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ระดับมาก มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน ด้านพฤติกรรมเพื่อนร่วมชั้นเรียน ด้านอาคารสถานที่

ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ (2550) ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน มีการปฏิบัติระดับมาก และมีข้อเสนอแนะดังนี้ บริเวณโรงเรียนควรมีรั้วรอบโรงเรียน มีสถานที่

พักผ่อนหย่อนใจ การบริการด้านอนามัยในโรงเรียนมีการตรวจสุขภาพปากและฟันนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

เลิศศักดิ์ คำปลิว (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยมีตัวแปรตาม คือ ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่และด้านสื่อการสอน และตัวแปรต้น คือ เพศและสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การจัดสภาพแวดล้อม โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากด้านที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านหลักสูตร รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน จากการศึกษานี้ได้เสนอแนะ ด้านการบริหารไว้ว่า ควรกำหนดนโยบายการบริหารอย่างชัดเจน มอบหมายงานการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้กับครูให้ชัดเจน ด้านหลักสูตรควรมีการกำหนดหลักสูตรที่สอดคล้องกับเวลาเรียน โดยอาจนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรท้องถิ่นมาปรับใช้ในหลักสูตรที่เปิดสอน ด้านบุคลากร สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองด้วยการจัดอบรมและให้โอกาสในการศึกษาต่อด้านอาคารสถานที่ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ต่าง ๆ รอบอาคารเรียนให้มีความร่มรื่นมีบรรยากาศให้ผู้เรียนรักในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น และด้านสื่อการเรียนการสอนครูควรนำสื่อที่ทันสมัยมาใช้ในการสอนให้มากยิ่งขึ้น พิกุล งอธีราช (2553) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลอากาศอำนวย (ชุมชนอุปลัมภ์) อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร พบว่า มีความพึงพอใจ 5 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่และการจัดสภาพแวดล้อม ด้านครูผู้สอน ด้านการบริการนักเรียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน และด้านการจัดการเรียนการสอน

รววัฒน์ แสงน้อยอ่อน (2554) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารงานของโรงเรียนวิทยาปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า มีข้อเสนอแนะให้โรงเรียนจัดบุคลากรทางการแพทย์ให้ความรู้เรื่องปัญหาสุขภาพ จัดห้องเรียนไม่ให้อึดอัด อากาศถ่ายเท มีแสงสว่างอย่างเพียงพอ มีระบบการสัญจรในโรงเรียน และเปิดช่องทางการประชาสัมพันธ์หลากหลาย โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการรับข้อมูลข่าวสาร

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Karen Malone (2003) ศึกษาเรื่องบรรยากาศ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียนต่อการจัดการและการออกแบบของบริเวณโรงเรียน ซึ่งพบว่า ความแตกต่างที่มีความหลากหลายระหว่างโรงเรียน โดยเฉพาะประเภทของการเล่นและสภาพแวดล้อมมีผล ต่อการเรียนรู้และการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพทางกายภาพของโรงเรียน และยังพบว่าเกี่ยวข้องกับ การใช้และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมภายนอกห้องเรียนเช่นเดียวกัน

Khirk (1979) ทำการศึกษาออกแบบที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูนักเรียนและสื่อการสอน ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและการเรียนภายนอก หัวข้อการวิจัยรวมถึงการกำหนดพื้นที่การเรียน การวางแผนและการพัฒนาอาคารเรียน การจัดหาเงินทุนและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารแบบใหม่ การควบคุมอากาศภายในอาคาร การควบคุมแสง และการควบคุมเสียงเทคโนโลยีทางด้านการสื่อสาร การสอนที่จำเป็นในการเรียนให้มีประสิทธิภาพ อาคารเรียนแบบพิเศษ เพื่อการเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน มีการประเมินอาคารเรียนที่มีอยู่แบบฟอร์มตรวจสอบสิ่งจำเป็นเกี่ยวกับอาคารเรียน แบบตรวจสอบการวางแผน ข้อเสนออาคารเรียนที่มีอยู่และทางเลือกของสถาปนิกและรายชื่อของผู้ผลิตสื่อการสอน เฟอร์นิเจอร์และโต๊ะอ่านหนังสือ

Chin (1994) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมของนักเรียนมัธยม ครูฝึกสอน และครูประจำการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในได้หวัน ผลวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาในชนบท มีระดับความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม เจตคติ และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมดังต่อไปนี้ นักเรียนที่มีระดับชั้นสูงกว่าจะมีคะแนนทดสอบ น้อยกว่านักเรียนที่มีระดับชั้นต่ำกว่าครูในชนบทมีความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าครูในเมืองเด็กผู้หญิงจะเอาใจใส่ปัญหาสิ่งแวดล้อมมากกว่าเด็กผู้ชาย ครูที่ฝึกสอนและครูประจำการมีความรู้ไม่แตกต่างกับนักเรียนมัธยม และครูประจำการจะเอาใจใส่ต่อสิ่งแวดล้อมมากกว่าผู้อื่น

Walkorz (1997) ได้สำรวจโครงการสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยาในโรงเรียนประถมศึกษา 14 โรงเรียนในมลรัฐอินเดียนา โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูอาจารย์ที่เกี่ยวข้องพบว่า วิธีการสอนวิชาสิ่งแวดล้อมควรใช้สื่อหลายวิชา และศึกษานอกสถานที่ หลักสูตร ควรเน้นการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ

Burchett. B.M (1972) ได้ศึกษาเรื่อง เจตคติที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4,5 และ 6 ผลการศึกษา พบว่าสิ่งที่มีอิทธิพลต่อเจตคติของนักเรียน คือ การสอน ของครู การทำกิจกรรมในชั้นเรียนและสิ่งเร้าภายนอก เช่น ภาพยนตร์ เป็นตัวการสำคัญที่ส่งผลถึงเจตคติ ของนักเรียน คือ การได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

จากงานวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนเป็นปัจจัยพื้นฐาน อันสำคัญที่จะช่วยให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา และมีความสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จในทุก ๆ ด้าน ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน การพัฒนาความคิด การพัฒนาจิตใจ ตลอดจนการพัฒนาคุณธรรมต่างๆ ที่พึงประสงค์จากความสำคัญของการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนดังกล่าว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ที่ได้บูรณาการวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative approach) และการวิจัยคุณภาพ (Qualitative approach) เข้าด้วยกัน มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา มีรายละเอียดขั้นตอน ในการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 งานวิจัยเชิงปริมาณ

- ประชากร ได้แก่ ครูและนักเรียน ในโรงเรียน โสตศึกษา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,418 คน และ ผู้บริหาร โรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 7 คน

- กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie (1970) ทำให้ได้ขนาด ของกลุ่มตัวอย่าง 381 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ทำให้ได้กลุ่ม ตัวอย่างเป็นครูและนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา จำนวน 381 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 97 คน และนักเรียน จำนวน 284 คน ตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูและนักเรียน

ตัวแปรอิสระ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง		
ครู	320	97
นักเรียน	1,098	284
รวม	1,418	381

1.2 งานวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ประชากรที่มีลักษณะพิเศษ และเป็นกลุ่มประชากรที่มีขนาดเล็ก แต่มีความสำคัญในเชิงการแสดงความคิดเห็น โดยที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน โสตศึกษา จำนวน 7 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 งานวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้ของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (อ้างถึงใน วินัยพร ทองสุข 2546:30) มีความหมายดังต่อไปนี้

- 5 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

2.2 งานวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้ของผู้บริหาร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตร

ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 งานวิจัยเชิงปริมาณ

3.1.1. ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี เนื้อหา แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างขอบเขตของการวิจัย

3.1.2. กำหนดขอบเขตการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามระดับการรับรู้ของครูและนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม รวมถึงแบบสัมภาษณ์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

3.1.3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม เพื่อวัดระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

3.1.4. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องของการใช้ภาษา และความเหมาะสมของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.1.5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไข และปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยตรวจสอบความสอดคล้องรายด้าน (Item Object Congruence, IOC) ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ และความถูกต้องของภาษา และดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้องรายด้านเท่ากับ 0.89

3.1.6. นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) และข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปปรากฏว่าข้อคำถามใช้ทุกข้อ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.00

3.1.7. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ทดลองใช้ (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย จำนวน 67 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 35 คน และนักเรียน

จำนวน 32 คน และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach,1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับครู เท่ากับ .952 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับนักเรียน เท่ากับ .891

3.1.8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว นำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.2 งานวิจัยเชิงคุณภาพ

สร้างแบบสัมภาษณ์ บันทึกการสัมภาษณ์ด้วยการจดบันทึก และบันทึกเสียง สัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียง เพื่อนำไปถอดเทปแบบคำต่อคำ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย ถึงผู้บริหาร โรงเรียน โสตศึกษา
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ครูและนักเรียนใน โรงเรียน โสตศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้และขอรับคืนด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา สัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียน โสตศึกษาด้วยตัวผู้วิจัย โดยขออนุญาตบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 งานวิจัยเชิงปริมาณ

5.1.1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

5.1.2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามด้วย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

5.2 งานวิจัยเชิงคุณภาพ

วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์สรุปอุปนัย (Analytic Induction) ด้วยการจับใจความสำคัญของระดับการรับรู้ของผู้บริหาร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา 6 ด้าน นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในรูปแบบการบรรยายเป็นข้อความและการอ้างถึงข้อความที่ได้จากการสัมภาษณ์

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน โดยใช้สถิติที่ใช้

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach.1990: 202-204)

สถิติพื้นฐาน

1. ร้อยละ

2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา 6 ด้าน คือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านการเรียนการสอน 4) ด้านการให้บริการผู้เรียน 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และ 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยจำแนกเป็นกลุ่มตัวอย่างครูและนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
Sig	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของความมีนัยสำคัญ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ของครู (n = 97)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ของนักเรียน (n = 284)

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา (n = 381)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารในสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูและนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ใช้สถิติการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง ตารางที่ 4 จำนวน และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
เพศ		
เพศชาย	26	26.80
เพศหญิง	71	73.20
รวม	97	100
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	2.00
ปริญญาตรี	67	69.10
ปริญญาโท	28	28.90
รวม	97	100
ตำแหน่ง		
ครู	97	100
รวม	97	100
ประเภทความพิการ		
ไม่มีความพิการ	68	70.10
มีความพิการ(บกพร่องทางการได้ยิน)	29	29.90
รวม	97	100
สังกัด โรงเรียน		
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์	7	7.22
โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระบรมราชูปถัมภ์	7	7.22
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี	7	7.22
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ	7	7.22
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด	5	5.15
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีน	6	6.18
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหาร	5	5.15

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี	6	6.18
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช	7	7.22
โรงเรียนโสตศึกษาเทพรัตน์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	6	6.18
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น	7	7.22
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก	7	7.22
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี	7	7.22
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์	6	6.18
โรงเรียนโสตปานเลิศ จังหวัดลพบุรี	7	7.22
รวม	97	100
ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนโสตศึกษา		
0 – 5 ปี	54	55.80
6 – 10 ปี	16	16.50
11 – 15 ปี	8	8.24
16 – 20 ปี	8	8.24
20 ปีขึ้นไป	11	11.34
รวม	97	100

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 73.20 เพศชายร้อยละ 26.80 ระดับการศึกษาพบว่า จบปริญญาตรีมากที่สุดร้อยละ 69.10 รองลงมาปริญญาโท ร้อยละ 28.90 ปัจจุบันทุกคนมีตำแหน่งเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนโสตศึกษาร้อยละ 100 เป็นครูที่มีการได้ยิน ร้อยละ 70.10 ครูที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำนวนร้อยละ 29.90 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนโสตศึกษาอยู่ 0 – 5 ปีมากที่สุด ร้อยละ 55.80 รองลงมา 6 – 10 ปี ร้อยละ 16.50 และ 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 11.34

ตารางที่ 5 จำนวน และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
เพศ		
เพศชาย	111	39.10

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
เพศหญิง	173	60.90
รวม	284	100
ระดับชั้น		
มัธยมศึกษาปีที่ 4	93	32.70
มัธยมศึกษาปีที่ 5	94	33.10
มัธยมศึกษาปีที่ 6	97	34.20
รวม	284	100
สังกัด โรงเรียน		
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์	17	5.99
โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระบรมราชูปถัมภ์	15	5.28
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี	15	5.28
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ	17	5.99
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด	15	5.28
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีน	17	5.99
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหาร	17	5.99
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี	14	4.92
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช	15	5.28
โรงเรียนโสตศึกษาเทพรัตน์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	15	5.28
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น	17	5.99
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก	16	5.63
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี	17	5.99
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์	17	5.99
โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี	15	5.28
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี	15	5.28
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม	15	5.28
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา	15	5.28
รวม	284	100

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
ระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนโสตศึกษา		
0 – 5 ปี	116	40.85
6 – 10 ปี	87	30.63
11 – 15 ปี	81	28.52
รวม	284	100

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 60.90 เพศชายร้อยละ 39.10 ระดับการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุดร้อยละ 34.20 รองลงมามีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 33.10 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 32.70 ระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ใน โรงเรียนโสตศึกษา 0 – 5 ปีมากที่สุด ร้อยละ 40.85 รองลงมา 6 – 10 ปี ร้อยละ 30.63 และ 11 – 15 ปี ร้อยละ 28.52

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ในโรงเรียนโสตศึกษาของครู (n = 97)

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังปรากฏในตาราง ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของครู ด้านอาคารสถานที่ (n = 97)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ด้านอาคารสถานที่		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ห้องเรียนที่ท่านสอนมีความสะอาด และมีระบบระบายอากาศที่ดี	4.17	0.67	มาก
2	แสงสว่าง สีผนัง ฝ้า และเพดาน มีสภาพที่เหมาะสมกับการเรียนรู้	4.09	0.64	มาก
3	ขนาดของห้องเรียนที่ท่านสอน มีสภาพไม่แออัด เหมาะกับการเรียนรู้	3.97	0.79	มาก
4	ห้องเรียนที่ท่านสอนไม่มีสิ่งรบกวน เช่น กลิ่น เสียง และควันไอเสียรถ	3.96	0.82	มาก
5	โรงเรียนที่ท่านสอนมีความสะอาด ไม่มีขยะ และสิ่งปฏิกูล	3.97	0.72	มาก
6	อาคารและห้องเรียน มีสภาพที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่าน	4.13	0.65	มาก

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ด้านอาคารสถานที่		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
7	โรงเรียนที่ท่านสอนมีที่พักผ่อนในระหว่างพักการเรียนการสอน	3.92	0.83	มาก
8	โรงเรียนที่ท่านสอนมีบริการสนับสนุนการเรียนการสอนที่สามารถไปใช้บริการ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์	4.19	0.75	มาก
9	ห้องน้ำมีความสะอาด และเพียงพอต่อการให้บริการ	3.82	0.90	มาก
10	เครื่องกีฬา อุปกรณ์กีฬา สนามกีฬา มีความเพียงพอต่อการให้บริการสำหรับนักเรียนทุกคนในโรงเรียน	3.87	0.85	มาก
11	สภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียน มีการบำรุงรักษาให้สวยงามอยู่เสมอ	4.17	0.64	มาก
รวม		4.03	0.52	มาก

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่า ครูมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.52) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยโรงเรียนมีบริการสนับสนุนการเรียนการสอนที่สามารถไปใช้บริการ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.67) รองลงมาคือ ห้องเรียนมีความสะอาดและมีระบบระบายอากาศที่ดี สภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียนมีการบำรุงรักษาให้สวยงามอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.64) อาคารและห้องเรียนมีสภาพที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่าน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ห้องน้ำมีความสะอาด และเพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.90)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของครู ด้านหลักสูตร ($n = 97$)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ด้านหลักสูตร		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	หลักสูตรในโรงเรียนของท่านที่ปฏิบัติงานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนผู้ปกครองและชุมชน	4.07	0.63	มาก
2	เนื้อหาสาระในโรงเรียนของท่านสามารถปรับใช้ใน	4.14	0.55	มาก

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ด้านหลักสูตร		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
	ชีวิตประจำวันของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม			
3	ในโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานมีความเหมาะสมกับสภาพระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน	4.15	0.68	มาก
4	หลักสูตรที่ท่านใช้ในโรงเรียนมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	4.02	0.67	มาก
5	เนื้อหาหลักสูตรที่ท่านใช้สอนเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	4.01	0.69	มาก
6	เนื้อหาสาระของหลักสูตรที่ท่านใช้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น	4.18	0.65	มาก
7	หลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนของท่านสามารถช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้	4.09	0.64	มาก
8	หลักสูตรที่ท่านใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีทั้งหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรเฉพาะสถานศึกษา	4.14	0.57	มาก
9	โรงเรียนของท่านมีการจัดหลักสูตรท้องถิ่น	3.90	0.81	มาก
10	หลักสูตรที่ท่านใช้สอนในโรงเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียน ครอบครัว และชุมชนได้	4.11	0.61	มาก
รวม		4.09	0.51	มาก

จากตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่า ครูมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.51) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อโดยเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือในโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานมีความเหมาะสมกับสภาพระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.68) และหลักสูตรที่ท่านใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีทั้งหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรเฉพาะสถานศึกษา เนื้อหาสาระในโรงเรียนของท่านสามารถปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือโรงเรียนของท่านมีการจัดหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.81)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของครู ด้านการเรียนการสอน ($n = 97$)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ด้านการเรียนการสอน		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ครูผู้สอนในรายวิชาต่างๆ ได้มีการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ และมีวิธีการวัดและประเมินผลอย่างถูกต้อง	4.12	0.58	มาก
2	เทคนิคการสอนของท่านทำให้นักเรียนมีความสนใจและอยากที่จะเรียน	4.12	0.58	มาก
3	ในการจัดการเรียนการสอนท่านมีการใช้สื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัย	4.07	0.63	มาก
4	ท่านได้มีการจัดการเรียนการสอนและวางแผนการสอนอย่างเป็นระบบ	4.09	0.64	มาก
5	ในกิจกรรมการเรียนการสอน ท่านได้ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.12	0.61	มาก
6	ในการเรียนการสอนท่านได้จัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่	4.16	0.64	มาก
7	ในรายวิชาต่างๆ ที่ท่านสอน มีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม	4.17	0.55	มาก
8	ในแต่ละวิชาที่ท่านสอน ท่านมีวิธีการสอนที่แตกต่างกัน ที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างรู้และเข้าใจ	4.10	0.63	มาก
รวม		4.12	0.47	มาก

จากตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่า ครูมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.47) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยในรายวิชาต่างๆที่ท่านสอน มีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ในการเรียนการสอนท่านได้จัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.64) และในกิจกรรมการเรียนการสอน ท่านได้ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ในการจัดการเรียนการสอนท่านมีการใช้สื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัย ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.63)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของครู ด้านการให้บริการผู้เรียน ($n = 97$)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ด้านการให้บริการผู้เรียน		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การให้บริการสัญญาณอินเตอร์เน็ตครอบคลุมภายในโรงเรียน	3.67	0.95	มาก
2	โรงเรียนจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ร้านค้าสหกรณ์	4.19	0.65	มาก
3	โรงเรียนจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน	4.17	0.61	มาก
4	การบริการด้านการจราจรทั้งภายในและบริเวณโดยรอบโรงเรียน มีความสะดวกปลอดภัย	4.13	0.71	มาก
5	โรงเรียนจัดการให้บริการด้านการตรวจโรค และการประกันอุบัติเหตุให้แก่นักเรียน	4.15	0.74	มาก
6	โรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพอนามัย ห้องพยาบาลให้นักเรียนอย่างเหมาะสม	4.10	0.78	มาก
7	โรงเรียนที่ท่านสอนมีโรงอาหาร อาหาร และที่นั่งไว้ให้บริการนักเรียนอย่างเพียงพอ	4.26	0.60	มาก
8	โรงเรียนมีจุดบริการให้น้ำดื่มสำหรับนักเรียนอย่างเพียงพอเหมาะสม	3.98	0.79	มาก
รวม		4.08	0.54	มาก

จากตารางที่ 9 ครูมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านการให้บริการผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.54) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยโรงเรียนที่ท่านสอนมีโรงอาหาร อาหาร และที่นั่งไว้ให้บริการนักเรียนอย่างเพียงพอมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.60) รองลงมาคือโรงเรียนจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ร้านค้าสหกรณ์ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.65) และโรงเรียนจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.61)ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การให้บริการสัญญาณอินเตอร์เน็ตครอบคลุมภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.95)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของครู ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ($n = 97$)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	โรงเรียนที่ท่านสอนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.20	0.59	มาก
2	กิจกรรมการเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียน ช่วยทำให้นักเรียนในการดูแลของท่านมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น	4.07	0.58	มาก
3	ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ท่านให้นักเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนทุกครั้ง	4.10	0.68	มาก
4	กิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้น ทำให้นักเรียนของท่านมีความสุขและสนุกสนาน	4.23	0.59	มาก
5	กิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ที่โรงเรียนจัดให้ ทำให้นักเรียนพัฒนาความถนัดและพัฒนาตามความสนใจ	4.24	0.59	มาก
6	กิจกรรมนอกชั้นเรียนช่วยส่งเสริมการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้นักเรียนของท่าน	4.18	0.56	มาก
7	กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนทำให้นักเรียนได้รับพัฒนา เช่น บุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยม	4.12	0.59	มาก
8	กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนช่วยส่งเสริมการเตรียมความพร้อมของนักเรียนที่จะนำไปใช้ในอนาคต	4.17	0.61	มาก
รวม		4.16	0.61	มาก

จากตารางที่ 10 จะเห็นได้ว่า ครูมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ที่โรงเรียนจัดให้ ทำให้นักเรียนพัฒนาความถนัดและพัฒนาตามความสนใจมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือ กิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้น ทำให้นักเรียนของท่านมีความสุขและสนุกสนาน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.59) และ โรงเรียนที่ท่านสอนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียน ช่วยทำให้นักเรียนในการดูแลของท่านมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.58)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของครู ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ($n = 97$)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	กลุ่มนักเรียนในการดูแลของท่านมีการทะเลาะเบาะแว้งอยู่เป็นประจำ	1.87	0.64	น้อย
2	นักเรียนแต่ละระดับชั้นที่ท่านดูแลชอบที่จะขัดแย้งกัน	1.85	0.72	น้อย
3	กลุ่มนักเรียนในการดูแลของท่านมีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี	4.03	0.69	มาก
4	ความสัมพันธ์ของกลุ่มนักเรียนมีความเหนียวแน่นระหว่างกันอย่างลึกซึ้ง	4.03	0.69	มาก
5	เมื่อมีใครก็ตามในกลุ่มนักเรียนที่เดือดร้อนหรือเป็นทุกข์เพื่อนจะให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน	3.86	0.73	มาก
6	ในกลุ่มนักเรียนที่ท่านดูแล กลุ่มเพื่อนสนิทช่วยกันทำให้ผลการเรียนของกลุ่มเพื่อนดีขึ้น	3.89	0.56	มาก
7	ในบรรดากลุ่มนักเรียนที่ท่านดูแลทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เช่น อ่านหนังสือ ทำการบ้าน	3.81	0.69	มาก
8	กลุ่มนักเรียนที่ท่านดูแล สามารถให้คำปรึกษาและไว้วางใจได้ในทุกเรื่อง	3.96	0.63	มาก
รวม		3.41	0.32	มาก

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่า ครูมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านสังคมกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.32) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มนักเรียนในการดูแลของท่านมีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดีและความสัมพันธ์ของกลุ่มนักเรียนมีความเหนียวแน่นระหว่างกันอย่างลึกซึ้งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ กลุ่มนักเรียนที่ท่านดูแล สามารถให้

คำปรึกษาและไว้ใจได้ในทุกเรื่อง ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.69) และในกลุ่มนักเรียนที่ท่านดูแล
กลุ่มเพื่อนสนิทช่วยกันทำให้ผลการเรียนของกลุ่มเพื่อนดีขึ้น ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ
ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักเรียนแต่ละระดับชั้นที่ท่านดูแลชอบที่จะขัดแย้งกัน ($\bar{X} = 1.85$,
S.D. = 0.64)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ของครูโดยรวม($n = 97$)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา	ระดับการรับรู้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านอาคารสถานที่	4.03	0.52	มาก
2. ด้านหลักสูตร	4.09	0.51	มาก
3. ด้านการเรียนการสอน	4.12	0.47	มาก
4. ด้านการให้บริการผู้เรียน	4.08	0.54	มาก
5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน	4.16	0.47	มาก
6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.41	0.32	มาก
รวม	3.98	0.39	มาก

จากตารางที่ 12 จะเห็นได้ว่า ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ
นักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของครู โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.39) และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยมาก
ที่สุด ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.47) และ
ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน
($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.32)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน
ในโรงเรียนโสตศึกษาของนักเรียน (n = 284)

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน
โสตศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ดังปรากฏในตาราง
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ (n = 284)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ด้านอาคารสถานที่		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ห้องเรียนที่ท่านเรียนมีความสะอาด และมีระบบระบายอากาศ ที่ดี	4.18	0.79	มาก
2	แสงสว่าง สีผนัง ฝ้า และเพดาน มีสภาพที่เหมาะสมกับการ เรียนรู้	3.88	0.91	มาก
3	ขนาดของห้องเรียนที่ท่านเรียน มีสภาพไม่แออัด เหมาะกับการ เรียนรู้	4.03	0.84	มาก
4	ห้องเรียนที่ท่านเรียนไม่มีสิ่งรบกวน เช่น กลิ่น เสียง และควัน ไอเสียรถ	3.66	1.21	มาก
5	โรงเรียนที่ท่านเรียนมีความสะอาด ไม่มีขยะ และสิ่งปฏิกูล	3.83	1.00	มาก
6	อาคารและห้องเรียน มีสภาพที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนของท่าน	4.08	0.88	มาก
7	โรงเรียนที่ท่านเรียนมีที่พักผ่อนในระหว่างพักการเรียน การสอน	4.07	0.98	มาก
8	โรงเรียนที่ท่านเรียนมีบริการสนับสนุนการเรียนการสอน ที่สามารถไปใช้บริการ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์	4.28	0.87	มาก
9	ห้องน้ำมีความสะอาด และเพียงพอต่อการให้บริการ	3.89	0.96	มาก
10	เครื่องกีฬา อุปกรณ์กีฬา สนามกีฬา มีความเพียงพอต่อ การให้บริการสำหรับนักเรียนทุกคนในโรงเรียน	4.11	0.80	มาก
11	สภาพแวดล้อมในบริเวณ โรงเรียน มีการบำรุงรักษาให้สวยงาม อยู่เสมอ	3.91	1.00	มาก
รวม		3.99	0.57	มาก

จากตารางที่ 13 จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.57) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนมีบริการสนับสนุนการเรียนการสอนที่สามารถไปใช้บริการ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.87) รองลงมาคือ ห้องเรียน มีความสะอาด และมีระบบระบายอากาศที่ดี ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.79) และเครื่องกีฬาอุปกรณ์ กีฬา สนามกีฬา มีความเพียงพอต่อการให้บริการสำหรับนักเรียนทุกคนในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ห้องเรียนที่ท่านเรียน ไม่มีสิ่งรบกวน เช่น กลิ่น เสียง และควันไอเสียรถ ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 1.21)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาของนักเรียน ด้านหลักสูตร ($n = 284$)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา ด้านหลักสูตร		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	หลักสูตรที่ท่านเรียนสอดคล้องกับความต้องการ	4.21	0.76	มาก
2	หลักสูตรที่ท่านเรียนสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของท่าน	4.19	0.82	มาก
3	หลักสูตรที่ท่านเรียนมีความเหมาะสมกับระยะเวลา	4.02	0.83	มาก
4	หลักสูตรที่ท่านเรียนมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ	3.94	0.92	มาก
5	เนื้อหาวิชาที่ท่านเรียนมีความยากง่ายเหมาะสมกับตัวท่าน	3.98	0.91	มาก
6	หลักสูตรของโรงเรียนที่ท่านเรียนสามารถช่วยส่งเสริมให้ท่านเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้	4.11	0.82	มาก
7	เนื้อหาของหลักสูตรที่ท่านเรียนมีการปรับปรุงอย่างเหมาะสมกับตัวท่าน	3.94	0.86	มาก
8	หลักสูตรที่ท่านเรียนและรายวิชาต่างๆ มีทั้งหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรเฉพาะสถานศึกษา	3.92	0.91	มาก
9	โรงเรียนของท่านได้จัดหลักสูตรท้องถิ่นให้ท่านเรียนในทุก ๆ ปี	3.92	0.88	มาก
10	หลักสูตรที่ท่านได้เรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และครอบครัว	4.17	0.90	มาก
รวม		4.04	0.54	มาก

จากตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.54) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า หลักสูตรที่ท่านเรียนสอดคล้องกับความต้องการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.76) รองลงมาคือ หลักสูตรที่ท่านเรียนสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของท่าน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.82) และหลักสูตรที่ท่านได้เรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนชุมชน และครอบครัว ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.90) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนของท่านได้จัดหลักสูตรท้องถิ่นให้ท่านเรียนในทุก ๆ ปี ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.88)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของนักเรียน ด้านการเรียนการสอน ($n = 284$)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ด้านการเรียนการสอน		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ผู้สอนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ และมีการประเมินผลอย่างถูกต้อง	3.93	0.92	มาก
2	เทคนิคการสอนของครูผู้สอน ทำให้ท่านมีความสนใจและอยากที่จะเรียน	4.13	0.74	มาก
3	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน	3.95	0.99	มาก
4	ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน	4.08	0.72	มาก
5	ครูผู้สอนช่วยแนะนำให้ท่านแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง	4.07	0.85	มาก
6	ครูผู้สอนให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่	3.86	1.04	มาก
7	ครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ มีการสอดแทรกเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม	4.03	0.83	มาก
8	ในแต่ละรายวิชาที่ท่านเรียน ครูผู้สอน มีวิธีการสอนที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจ	4.08	0.76	มาก
รวม		4.02	0.58	มาก

จากตารางที่ 15 จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เทคนิคการสอนของครูผู้สอน ทำให้ท่านมีความสนใจและอยากที่

จะเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือ ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน และในแต่ละรายวิชาที่ท่านเรียน ครูผู้สอน มีวิธีการสอนที่แตกต่างกันทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.72) และครูผู้สอนช่วยแนะนำให้ท่านแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ครูผู้สอนให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 1.04)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาของนักเรียน ด้านการให้บริการผู้เรียน ($n = 284$)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ด้านการให้บริการผู้เรียน		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การให้บริการสัญญาณอินเตอร์เน็ตครอบคลุมภายในโรงเรียน	3.81	1.10	มาก
2	โรงเรียนจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ร้านค้าสหกรณ์	4.17	0.90	มาก
3	โรงเรียนจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน	3.83	1.04	มาก
4	การบริการด้านการจราจรทั้งภายในและบริเวณโดยรอบโรงเรียน มีความสะดวกปลอดภัย	4.12	0.92	มาก
5	โรงเรียนจัดการให้บริการด้านการตรวจโรค และการประกันอุบัติเหตุ	4.16	0.91	มาก
6	โรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพอนามัย ห้องพยาบาลให้นักเรียนอย่างเหมาะสม	4.01	0.96	มาก
7	โรงเรียนที่ท่านเรียนมีโรงอาหาร อาหาร และที่นั่ง ไว้ให้บริการอย่างเพียงพอ	4.05	0.91	มาก
8	โรงเรียนมีจุดบริการให้น้ำดื่มสำหรับนักเรียนอย่างเพียงพอเหมาะสม	3.89	1.05	มาก
รวม		4.00	0.61	มาก

จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ในโรงเรียน โสตศึกษาด้านการให้บริการผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ร้านค้าสหกรณ์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.90) รองลงมาคือ โรงเรียนจัดการ

ให้บริการด้านการตรวจโรค และการประกันอุบัติเหตุ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.91) และการบริการด้านการจราจรทั้งภายในและบริเวณโดยรอบโรงเรียน มีความสะดวกปลอดภัย ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.92) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.10)

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ของนักเรียนด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ($n = 284$)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	โรงเรียนที่ท่านเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ	4.29	0.79	มาก
2	กิจกรรมการเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดให้แก่ท่าน ช่วยทำให้ท่านมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น	4.02	0.87	มาก
3	ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครู อาจารย์ จะให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมทุกครั้งในการวางแผน	4.02	0.76	มาก
4	กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ทำให้ท่านมีความสุขและสนุกสนาน	4.15	0.73	มาก
5	กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ที่โรงเรียนจัดให้ ทำให้ท่านเกิดการพัฒนาความถนัดและพัฒนาตามความสนใจของบุคคล	4.10	0.76	มาก
6	กิจกรรมนอกชั้นเรียนช่วยส่งเสริมการเพิ่มพูนประสบการณ์ของท่าน	4.02	0.77	มาก
7	กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนทำให้ท่านได้รับการพัฒนา เช่น บุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยม	3.89	0.94	มาก
8	กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนช่วยส่งเสริมการเตรียมความพร้อมที่จะนำไปใช้ในอนาคต	4.09	0.79	มาก
รวม		4.07	0.52	มาก

จากตารางที่ 17 จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.52) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนที่ท่านเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการ

เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.79) รองลงมาคือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ทำให้ท่านมีความสุขและสนุกสนาน ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.73) และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนที่โรงเรียนจัดให้ ทำให้ท่านเกิดการพัฒนาความถนัดและพัฒนาตามความสนใจของบุคคล ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.94) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนทำให้ท่านได้รับการพัฒนา เช่น บุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยม ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.94)

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของนักเรียน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ($n = 284$)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน		ระดับการรับรู้		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	กลุ่มเพื่อนของท่านชอบที่จะมีการทะเลาะเบาะแว้งอยู่เป็นประจำ	1.85	0.74	น้อย
2	นักเรียนในโรงเรียน แต่ละระดับชั้นชอบที่จะขัดแย้งกัน	1.89	0.72	น้อย
3	กลุ่มเพื่อนของท่านมีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี	4.05	0.87	มาก
4	ความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนมีความเหนียวแน่นระหว่างกันอย่างลึกซึ้ง	4.15	0.87	มาก
5	เมื่อมีใครก็ตามที่เดือดร้อนหรือเป็นทุกข์ กลุ่มเพื่อนจะให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน	4.00	0.89	มาก
6	เพื่อนสนิทของท่านช่วยกันทำให้ผลการเรียนของท่านดีขึ้น	4.10	0.80	มาก
7	ในบรรดากลุ่มเพื่อนของท่านที่สนิทกันจะมีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เช่น อ่านหนังสือ ทำการบ้าน ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน	4.01	0.94	มาก
8	กลุ่มเพื่อนที่ท่านมีความสนิทสนมด้วย สามารถให้คำปรึกษาและไว้ใจได้ในทุกเรื่อง	3.98	0.94	มาก
รวม		3.50	0.42	มาก

จากตารางที่ 18 จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านสังคมกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.42) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนมีความเหนียวแน่นระหว่างกันอย่าง

ลึกซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.87) รองลงมาคือ เพื่อนสนิทของท่านช่วยกันทำให้ผลการเรียนของท่านดีขึ้น ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.80) และความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนมีความเหนียวแน่นระหว่างกันอย่างลึกซึ้ง ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.87) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ กลุ่มเพื่อนของท่านชอบที่จะมีการทะเลาะเบาะแว้งอยู่เป็นประจำ ($\bar{X} = 1.85$, S.D. = 0.74)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ของนักเรียนโดยรวม ($n = 284$)

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา	ระดับการรับรู้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านอาคารสถานที่	3.99	0.57	มาก
2. ด้านหลักสูตร	4.04	0.54	มาก
3. ด้านการเรียนการสอน	4.02	0.58	มาก
4. ด้านการให้บริการผู้เรียน	4.00	0.61	มาก
5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน	4.07	0.52	มาก
6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.50	0.42	มาก
รวม	3.94	0.46	มาก

จากตารางที่ 19 จะเห็นได้ว่า ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.46) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.54) และด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.42)

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ
นักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาตามระดับการรับรู้ของครูและนักเรียน

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา
ตามระดับการรับรู้ของครูและนักเรียน โดยรวม ($n = 381$)

สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	ครู (n = 97)		นักเรียน (n = 284)		t	Sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านอาคารสถานที่	4.03	0.52	3.99	0.57	-4.74	.636
2. ด้านหลักสูตร	4.09	0.51	4.04	0.54	-7.73	.440
3. ด้านการเรียนการสอน	4.12	0.47	4.02	0.58	-1.531	.127
4. ด้านการให้บริการผู้เรียน	4.08	0.54	4.00	0.61	-1.062	.289
5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน	4.16	0.47	4.07	0.52	-1.510	.132
6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.41	0.32	3.50	0.42	2.221*	.027
รวม	3.98	0.39	3.94	0.46	-8.15	.415

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 จะเห็นได้ว่า ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ
นักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของครูและนักเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของครูและนักเรียนด้านสังคมกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารในสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย และบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างประเด็นการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 7 คน โดยผลการสัมภาษณ์สรุปผลได้ ดังนี้

ประเด็นคำถามที่ 1 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ได้แก่ การจัดห้องเรียน ห้องน้ำ สนามกีฬา และสภาพแวดล้อมโดยรอบบริเวณโรงเรียนเป็นอย่างไร

1. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่โดยภาพรวม

ด้านกายภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะเหมือนคนปกติทั่วไป ดังนั้น ในเรื่องของอาคารสถานที่ปรับให้ใกล้เคียงกับโรงเรียนทั่วไป พื้นที่ในการสร้างโรงเรียนต้องมีพื้นที่เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบต่าง ๆ บริเวณโรงเรียนมีต้นไม้ใหญ่เพื่อให้ร่มเงา มีไม้ดอกไม้ประดับที่สวยงามเหมาะสม มีที่ว่างสำหรับใช้เป็นสนามเด็กเล่น หรือสนามกีฬา อาคารเรียนอาคารประกอบต่าง ๆ ต้องมีความมั่นคงแข็งแรงใช้งานได้ทุกฤดูกาล เหมาะกับสภาพการใช้งาน โดยเฉพาะอาคารอเนกประสงค์ โรงอาหารมีอากาศถ่ายเท มีแสงสว่างเพียงพอ สิ่งสำคัญคือการเน้นในเรื่องของความปลอดภัย เพราะเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการใช้สัญญาณไฟในการเตือน เช่น เวลาเคารพธงชาติในตอนเช้า จะมีสัญญาณไฟสีเหลืองกระพริบเพื่อให้นักเรียนทุกคนทราบว่าต้องเข้าแถวเคารพธงชาติ หรือสัญญาณไฟสีแดงกระพริบเตือนภัยเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน สัญญาณเหล่านี้จะต้องมองเห็นได้อย่างชัดเจน และนักเรียนส่วนใหญ่จะต้องพักอยู่ในโรงเรียนตลอด 24 ชั่วโมง เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินนักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ นอกจากนี้ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการติดต่อและป้องกันอันตรายที่อาจเกิดกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่อยู่ในห้องที่ปิดหรือล็อกประตู เพราะไม่สามารถเรียกหรือตะโกน ขอความช่วยเหลือจากบุคคลที่อยู่นอกห้อง ได้แก่ ออกคติดหน้าประตู ที่เมื่อกดออกแล้ว จะเกิดไฟกระพริบในห้องตรงบริเวณที่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเห็นได้ง่าย เพื่อแจ้งให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเปิดประตู หรือติดต่อกับคนข้างนอก ช่องว่างที่ด้านล่างระหว่างประตูกับพื้นห้อง เพื่อให้บุคคลนอกห้องสามารถสอดเอกสารเข้าไปสื่อสาร กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหรือให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินส่งเอกสารติดต่อกับคนข้างนอกได้ และออกในห้อง ที่เมื่อนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินกด จะเกิดเสียงพูด หรือสัญญาณที่

บอกให้คนภายนอกรู้ว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินติดอยู่ในห้อง และต้องการความช่วยเหลือ เพราะไม่สามารถออกมาด้วยตนเองได้ (ไม่สบาย ประตู่ห้องเสีย ฯลฯ) ซึ่งมีรายละเอียดการสัมภาษณ์ดังนี้

“ปรับให้ใกล้เคียงกับโรงเรียนทั่วไป เน้นในเรื่องความปลอดภัย เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะเด็กจะมีตั้งแต่เด็กเล็กอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“โรงเรียนรับเด็กตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 เด็กที่มาอยู่โรงเรียนนี้ ส่วนมาเป็นเด็กประจำ การดูแลคือต้องมีความปลอดภัย อาคารเรียนควรจะไปรุ่ง ไม่ควรมีช่องมองเห็นได้รอบด้าน และมีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อสารกับเด็กหูหนวกให้รู้ว่า ประกาศอะไร เกิดอะไรขึ้น มีสัญญาณไฟที่เอื้อ เพราะว่ามันเป็นยุค IT”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“โดยทั่วไปของเด็กหูหนวกก็จะคล้ายกับเด็กปกติ ในเรื่องของอาคารเรียน หอนอน จะต้องมีความปลอดภัย เพราะว่าเด็กจะต้องพักอาศัยอยู่ในโรงเรียนตลอด 24 ชั่วโมง และ สัญญาณที่让孩子ได้มองเห็นชัดเจน อาจจะเป็นสัญญาณไฟ เพื่อเวลาเกิดเหตุไฟไหม้ เหตุฉุกเฉินที่ต้องการความช่วยเหลือสัญญาณเตือนภัยให้กับเด็ก เพื่อเด็กจะได้ช่วยเหลือตนเอง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“โรงเรียนรับเด็กตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องมีความปลอดภัยมองเห็นได้รอบด้าน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

“ภายนอกของเด็กหูหนวกคล้ายกับเด็กปกติ อาคารเรียนต้องไม่มีมุมอับ มองเห็นได้รอบด้าน และหอนอนจะต้องมีความปลอดภัย มีสัญญาณเตือนภัยที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“เด็กหูหนวกก็จะเหมือนเด็กปกติทั่วไปเพียงแต่ต่างกันที่การได้ยิน สิ่งที่จะเอื้อกับเด็กหูหนวก คือ การใช้สายตา เช่น สัญญาณไฟ สัญญาณเตือนอันตราย สัญญาณต่างๆเวลาเกิดเหตุฉุกเฉิน และเน้นเรื่องความปลอดภัย การช่วยเหลือตัวเอง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“เด็กหูหนวกในโรงเรียนมีตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องดูแลอย่างเป็นพิเศษในเรื่องความปลอดภัย เช่น สนามเด็กเล่นเพราะว่าเด็กเล่นกันจะไม่สนใจอะไร ไม่ระวัง

คิดถึงผลที่ตามมา การคาดการณ์ การวางแผน การป้องกันตัวเอง บางครั้งเล่นสนุกเกินขอบเขต เล่นรุนแรงจนเลยเถิดสำหรับเด็กหุนหวก และต้องมองเห็นได้รอบด้าน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7)

2. การจัดห้องเรียนของโรงเรียนโสตศึกษา

2.1. จัดห้องเรียนแบบสองภาษาตามโครงการการสอนแบบสองภาษาตามแนวการศึกษาออลดอร์ฟ จะแบ่งออกเป็น ระดับชั้นอนุบาล และระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – ระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โดยห้องเรียนระดับชั้นอนุบาลจะเน้นไปที่การเรียนรู้แบบธรรมชาติ ไม่มีกระดานดำ แต่จะมีมุมต่างๆ ให้เด็กได้เรียนรู้ ได้เป็นอิสระที่จะคิดและสร้างสรรค์ หรือหากเด็ก ๆ ต้องการเล่นตุ๊กตา เล่นรถ ในห้องก็จะมีข้าวของที่ทำจากธรรมชาติให้ประดิษฐ์ดัดแปลงเล่น เช่น ฝ้าย หลากสี ท่อนไม้ เปลือกไม้ ลูกสน เป็นต้น ทุกอย่างจะถูกกำหนดให้เป็นได้สารพัดตามแต่ใจเด็ก ๆ จะคิดฝันให้ออกมาเป็นอะไร หรือกำลังเล่นอะไร เช่น การวาดรูปด้วยสีน้ำ ปั้นดินเหนียว ปลูกผัก ปลูกต้นไม้ ทำอาหาร งานฝีมือ ล้างจาน เป็นต้น และระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – ระดับประถมศึกษาปีที่ 3 แบ่งออกเป็น 2 ห้อง ห้องเรียนหลักและห้องกิจกรรม ห้องเรียนหลักจะใช้สอนในช่วงเช้า จัดโต๊ะ เก้าอี้ เป็นรูปตัว U มีกระดานดำ สมุดวาดเขียน สีเทียน ชอล์ก ส่วนห้องกิจกรรมใช้สอนในช่วงบ่ายเป็นกิจกรรมเสริมประสบการณ์ชีวิต เช่น วาดภาพสีน้ำ ทำอาหาร แต่ถ้าเป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวจะจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น สนามฟุตบอล หรือใต้อาคาร

2.2 จัดห้องเรียนตามกลุ่มสาระภาษาไทย คอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์ พุทธศาสนา และสังคม การงานอาชีพ ศิลปะ เพราะนักเรียนต้องเดินเรียน ไม่มีห้องเรียนประจำ ตามตารางสอน เช่น วิชาภาษาไทย เด็กนักเรียนจะเดินไปเรียนห้องที่ครูวิชาภาษาไทยจัดไว้สำหรับการเรียน หรือห้องเรียนศิลปะอาจจะใช้เรียนงานอาชีพ งานจิตรกรรม วิชาพลศึกษาจะเรียนที่สนามบาสเกตบอล สนามเปตอง สนามตะกร้อ สนามฟุตบอล ซึ่งทางโรงเรียนพยายามที่จะจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อที่สุดต่อนักเรียน เพราะเด็กนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะต้องเดินเรียน

“ห้องเรียนแบ่งออกเป็นห้องเรียนของโครงการการสอนแบบสองภาษาตามแนวการศึกษา ออลดอร์ฟมีห้องที่ใช้เรียนและห้องที่ทำกิจกรรมตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงป.3 ส่วนชั้นป.4 ถึง ม.6 ห้องเรียนจัดเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้นักเรียนเดินเรียนตามราชาวิชา”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“เด็กอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 3 เรียนตามโครงการการสอนแบบสองภาษาตามแนว การศึกษาวอลดอร์ฟ จัดห้องเรียนให้ 2 ห้อง ห้องหนึ่งใช้เป็นห้องเรียนหลัก อีกห้องหนึ่งจัดให้ทำ กิจกรรมเกี่ยวกับในห้องเรียน และกิจกรรมสร้างสรรค์ประสบการณ์ชีวิตในตอนภาคบ่าย กิจกรรม การเคลื่อนไหวก็จะจัดกิจกรรมข้างนอกห้องเรียนที่สนามฟุตบอล สนามบาสเกตบอลที่มีหลังคาจะ ได้ไม่ร้อนแดดแล้วแต่โอกาสในการจัดกิจกรรมหรือได้อาการเรียน สำหรับประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้วิธีการเดินเรียน เช่น เรียนวิชาภาษาไทยก็จะเดินไปพบครูที่ห้องภาษาไทย เรียนคอมพิวเตอร์ที่ห้องคอมพิวเตอร์ เรียนการปฏิบัติการอาหารก็จะมาที่โรงอาหาร มัธยม ตอนปลายใช้ห้องเรียนศิลปะ เรียนงานอาชีพ งานจิตรกรรม วิชาพลศึกษาจะเรียนที่สนาม บาสเกตบอล สนามเปตอง สนามตะกร้อ สนามฟุตบอล พยายามที่จะจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อที่สุด ต่อนักเรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“ห้องเรียน จัดเป็นห้องกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาษาไทย สังคม วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ พลศึกษาเรียนที่สนามฟุตบอล ได้อาการเรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“ห้องเรียน สำหรับประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะจัดห้องเรียน โดยมี 2 ห้องเรียน ห้องเรียนที่ 1 และห้องเรียนที่ 2 เด็กประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะใช้วิธีการ เดินเรียน เช่น เรียนวิชาภาษาไทยก็จะเดินไปพบครูที่ห้องภาษาไทย เรียนคอมพิวเตอร์ที่ห้อง คอมพิวเตอร์ เรียนการปฏิบัติการอาหารมาที่โรงอาหาร”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

“เด็กได้เรียนในห้องเรียน จัดเป็นเหมือนห้องของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย สังคม เป็นสาระ 5 สาระหลัก มีสื่อการเรียนการสอน มีทุกอย่าง เมื่อก่อนจะ เป็นเหมือนห้องสื่อรวมแต่เพื่อความง่ายในการจัดการเรียนการสอนจะแยกออกมาแต่ละกลุ่มสาระ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“ห้องเรียนของที่นี่แบ่งเป็น 2 อย่าง คือ เด็กอนุบาลจนถึงป.3 เป็นแนวการศึกษา วอลดอร์ฟ ส่วนป.4 ถึงม.6 เดินเรียน ห้องเรียนจัดตามสาระการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ ภาษาไทย พุทธศาสนา วิทยาศาสตร์ สังคม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“ห้องเรียนจัดเป็นเหมือนห้องของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย สังคม เป็นสาระ 5 สาระหลัก มีสื่อการเรียนการสอน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7)

3. ห้องน้ำมีต่อความเพียงพอ

ส้วมและที่ปัสสาวะ โรงเรียนจัดให้มีส้วมที่ถูกสุขลักษณะปราศจากเชื้อโรคและให้มีอย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ฝึกให้นักเรียนใช้ได้อย่างถูกต้องและนำไปปฏิบัติที่บ้านได้ สถานที่ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งน้ำไม่น้อยกว่า 30 เมตร สะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็นรบกวน นักเรียนชาย นักเรียนหญิงแยกออกจากกัน มีขนาดและจำนวนที่เหมาะสมกับผู้ใช้ ได้รับการพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ การดูแลเรื่องความปลอดภัย เช่น แสงสว่างที่เพียงพอ ไม่อยู่ในที่เปลี่ยว เป็นมุมอับหรือไกลเกินไป มีระบบระบายน้ำเสีย และการระบายอากาศที่ดี มีการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา นอกจากนี้การกำจัดขยะมูลฝอยและน้ำโสโครกการกำจัดขยะพิจารณาถึงลักษณะของขยะ ขยะแห้ง ขยะเปียก ขยะสด กำจัดอย่างเหมาะสมทำลายอย่างปลอดภัย ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและบริเวณโดยรอบ

“ห้องน้ำต้องสะอาด แยกหญิงและชาย ตอนนี้มีการปรับให้เป็นชักโครก และมีการซ่อมเพื่อให้ใช้งานได้ทุกห้อง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“ในห้องน้ำต้องมีแสงสว่างที่เพียงพอ มีที่ระบายน้ำ ไม่อุดตัน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“ต้องสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น แยกนักเรียนชาย นักเรียนหญิง เน้นความปลอดภัยมีการทำความสะอาดอยู่บ่อย ๆ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“ห้องน้ำสะอาด ปราศจากเชื้อโรค มีการทำความสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็นรบกวน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

“ต้องมีแสงสว่างไม่อยู่มุมอับ มีการดูแลรักษาตลอดเวลา รวมไปถึงการซ่อมบำรุงห้องน้ำให้ใช้งานได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“ต้องใช้ได้ทุกห้อง แยกนักเรียนชาย นักเรียนหญิง มีการระบายอากาศที่ดี ไม่ส่งกลิ่นเหม็น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“ถูกหลักสุขาภิบาล สะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น แต่ก็มีห้องน้ำแต่ไม่อยู่ในสภาพที่ใช้บริการได้ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการซ่อมบำรุง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7)

4. สนามกีฬาของโรงเรียนโสตศึกษา

สนามอยู่ด้านหน้าของโรงเรียนเพื่อใช้เป็นที่เรียนและฝึกซ้อมกีฬา การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ควรมีพื้นที่ไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของพื้นที่โรงเรียน สนามเด็กเล่นควรแยกต่างหาก มีอุปกรณ์การเล่นที่สามารถจัดหาได้ มีการดูแลรักษาให้ใช้งานได้ตลอดเวลาและมีความปลอดภัย สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬา เพียงพอต่อการใช้ และจัดให้นักเรียนมีโอกาออกกำลังกายตามความเหมาะสมกับสภาพร่างกาย อุปกรณ์กีฬา สนามกีฬาต้องคอยตรวจเช็คเพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น

“สนับสนุนให้นักเรียนเล่นกีฬาไม่ว่าจะเป็นฟุตบอล แบดมินตัน วิ่ง ตามความถนัดของนักเรียน และสนับสนุนให้นักเรียนเป็นนักกีฬา”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“โรงเรียนของเรามีอุปกรณ์กีฬา มีสนามกีฬาพร้อมให้เด็กใช้ เราหมั่นดูแลอุปกรณ์โดยให้เด็ก ๆ ช่วยกันดูแล”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“ทางโรงเรียนมีสนามกีฬาให้นักเรียนได้เล่น และมีห้องเก็บอุปกรณ์กีฬา”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“โรงเรียนของเรามีทีมฟุตบอล เด็ก ๆ จะชอบเล่นฟุตบอล ในช่วงเย็นหลังเลิกเรียน จะมาเล่นกันที่สนาม บางทีก็ฝึกซ้อม มีห้องเก็บอุปกรณ์”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

“เด็ก ๆ ชอบเล่นกีฬา ทุกเย็นเด็กจะมาวิ่งเล่นที่สนาม มีทั้งฟุตบอล วอลเลย์บอล เด็กเล็กหน่อยก็วิ่งเล่น กระโดดยาง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“โรงเรียนสนับสนุนให้เด็กได้ใช้เวลาว่างในช่วงเย็นเล่นกีฬา และเด็กจะสนใจกีฬาฟุตบอล เรามีสนามฟุตบอลสำหรับเด็กทั้งฝึกซ้อม และเล่น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“มีอุปกรณ์การกีฬาแต่มีไม่มาก มีลูกฟุตบอล สนามฟุตบอล มีลูกขนไก่ บางที่ตอนเช้าจะมีกายบริหารให้เด็ก ๆ ได้ออกกำลังกาย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7)

5. สภาพแวดล้อมโดยรอบบริเวณ โรงเรียนเป็นอย่างไร

สภาพแวดล้อมในบริเวณ โรงเรียนปรับปรุงให้คงสภาพเดิม และมีการพัฒนาบำรุงรักษาให้มีสภาพที่น่าอยู่

“โรงเรียนของเรามีบรรยากาศที่ร่มรื่นด้วยต้นไม้รอบ ๆ บริเวณ โรงเรียนมีการบำรุงรักษาต้นไม้ ดอกไม้ให้เจริญเติบโตสวยงามมีสภาพที่น่าอยู่ น่าชม และน่ามอง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“สภาพแวดล้อมในบริเวณ โรงเรียนมีความสำคัญต่อครูและเด็กนักเรียน จึงต้องหมั่นดูแลให้มีสภาพที่สวยงามอยู่ตลอดเวลา มีการบำรุงรักษาต้นไม้ ไม้ดอก ไม้ประดับให้เจริญเติบโต”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“ภายในโรงเรียนมีการจัดสวนหย่อม ไม้ดอกไม้ประดับเพื่อความสวยงาม และมีการบำรุงรักษาอาคาร สถานที่ให้มีสภาพที่น่าอยู่”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“ทางโรงเรียนมีการสำรวจ การบำรุงรักษาซ่อมแซมไม่ว่าจะเป็นอาคาร ห้องเรียน อุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้มีสภาพดีสามารถใช้งานได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

“มีการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การประดับตกแต่งและซ่อมแซมให้คงสภาพเดิม หรือเพื่อให้เกิดประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“มีการปลูกต้นไม้เพื่อให้เกิดความร่มรื่น และดูแลรักษาความสะอาด ตกแต่งให้เป็นระเบียบและสวยงามอยู่ตลอดเวลา”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“ภายในโรงเรียนจะต้องมีบรรยากาศที่ร่มรื่น มีต้นไม้ที่ให้ร่มเงา และทุกคนต้องช่วยกันดูแลให้สะอาด และสวยงามอยู่ตลอดเวลา”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7)

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา จำนวน 7 คน ในด้านอาคารสถานที่ สรุปได้ว่า อาคารสถานที่ ทางด้านกายภาพ การจัดห้องเรียน ห้องน้ำ สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬา เป็นสิ่งสำคัญ เพราะทุกคนในโรงเรียนต้องใช้ประโยชน์ร่วมกัน ห้องเรียนที่มีคุณภาพมีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการเอื้อต่อการพัฒนาความรู้ของนักเรียนในด้านร่างกาย อารมณ์

สังคมและสติปัญญา สุขกายจากการที่สภาพแวดล้อมที่สะอาด สวยงาม และปลอดภัยจะสร้างความรู้สึกที่ดี ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ นอกจากนี้ โรงเรียนควรมีแผนการบำรุงรักษาโดยบุคลากรและนักเรียนมีส่วนร่วม

ประเด็นคำถามที่ 2 สภาพแวดล้อมด้านหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การสอนงานอาชีพเป็นอย่างไร

1. หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรแกนกลางตามการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551 แต่ปีการศึกษา 2561 ปรับหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางเพราะหลักสูตรแกนกลางให้ปรับตามกลุ่มสาระ เช่น กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการงานอาชีพ และกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ต้องปรับตามหลักสูตรแกนกลางตามการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (ปรับปรุงพ.ศ.2560) ใช้ในปีการศึกษา 2561 ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 4 พอปีการศึกษาหน้าก็จะเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 มัธยมศึกษาปีที่ 5 และพอปีการศึกษา 2563 จะเรียนเต็มฉบับปรับปรุงพ.ศ.2560 และการสอนแบบสองภาษาตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟ การสอนแบบสองภาษาสำหรับเด็กหุนวกลสอนภาษาเมื่อเป็นภาษาแรก สอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง สอนโดยครูหุนวกและครูที่มีการได้ยีนร่วมกัน โดยจัดกระบวนการเรียนการสอนแนววอลดอร์ฟ เกิดขึ้นจากพื้นฐานความเชื่อที่ว่า การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบและเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต ความจริงและความพร้อม เปิดโอกาสให้เด็กหุนวกสัมผัสการเรียนรู้และการเข้าใจความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ มีคุณภาพทั้งกาย ใจ และปัญญา มีรายละเอียดการสัมภาษณ์ดังนี้

“ใช้หลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2562) ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแผนหรือแนวทาง ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข ปรับให้ยึดหยุ่นกับเด็กหุนวกในระดับมัธยมศึกษา ยกเว้นระดับชั้นอนุบาลใช้วิธีการเรียนการสอนแบบสองภาษาตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“ใช้ตามเกณฑ์ที่กำหนดแต่ทำให้สอดคล้องกับบริบทของเด็กहुหนวก เป็นหลักสูตรเพิ่มเติม หลักสูตรรายวิชา ทำอย่างไรสร้างกระบวนการพัฒนาครูให้สามารถที่จะนำหลักสูตรให้เด็กเข้าถึงได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.2551 ปรับปรุงของปี 2560 ตามกลุ่มสาระ แต่ในเรื่องมาตรฐาน ตัวชี้วัดของหลักสูตรไม่สามารถไปปรับแก้ของหลักสูตรแกนกลางได้ ยังคงใช้ยึดตามนั้น แต่สิ่งที่ครูจะปรับคือในเรื่องของหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเด็ก हुหนวก และมีการบูรณาการกลุ่มในรายวิชา

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“โรงเรียนจะใช้หลักสูตรแกนกลางตามการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551 แต่ปีการศึกษา 2561 ปรับหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางเพราะหลักสูตรแกนกลางให้ปรับตามกลุ่มสาระ เช่น กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการงานอาชีพ และกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ต้องปรับตามหลักสูตรแกนกลางตามการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (ปรับปรุงพ.ศ.2560) แต่จะปรับหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเด็กहुหนวก”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

“ใช้หลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2562) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แต่เอามาปรับให้เหมาะสมกับเด็กहुหนวก ในส่วนอนุบาลจะใช้หลักสูตรวอลดอร์ฟ

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“เด็กอนุบาลใช้การสอนแบบสองภาษาตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟ จนถึงป.3 และหลังจากนั้นใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ทางสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้กำหนด แล้วนำมาปรับแก้ในกลุ่มสาระวิชา เพื่อให้เหมาะสมกับเด็กहुหนวก”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“โรงเรียนใช้หลักสูตรแกนกลางตามการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรับหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเด็กहुหนวก และบูรณาการวิชาต่าง ๆ ให้เรียนรู้เรื่องเดียวแต่ได้หลายวิชา”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7)

2. หลักสูตรการสอนงานอาชีพ

หลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อเตรียมผู้เรียนสู่การประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อ ในสาขาวิชาชีพที่ตนถนัด จัดหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อวางพื้นฐาน ความรู้และทักษะทางอาชีพเฉพาะทาง โดยจัดเป็นแผนการเรียนที่มีจุดเน้นและเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความต้องการของตน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรวมหรือศึกษาในสังคมของคนปกติ เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เพื่อนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับ ไปใช้ในการประกอบอาชีพ แต่ละสัปดาห์จะมีรายวิชาเกี่ยวกับอาชีพที่สนใจเรียนภาคบ่าย และผลิตภัณฑ์สามารถจำหน่ายได้ในงานต่างๆ สถานที่ต่างๆ ที่เชิญให้ไปออกร้านให้เด็กนักเรียนออกไปขายของ เช่น งานวันคนพิการ งานวันเกษตร งานวันวิทยาศาสตร์ ห้างสรรพสินค้า หรือสั่งเป็นของชำร่วยของที่ระลึก เวลาที่แม่มาเลี้ยงอาหารกลางวันจะใช้ของที่ระลึกทำจากฝีมือนักเรียน เช่น งานปักงานกระดาษ เป็นของชำร่วย ของที่ระลึกไปมอบให้กับแม่ที่มาเลี้ยงอาหาร มีรายละเอียดการสัมภาษณ์ดังนี้

“นอกจากหลักสูตรตามที่กำหนดก็มีสิ่งๆ ที่เพิ่มขึ้นมาคือเรื่องอาชีพเพราะว่าสุดท้ายเด็กในโรงเรียนเปอร์เซ็นต์ที่เรียนต่อในระดับสูงมีน้อย สุดท้ายก็ต้องกลับไปประกอบอาชีพ จึงมีหลักสูตรอาชีพเกิดขึ้นในโรงเรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“นอกจากเรียนตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดแล้ว ยังมีการส่งเสริมในเรื่องหลักสูตรอาชีพ เพราะอย่างน้อยเด็กได้ฝึกปฏิบัติจริงและมีอาชีพติดตัว หลังจากที่เด็กไม่ได้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“มีการฝึกทักษะอาชีพควบคู่กับการเรียนสายสามัญ มีการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในงาน เช่น งานวันคนพิการ และเป็นการสร้างอาชีพระหว่างเรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“นักเรียนมัธยมตอนปลายโครงสร้างหลักสูตรจะเน้นงานอาชีพ และทางโรงเรียนเปิดงานอาชีพเช่น งานไม้ งานประดิษฐ์ของที่ระลึก งานประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ด้วยกระดาษ งานประดิษฐ์ของชำร่วย งานทำขนมอบ งานผ้า งานมั่งลวด ปักผ้า ทำปุ๋ยชีวภาพ ผลิตภัณฑ์สามารถจำหน่ายได้ในงานต่างๆ เพื่อสร้างรายได้ระหว่างเรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

“มีหลักสูตรอาชีพใช้ภูมิปัญญาเข้ามาสอนให้กับนักเรียน วิธีการนำภูมิปัญญาเข้ามาสอนจะให้ครูของเราได้เรียนไปด้วย พอครูเราได้เรียนด้วย ครูของเราก็จะได้จัดการเรียนการสอนเองในครั้งต่อไป”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“ส่งเสริมให้การฝึกอาชีพอย่างหลากหลาย เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่สามารถต่อยอดแนวทางในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคต”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“นำเอาหลักสูตรอาชีพมาช่วยเสริมให้นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วไม่ต่อในระดับที่สูงเพื่อมาประกอบอาชีพ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7)

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา จำนวน 7 คน ในด้านหลักสูตร สรุปได้ว่าโรงเรียนใช้หลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2562) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแผนหรือแนวทางและนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนไม่สามารถนำมาใช้ได้ทั้งหมด รวมไปถึงเกณฑ์การประเมินเหมือนกับโรงเรียนทั่วไปและมีการส่งเสริมในเรื่องหลักสูตรอาชีพ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและมีอาชีพเมื่อจบการศึกษา

ประเด็นคำถามที่ 3 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ได้แก่ วิธีการสอนนักเรียนในโรงเรียน การวัดและการประเมินผล สื่อการเรียนการสอนเป็นอย่างไร

1. การเรียนการสอนแบบสองภาษาตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟ ในระดับชั้นอนุบาล ห้องเรียนมีทั้งอนุบาล 1 และอนุบาล 2 เป็นการเรียนแบบคละชั้น การเรียนนำกิจวัตรประจำวันมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเล่นอิสระ กิจกรรมอริษฐานจิต กิจกรรมพิเศษในแต่ละวันซึ่งครูเป็นผู้พาทำ งานปั้น งานฝีมือ ทำอาหาร กิจกรรมการรับประทานอาหาร กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมก่อนนอน และกิจกรรมวงกลมเป็นการสรุปบทเรียนของแต่ละวัน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ประถมศึกษาปีที่ 3 จะเรียนในห้องเรียนตอนเช้าเป็นวิชาภาษาไทย ติลาเส้นภาษาไทย คณิตศาสตร์ และในช่วงบ่ายจะเป็นสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต การงานพื้นฐานอาชีพ

2. การเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 จัดการเรียนการสอนโดยใช้ 8 กลุ่มสาระ การวัดและการประเมินผลเหมือนโรงเรียนปกติโดยทั่วไป และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะจัดการเรียนการสอนที่เน้นสอนในวิชาสามัญและสนับสนุน

ทักษะทางอาชีพเพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักเรียน เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่ และเน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพ

“ใช้การเรียนการสอนตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟในระดับชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 3 หลังจากนั้นกระบวนการเรียนการสอนจะใช้ 8 กลุ่มสาระวิชา มีการวัดและการประเมินผลเหมือน โรงเรียนปกติทั่วไป”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“ใช้ภาษามือในการสอนเด็ก แต่พยายามที่จะให้ครูใช้พหุภาษา (total communication) เน้นให้เด็กฝึกพูดถึงว่าจะพูดไม่ได้ เน้นอ่านเน้นเขียน การวัดและการประเมินผลเด็กใช้ตามเกณฑ์ แต่เน้นการเรียนการสอนที่ครูต้องเข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของคนหูหนวก หลักสูตรไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแต่อยู่ที่กระบวนการและวิธีสอน และเน้นทำอย่างไรให้ learning by doing ทำปฏิบัติเรียนรู้วิเคราะห์ สังเคราะห์”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“การวัดและการประเมินผลส่วนใหญ่ก็จะสอบเหมือนโรงเรียนปกติโดยทั่วไป โดยใช้ 8 กลุ่มสาระวิชา ส่วนการประเมินเน้นการประเมินตามสภาพจริง ในกระบวนการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล ประถมเพราะนำกระบวนการเรียนการสอนแบบวอลดอร์ฟมาใช้ การประเมินก็จะมีการประเมินตามสภาพจริงเกือบทุกกิจกรรม นอกจากนี้ในข้อบังคับของภายใต้ของสพฐ. ก็จะต้องมีการประเมินตาม 8 กลุ่มสาระ ครูก็จะทำเครื่องมือในการประเมิน แต่ส่วนเนื้อหาครูนำมาจากการกระบวนการสอนวอลดอร์ฟ ในชั้นมัธยมจะเน้น 8 กลุ่มสาระ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“ในระดับอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 3 ตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟจะใช้สื่อธรรมชาติ ไม่เน้นเทคโนโลยี ซึ่งประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 เน้นนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีเพราะกำลังมาแรง และวิธีการประเมินจะประเมินตามสภาพจริง ประเมินตามชิ้นงาน มีทั้งประเมินเป็นข้อสอบ ทั้งคุณธรรมจริยธรรม เจตคติ ทักษะกระบวนการ ถ้าเป็นทางด้านอาชีพจะเน้นทางด้านกระบวนการ โรงเรียนมีการปรับการประเมินตามสภาพจริงอย่าง เช่น การศึกษาแนวการศึกษาวอลดอร์ฟถ้าได้คือได้ ถ้าไม่ได้ก็ต้องรอก่อน เดียวพอปีหน้าดูภาวะพร้อมก็จะได้อเอง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

“การเรียนการสอนของที่นี่ก็จะคล้าย ๆ กับโรงเรียนอื่น ๆ ที่เข้าร่วมโครงการสอนแบบสองภาษาตามแนวการศึกษาออลดอร์ฟก็จะมีตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงป.3 และป.4 ถึง ม.6 ก็ใช้การเรียนการสอนเหมือนโรงเรียนปกติทั่วไป แต่จะมีสื่อการเรียนการสอนเข้ามาสอดแทรก เพราะใช้ภาษามืออย่างเดียวเด็กจะเบื่อ ไม่ตั้งใจเรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“ระดับชั้นปฐมวัยไปจนถึงประถมศึกษาปีที่ 6 การเรียนการสอนจะเป็นการสอนแบบสองภาษาตามแนวการศึกษาออลดอร์ฟ มัธยมศึกษาโรงเรียนได้มีการเรียนร่วมมือกับโรงเรียนปกติในการส่งนักเรียนที่มีความพร้อมไปเรียนร่วมเต็มเวลากับนักเรียนทั่วไป โดยมีครูเป็นล่ามภาษามือ และนักเรียนมัธยมตอนปลายเรียนสายสามัญควบคู่ทักษะอาชีพ 3 สาขา คือ สาขาเครื่องประดับอัญมณี สาขาเกษตรกรรมผลิต และสาขาช่างไฟฟ้ากำลัง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“จะมีการจัดการเรียนการสอนตามแนวการศึกษาออลดอร์ฟสำหรับเด็กปฐมวัยไปจนถึงประถมศึกษาปีที่ 3 และหลังจากนั้นก็จัดการเรียนการสอนตาม 8 กลุ่มสาระ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จะเรียนวิชาพื้นฐานจะเรียนไม่กี่หน่วย นอกนั้นก็เน้นฝึกปฏิบัติอาชีพ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7)

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาจำนวน 7 คน ในด้านการเรียนการสอนทั้งใน และนอกห้องเรียนเพราะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ อยากคิดอยากทำกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย อาจจะช่วยคำพูด สื่อ บทเรียนที่สนุกสนาน รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด ได้ตัดสินใจเลือกทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองตามความสนใจ

ประเด็นคำถามที่ 4 สภาพแวดล้อมการให้บริการผู้เรียน ได้แก่ สิ่งที่นักเรียนได้รับความสะดวก ความสบาย การช่วยเหลือดูแลนักเรียนเป็นอย่างไร

โรงเรียน โสตศึกษาเป็นสถานศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการเป็นโรงเรียนประจำแบบสหศึกษา รับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นอนุบาลไปจนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ปรับให้เหมาะสมกับศักยภาพและความพร้อมของผู้เรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองและอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข นักเรียนที่อยู่ประจำ

จะได้รับสวัสดิการจากรัฐบาลด้านปัจจัยพื้นฐาน เช่น เครื่องแต่งกาย ประกอบด้วย ชุดนักเรียน ชุดลูกเสือ ยุวกาชาด ชุดพละ รองเท้า ถุงเท้า และของใช้ส่วนตัวประกอบด้วย สบู่ แป้ง ยาสีฟัน ผงซักฟอก เครื่องเขียนและแบบเรียน ค่าอาหาร ส่วนนักเรียนไม่ประจำที่ไปกลับจะได้รับค่าอาหาร มื้อกลางวันและค่าเดินทาง กิจกรรมประจำวันของนักเรียนประจำ จะต้องปฏิบัติตามโรงเรียนโดยมีรายละเอียดดังนี้ กิจกรรมประจำวันช่วงเช้าจะเริ่มตั้งแต่ 05.00 น. นักเรียนทุกคนต้องตื่นนอน จัดเก็บเครื่องนอน ทำธุระส่วนตัว หลังจากนั้นจะทำกิจกรรมกายบริหารวิ่งออกกำลังกาย แอโรบิก (โรงเรียนจะจัดให้เหมาะสมกับช่วงฤดูกาล) ยกเว้นวันเสาร์ วันอาทิตย์ จะเป็นกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนและนอนตามที่ได้รับมอบหมาย เมื่อเสร็จทุกคนจะแยกย้ายไปอาบน้ำแต่งตัว เวลา 07.00 น. เข้าแถวรับประทานอาหารเช้า โดยมีครูเวรประจำวันตรวจนับจำนวนนักเรียน ตรวจความพร้อมเรียบร้อยความเป็นระเบียบระหว่างกรับประทานอาหาร ซึ่งนักเรียนทุกคนต้องรับประทานอาหารเช้าตามเวลาและตามรายการอาหารที่โรงเรียนจัดให้ รายการอาหารและคุณภาพของอาหารแต่ละมื้อจะผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยคณะกรรมการฝ่ายโภชนาการทุกวัน สำหรับรายการอาหารมื้อเช้าส่วนใหญ่จะเป็นอาหารจานเดียว เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารเช้าเสร็จจะเก็บถาดอาหารล้างทำความสะอาดด้วยตนเอง เวลา 08.00 น. เข้าแถวเคารพธงชาติและทำกิจกรรมหน้าเสาธงอยู่ในการดูแลของครูประจำชั้น และครูเวรประจำวัน ได้แก่ แจ้งข่าวสารประจำวัน มีกิจกรรมอื่น ๆ ตามโอกาส และเข้าเรียนภาคเช้า เมื่อหมดชั่วโมงเรียนแล้ว เวลา 11.50 น. นักเรียนทุกคนจะเตรียมตัวเข้าแถวเพื่อรับประทานอาหารเช้า และเตรียมตัวเข้าเรียนภาคบ่ายในเวลา 13.00 – 16.20 น. หลังจากเลิกเรียนนักเรียนจะแยกย้ายไปทำธุระส่วนตัว พักผ่อนหย่อนใจตามอิสระ และเวลา 17.00 น. เตรียมเข้าแถวรับประทานอาหารเช้า หลังจากรับประทานอาหารเช้าเสร็จก็พักผ่อนหย่อนใจ หรือเล่นกีฬาตามอิสระ เช่น ฟุตบอล วิ่ง กิจกรรมประจำวันช่วงเย็นและกลางคืน จะเริ่มตั้งแต่ 18.00 น. นักเรียนจะขึ้นนอนเพื่ออาบน้ำ ซักผ้า หลังจากนั้นเวลา 18.30 – 21.00 น. ทำกิจกรรมที่นอน กิจกรรมตามอัธยาศัย โดยครูประจำหอนอนทำการสำรวจนักเรียน แจ้งข่าวสารต่าง ๆ และสวดมนต์ไหว้พระ แผ่เมตตา เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมต่าง ๆ ครูประจำหอนอนจะดูแลให้นักเรียนทุกคนเข้านอน นอกจากนี้มีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน (classroom meeting) เป็นการพบกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและการร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียน การประชุมผู้ปกครองจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ นักเรียนได้รับการเอาใจใส่ดูแล การเข้าอกเข้าใจจากผู้ปกครองเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมให้นักเรียนมีศักยภาพมากยิ่งขึ้นหรือร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาของนักเรียนที่เกิดขึ้นการให้บริการนักเรียนเป็นลักษณะสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้ผู้เรียนได้รับความสะดวก มีความสุขรวมไปถึงการให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ต การจัดบริการร้านค้าภายในโรงเรียน

การจัดบริการอาหารเพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์ ถูกสุขลักษณะ การรักษาพยาบาล ธนาคาร โรงเรียน มีรายละเอียดการสัมภาษณ์ดังนี้

“มีธนาคาร โรงเรียนให้เด็กนักเรียนได้นำเงินมาฝาก มีบริการสัญญาณ อินเทอร์เน็ต มีคอมพิวเตอร์ ห้องสมุดบริการให้กับนักเรียนมาใช้ในช่วงเวลาว่างหรือวันหยุด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“ทางโรงเรียนมีการให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ต มีร้านค้าสวัสดิการ เด็กนักเรียนเป็น หุหนวก หูตึงแล้วต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก อย่างเช่น การหาเครื่องช่วยฟังให้กับนักเรียน มีบริการกิจกรรมบำบัด เพราะเด็กหูหนวกขาดความสามารถ ได้ยิน สมาธิ การเตรียมความพร้อม ตั้งแต่วัยเด็ก”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“โรงเรียนจะเน้นการให้บริการผู้เรียนในเรื่องของสุขภาพจะต้องดูแลเป็นอย่างดีเพราะ เด็กอยู่กับทางโรงเรียนตลอด เริ่มต้นตั้งแต่การเลือกวัตถุดิบในการปรุงอาหารจะต้องเป็นวัตถุดิบที่ สดใหม่ตลอดเวลา กินข้าวรวมกันเช้ากลางวัน และการประกอบอาหารจะต้องมีความสะอาดถ้าเด็ก ได้รับในเรื่องของการจัดเลี้ยงที่ดีปัญหาทางด้านสุขภาพจะน้อยลง และสิ่งหนึ่งที่โรงเรียนเน้นทำคือ การออกกำลังกาย หลังเลิกเรียน การเล่นกีฬาที่ชอบ แล้วจะมีการตรวจสุขภาพโดยจะมีโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จะเข้ามาตรวจสุขภาพเป็นประจำ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“อาคารใน โรงเรียนมี Wi-Fi ทุกอาคารเรียน แล้วอนุญาตให้เด็กใช้โทรศัพท์ก็ได้ มีตู้ TTRS สองตู้ในกรณีที่นักเรียนไม่มีโทรศัพท์ติดต่อกับผู้ปกครองสามารถใช้ตู้นี้เป็นผู้สื่อสารกับ ผู้ปกครองได้ ด้านสุขภาพจะมีครูอนามัยโรงเรียนและถ้านักเรียนเจ็บป่วยไม่มากจะมีครูอนามัย โรงเรียนรับผิดชอบแต่ถ้าเจ็บป่วยมากหรือเกิดอุบัติเหตุจะมีสถานที่รับบริการคือสาธารณสุข โรงเรียนอาหารจะมีครูโภชนาการคอยดูแลจัดอาหาร”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

“มีสหกรณ์โรงเรียน มีธนาคาร โรงเรียน เหมือนเด็กมีรายได้ระหว่างเรียนหรือว่าได้จาก บ้านค่าขนมก็จะนำมาฝาก บริการพื้นฐานคือห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ จัดให้ นักเรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“มีบริการตู้ TTRS กรณีที่นักเรียนไม่มีโทรศัพท์ติดต่อกับผู้ปกครองสามารถใช้ตู้นี้เป็นสื่อสื่อสารกับผู้ปกครอง มีบริการด้านสุขภาพคือมีการตรวจฟัน ตรวจสุขภาพประจำปีให้กับเด็กนักเรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“มีธนาคารโรงเรียน มีร้านค้าสวัสดิการนักเรียนอยู่หน้าโรงเรียน มีบริการพื้นฐาน คือห้องคอมและห้องสมุด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7)

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา จำนวน 7 คน ในด้านการให้บริการผู้เรียนส่วนใหญ่โรงเรียนจะมีงานช่วยเหลือดูแลนักเรียน เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นนักเรียน และการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อพบผู้ปกครอง ความเป็นอยู่ของนักเรียนในช่วงปิดภาคเรียน

ประเด็นคำถามที่ 5 สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนและนอกโรงเรียน กิจกรรมที่เข้าร่วมเป็นอย่างไร

การจัดกิจกรรมผู้เรียนเสริมสร้างคุณลักษณะค่านิยมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์การเรียนการสอนมีองค์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนที่ละเอียดอ่อนและมีความสำคัญเท่าเทียมกับเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์การเรียนผู้สอนจะต้องเลือกพิจารณาใช้สภาพแวดล้อมในการเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพการสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนนั้นคือบรรยากาศที่น่ายกย่องหรือส่งเสริมความสำคัญของผู้เรียน ให้มีความรู้สึกร่วมสมัยจัดช่องว่างระหว่างกันและกันให้ความเป็นอิสระและใช้ความสามารถของผู้เรียนมาเป็นประโยชน์ในการฝึกอบรมทำที่และพฤติกรรมของผู้สอนจะต้องแสดงออกว่าผู้สอนนั้นมีความปรารถนาดียกย่องสนใจปัญหาของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลาจึงเป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจซึ่งกันและกันทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักมากกว่าความต้องการของผู้สอน เช่น โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช (งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน) เป็นการดำเนินงานที่อิงรูปแบบของ “สวนพฤกษศาสตร์” โดยมีการรวบรวมพันธุ์ไม้ที่มีชีวิต มีแหล่งข้อมูลพรรณไม้ มีการศึกษาต่อเนื่อง มีการเก็บตัวอย่างพรรณไม้แห้ง พรรณไม้ดอง มีการรวบรวมพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเอามาปลูกรวบรวมไว้ในโรงเรียน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการรวบรวม มีการบันทึกรายงานข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับพันธุ์ไม้ มีมุมสำหรับศึกษาค้นคว้าและมีการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์เป็นสื่อการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ เป็นการดำเนินการให้สอดคล้อง กับสภาพท้องถิ่น เป็นไปตามความสนใจและความพร้อมของโรงเรียนในการดำเนินการด้วยความสมัครใจ ไม่ให้เกิดความเครียด ส่งเสริมให้

ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาปฏิบัติและให้เป็นหลักสูตรการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเข้าถึงและปฏิบัติจริง และการจัดกิจกรรมโฮมรูม (homeroom) เป็นกิจกรรมที่จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม สถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน จะมีครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้นและนักเรียน โดยจัดให้มีบรรยากาศเป็นเหมือนบ้านที่มีสมาชิกพูดคุยกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกันที่มีประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การรู้จักตนเอง การรู้จักผู้อื่นและการรู้จักสิ่งแวดล้อม มีทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปรับตัวและการวางแผนชีวิต จัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนอย่างหลากหลาย เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี กิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรม วันสำคัญต่าง ๆ มีรายละเอียดการสัมภาษณ์ดังนี้

“กิจกรรมจัดตามแผนงาน โรงเรียนและพยายามให้เด็กได้เข้าร่วมทุกกิจกรรม เพราะเป็นการสร้างประสบการณ์ให้กับนักเรียน และเมื่อโตขึ้นสามารถเอาสิ่งเหล่านี้ไปสอนน้อง ๆ หรือบอกกับครอบครัวได้ บางกิจกรรมจะต้องไปเข้าร่วมกับชุมชน เช่น กิจกรรมวันลอยกระทง นักเรียนต้องทำกระทงและไปร่วมเดินขบวนถือป้าย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ และเรียนรู้โดยให้เรียนรู้โดยผ่านกิจกรรมและเรียน STEM เพราะเชื่อว่าเด็กสามารถเรียนได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“กิจกรรมโฮมรูม เป็นการพูดคุย สนทนากับเด็ก หรือเป็นการแจ้งข่าวสารเกิดอะไรขึ้นบ้าง ประกาศของโรงเรียน ถัดมาจะเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รวมไปถึงกิจกรรมการจัดสวนพฤกษศาสตร์ และยังมีเศรษฐกิจพอเพียงที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมด้วยกันทุกคน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“จัดตามแผนงานของโรงเรียนที่วางไว้ เช่น วันสำคัญ กีฬา ลูกเสือ เนตรนารี และมีการจัดกิจกรรมสวนพฤกษศาสตร์ เศรษฐกิจพอเพียง ให้นักเรียนได้เข้าร่วม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

“จัดเกือบทุกกิจกรรมตามแผนงาน โรงเรียน เป็นสิ่งที่สำคัญจัดให้เด็กเข้าร่วมทั้งหมด แต่ถ้าเป็นงานนอกสถานที่ นอกโรงเรียน เช่น งานอุ่นไอรัก งานเกษตร ทางโรงเรียนจะพาไป และได้รับการสนับสนุนจากกรมพัฒนาสังคม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“มีการจัดกิจกรรมพัฒนาชุมชนแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องฝึกพูด สวนพฤกษศาสตร์ แหล่งเรียนรู้ด้านเกษตรและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียน เช่น วันสำคัญ ลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“จัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ให้นักเรียนได้เข้าร่วมตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงมัธยม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7)

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา จำนวน 7 คน ในด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน เป็นลักษณะของกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเข้าร่วมเป็นการจัดประสบการณ์เพิ่มเติมนอกจากห้องเรียน

ประเด็นคำถามที่ 6 สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ได้แก่ การอยู่ร่วมกัน การปรับตัวในโรงเรียน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างไร

โรงเรียน โสตศึกษาจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นโรงเรียนประเภทอยู่ประจำเปรียบเสมือนเป็นบ้านหลังที่สองที่นักเรียนอยู่อาศัย ผู้ปกครองต้องมารับ-ส่ง นักเรียนด้วยตนเอง โดยมีครูประจำเรียนนอนเป็นผู้ให้คำแนะนำในการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง เพื่อนเป็นอีกส่วนหนึ่งของการอยู่ร่วมกัน เพราะได้อยู่กับกลุ่มเพื่อนตลอด 24 ชั่วโมง และเนื่องจากอยู่ด้วยกันตลอด จากสนิทอยู่แล้วจะทำให้สนิทเข้าไปอีก เพราะการอยู่ด้วยกันจะทำให้รู้ใจ รู้ฟุ้งกันจนหมด เพื่อนคนนี้เป็นคนยังไง สามารถคุยกันได้ ด้วยภาษามือ เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันมีอิทธิพลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนทั้งวิชาการและด้านความประพฤติตลอดจนบุคลิกภาพรวมทั้งการดำเนินการที่ส่งผลด้านจิตใจมีความสำคัญต่อการพัฒนาการด้านการปรับตัวของนักเรียนเช่นการส่งเสริมการทำกิจกรรมกลุ่มการเข้าค่ายลูกเสือยุวกาชาดการแข่งขันกีฬาซึ่งรวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ครูกับครูซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับนักเรียน มีรายละเอียดการสัมภาษณ์ดังนี้

“ในกลุ่มนักเรียนหูหนวกที่อยู่ในโรงเรียน บางทีก็มีคิดใจกันจากเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นปกติของการอยู่ร่วมกัน แต่พอถึงเวลาทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเด็กจะให้ความร่วมมือ เห็นพี่ทำ เห็นน้องทำ เห็นเพื่อนทำ ตัวเองก็เลยทำบ้าง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“เด็กที่นี่จะเป็นระเบียบเรียบร้อย เน้นปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาเป็นฐานในการพัฒนาเด็ก เด็กมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วยกันเรียน ให้ความร่วมมือในทุก ๆ ด้าน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“มีการทะเลาะกันบ้างแต่ไม่มีขั้นรุนแรง การคิดเกมส์ไม่ค่อยมีเพราะว่าโรงเรียนมีข้อจำกัดในเรื่องของการใช้โทรศัพท์ มีการพาออกไปทำกิจกรรม เด็กก็จะอยากไปโน้นไปนี้ เช่น ไปเที่ยวบ้านเพื่อน หรือไปดูเพื่อนที่เรียน ที่อยู่ด้วยกันมาเป็นอย่างงี้ จากการไปดูบ้านเพื่อนก็จะรู้จักการเห็นใจเพื่อนมากขึ้น อย่างเช่น บ้านเพื่อนอาจจะฐานะไม่ค่อยดี ก็จะเกิดการช่วยเหลือกันและกัน แล้วเกิดการแบ่งปันมากยิ่งขึ้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“ทะเลาะกันบ้าง ผิดใจกันบ้าง ฟ้องครูแต่เมื่อเข้าใจกันก็คุยกันเหมือนเดิมเล่นกันเหมือนเดิม เรียนได้ตามปกติ ที่นี่เด็กส่วนมากอยู่หอพักก็จะใช้ชีวิตที่ดูแลน้องเหมือนอยู่เป็นครอบครัว”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

“อาจจะมีการกระทบกระทั่งกันบ้าง แต่ปัญหาการชกต่อยไม่ได้เกิดขึ้น เหมือนการไม่เข้าใจกันก็จะมีการบอกคุณครูบ้าง มีการแก้ปัญหา การขโมยของยังมีบ้าง พยายามหล่อหลอมให้เด็กมีคุณธรรม ส่วนมากที่เห็นเป็นนักเรียนมัธยมที่ชวนกันทำกิจกรรม และยิ่งใกล้จบก็จะช่วยกันหาที่เรียน หาที่ทำงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“มีกระทบกันบ้าง แต่ไม่ได้รุนแรง เป็นปัญหาเล็ก ๆ คุยกันเข้าใจกันก็เป็นเพื่อนกันเหมือนเดิม เท่าที่เห็นในกลุ่มนักเรียนก็จะมีช่วงหลังเลิกเรียนชวนกันไปช่วยครูขายลูกชิ้นที่ร้านค้าเล่นฟุตบอล”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

“มีทะเลาะกันแต่ส่วนมากจะเป็นช่วงของเด็กเข้าใหม่เพราะต่างคนต่างมายังไม่เข้าใจกัน แต่พออยู่ร่วมกันไม่มีปัญหา อย่างในห้องเรียนก็ให้ความร่วมมือกับครูดีไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมก็ช่วยกัน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7)

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา จำนวน 7 คน ในด้านสังคมกลุ่มเพื่อน เป็นลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน การปรับตัวในการอยู่โรงเรียนร่วมกันเนื่องจากเป็นโรงเรียนประจำ ความร่วมมือกันในกลุ่มเพื่อน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา ครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ปีการศึกษา 2561 จำนวนทั้งสิ้น 1138 คน ใช้วิธีการกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย ผู้วิจัยใช้การเปิดตารางการกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan.1970:607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 381 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 แบบ คือ 1. แบบสอบถาม และ 2. แบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยประมวลแนวคิดที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร และงานงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

สำหรับครู มีข้อความจำนวน 5 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับเพศ วุฒิการศึกษา ประเภทความพิการ สังกัดโรงเรียน และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนโสตศึกษา

สำหรับนักเรียน มีข้อความจำนวน 4 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับเพศ ระดับชั้น สังกัดโรงเรียน และระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนโสตศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้ของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งคำถามแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ ข้อคำถามที่ 1 - 11
2. ด้านหลักสูตร ข้อคำถามที่ 12 - 21
3. ด้านการเรียนการสอน ข้อคำถามที่ 22 - 29
4. ด้านการให้บริการผู้เรียน ข้อคำถามที่ 30 - 37
5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ข้อคำถามที่ 38 - 45
6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ข้อคำถามที่ 46 - 53

2.2 แบบสัมภาษณ์ โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนโสตศึกษา ประกอบด้วยประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ ได้แก่ การจัดห้องเรียน ห้องน้ำ สนามกีฬา และสภาพแวดล้อมโดยรอบบริเวณโรงเรียน
2. ด้านหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การสอนงานอาชีพ
3. ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ วิธีการสอนนักเรียนในโรงเรียน การวัดและการประเมินผล สื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการให้บริการผู้เรียน ได้แก่ สิ่งที่นักเรียนได้รับความสะดวก ความสบาย การช่วยเหลือดูแลนักเรียน
5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนและนอกโรงเรียนกิจกรรมที่เข้าร่วม
6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ได้แก่ การอยู่ร่วมกัน การปรับตัวในโรงเรียน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยเก็บด้วยตนเองและติดตามผลทางไปรษณีย์ จำนวนแบบสอบถาม 400 ฉบับ เก็บคืนได้ทั้งหมด 390 ฉบับ และคัดเลือกที่เฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ 381 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.69
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเก็บด้วยตนเอง จำนวน 7 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพเป็นครู พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 73.20 เพศชายร้อยละ 26.80 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 69.10 มากที่สุด รองลงมาคือ ระดับปริญญาโทร้อยละ 28.90 เป็นครูที่มีการได้ยื่นร้อยละ 70.10 ครูที่มีความบกพร่องทางการได้ยินร้อยละ 29.90 ส่วนระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนโสตศึกษา 0-5 ปี ร้อยละ 55.80 มากที่สุด รองลงมาคือ 6-10 ปี ร้อยละ 16.50 และ 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 11.34 ตามลำดับ

1.2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพเป็นนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.90 เพศชายร้อยละ 39.10 ระดับการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 34.20 มากที่สุด รองลงมาคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 33.10 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 32.70 ส่วนระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนโสตศึกษา 0-5 ปี ร้อยละ 40.85 มากที่สุด รองลงมาคือ 6-10 ปี ร้อยละ 30.63 และ 11-15 ปี ร้อยละ 28.52 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของครู (n = 97)

2.1 ด้านอาคารสถานที่ ครูมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.52) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยโรงเรียนมีบริการสนับสนุนการเรียนการสอนที่สามารถไปใช้บริการ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.67) รองลงมาคือ ห้องเรียนมีความสะอาดและมีระบบระบายอากาศที่ดี สภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียนมีการบำรุงรักษาให้สวยงามอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.64) อาคารและห้องเรียน มีสภาพที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่าน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ห้องน้ำมีความสะอาด และเพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.90)

2.2 ด้านหลักสูตร ครูมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.51) และเมื่อพิจารณาเป็น

รายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ ในโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานมีความเหมาะสมกับสภาพระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.68) และหลักสูตรที่ท่านใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีทั้งหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรเฉพาะสถานศึกษา เนื้อหาสาระในโรงเรียนของท่านสามารถปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โรงเรียนของท่านมีการจัดหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.81)

2.3 ด้านการเรียนการสอน ครูมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.47) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยในรายวิชาต่างๆที่ท่านสอน มีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ในการเรียนการสอนท่านได้จัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.64) และในกิจกรรมการเรียนการสอน ท่านได้ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ในการจัดการเรียนการสอนท่านมีการใช้สื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัย ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.63)

2.4 ด้านการให้บริการผู้เรียน ครูมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาด้านการให้บริการผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.54) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อโดยโรงเรียนที่ท่านสอนมีโรงอาหาร อาหาร และที่นั่งไว้ให้บริการนักเรียนอย่างเพียงพอมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.60) รองลงมาคือ โรงเรียนจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ร้านค้า สหกรณ์ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.65) และโรงเรียนจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.61)ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.95)

2.5 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ครูมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อโดยกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ที่โรงเรียนจัดให้ ทำให้นักเรียนพัฒนาความถนัดและพัฒนาตามความสนใจมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือ กิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้น ทำให้นักเรียนของท่านมีความสุขและสนุกสนาน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.59) และโรงเรียนที่ท่านสอนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย

น้อยที่สุดคือกิจกรรมการเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียน ช่วยทำให้นักเรียนในการดูแลของท่าน มีความสามารถเพิ่มมากขึ้น ($\bar{X} = 4.07, S.D. = 0.58$)

2.6 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ครูมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาด้านสังคมกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.41, S.D. = 0.32$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มนักเรียนในการดูแลของท่านมีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและ กันเป็นอย่างดีและความสัมพันธ์ของกลุ่มนักเรียนมีความเหนียวแน่นระหว่างกันอย่างลึกซึ้ง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.03, S.D. = 0.69$) รองลงมาคือ กลุ่มนักเรียนที่ท่านดูแล สามารถให้ คำปรึกษาและไว้ใจได้ในทุกเรื่อง ($\bar{X} = 3.96, S.D. = 0.69$) และในกลุ่มนักเรียนที่ท่านดูแล กลุ่มเพื่อนสนิทช่วยกันทำให้ผลการเรียนของกลุ่มเพื่อนดีขึ้น ($\bar{X} = 3.89, S.D. = 0.56$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักเรียนแต่ละระดับชั้นที่ท่านดูแลชอบที่จะขัดแย้งกัน ($\bar{X} = 1.85, S.D. = 0.64$)

สรุป ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนใน โรงเรียน โสตศึกษาของครูโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98, S.D. = 0.39$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.47$) รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.47$) และด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 4.09, S.D. = 0.51$) ตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 3.41, S.D. = 0.32$)

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนใน โรงเรียนโสตศึกษาของนักเรียน (n = 284)

3.1 ด้านอาคารสถานที่ นักเรียนมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99, S.D. = 0.57$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนมีบริการสนับสนุนการเรียนการสอนที่สามารถไปใช้บริการ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28, S.D. = 0.87$) รองลงมาคือ ห้องเรียน มีความสะอาด และมีระบบระบายอากาศที่ดี ($\bar{X} = 4.18, S.D. = 0.79$) และเครื่องกีฬาอุปกรณ์ กีฬา สนามกีฬา มีความเพียงพอต่อการให้บริการสำหรับนักเรียนทุกคนใน โรงเรียน ($\bar{X} = 4.1, S.D. = 0.80$)) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ห้องเรียนที่ท่านเรียนไม่มีสิ่งรบกวน เช่น กลิ่น เสียง และควันไอเสียรถ ($\bar{X} = 3.66, S.D. = 1.21$)

3.2 ด้านหลักสูตร นักเรียนมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04, S.D. = 0.54$) และเมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า หลักสูตรที่ท่านเรียนสอดคล้องกับความต้องการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.76) รองลงมาคือ หลักสูตรที่ท่านเรียนสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของท่าน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.82) และหลักสูตรที่ท่านได้เรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และครอบครัว ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.90) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนของท่านได้จัดหลักสูตรท้องถิ่นให้ท่านเรียนในทุก ๆ ปี ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.88)

3.3 ด้านการเรียนการสอน นักเรียนมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เทคนิคการสอนของครูผู้สอน ทำให้ท่านมีความสนใจและอยากที่จะเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือ ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน และในแต่ละรายวิชาที่ท่านเรียน ครูผู้สอนมีวิธีการสอนที่แตกต่างกันทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.72) และครูผู้สอนช่วยแนะนำให้ท่านแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูผู้สอนให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 1.04)

3.4 ด้านการให้บริการผู้เรียน นักเรียนมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านการให้บริการผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ร้านค้าสหกรณ์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.90) รองลงมาคือ โรงเรียนจัดการให้บริการด้านการตรวจโรค และการประกันอุบัติเหตุ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.91) และการบริการด้านการจราจรทั้งภายในและบริเวณ โดยรอบโรงเรียน มีความสะดวกปลอดภัย ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.92) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การให้บริการสัญญาณอินเตอร์เน็ตครอบคลุมภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.10)

3.5 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน นักเรียนมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.52) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนที่ท่านเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.79) รองลงมาคือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ทำให้ท่านมีความสุขและสนุกสนาน ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.73) และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนที่โรงเรียนจัดให้ ทำให้ท่านเกิดการพัฒนาความถนัดและพัฒนาตามความสนใจของบุคคล ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.94) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนทำให้ท่านได้รับการพัฒนา เช่น บุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยม ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.94)

3.6 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน นักเรียนมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.42) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนมีความเหนียวแน่นระหว่างกันอย่างลึกซึ้งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.87) รองลงมาคือ เพื่อนสนิทของท่านช่วยกันทำให้ผลการเรียนของท่านดีขึ้น ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.80) และความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนมีความเหนียวแน่นระหว่างกันอย่างลึกซึ้ง ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.87) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ กลุ่มเพื่อนของท่านชอบที่จะมีการทะเลาะเบาะแว้งอยู่เป็นประจำ ($\bar{X} = 1.85$, S.D. = 0.74)

สรุป ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษาของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.46) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.54) และด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.42)

4. ผลการเปรียบเทียบระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของครูและนักเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาของครูและนักเรียนด้านสังคมกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

5. การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 7 ท่าน เพื่อศึกษาการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ดังนี้

5.1 ด้านอาคารสถานที่ พบว่า ด้านกายภาพ การจัดห้องเรียน สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬา เป็นสิ่งสำคัญ เพราะทุกคนในโรงเรียนต้องใช้ประโยชน์ร่วมกัน ห้องเรียนที่มีคุณภาพมีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการเอื้อต่อการพัฒนาความรู้ของนักเรียนในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา สุขกายจากการที่สภาพแวดล้อมที่สะอาด สวยงาม และปลอดภัย จะสร้างความรู้สึที่ดี ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

5.2 ด้านหลักสูตร พบว่า โรงเรียนใช้หลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2562) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการส่งเสริมในเรื่องหลักสูตรอาชีพ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง มีอาชีพเมื่อจบการศึกษา และการสอนแบบสองภาษาตามแนวการศึกษาออลคอร์ฟ การสอนแบบสองภาษาสำหรับเด็กหูหนวกสอนภาษาเป็น

ภาษาแรก สอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง สอนโดยครูหูหนวกและครูที่มีการได้ยินร่วมกันโดยจัดกระบวนการเรียนการสอนแนววอลดอร์ฟ

5.3 ด้านการเรียนการสอน พบว่า การเรียนการสอนแบบสองภาษาตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟ ในระดับชั้นอนุบาล และการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 จัดการเรียนการสอน โดยใช้ 8 กลุ่มสาระ การวัดและการประเมินผลเหมือนโรงเรียนปกติโดยทั่วไป และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะจัดการเรียนการสอนที่เน้นสอนในวิชาสามัญและสนับสนุนทักษะทางอาชีพเพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักเรียน

5.4 ด้านการให้บริการผู้เรียน พบว่า โรงเรียนจะมีงานช่วยเหลือดูแลนักเรียนเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นนักเรียนประจำ และการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อพบผู้ปกครอง ความเป็นอยู่ของนักเรียนในช่วงปิดภาคเรียน จัดให้ผู้เรียนได้รับความสะดวก มีความสุข ได้แก่ การจัดบริการร้านค้า ภายในโรงเรียน การจัดบริการอาหารเพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์ ถูกสุขลักษณะ การรักษาพยาบาล รวมไปถึงธนาคารโรงเรียน

5.5 ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน พบว่า เป็นลักษณะของกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเข้าร่วมเป็นการจัดประสบการณ์เพิ่มเติมนอกจากห้องเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนอย่างหลากหลาย เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี กิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม วันสำคัญต่าง ๆ รวมไปถึงสวนพฤกษศาสตร์ เศรษฐกิจพอเพียงและการกำหนดช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทางโรงเรียนได้กำหนดให้มีความเหมาะสมกับวันสำคัญต่าง ๆ

5.6 ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน พบว่า ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน การปรับตัวในการอยู่โรงเรียนร่วมกันเนื่องจากเป็นโรงเรียนประจำ ความร่วมมือกันในกลุ่มเพื่อน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจาก กลุ่มเพื่อนร่วม โรงเรียนและร่วมชั้นเรียนมีอิทธิพลในการปรับตัวและการดำเนินชีวิตในโรงเรียน

5.2 อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและสามารถอภิปรายผลจากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนโสตศึกษามีสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ โรงเรียนมีอาคารสถานที่เหมาะสม มีการให้บริการและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่หลากหลายจึงมีการจัดบริการห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนได้ค้นคว้า

เกิดการเรียนรู้และมีความรู้ เช่นเดียวกับกองการวิจัยทางการศึกษา (กรมวิชาการ, 2544) ว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข ห้องเรียน มีความสะอาด มีระบบระบายอากาศที่ดีช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้การเรียนมีประสิทธิภาพซึ่ง สอดคล้องกับพิมพ์พันธ์ุ เศษะกุลป์ (2544) การสร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่ดีในห้องเรียน มีผลต่อการเรียนการสอนการสร้างต่อเจตคติที่ดีของผู้เรียน ดังนั้น ลักษณะของห้องเรียนที่เหมาะสม ควรจะเป็นดังนี้ 1) ห้องเรียนที่มีสีสันทันเหมาะสม อากาศถ่ายเทได้ดี ปราศจากเสียงรบกวน มีขนาด กว้างขวางเพียงพอกับจำนวนผู้เรียนไม่คับแคบ 2) ห้องเรียนควรมีบรรยากาศความเป็นอิสระของ การเรียน การทำงานเป็นกลุ่ม ตลอดจนการทำกิจกรรมการเคลื่อนไหวในกิจกรรมการเรียนการสอน ทุกประเภท 3) ห้องเรียนต้องสะอาด น่าอยู่ ตลอดจนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย 4) สิ่งของที่อยู่ใน ห้องเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ สื่อการเรียนการสอน สามารถเคลื่อนย้ายให้อำนวยต่อการสอนและ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ 5) ควรจัดเตรียมห้องเรียนให้พร้อมต่อการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม ต่อการสอน เช่น สอนโดยกระบวนการกลุ่ม หรือการแสดงละคร และสอดคล้องกับวราตรี ฤกษ์วงศ์ (2549) กล่าวถึงสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ควรจัดห้องเรียนและบริเวณ โรงเรียนให้มีความ เป็นระเบียบเรียบร้อย อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย โดย การจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้และเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และความสามารถของ การจัดของผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อมในบริเวณ โรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นสนามหญ้า สนามฟุตบอล สนามเด็กเล่น ควรจัดให้มีความสะอาด เป็นระเบียบและความปลอดภัย ปลูกไม้ ดอกไม้ประดับเพื่อเพิ่มความสวยงามความร่มรื่น สิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งคือทุกคนในโรงเรียน จะต้องมีการร่วมมือร่วมใจกัน ในการตกแต่งและการดูแลรักษาบำรุงให้สวยงามอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ ชาญชัย ทุมดี (2548) ได้กล่าวว่า บริเวณ โรงเรียนควรมีต้นไม้ใหญ่อยู่บ้าง เพื่อที่จะได้ใช้ร่มเงาเป็นที่พักผ่อนของนักเรียน ควรมีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อให้เกิดความ สวยงามและการสร้างบรรยากาศที่สดชื่นให้แก่โรงเรียนก่อให้เกิดผลดีทางด้านความเป็นระเบียบ เรียบร้อย และเป็นผลดีทางด้านจิตใจ โรงเรียนควรมีรั้วรอบบริเวณ โรงเรียนเพื่อเป็นขอบเขตและใช้ เป็นเครื่องมือในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจร นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของ นักเรียน มีการใช้สัญญาณไฟในการเตือน เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินนักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้

2. ด้านหลักสูตร โรงเรียนใช้หลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2562) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแผนหรือแนวทางและนำมา ปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนไม่สามารถนำมาใช้ได้ทั้งหมด รวมไปถึงเกณฑ์การประเมิน เหมือนกับโรงเรียนทั่วไปและมีการส่งเสริมในเรื่องหลักสูตรอาชีพ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง และมีอาชีพเมื่อจบการศึกษา ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจาก โรงเรียนใช้หลักสูตรแกนกลางตามการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551 แต่ปีการศึกษา 2561 ปรับหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางเพราะหลักสูตรแกนกลางให้ปรับตามกลุ่มสาระ เช่น กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการงานอาชีพ และกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ปรับตามหลักสูตรแกนกลางตามการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (ปรับปรุงพ.ศ.2560) ซึ่งแต่ละกลุ่มสาระต้องมาปรับหลักสูตรแกนกลาง เป็นแม่บทและปรับมาเป็นหลักสูตรสถานศึกษาและลงสู่ห้องเรียน เป็นกำหนดการสอน เป็นแผนการสอนต่อไป ส่วนตัวชี้วัดของหลักสูตรไม่สามารถไปปรับแก้ของหลักสูตรแกนกลางได้ แต่สิ่งที่ปรับคือในเรื่องของหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และจัดกิจกรรมกลุ่มอาชีพเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีกิจกรรมด้านอาชีพ เช่น นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โครงสร้างหลักสูตรจะเน้นงานอาชีพ หลักสูตรที่ดีจึงควรเป็นหลักสูตรที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และทัศนคติที่นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคมให้มากที่สุด การสอนเนื้อหา กระตุ้นให้นักเรียนได้คิด ให้นักเรียนมีสติปัญญา และคุณธรรมนำความรู้มาแก้ปัญหาในการดำรงชีวิต และหลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาเป็นตัวชี้ให้เห็นสภาพของการจัดการแต่ละ โรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน การเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถที่แตกต่างกัน ความต้องการ ความถนัด ความสนใจและวิธีการเรียนรู้ รวมไปถึงการใช้เอกสารหลักสูตรทุกประเภทให้ครูได้ศึกษาเพิ่มเติม มีการจัดทำแผนการเรียนที่หลากหลายให้สอดคล้องกับหลักสูตร มีการมอบหมายหมวดวิชาจัดทำแผนการสอน มีสมุดประเมินผล จัดให้มีคาบแนะแนว สอนซ่อมเสริม และมีกิจกรรมครบตามหลักสูตร นอกจากนี้ยังการสอนแบบสองภาษาตามแนวการศึกษาออลดอร์ฟ การสอนแบบสองภาษาสำหรับเด็กหูหนวกสอนภาษาเป็นภาษาแรก สอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง สอนโดยครูหูหนวกและครูที่มีการได้ยินร่วมกันโดยจัดกระบวนการเรียนการสอนแนวออลดอร์ฟ เกิดขึ้นจากพื้นฐานความเชื่อที่ว่า การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์รอบด้านและบ่มเพาะให้เกิดความใฝ่รู้ตลอดชีวิต ความงามและความจริงพร้อม ๆ กันไปด้วย เปิดโอกาสให้เด็กหูหนวกสามารถสัมผัสเรียนรู้และเข้าใจมิติต่างๆ ของความเป็นมนุษย์อย่างรอบด้านและมีคุณภาพทั้งกาย ใจ และปัญญา การสอนแบบสองภาษาในเด็กหูหนวก คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ภาษามือ เป็นภาษาแม่ของเด็กหูหนวก และใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักที่เด็กหูหนวกใช้ในการสื่อสารกับคนทั่วไป

3. ด้านการเรียนการสอน โรงเรียนโสตศึกษาใช้หลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2562) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้พัฒนาหลักสูตรทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น กำหนดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ ออกแบบ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับวัย คำนึงถึงความแตกต่างธรรมชาติของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง นำความรู้ ความเข้าใจจากการเรียน ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ รู้จักการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม การเรียนการสอนในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 จัดการเรียนการสอน โดยใช้ 8 กลุ่มสาระ การวัดและ การประเมินผลเหมือน โรงเรียนปกติโดยทั่วไป และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะจัดการเรียน การสอนที่เน้นสอนในวิชาสามัญและสนับสนุนทักษะทางอาชีพเพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักเรียน การเรียนการสอนแบบสองภาษาตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟ ในระดับชั้นอนุบาล ห้องเรียนมีทั้ง อนุบาล 1 และอนุบาล 2 เป็นการเรียนแบบคละชั้น การเรียนนำกิจกรรมประจำวันมาใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเล่นอิสระเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมอธิษฐานจิต เพื่อให้มีความกตัญญูเคารพผู้มีพระคุณ กิจกรรมพิเศษในแต่ละวัน ซึ่งครูเป็นผู้พาทำ งานปั้น งานฝีมือ ทำอาหาร กิจกรรมรับประทานอาหารเป็นการฝึกฝนมารยาทในการจัดวาง รับประทานอาหารที่ถูกต้องรวมไปถึงการจัดเก็บ กิจกรรมกลางแจ้งให้เด็กได้แสดงออกและเล่น อย่างสนุกสนานเกิดความสมดุลของร่างกาย กิจกรรมก่อนนอน เป็นการฟังนิทานที่สอดแทรก คุณธรรมจริยธรรม และกิจกรรมวงกลมเป็นการสรุปบทเรียนของแต่ละวัน ในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 3 จะเรียนในห้องเรียนตอนเช้าเป็นวิชาภาษาไทย ไทย ลีลาเส้น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และในช่วงบ่ายจะเป็นสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต การงาน พื้นฐานอาชีพ

4. ด้านการให้บริการผู้เรียน โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และผู้ปกครองนักเรียนในการช่วยเหลือนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน จัดให้มีโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบร้อยเปอร์เซ็นต์ มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียน ทุกภาคเรียน มีการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้รับการสนับสนุนในเรื่องของทุนการศึกษา มีการระดมทุนการศึกษาให้กับนักเรียนอย่างทั่วถึงโดยพิจารณาจากการเยี่ยมบ้านนักเรียน รวมถึง การสัมภาษณ์นักเรียน ให้ความสนใจกับความสะอาดถูกสุขลักษณะอนามัยของโรงอาหารภายใน โรงเรียนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนในการบริโภค มีการบริการสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียน สอดคล้องกับสุมิตรา ชิตามร (2546) กล่าวว่า การบริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดการ ควบคุม ประสานงานงานด้านต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม เพื่ออำนวยความสะดวก ส่งเสริมให้นักเรียนมีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม สามารถดำรงชีวิตขณะที่ศึกษาอยู่ใน โรงเรียนอย่างมีความสุข สอดคล้อง กับชูดินาด อินทร์พวง (2549) กล่าวว่า การจัดบริการต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนเพื่อให้ได้รับความสะดวก ปลอดภัย โรงเรียนจึงจัดบริการต่าง ๆ ให้เช่น การบริการอาหารกลางวัน การจัดสหกรณ์ร้านค้า

โรงเรียน รวมถึงสา สีลากุล (2552) กล่าวว่า การบริการนักเรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตอบสนองความต้องการของนักเรียน โดยจัดให้มีอาหารกลางวันที่มีคุณภาพ มากด้วยคุณค่าทางโภชนาการ จัดสถานที่นั่งพักผ่อน พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมสถานที่ รับประทานอาหารที่สะอาด ถูกสุขลักษณะเหมาะสม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพระอโนชา สิมพา (2553) กล่าวว่า งานบริการนักเรียนเป็นงานหลักที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายจะมีส่วนช่วยให้ โรงเรียนเจริญก้าวหน้าตามวัตถุประสงค์ อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในด้านความเป็นอยู่ การศึกษาเล่าเรียน การประกอบอาชีพในอนาคต เพียงพอกับความต้องการของนักเรียนก็จะส่งเสริม ให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลตั้งแต่แรกเข้าจนกระทั่งสำเร็จสำเร็จการศึกษา

5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน โรงเรียนให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นหรือกิจกรรมที่โรงเรียนได้เข้าร่วมกับชุมชนโดยกิจกรรม เหล่านี้ต้องมีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์กับนักเรียน โรงเรียนโสตศึกษาได้จัดกิจกรรมที่ หลากหลายในแต่ละปีการศึกษา ทั้งกิจกรรมในหลักสูตรและนอกหลักสูตร กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมศิลปหัตถกรรมนักเรียน กิจกรรมพุทธศาสนา ตลอดจนการณรงค์ ต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียนและร่วมกับชุมชน เช่น กิจกรรมงดสูบบุหรี่ การต่อต้านยาเสพติด ผลจาก กิจกรรมทำให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และเกิดทักษะชีวิตจากการปฏิบัติจริง กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้รับความร่วมมือของนักเรียนในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี กิจกรรม ที่จัดขึ้นทำให้นักเรียนมีความรู้ประสบการณ์มากกว่าเดิม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึง กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่าเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้ พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ตาม กลุ่มสาระ 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับ กิจกรรมที่ตนเองเลือกตามความถนัดและความสนใจ กิจกรรมนักเรียนยังเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุง การทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ซึ่งสอดคล้องกับ Astin (1971) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมนักเรียนเป็นงานที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ และชีวิต ความเป็นอยู่ของนักเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี มีความสุขตลอดไปจนถึงการมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพการมี วินัยในตนเอง การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาความสามารถ ความสนใจ ความถนัด เฉพาะของนักเรียนแต่ละคนให้ก้าวหน้าเป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม สอดคล้องกับ อาคม รุนสีงาม (2550) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยคำนึงถึง การจำแนกการจัดดังนี้ 1) จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

3) จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม 4) จัดกิจกรรมประเภทบริการด้านต่าง ๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม เช่น โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช (งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน) เป็นการดำเนินงานที่อิงรูปแบบของ “สวนพฤกษศาสตร์” โดยมี การรวบรวมพันธุ์ไม้ที่มีชีวิต มีแหล่งข้อมูลพรรณไม้ มีการศึกษาต่อเนื่อง มีการเก็บตัวอย่างพรรณไม้แห้ง พรรณไม้อดอง มีการรวบรวมพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเข้ามาปลูกรวบรวมไว้ในโรงเรียน และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการบันทึกรายงานและข้อมูล รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับพันธุ์ไม้ มีมุมสำหรับศึกษาค้นคว้าและมีการนำไปใช้ประโยชน์เป็นสื่อการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ เป็นการดำเนินการให้สอดคล้อง กับสภาพท้องถิ่น ไม่ฝืนธรรมชาติ และเป็นไปตามความสนใจและความพร้อมของโรงเรียน ดำเนินการด้วยความสมัครใจ ไม่ให้เกิดความเครียด ส่งเสริมให้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อนักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาปฏิบัติและให้เป็นหลักสูตรการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเข้าถึงและปฏิบัติจริง

6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โรงเรียนโสตศึกษา ได้จัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่หลากหลาย เช่น การจัดกิจกรรมกีฬา การจัดกิจกรรมวันเด็ก เพื่อให้นักเรียนได้รู้บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ สามารถพัฒนาความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อนคนอื่นได้ และส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม และนักเรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันขณะเรียน จึงมีความรักความสามัคคี มีความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนอย่างเหนียวแน่น มีความไว้วางใจปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับกลุ่มเพื่อนอยู่เสมอ ซึ่งทำให้เกิดความสนิทสนมต่อกันและกันในกลุ่มเพื่อน ช่วยสอนและแนะนำเพื่อนในเรื่องต่าง ๆ ร่วมฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนและนอกเวลาเรียนทำให้นักเรียนได้แบ่งปันความรู้ของตนเองให้กับเพื่อน ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ Astin (1971) ได้กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนร่วม โรงเรียนและร่วมชั้นมีอิทธิพลในการปรับตัวและการดำเนินชีวิตในสังคมโรงเรียน เปรียบเสมือนสังคมย่อย ลักษณะเพื่อนในกลุ่มมีอิทธิพลทางตรงต่อการเรียนรู้สอดคล้องกับสมทรง สรรพสาร (2547) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนด้านสังคมและจิตใจ มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะสภาพแวดล้อมทางสังคมและจิตใจมีความสำคัญต่อการพัฒนาการด้านการปรับตัวของนักเรียน สอดคล้องกับอุมพร ตรังคสมบัติ (2543) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ๆ จะทำให้เด็กอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข ไม่มีเรื่องวิตกกังวลสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้รับการกระตุ้นในการเรียนรู้จากกันและกัน จะทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับพรจิตร พิระพัฒน์กุล (2543) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการทางความรู้ ทักษะคติ บุคลิกภาพคุณธรรมและสัมฤทธิ์ของนักศึกษา นักศึกษาต้องใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ใน

สถานศึกษา จึงต้องปรับตัวให้เข้าถึงสภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อน เพราะกลุ่มเพื่อนให้ความมั่นใจเลย ยอมรับในพฤติกรรมต่าง ๆ ของเขาทำให้ไม่สบายใจ มีความสุข และกลุ่มเพื่อนยังมีอิทธิพลที่ทำให้ นักศึกษามีความเชื่อมั่น มีพฤติกรรมไปตามกลุ่มที่เขายึดอยู่

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เนื่องมาจาก โรงเรียนโสตศึกษามีทั้งนักเรียนไปกลับ และส่วนใหญ่อยู่นักเรียนอยู่ประจำโรงเรียน เนื่องจากบ้าน ไกลไม่สะดวกในการเดินทาง ผู้ปกครองนำมาฝากให้อยู่ประจำในโรงเรียนจะกลับบ้าน อาทิตย์ละครั้ง เดือนละครั้ง หรือกลับเฉพาะวันหยุด ทำให้นักเรียนอยู่ในโรงเรียนเกือบ 24 ชั่วโมง สังคมกลุ่มเพื่อนร่วมโรงเรียนและร่วมชั้นเรียนมีอิทธิพลในการปรับตัวและการดำเนินชีวิตในสังคม โรงเรียน นักเรียนสามารถถ่ายทอดสิ่งที่เรียนรู้มาให้กับเพื่อนๆ ได้ฟังด้วยภาษาของเขาจึงทำให้ สามารถถ่ายทอดสิ่งที่เข้าใจความรู้นั้น ได้อย่างแจ่มแจ้ง เพราะว่าการพูดหรือการอธิบายเรื่องใด เรื่องหนึ่งทำให้ผู้พูดนั้นเข้าใจในมโนทัศน์ของเรื่องนั้น ๆ ว่าคืออะไร การเรียนรู้จากกันและกันของ นักเรียนทำให้เกิดความเข้าใจได้ดีกว่าการเรียนรู้จากครู เพราะภาษามือที่นักเรียนใช้พูดจาสื่อสารกัน สื่อความเข้าใจได้ดีและเหมาะสมกว่าครู นอกจากนี้ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนยังมีอิทธิพลต่อความ ประพฤติ การแต่งกาย การพยายามเลียนแบบเพื่อให้เกิดเป็นสัญลักษณ์ประจำกลุ่ม อย่างกลุ่มวัยรุ่นที่ จะหาเพื่อนที่อยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกัน มีรสนิยมที่เหมือนกัน มีความชอบที่เหมือนกัน เพื่อให้มี เรื่องพูดคุยกันอย่างสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Astin (1971) ศึกษาเกี่ยวกับการเลือก เรียนสาขาและอาชีพของนักศึกษา พบว่า การเลือกเรียนสาขาวิชาชีพ และอาชีพของนักศึกษา มักจะ คล้อยตามกลุ่มเพื่อน ยึดถือการตัดสินใจของตนเองหรือการเปลี่ยนแปลงการเลือกนั้นขึ้นอยู่กับว่ามี จำนวนเพื่อนที่เลือกสาขาอาชีพเดียวกัน นอกจากนี้ยังต้องมีการปรับตัวเมื่อมาอยู่โรงเรียนประจำ ปรับตัวกับเพื่อน ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน เพื่อให้ตนเองสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข การปรับตัวของ นักเรียนในการใช้ชีวิตในโรงเรียนประจำ จะต้องทำอะไรด้วยตนเอง เช่น ทำการบ้าน ซักผ้า การตรง ต่อเวลา การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน เช่นการเอาใจเขามาใส่ใจเรา การให้ความช่วยเหลือเมื่อเพื่อนมี ปัญหา การร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย เรื่อง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนใน โรงเรียน โสตศึกษา มีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ ต้องมีการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจร การคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน มีการใช้สัญญาณไฟในการเตือน และให้ความรู้กับนักเรียนเพราะเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินนักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้

2. ด้านหลักสูตร ปรับหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และจัดกิจกรรมกลุ่มอาชีพเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีกิจกรรมด้านอาชีพ เช่น นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โครงสร้างหลักสูตรควรจะเน้นงานอาชีพ หลักสูตรที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และทัศนคติที่นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์

3. ด้านการเรียนการสอน ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น กำหนดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับวัย คำนึงถึงความแตกต่างธรรมชาติของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง นำความรู้ ความเข้าใจจากการเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน รู้จักการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4. ด้านการให้บริการผู้เรียน อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในด้านความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพในอนาคต และความต้องการของนักเรียน ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลตั้งแต่แรกเข้าจนกระทั่งสำเร็จสำเร็จการศึกษา

5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเอง ตามศักยภาพมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่ตนเองเลือกตามความถนัดและความสนใจ

6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ครูมีระดับการรับรู้ต่ำกว่านักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการประชุม หรือสัมมนาเพื่อรับฟังปัญหาหรือความต้องการหาแนวทางในการปรับปรุงด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นและแนวทางพัฒนาของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา

3. ควรมีการศึกษา เปรียบเทียบระดับการรับรู้ของนักเรียนปกติกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (สำหรับครูที่ปฏิบัติในโรงเรียนโสตศึกษา)
- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (สำหรับนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา)
- ประเด็นการสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (สำหรับครูที่ปฏิบัติในโรงเรียนโสตศึกษา)
เรื่อง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ปริญญาตรี

3. ปริญญาโท

3. ปัจจุบันตำแหน่งที่ท่านอยู่ในโรงเรียน

1. ผู้อำนวยการ โรงเรียน

2. รองผู้อำนวยการ โรงเรียน

3. ครู – อาจารย์

4. ประเภทความพิการ

1. ไม่มีความพิการ

2. มีความพิการ (โปรดระบุ).....

5. สังกัด

โรงเรียน.....

6. ระยะเวลาที่ท่านปฏิบัติงานในโรงเรียนโสตศึกษา

1. 0 – 5 ปี

2. 6 – 10 ปี

3. 11 – 15 ปี

4. 16 – 20 ปี

5. 20 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนใน
โรงเรียนโสตศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มี 6 ด้าน โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อความต่อไปนี้และพิจารณาว่า ท่านมี
ระดับการรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา โดยทำ
เครื่องหมาย \surd ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คะแนนระดับความเห็น

5 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา	ระดับการรับรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 อาคารสถานที่						
1	ห้องเรียนที่ท่านสอนมีความสะอาด และมีระบบระบายอากาศที่ดี					
2	แสงสว่าง สีผนัง ฝ้า และเพดาน มีสภาพที่เหมาะสมกับการเรียนรู้					
3	ขนาดของห้องเรียนที่ท่านสอน มีสภาพไม่แออัด เหมาะกับการเรียนรู้					
4	ห้องเรียนที่ท่านสอนไม่มีสิ่งรบกวน เช่น กลิ่น เสียง และควันไอเสียรถ					
5	โรงเรียนที่ท่านสอนมีความสะอาด ไม่มีขยะ และสิ่งปฏิกูล					
6	อาคารและห้องเรียน มีสภาพที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่าน					
7	โรงเรียนที่ท่านสอนมีที่พักผ่อนใน					

ข้อที่	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา	ระดับการรับรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	ระหว่างพักการเรียนการสอน					
8	โรงเรียนที่ท่านสอนมีบริการสนับสนุนการเรียนการสอนที่สามารถไปใช้บริการ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์					
9	ห้องน้ำมีความสะอาด และเพียงพอต่อการให้บริการ					
10	เครื่องกีฬา อุปกรณ์กีฬา สนามกีฬา มีความเพียงพอต่อการให้บริการสำหรับนักเรียนทุกคนในโรงเรียน					
11	สภาพแวดล้อมในบริเวณ โรงเรียน มีการบำรุงรักษาให้สวยงามอยู่เสมอ					
ด้านที่ 2 หลักสูตร						
12	หลักสูตรใน โรงเรียนของท่านที่ปฏิบัติงานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนผู้ปกครองและชุมชน					
13	เนื้อหาสาระใน โรงเรียนของท่านสามารถปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม					
14	ในโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานมีความเหมาะสมกับสภาพระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน					
15	หลักสูตรที่ท่านใช้ในโรงเรียนมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง					
16	เนื้อหาหลักสูตรที่ท่านใช้สอนเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน					

ข้อที่	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา	ระดับการรับรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
17	เนื้อหาสาระของหลักสูตรที่ท่านใช้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น					
18	หลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนของท่านสามารถช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้					
19	หลักสูตรที่ท่านใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีทั้งหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรเฉพาะสถานศึกษา					
20	โรงเรียนของท่านมีการจัดหลักสูตรท้องถิ่น					
21	หลักสูตรที่ท่านใช้สอนในโรงเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียน ครอบครัว และชุมชนได้					
ด้านที่ 3 การเรียนการสอน						
22	ครูผู้สอนในรายวิชาต่างๆ ได้มีการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ และมีวิธีการวัดและประเมินผลอย่างถูกต้อง					
23	เทคนิคการสอนของท่านทำให้นักเรียนมีความสนใจและอยากที่จะเรียน					
24	ในการจัดการเรียนการสอนท่านมีการใช้สื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัย					
25	ท่านได้มีการจัดการเรียนการสอนและวางแผนการสอนอย่างเป็นระบบ					
26	ในกิจกรรมการเรียนการสอน ท่านได้					

ข้อที่	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา	ระดับการรับรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
27	ในการเรียนการสอนท่านได้จัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่					
28	ในรายวิชาต่างๆที่ท่านสอน มีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม					
29	ในแต่ละวิชาที่ท่านสอนท่านมีวิธีการสอนที่แตกต่างกัน ที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างรู้และเข้าใจ					
ด้านที่ 4 การให้บริการผู้เรียน						
30	การให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมภายในโรงเรียน					
31	โรงเรียนจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ร้านค้า สหกรณ์					
32	โรงเรียนจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน					
33	การบริการด้านการจราจรทั้งภายในและบริเวณ โดยรอบโรงเรียน มีความสะดวกปลอดภัย					
34	โรงเรียนจัดการให้บริการด้านการตรวจโรค และการประกันอุบัติเหตุให้แก่ นักเรียน					
35	โรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพอนามัย					

ข้อที่	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา	ระดับการรับรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	ห้องพยาบาลให้นักเรียนอย่างเหมาะสม					
36	โรงเรียนที่ท่านสอนมีโรงอาหาร อาหาร และที่นั่ง ไว้ให้บริการนักเรียนอย่างเพียงพอ					
37	โรงเรียนมีจุดบริการให้น้ำดื่มสำหรับนักเรียนอย่างเพียงพอเหมาะสม					
ด้านที่ 5 การจัดกิจกรรมผู้เรียน						
38	โรงเรียนที่ท่านสอนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
39	กิจกรรมการเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน ช่วยทำให้นักเรียนในการดูแลของท่านมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น					
40	ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ท่านให้นักเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนทุกครั้ง					
41	กิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้น ทำให้นักเรียนของท่านมีความสุขและสนุกสนาน					
42	กิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ที่โรงเรียนจัดให้ ทำให้นักเรียนพัฒนาความถนัดและพัฒนาตามความสนใจ					
43	กิจกรรมนอกชั้นเรียนช่วยส่งเสริมการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้นักเรียนของท่าน					
44	กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนทำให้					

ข้อที่	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา	ระดับการรับรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	นักเรียนได้รับการพัฒนา เช่น บุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยม					
45	กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนช่วยส่งเสริมการเตรียมความพร้อมของนักเรียนที่จะนำไปใช้ในอนาคต					
ด้านที่ 6 สังคมกลุ่มเพื่อน						
46	กลุ่มนักเรียนในการดูแลของท่านมีการทะเลาะเบาะแว้งอยู่เป็นประจำ					
47	นักเรียนแต่ละระดับชั้นที่ท่านดูแลชอบที่จะขัดแย้งกัน					
48	กลุ่มนักเรียนในการดูแลของท่านมีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี					
49	ความสัมพันธ์ของกลุ่มนักเรียนมีความเหนียวแน่นระหว่างกันอย่างลึกซึ้ง					
50	เมื่อมีใครในกลุ่มนักเรียนที่เดือดร้อนหรือเป็นทุกข์เพื่อนจะให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน					
51	ในกลุ่มนักเรียนที่ท่านดูแล กลุ่มเพื่อนสนิทช่วยกันทำให้ผลการเรียนของกลุ่มเพื่อนดีขึ้น					
52	ในบรรดากลุ่มนักเรียนที่ท่านดูแลทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เช่น อ่านหนังสือ ทำการบ้าน					
53	กลุ่มนักเรียนที่ท่านดูแล สามารถให้คำปรึกษาและไว้วางใจได้ในทุกเรื่อง					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (สำหรับนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา)
เรื่อง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. ระดับชั้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3. สังกัด

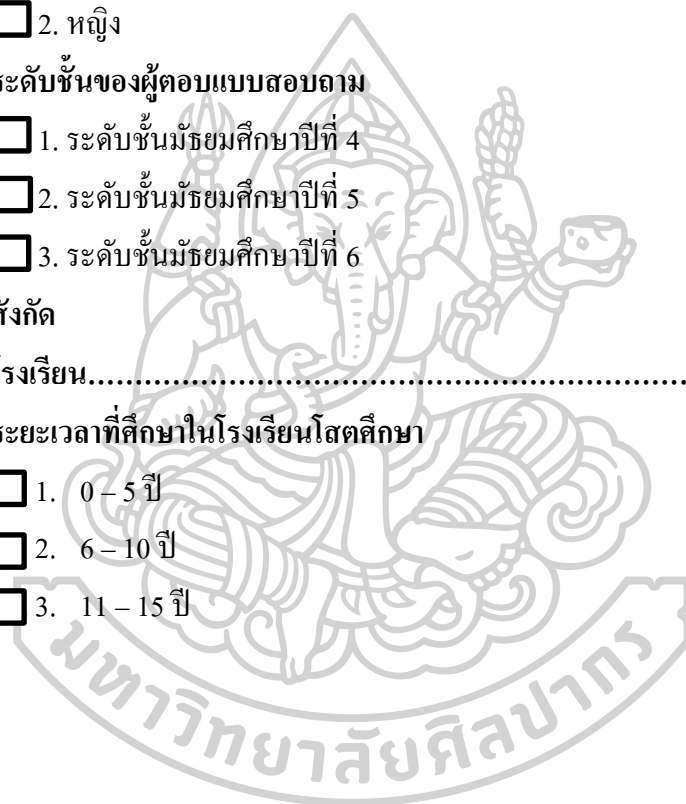
โรงเรียน.....

4. ระยะเวลาที่ศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษา

1. 0 – 5 ปี

2. 6 – 10 ปี

3. 11 – 15 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มี 6 ด้าน โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อความต่อไปนี้และพิจารณาว่า นักเรียนมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา โดยทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

คะแนนระดับความเห็น

- 5 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา	ระดับการรับรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 อาคารสถานที่						
1	ห้องเรียนที่ท่านเรียนมีความสะอาด และมีระบบระบายอากาศที่ดี					
2	แสงสว่าง สีผนัง ฝ้า และเพดาน มีสภาพที่เหมาะสมกับการเรียนรู้					
3	ขนาดของห้องเรียนที่ท่านเรียน มีสภาพไม่แออัด เหมาะกับการเรียนรู้					
4	ห้องเรียนที่ท่านเรียนไม่มีสิ่งรบกวน เช่น กลิ่น เสียง และควันไอเสียรถ					
5	โรงเรียนที่ท่านเรียนมีความสะอาด ไม่มีขยะ และสิ่งปฏิกูล					
6	อาคารและห้องเรียน มีสภาพที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
7	โรงเรียนที่ท่านเรียนมีที่พักผ่อนในระหว่างพักการเรียนการสอน					

ข้อที่	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา	ระดับการรับรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
8	โรงเรียนที่ท่านเรียนมีบริการสนับสนุนการเรียนการสอนที่สามารถไปใช้บริการ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์					
9	ห้องน้ำมีความสะอาด และเพียงพอต่อการให้บริการ					
10	เครื่องกีฬา อุปกรณ์กีฬา สนามกีฬา มีความเพียงพอต่อการให้บริการสำหรับนักเรียนทุกคนในโรงเรียน					
11	สภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียน มีการบำรุงรักษาให้สวยงามอยู่เสมอ					
ด้านที่ 2 หลักสูตร						
12	หลักสูตรที่ท่านเรียนสอดคล้องกับความต้องการ					
13	หลักสูตรที่ท่านเรียนสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของท่าน					
14	หลักสูตรที่ท่านเรียนมีความเหมาะสมกับระยะเวลา					
15	หลักสูตรที่ท่านเรียนมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ					
16	เนื้อหาวิชาที่ท่านเรียนมีความยากง่ายเหมาะสมกับตัวท่าน					
17	หลักสูตรของโรงเรียนที่ท่านเรียนสามารถช่วยส่งเสริมให้ท่านเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้					
18	เนื้อหาของหลักสูตรที่ท่านเรียนมีการปรับปรุงอย่างเหมาะสมกับตัวท่าน					

ข้อที่	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา	ระดับการรับรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
19	หลักสูตรที่ท่านเรียนและรายวิชาต่างๆ มีทั้งหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรเฉพาะสถานศึกษา					
20	โรงเรียนของท่านได้จัดหลักสูตรท้องถิ่นให้ท่านเรียนในทุก ๆ ปี					
21	หลักสูตรที่ท่านได้เรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และครอบครัว					
ด้านที่ 3 การเรียนการสอน						
22	ผู้สอนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ และมีการประเมินผลอย่างถูกต้อง					
23	เทคนิคการสอนของครูผู้สอน ทำให้ท่านมีความสนใจและอยากที่จะเรียน					
24	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน					
25	ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน					
26	ครูผู้สอนช่วยแนะนำให้ท่านแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง					
27	ครูผู้สอนให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่					
28	ครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ มีการสอดแทรกเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม					
29	ในแต่ละรายวิชาที่ท่านเรียน ครูผู้สอน มี					

ข้อที่	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา	ระดับการรับรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	วิธีการสอนที่แตกต่างกันทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจ					
ด้านที่ 4 การให้บริการผู้เรียน						
30	การให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมภายในโรงเรียน					
31	โรงเรียนจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ร้านค้า สหกรณ์					
32	โรงเรียนจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน					
33	การบริการด้านการจราจรทั้งภายในและบริเวณ โดยรอบโรงเรียน มีความสะดวกปลอดภัย					
34	โรงเรียนจัดการให้บริการด้านการตรวจโรค และการประกันอุบัติเหตุ					
35	โรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพอนามัย ห้องพยาบาลให้นักเรียนอย่างเหมาะสม					
36	โรงเรียนที่ท่านเรียนมีโรงอาหาร อาหาร และที่นั่ง ไว้ให้บริการอย่างเพียงพอ					
37	โรงเรียนมีจุดบริการให้น้ำดื่มสำหรับนักเรียนอย่างเพียงพอเหมาะสม					
ด้านที่ 5 การจัดกิจกรรมผู้เรียน						
38	โรงเรียนที่ท่านเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ					
39	กิจกรรมการเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดให้แก่					

ข้อที่	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา	ระดับการรับรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	ท่าน ช่วยทำให้ท่านมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น					
40	ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครู อาจารย์ จะให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมทุกครั้งในการวางแผน					
41	กิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้น ทำให้ท่านมีความสุขและสนุกสนาน					
42	กิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ที่โรงเรียนจัดให้ ทำให้ท่านเกิดการพัฒนาความถนัดและพัฒนาตามความสนใจของบุคคล					
43	กิจกรรมนอกชั้นเรียนช่วยส่งเสริมการเพิ่มพูนประสบการณ์ของท่าน					
44	กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนทำให้ท่านได้รับการพัฒนา เช่น บุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยม					
45	กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนช่วยส่งเสริมการเตรียมความพร้อมที่จะนำไปใช้ในอนาคต					
ด้านที่ 6 สังคมกลุ่มเพื่อน						
46	กลุ่มเพื่อนของท่านชอบที่จะมีการทะเลาะเบาะแว้งอยู่เป็นประจำ					
47	นักเรียนในโรงเรียน แต่ละระดับชั้นชอบที่จะขัดแย้งกัน					
48	กลุ่มเพื่อนของท่านมีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี					

ข้อที่	สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา	ระดับการรับรู้				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
49	ความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนมีความเหนียวแน่นระหว่างกันอย่างลึกซึ้ง					
50	เมื่อมีใครที่เดือดร้อนหรือเป็นทุกข์ กลุ่มเพื่อนจะให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน					
51	เพื่อนสนิทของท่านช่วยกันทำให้ผลการเรียนของท่านดีขึ้น					
52	ในบรรดากลุ่มเพื่อนของท่านที่สนิทกัน จะมีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เช่น อ่านหนังสือ ทำการบ้าน ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน					
53	กลุ่มเพื่อนที่ท่านมีความสนิทสนมด้วย สามารถให้คำปรึกษาและไวใจได้ในทุกเรื่อง					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ประเด็นการสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา
สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ทั้ง 6 ด้าน

คำชี้แจง ประเด็นการสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนใน
 โรงเรียนโสตศึกษา ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ได้แก่ การจัดห้องเรียน ห้องน้ำ สนามกีฬา และ
 สภาพแวดล้อมโดยรอบบริเวณโรงเรียนเป็นอย่างไร
2. สภาพแวดล้อมด้านหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การสอนงาน
 อาชีพเป็นอย่างไร
3. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ได้แก่ วิธีการสอนนักเรียนในโรงเรียน การวัดและ
 การประเมินผล สื่อการเรียนการสอนเป็นอย่างไร
4. สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการผู้เรียน ได้แก่ สิ่งที่นักเรียนได้รับความสะดวก ความสบาย
 การช่วยเหลือดูแลนักเรียนเป็นอย่างไร
5. สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนและนอกโรงเรียน
 กิจกรรมที่เข้าร่วมเป็นอย่างไร
6. สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ได้แก่ การอยู่ร่วมกัน การปรับตัวในโรงเรียน
 การช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างไร

ภาคผนวก ข
ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบการตรวจความตรงเชิงเนื้อหาเพื่อการวิจัย (IOC)
เรื่อง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

ส่วนชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา (สำหรับครูที่ปฏิบัติในโรงเรียนโสตศึกษา)
2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 53 ข้อ
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. โปรดพิจารณาข้อความหรือข้อความของเครื่องมือวิจัย แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และหากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โปรดระบุลงในช่องข้อความแก้ไขและข้อเสนอแนะ โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อความกับตัวแปรที่ศึกษา ตามเกณฑ์ดังนี้
 - 1 หมายความว่า ไม่สอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่ศึกษา
 - 0 หมายความว่า ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่ศึกษา
 - +1 หมายความว่า สอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่ศึกษา

คำจำกัดความ

ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง ลักษณะของห้องเรียน อาคาร สถานที่ ห้องกิจกรรม ต่าง ๆ สนามเด็กเล่น ห้องสุขา ลานจอดรถ ตลอดจนภูมิทัศน์ภายใน โรงเรียน ต้องมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดปลอดภัย มีแสงสว่างเพียงพอ ใช้สีสันทันที่เหมาะสม และเอื้อประโยชน์ต่อกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินของโรงเรียนโสตศึกษา

ด้านหลักสูตร หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด ค้นคว้า วิเคราะห์เป็นแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีบรรยากาศทางการเรียนที่น่าสนใจ ทำทนายให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น ต้องการค้นหาคำตอบ รู้จักและรักการทำงานเป็นทีม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ มีองค์ความรู้สามารถบูรณาการความรู้สู่การดำรงชีวิตได้ เลือกและนำข้อมูลความรู้ที่มีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ด้านการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะที่เกี่ยวเนื่องกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีอิสระในการคิด ได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

ด้านการให้บริการผู้เรียน หมายถึง ลักษณะสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้ผู้เรียนได้รับความสะดวก ปลอดภัย มีความสุขสบาย ซึ่งได้แก่ การบริการอาหารกลางวัน การให้ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัย การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล ความปลอดภัย การจัดบริการร้านค้าภายในบริเวณ โรงเรียน รวมไปถึงการจัดทุนการศึกษาและความรู้ด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากการเรียนรู้ภายในห้องเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีความพร้อมสำหรับการเรียนตลอดจนการให้บริการนั้นเหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้เรียน

ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนโสตศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเข้าร่วม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนตามศักยภาพ มีการวางแผนร่วมกันและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เป็นกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล เป็นการจัดประสบการณ์เพิ่มเติมนอกเหนือจากกิจกรรมภายในห้องเรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เป็นการพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยมที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนผู้เรียน หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน การปรับตัว การดำรงชีวิตในโรงเรียน การแสดงออก ความร่วมมือในกลุ่มเพื่อน กิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนากระบวนการกลุ่มที่จัดขึ้นใน โรงเรียน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรม ตลอดจนบุคลิกภาพส่วนตัวของนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน

แบบการตรวจความตรงเชิงเนื้อหาเพื่อการวิจัย (IOC)
เรื่อง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

คำชี้แจง

1. โปรดพิจารณาข้อความหรือข้อความของเครื่องมือวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสมสำหรับนำมาใช้เป็นข้อความ การวิจัย เรื่อง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาโดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อความกับตัวแปรที่ศึกษา ตามเกณฑ์ดังนี้

- 1 หมายความว่า ไม่สอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่ศึกษา
- 0 หมายความว่า ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่ศึกษา
- +1 หมายความว่า สอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่ศึกษา

2. ในกรณีข้อความแก้ไขหรือข้อเสนอแนะ โปรดระบุเพื่อเป็นประโยชน์ของการวิจัยต่อไป
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำถาม	ผลการพิจารณา					ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	
1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง	+1	+1	+1	+1	+1	1
2. ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ☐ 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2. ปริญญาตรี ☐ 3. ปริญญาโท	+1	+1	+1	+1	+1	1
3. ปัจจุบันตำแหน่งที่ท่านอยู่ในโรงเรียน ☐ 1. ผู้อำนวยการ โรงเรียน ☐ 2. รองผู้อำนวยการ โรงเรียน ☐ 3. ครู – อาจารย์	+1	+1	+1	+1	+1	1
4. ประเภทความพิการ ☐ 1. ไม่มีความพิการ ☐ 2. มีความพิการ (โปรดระบุ).....	+1	+1	+1	+1	+1	1

คำถาม	ผลการพิจารณา					ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	
5. สังเกต โรงเรียน.....	+1	+1	+1	+1	+1	1
6. ระยะเวลาที่ทำปฏิบัติงานในโรงเรียนโสตศึกษา ☐ 1. 0-5 ปี ☐ 2. 6-10 ปี ☐ 3. 11-15 ปี ☐ 4. 16-20 ปี ☐ 5. 20 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	1

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มี 6 ด้านโปรดอ่านข้อความแต่ละข้อความต่อไปนี้และพิจารณาว่า ท่านมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา โดยทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คำถาม	ผลการพิจารณา					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	
ด้านที่ 1 อาคารสถานที่						
1. ห้องเรียนที่ท่านสอนมีความสะอาด และมีระบบระบายอากาศที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1
2. แสงสว่าง สีผนัง ฝ้า และเพดาน มีสภาพที่เหมาะสมกับการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
3. ขนาดของห้องเรียนที่ท่านสอน มีสภาพไม่แออัด เหมาะกับการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
4. ห้องเรียนที่ท่านสอนไม่มีสิ่งรบกวน เช่น กลิ่น เสียง และควันไอเสียรถ	+1	+1	+1	+1	+1	1
5. โรงเรียนที่ท่านสอนมีความสะอาด ไม่มีขยะ และสิ่งปฏิกูล	+1	+1	+1	+1	+1	1
6. อาคารและห้องเรียน มีสภาพที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่าน	+1	0	+1	+1	+1	0.8
7. โรงเรียนที่ท่านสอนมีที่พักผ่อนในระหว่างพักการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1
8. โรงเรียนที่ท่านสอนมีบริการสนับสนุนการเรียนการสอนที่สามารถไปใช้บริการ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	+1	+1	1
9. ห้องน้ำมีความสะอาด และเพียงพอต่อการให้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	1
10. เครื่องกีฬา อุปกรณ์กีฬา สนามกีฬา มีความเพียงพอต่อการให้บริการสำหรับนักเรียนทุกคนในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
11. สภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียน มีการบำรุงรักษาให้สวยงามอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1

คำถาม	ผลการพิจารณา					ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	
ด้านที่ 2 หลักสูตร						
12. หลักสูตร ใน โรงเรียนของท่านที่ปฏิบัติงานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนผู้ปกครองและชุมชน	+1	+1	0	+1	+1	0.8
13. เนื้อหาสาระในโรงเรียนของท่านสามารถปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	0	+1	+1	0.8
14. ในโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานมีความเหมาะสมกับสภาพระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1
15. หลักสูตรที่ท่านใช้ในโรงเรียนมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1
16. เนื้อหาหลักสูตรที่ท่านใช้สอนเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
17. เนื้อหาสาระของหลักสูตรที่ท่านใช้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น	+1	+1	+1	+1	+1	1
18. หลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนของท่านสามารถช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	1
19. หลักสูตรที่ท่านใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีทั้งหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรเฉพาะสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1
20. โรงเรียนของท่านมีการจัดหลักสูตรท้องถิ่น	+1	+1	0	+1	+1	0.8
21. หลักสูตรที่ท่านใช้สอนในโรงเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียน ครอบครัว และชุมชนได้	+1	+1	+1	+1	+1	1
ด้านที่ 3 การเรียนการสอน						
22. ครูผู้สอนในรายวิชาต่างๆ ได้มีการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ และมีวิธีการวัดและประเมินผลอย่างถูกต้อง	+1	0	0	+1	+1	0.6
23. เทคนิคการสอนของท่านทำให้นักเรียนมีความสนใจและอยากที่จะเรียน	+1	0	+1	+1	0	0.6
24. ในการจัดการเรียนการสอนท่านมีการใช้สื่อและ	+1	0	0	+1	+1	0.6

คำถาม	ผลการพิจารณา					ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	
นวัตกรรมที่ทันสมัย						
25. ท่าน ได้มีการจัดการเรียนการสอนและวางแผนการสอน อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1
26. ในกิจกรรมการเรียนการสอน ท่าน ได้ส่งเสริมให้นักเรียน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1
27. ในการเรียนการสอนท่าน ได้จัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน การแสดงความคิดเห็น ได้อย่างเต็มที่	+1	+1	+1	+1	+1	1
28. ในรายวิชาต่างๆที่ท่านสอน มีการสอดแทรกเนื้อหา เกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
29. ในแต่ละวิชาที่ท่านสอนท่านมีวิธีการสอนที่แตกต่างกัน ที่ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างรู้และเข้าใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1
ด้านที่ 4 การให้บริการผู้เรียน						
30. การให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมภายใน โรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
31. โรงเรียนจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหาร กลางวัน ร้านค้าสหกรณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1
32. โรงเรียนจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การ เยี่ยมบ้าน	+1	+1	+1	+1	+1	1
33. การบริการด้านการจราจรทั้งภายในและบริเวณ โดยรอบ โรงเรียน มีความสะดวกปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1
34. โรงเรียนจัดการให้บริการด้านการตรวจโรค และการ ประกันอุบัติเหตุให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
35. โรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพอนามัย ห้องพยาบาลให้ นักเรียนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
36. โรงเรียนที่ท่านสอนมี โรงอาหาร อาหาร และที่นั่ง ไว้ ให้บริการนักเรียนอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	1

คำถาม	ผลการพิจารณา					ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	
37. โรงเรียนมีจุดบริการให้น้ำดื่มสำหรับนักเรียนอย่างเพียงพอเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
ด้านที่ 5 การจัดการกิจกรรมผู้เรียน						
38. โรงเรียนที่ท่านสอนมีการจัดการกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	0	0	+1	+1	0.6
39. กิจกรรมการเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียน ช่วยทำให้นักเรียนในการดูแลของท่านมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น	+1	0	0	+1	+1	0.6
40. ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ท่านให้นักเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนทุกครั้ง	+1	0	0	+1	+1	1
41. กิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้น ทำให้นักเรียนของท่านมีความสุขและสนุกสนาน	+1	+1	+1	+1	+1	1
42. กิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ที่โรงเรียนจัดให้ ทำให้นักเรียนพัฒนาความอดทนและพัฒนาตามความสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1
43. กิจกรรมนอกชั้นเรียนช่วยส่งเสริมการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้นักเรียนของท่าน	+1	+1	-1	+1	+1	0.6
44. กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนา เช่น บุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยม	+1	0	+1	+1	0	0.6
45. กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนช่วยส่งเสริมการเตรียมความพร้อมของนักเรียนที่จะนำไปใช้ในอนาคต	+1	+1	+1	+1	+1	1
ด้านที่ 6 สังคมกลุ่มเพื่อน						
46. กลุ่มนักเรียนในการดูแลของท่านมีการทะเลาะเบาะแว้งอยู่เป็นประจำ	+1	-1	-1	+1	+1	0.2
47. นักเรียนแต่ละระดับชั้นที่ท่านดูแลชอบที่จะขัดแย้งกัน	+1	-1	-1	+1	+1	0.2
48. กลุ่มนักเรียนในการดูแลของท่านมีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	0	0.8
49. ความสัมพันธ์ของกลุ่มนักเรียนมีความเหนียวแน่น	+1	-1	+1	+1	+1	0.6

คำถาม	ผลการพิจารณา					ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	
ระหว่างกันอย่างลึกซึ้ง						
50. เมื่อมีใคร ในกลุ่มนักเรียนที่เคียดแค้นหรือเป็นทุกข์เพื่อน จะให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน	+1	-1	+1	+1	+1	0.6
51. ในกลุ่มนักเรียนที่ท่านดูแล กลุ่มเพื่อนสนิทช่วยกันทำ ให้ผลการเรียนของกลุ่มเพื่อนดีขึ้น	+1	-1	+1	+1	+1	0.6
52. ในบรรดากลุ่มนักเรียนที่ท่านดูแลทำกิจกรรมร่วมกันอย่าง สม่ำเสมอ เช่น อ่านหนังสือ ทำการบ้าน	+1	-1	+1	+1	+1	0.6
53. กลุ่มนักเรียนที่ท่านดูแล สามารถให้คำปรึกษาและไว้วางใจได้ ในทุกเรื่อง	+1	-1	+1	+1	+1	0.6

แบบการตรวจความตรงเชิงเนื้อหาเพื่อการวิจัย (IOC)
เรื่อง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา (สำหรับนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา)
2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 53 ข้อ
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. โปรดพิจารณาข้อความหรือข้อความของเครื่องมือวิจัย แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และหากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โปรดระบุลงในช่องข้อความแก้ไขและข้อเสนอแนะ โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อความกับตัวแปรที่ศึกษา ตามเกณฑ์ดังนี้

-1	หมายความว่า	ไม่สอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่ศึกษา
0	หมายความว่า	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่ศึกษา
+1	หมายความว่า	สอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่ศึกษา

แบบการตรวจความตรงเชิงเนื้อหาเพื่อการวิจัย (IOC)
เรื่อง **สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา**

คำชี้แจง

1. โปรดพิจารณาข้อความหรือข้อความของเครื่องมือวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสมสำหรับนำมาใช้เป็นข้อความ การวิจัย เรื่องสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อความกับตัวแปรที่ศึกษาตามเกณฑ์ดังนี้
 - 1 หมายความว่า ไม่สอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่ศึกษา
 - 0 หมายความว่า ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่ศึกษา
 - +1 หมายความว่า สอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่ศึกษา
2. ในกรณีมีข้อความแก้ไขหรือข้อเสนอแนะ โปรดระบุเพื่อเป็นประโยชน์ของการวิจัยต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำถาม	ผลการพิจารณา					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	
1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง	+1	+1	+1	+1	+1	1
2. ระดับชั้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ☐ 1. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ☐ 2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ☐ 3. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	+1	+1	+1	+1	+1	1
3. สังกัดโรงเรียน.....	+1	+1	+1	+1	+1	1
4. ระยะเวลาที่ศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษา ☐ 1. 0 – 5 ปี ☐ 2. 6 – 10 ปี ☐ 3. 11 – 15 ปี	+1	+1	+1	+1	+1	1

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มี 6 ด้านโปรดอ่านข้อความแต่ละข้อความต่อไปนี้และพิจารณาว่า ท่านมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คำถาม	ผลการพิจารณา					ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	
ด้านที่ 1 อาคารสถานที่						
1. ห้องเรียนที่ท่านเรียนมีความสะอาด และมีระบบระบายอากาศที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1
2. แสงสว่าง สีผนัง ฝ้า และเพดาน มีสภาพที่เหมาะสมกับการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
3. ขนาดของห้องเรียนที่ท่านสอน มีสภาพไม่แออัด เหมาะกับการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
4. ห้องเรียนที่ท่านเรียนไม่มีสิ่งรบกวน เช่น กลิ่น เสียง และควันไอเสียรถ	+1	+1	+1	+1	+1	1
5. โรงเรียนที่ท่านเรียนมีความสะอาด ไม่มีขยะ และสิ่งปฏิกูล	+1	+1	+1	+1	+1	1
6. อาคารและห้องเรียน มีสภาพที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่าน	+1	0	+1	+1	+1	0.8
7. โรงเรียนที่ท่านเรียนมีที่พักผ่อนในระหว่างพักการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1
8. โรงเรียนที่ท่านเรียนมีบริการสนับสนุนการเรียนการสอนที่สามารถไปใช้บริการ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	+1	+1	1
9. ห้องน้ำมีความสะอาด และเพียงพอต่อการให้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	1
10. เครื่องกีฬา อุปกรณ์กีฬา สนามกีฬา มีความเพียงพอต่อการให้บริการสำหรับนักเรียนทุกคนในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
11. สภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียน มีการบำรุงรักษาให้สวยงามอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1

คำถาม	ผลการพิจารณา					ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	
ด้านที่ 2 หลักสูตร						
12. หลักสูตรที่ท่านเรียนสอดคล้องกับความต้องการ	+1	0	0	+1	+1	0.6
13. หลักสูตรที่ท่านเรียนสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของท่าน	+1	-1	+1	+1	+1	0.6
14. หลักสูตรที่ท่านเรียนมีความเหมาะสมกับระยะเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	1
15. หลักสูตรที่ท่านเรียนมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1
16. เนื้อหาวิชาที่ท่านเรียนมีความยากง่ายเหมาะสมกับตัวท่าน	+1	+1	+1	+1	+1	1
17. หลักสูตรของ โรงเรียนที่ท่านเรียนสามารถช่วยส่งเสริมให้ท่านเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	1
18. เนื้อหาของหลักสูตรที่ท่านเรียนมีการปรับปรุงอย่างเหมาะสมกับตัวท่าน	+1	0	0	+1	+1	0.6
19. หลักสูตรที่ท่านเรียนและรายวิชาต่างๆ มีทั้งหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรเฉพาะ สถานศึกษา	+1	0	0	+1	+1	0.6
20. โรงเรียนของท่านได้จัดหลักสูตรท้องถิ่นให้ท่านเรียนในทุก ๆ ปี	+1	0	0	+1	+1	0.6
21. หลักสูตรที่ท่านได้เรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน ชุมชน และครอบครัว	+1	+1	+1	+1	+1	1
ด้านที่ 3 การเรียนการสอน						
22. ผู้สอนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ และมีการประเมินผลอย่างถูกต้อง	+1	0	0	+1	+1	0.6
23. เทคนิคการสอนของครูผู้สอน ทำให้ท่านมีความสนใจและอยากที่จะเรียน	+1	0	+1	+1	0	0.6
24. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน	+1	0	0	+1	+1	0.6
25. ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	+1	1
26. ครูผู้สอนช่วยแนะนำให้ท่านแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1

คำถาม	ผลการพิจารณา					ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	
27.ครูผู้สอนให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่	+1	+1	+1	+1	+1	1
28.ครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ มีการสอดแทรกเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
29.ในแต่ละรายวิชาที่ท่านเรียน ครูผู้สอน มีวิธีการสอนที่แตกต่างกันทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1
ด้านที่ 4 การให้บริการผู้เรียน						
30.การให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมภายในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
31.โรงเรียนจัดสวัสดิการต่างๆ เช่น ทานการศึกษา อาหารกลางวัน ร้านค้าสหกรณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1
32.โรงเรียนจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การเยี่ยมบ้าน	+1	+1	+1	+1	+1	1
33.การบริการด้านการจราจรทั้งภายในและบริเวณโดยรอบโรงเรียน มีความสะดวกปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1
34.โรงเรียนจัดการให้บริการด้านการตรวจโรค และการประกันอุบัติเหตุให้แก่นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
35.โรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพอนามัย ห้องพยาบาลให้นักเรียนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
36.โรงเรียนที่ท่านเรียนมีโรงอาหาร อาหาร และที่นั่ง ไว้ให้บริการอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	1
37.โรงเรียนมีจุดบริการให้น้ำดื่มสำหรับนักเรียนอย่างเพียงพอเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
ด้านที่ 5 การจัดกิจกรรมผู้เรียน						
38.โรงเรียนที่ท่านเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ	+1	0	0	+1	+1	0.6

คำถาม	ผลการพิจารณา					ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	
39. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ โรงเรียนจัดให้แก่ท่าน ช่วยทำให้ท่านมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น	+1	0	0	+1	+1	0.6
40. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครู อาจารย์ จะให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมทุกครั้งในการวางแผน	+1	0	0	+1	+1	1
41. กิจกรรมต่างๆที่ โรงเรียนจัดขึ้น ทำให้ท่านมีความสุขและสนุกสนาน	+1	+1	+1	+1	+1	1
42. กิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ที่โรงเรียนจัดให้ ทำให้ท่านเกิดการพัฒนาความอดทนและพัฒนาตามความสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1
43. กิจกรรมนอกชั้นเรียนช่วยส่งเสริมการเพิ่มพูนประสบการณ์ของท่าน	+1	+1	-1	+1	+1	0.6
44. กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนทำให้ท่านได้รับการพัฒนา เช่น บุคลิกภาพ เจตคติ และค่านิยม	+1	0	+1	+1	0	0.6
45. กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนช่วยส่งเสริมการเตรียมความพร้อมที่จะนำไปใช้ในอนาคต	+1	+1	+1	+1	+1	1
ด้านที่ 6 สังคมกลุ่มเพื่อน						
46. กลุ่มเพื่อนของท่านชอบที่จะมีการทะเลาะเบาะแว้งอยู่เป็นประจำ	+1	-1	-1	+1	+1	0.2
47. นักเรียนในโรงเรียน แต่ละระดับชั้นชอบที่จะขัดแย้งกัน	+1	-1	-1	+1	+1	0.2
48. กลุ่มเพื่อนของท่านมีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	0	0.8
49. ความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนมีความเหนียวแน่นระหว่างกันอย่างลึกซึ้ง	+1	-1	+1	+1	+1	0.6
50. เมื่อมีใครที่เดือดร้อนหรือเป็นทุกข์ กลุ่มเพื่อนจะให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน	+1	-1	+1	+1	+1	0.6
51. เพื่อนสนิทของท่านช่วยกันทำให้ผลการเรียนของท่านดีขึ้น	+1	-1	+1	+1	+1	0.6

คำถาม	ผลการพิจารณา					ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5	
52. ในบรรดากลุ่มเพื่อนของท่านที่สนิทกันจะมีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เช่น อ่านหนังสือ ทำการบ้าน ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน	+1	-1	+1	+1	+1	0.6
53. กลุ่มเพื่อนที่ท่านมีความสนิทสนมด้วย สามารถให้คำปรึกษาและไว้ใจได้ในทุกเรื่อง	+1	-1	+1	+1	+1	0.6

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability)

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	35	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	35	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.952	53

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	32	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	32	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.891	53

sex

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid man	26	26.8	26.8	26.8
women	71	73.2	73.2	100.0
Total	97	100.0	100.0	

edu

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ต่ำกว่าม.ตรี	2	2.1	2.1	2.1
ปริญญาตรี	67	69.1	69.1	71.1
ปริญญาโท	28	28.9	28.9	100.0
Total	97	100.0	100.0	

position

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ครู อาจารย์	97	100.0	100.0	100.0

status

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ไม่มีตามพิจารณา	68	70.1	70.1	70.1
บกพร่องทางภาษาได้ยิน	29	29.9	29.9	100.0
Total	97	100.0	100.0	

sex

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	man	111	39.1	39.1	39.1
	women	173	60.9	60.9	100.0
	Total	284	100.0	100.0	

level

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	u.4	93	32.7	32.7	32.7
	u.5	94	33.1	33.1	65.8
	u.6	97	34.2	34.2	100.0
	Total	284	100.0	100.0	

مدرسة

T-Test**Group Statistics**

	status	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
bul	student	284	3.9987	.57374	.03405
	teacher	97	4.0300	.52318	.05312
cur	student	284	4.0447	.54631	.03242
	teacher	97	4.0938	.51998	.05280
lea	student	284	4.0220	.58381	.03464
	teacher	97	4.1224	.47220	.04794
ac	student	284	4.0779	.52345	.03106
	teacher	97	4.1688	.47702	.04843
se	student	284	4.0097	.61203	.03632
	teacher	97	4.0863	.54437	.05527
peer	student	284	3.5097	.42687	.02533
	teacher	97	3.4175	.32370	.03287
total	student	284	3.9438	.46024	.02731
	teacher	97	3.9865	.39770	.04038

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
bul	Equal variances assumed	.767	.382	-.474	379	.636	-.03127	.06602	-.16108	.09854
	Equal variances not assumed			-.496	180.719	.621	-.03127	.06309	-.15577	.09322
cur	Equal variances assumed	.683	.409	-.773	379	.440	-.04910	.06348	-.17391	.07572
	Equal variances not assumed			-.792	173.659	.429	-.04910	.06195	-.17138	.07318
lea	Equal variances assumed	3.727	.054	-1.531	379	.127	-.10042	.06558	-.22937	.02853
	Equal variances not assumed			-1.698	203.583	.091	-.10042	.05915	-.21704	.01621
ac	Equal variances assumed	.042	.838	-1.510	379	.132	-.09091	.06022	-.20932	.02750
	Equal variances not assumed			-1.580	180.825	.116	-.09091	.05754	-.20444	.02262
se	Equal variances assumed	.514	.474	-1.094	379	.274	-.07666	.07005	-.21438	.06107
	Equal variances not assumed			-1.159	185.081	.248	-.07666	.06614	-.20713	.05382
peer	Equal variances assumed	7.144	.008	1.943	379	.053	.09216	.04742	-.00109	.18540
	Equal variances not assumed			2.221	217.839	.027	.09216	.04149	.01037	.17394
total	Equal variances assumed	1.305	.254	-.815	379	.415	-.04270	.05236	-.14565	.06025
	Equal variances not assumed			-.876	190.395	.382	-.04270	.04875	-.13886	.05346

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่ ศธ 6806(๒๖๖)/๘๐๘๐

โทร.034-218790

วันที่ 25 กันยายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สุรปรีดิ์ เกิดในมงคล

ด้วย นางสาวกัทธานินฐ์ สงประชา รหัสประจำตัว 58251202 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชา การศึกษาคลศตชีวิตและการพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง " การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โฮตศึกษา "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ
เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากजू)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.034-218790

ที่ ศธ 6806 (วท) / 4061
๘1

วันที่ 25 กันยายน 2561

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.รัชฎาพร เกตุานนท์ แนวแห่งธรรม

ด้วย นางสาวกัทธานินฐ สงประจักษ์ สประจักษ์ตัว 58251202 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาวิชา การศึกษาศิลปวัฒนธรรมและการพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขออนุญาตท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.ธรรณิศา มากจ้อย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.034-218790

ที่ ศษ 6806 (บ.จ.)/8042

วันที่ 25 กันยายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.บัณฑิตน์ ภัทรกรนันท์

ด้วย นางสาวภัทรานันฐ สงประชา รหัสประจำตัว 58251202 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การศึกษาดนพลชชีวิตและการพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา"

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากจู้ย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศบ 6806(นสท)/4043
~

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

25 กันยายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสภณ ชัยวัฒน์กุลวานิช

ด้วย นางสาวกัทธานิชฐ สงประหาร รหัสประจำตัว 58251202 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชา การศึกษาศลศตชีวิตและการพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง " การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสศศึกษา "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ
เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกนาถ นากสู้อย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วิทยาลัยศก

ที่ ศบ 6806 (๒๖๖) / ๒๐๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

25 กันยายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารี กาวสุทธิไพศิฐ

ด้วย นางสาวภัทรานิษฐ สงประชา รหัสประจำตัว 58251202 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา การศึกษาดนตรีและการพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา"

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากชู)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วิทยาลัยศิลป

ภาคผนวก จ
หนังสือขอตกลงเครื่องมือ

ที่ ศธ 6806 บ.ก./10012
๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

3 ธันวาคม 2561

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่

ด้วย นางสาวภัทรานิษฐ์ สงประชา รหัสประจำตัว 58251202 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาดนตรีและการพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา" มีความประสงค์จะขอตกลง เครื่องมือวิจัยกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 10 คน บุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีการได้ยิน 5 คน และ บุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 2 คน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษา ดังกล่าวได้ทดลองเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากู้ย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศษ 6806 (นร) / 10013

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

3 ธันวาคม 2561

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี

ด้วย นางสาวกัทธานิษฐ สงประชา รหัสประจำตัว 58251202 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาคอลดชีวิตและการพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา" มีความประสงค์จะขอตกลงเครื่องมือวิจัยกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 10 คน บุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีภาระ 5 คน และบุคลากรทางการศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 2 คน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้ทดลองเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากสู้อ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศบ 6806 (นสท)/10014
๐๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

3 ธันวาคม 2561

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา

ด้วย นางสาวภัทรานิษฐ สงประขารหัสประจำตัว 58251202 นักศึกษาระดับปริญญาโทหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาดอทครีวิดและการพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา" มีความประสงค์จะขอตกลง เครื่องมือวิจัยกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 10 คน บุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีการได้ยิน 5 คน และ บุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 2 คน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ นักศึกษาดังกล่าวได้ทดลองเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากซู้)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศร 6806 (๖๙๗) / 10015

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

3 ธันวาคม 2561

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน โสศศึกษาจังหวัดนครปฐม

ด้วย นางสาวกัทธานันฐ สมประจักษ์ สปประจำตัว 58251202 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาดนตรีและการพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การจิตสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโศศศึกษา" มีความประสงค์จะขอตกลง
เครื่องมือวิจัยกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 10 คน บุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีการได้ยิน 5 คน และ
บุคลากรทางการศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 2 คน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้
นักศึกษาดังกล่าวได้ทดลองเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจุ้ย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 6806 (น.ร.) / 10076
-1

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

3 ธันวาคม 2561

เรื่อง ขอลดลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน โสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ

ด้วย นางสาวภัทรานิษฐ์ สงประจักษ์ ราษฎร 58251202 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาดนตรีและการพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา" มีความประสงค์จะขอลดลง
เครื่องมือวิจัยกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 10 คน บุคลากรทางการศึกษาที่มีการได้ยิน 5 คน และ
บุคลากรทางการศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 2 คน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้
นักศึกษาดังกล่าว ได้ทดลองเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากजू)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 6806(๗๖) / ๖๓๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

๑๑ ธันวาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวภัทรานิษฐ์ สงประชา รหัสประจำตัว 58251202 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาศิลปะและวัฒนธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย บุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีการได้ยิน บุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดแจ้งนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย บุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีการได้ยิน บุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่นักศึกษา ดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากอุทัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ ๐๔๐๐๙.๒๐๖/๐๖๙

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ
๒๙๙ หมู่ ๓๐ ตำบลบ้านเล่า
อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ
๓๖๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน คณะศึกษานิเทศก์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

อ้างถึง หนังสือบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรที่ ศธ ๖๘๐๖(บญ)/พิเศษ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๒๔ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง นางสาวภัทรานิษฐ สงประชา รหัสประจำตัว ๕๘๒๕๑๒๐๒
นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาการการศึกษาตลอดชีวิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน
ในโรงเรียนโสตศึกษา เพื่อนำไปประกอบการดำเนินการทำวิจัย นั้น

บัดนี้ โรงเรียนได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องดังกล่าวข้างต้น
เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมยศ ภูค์สมาส)

ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

โทร. ๐-๔๙๘๘๕ - ๔๓๐๙

โทรสาร. ๐-๔๙๘๘๕ - ๔๓๐๙

อีเมลล์ sschaiyaphum@hotmail.com

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๒๒๑/ 9๐๗

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี
๓๗/๒๐ หมู่ ๒ ถนนบางกรวย-ไทรน้อย
ต.โสนลอย อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี ๑๑๑๕๐

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ .

เรื่อง ตอบแบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน คุณภัทรานิษฐ สงประชา

อ้างอิง หนังสือบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ ศธ ๖๘๐๖ (นฐ)/พิเศษ
ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๒๐ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง นางสาวภัทรานิษฐ สงประชา รหัสประจำตัว ๕๘๒๕๑๒๐๒ นักศึกษาระดับ
ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาดนตรีและการพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร ขอความอนุเคราะห์โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรีตอบแบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์
รายละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรีได้ดำเนินการเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียด
คังเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย บ้านไร่)

ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี

ฝ่ายบริหารงานวิชาการ

โทรฯ. ๐-๒๕๓๒-๗๐๕๒ ต่อ ๑๕

โทรสาร. ๐-๒๕๓๒-๕๑๔๓ ต่อ ๑๓

ที่ ศธ ๐๘๐๐๗.๗๖๘๗/๓๓๗

โรงเรียนโสตศึกษาเทพรัตน์
๒ ม.๔ ต.พงศ์ประศาสน์ อ.บางสะพาน
จ.ประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๓๕๐

๖ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอส่งแบบสอบถาม

เรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

อ้างถึง หนังสือบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ ศธ๖๘๐๖(นฐ)/พิเศษ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แบบสอบถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	จำนวน ๕ ฉบับ
	๒. แบบสอบถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	จำนวน ๕ ฉบับ
	๓. แบบสอบถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖	จำนวน ๕ ฉบับ
	๔. แบบสอบถามของครูที่มีการได้ยิน	จำนวน ๕ ฉบับ
	๕. แบบสอบถามของครูที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	จำนวน ๒ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ขอให้โรงเรียนโสตศึกษาเทพรัตน์
ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสต
ศึกษา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

โรงเรียนโสตศึกษาเทพรัตน์ จึงขอส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องดังกล่าว รายละเอียดตามสิ่งที่
ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุเทพรัตน์ ศรีนันท์วัน)

ครูชำนาญการพิเศษ วิชาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาเทพรัตน์

กลุ่มบริหารวิชาการ

โทร. ๐ ๓๖๔๓ ๗๖๒๔

โทรสาร ๐ ๓๖๔๓ ๗๖๒๔

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๑๗๗/๑๖๗

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี
๑๒๐ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลเนินหอม
อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี
๒๕๒๓๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ส่งแบบสอบถามข้อมูลการวิจัย

เรียน คณะศึกษาศาสตร์

อ้างถึง หนังสือสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ ศธ ๖๔๐๖(นฐ)/พิเศษ
ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

จำนวน ๒๔ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรได้ขออนุญาตให้ นางสาวภัทรานิษฐ สองประชา รหัสประจำตัว ๕๘๒๕๑๒๐๒ นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา ตลอดชีพและการพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย บุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีการได้ยิน บุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์นั้น

บัดนี้โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ได้จัดทำแบบสอบถามข้อมูลการวิจัยดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขอจัดส่งแบบสอบถามข้อมูลการวิจัยไปยังผู้วิจัย เพื่อนำไปเป็นข้อมูลไปทำวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ ช่างเพชร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี

ฝ่ายบริหารงานวิชาการ

โทรศัพท์ ๐-๓๗๕๐-๓๕๕๖-๑๐๓

โทรสาร ๐-๓๗๕๐-๓๕๕๕

E-mail : sodprachin09@hotmail.com

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๗๗๗๗/๐๗๖

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์
๑๐๗ หมู่ที่ ๗ ตำบลเชื้อเพลิง
อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ๓๒๑๔๐

๖๐๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เรียน คณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.แบบสอบถามข้อมูลเพื่อการวิจัย

ตามที่ นางสาวภัทรานิษฐ์ สงพะชา นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา
ตลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้จัดส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล นำไปประกอบการดำเนินการวิจัย นั้น

โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอจัดส่ง
ดังเอกสารแนบมานี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิจิตร พิมพ์กรรณ)
ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์

โทร ๐-๔๔๐๔-๒๕๕๑

เว็บไซต์ <http://www.deafsurin.com>

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ deafsurin@hotmail.com

รายการอ้างอิง

- Astin. (1968). *The college environment*. New York: American Council on Education.
- Astin. (1971). *Achieving educational excellence*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Blanford, S. (2006). *Middle Leadership in Schools*. London: Pearson Longman.
- Bloom, B. S. (1982). *Human characteristics*. London: Andre Deutsch.
- Brook, L. G. (1965). *The ivory tower university*. London: Andre Deutsch. .
- Brown, E. (1975). Student-parent evaluation of higher education purpose. 35(1), 140-A.
- Burchett, B.M. (1972). *A descriptive study of fourth, fifth and sixth grade student, attitude relating to environmental problems, .*
- Chin, C. C. (1994). A study of environmental knowledge, attitude and behavior of secondary student pre and in service teacher in Taiwan., 8(14)(2970-A).
- Davidson, D. (1974). Learning Mathematics in Group Situation. *The Mathematics Teacher*, 67(1), 101-106.
- Davis, H. a. R. S. (1978). *Hearing and Deafness*. Boston: Houghton Mifflin.
- Decoster, D. A. (1971). *Some effects of different classroom conditions upon interpersonal relationships for college freshman* (5789-A ed. Vol. 38).
- Frederick, R. W. (1966). *The third curriculum*. New York: Appleton Century - Crofts.
- Gottlieb David and Hodgkins Benjamin. (1963). *College Student Subcultures: Their Structure and Characteristics in Relation to Student Attitude Change* (Vol. School Review 71: 266-289).
- Harold. (1964). *Personality change in college student*. In *College and character* New York: Nevitt Stanford.
- Karen Malone, a. P. T. (2003). Children's Environmental Learning and the Use, Design and Management of Schoolgrounds. *Children, Youth and Environments*, 13(2), 07-137.
- Khirk, F. G. (1979). Designing productive learning environment. Retrieved from <http://thailis-web.uni.net.th> / ERIC
- Krejcie, R. V., & D.W. Morgan,. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Educational and Psychological Measurement*., 30(3), 607 – 610.
- Mackown, H. G. (1956). *Extracurricular activities*. New York: McGraw - Hill.
- Moore, D. F. (1978). *Educating the Deaf: Psychology Principles and Practices*. Boston: Houghton

Miffin.

Muller, K. H. (1961). *Student personnel work in higher education*. New York: American Council on Education.

Peterson. (1966). Some observation on superior student. *Journal of Education Sociology*, 35(1)(172).

Poster, C. (1999). *Restructuring The Key to Effective School Management*. London and New York: Routledge.

Taba, H. (1962). *Curriculum development : Theory and practice*. New York: Harcourt Brace & World.

Walkorz, V. A. (1997). A Study of Environmental Ecological Education Program in the Elementary Grades in Selected Cities of Illinois, *Dissertation Abstracts International*,. 1997 A., 35 (November 1972).

Wallbery. (1987). *Psychological environment in the international encyclopedia teaching and teacher education*. Oxford: Pergaman Press.

Wrenn, G. C. (1951). *Student personal work in college*. New York: McGraw - Hill.

กรมวิชาการ. (2544). แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมสถานศึกษาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและค่านิยม เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา สร้างเครื่องมือวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาวัฒนธรรมสภาพแวดล้อม และค่านิยมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ความดีและความสุขของผู้เรียน ระหว่างวันที่ 23 – 26 พฤษภาคม 2544 ณ โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ พระนครศรีอยุธยา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *แนวทางปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ.

กองวิจัยทางการศึกษา, ก. ก. (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กังวาน ไตรสกุล. (2558). *การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 สงขลา-สตูล*. (ปริญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

กิ่งแก้ว ปาจริย์. (2542). *การฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรีน พรินท์ จำกัด.

กิตติยวดี บุญเชื้อ, ป. ส., สุนทร ช่วงสุนิช และวิภา ตันฑุลพงศ์. (2540). *ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุข*. กรุงเทพฯ สำนักนายกรัชมมนตรี.

กุลยา ก่อสุวรรณ. (2553). *การสอนเด็กที่มีความบกพร่องระดับเล็กน้อย* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์

- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกตุร วงศ์ก้อม. (2548). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดเพทายการพิมพ์.
- จรินทร์ วงษ์วิวัฒนาวุฒิ. (2546). ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยสารพัดช่างกลุ่มภาคตะวันออก. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิรัฐยา แก้วป่อง. (2544). การศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. (ศึกษามหาบัณฑิต เอกการศึกษาพิเศษ), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิราพร ศรีวันดี. (2544). สุขภาพจิตและการปรับตัวของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโรงเรียนในสังกัดกองการศึกษาเพื่อคนพิการ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเขตกรุงเทพมหานคร. (พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชลิต พุทธรักษา. (2539). การจัดโรงเรียนประถมศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ซัพพล ทรงสุนทรวงศ์. (2548). มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญชัย ทุมดี. (2548). ความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านบึง "อุตสาหกรรมนุเคราะห์" อำเภอบ้านบึง จังหวัดราชบุรี. (การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุตินาถ อินทร์พวง. (2549). ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. (ศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เชิดชู กาพวงศ์. (2545). ปัญหาคุณภาพห้องเรียนโรงเรียนประถมศึกษา (Vol. 5(8)): วารสารวิชาการ. ณัฐชยา นันทิพล, พ. ม., ทวีติยา สินธุพงศ์, ถวิลวดี บุรีกุล, รัศมี ไวยเนตร, ณวัฒน์ ศรีปัดดา, และคณะ. (2545). ปัญหาของสตรีพิการทุกประเภท. รายงานการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องสิทธิมนุษยชนของคนพิการ ครั้งที่ 2. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- ทองคุณ หงส์พันธ์. (2540). คู่มือการพัฒนาสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่: ม.ป.ท.
- เทียน ทองแก้ว. (2553). สมรรถนะ(Competency): หลักการและแนวปฏิบัติ. Retrieved from <http://dusithost.dusit.ac.th/-ei/tuan/file/21122005046.doc>
- ธเนศ จำเกิด. (2541). รวมบทความทางวิชาการ. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.

- ธีระ นทีวุฒิภูกุล. (2521). การศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิติตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ปริญญาโท กศ.ม.: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงลักษณ์ มีจรูญสม. (2546). การศึกษาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
ประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว. ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยบูรพา
- นฤมล ก้อนขาว. (2558). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนศรีธรรมาศ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิม เขต 10. (การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทน์ภัท หัตถะปะนิตย์. (2558). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม
ของโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี. (การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิชานันท์ ชูดวงแก้ว. (2550). ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพนมสารคาม
"พนมอดุลวิทยา" สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. (การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญบง ตันดวงศ์. (2548). การศึกษาออลดอร์ฟ. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ. (2550). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาล
สังกัดนครนายก. สารนิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปริญญา หลวงพิทักษ์ชุมพล. (2545). เด็กเริ่มหัดพูดช้า. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). การเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ:
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2539). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.).
กรุงเทพมหานคร: แวนแก้ว.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (พิมพ์ครั้งที่ 2, ed.). กรุงเทพฯ:
แวนแก้ว.
- พรจิต พิระพัฒน์กุล. (2543). การศึกษาสภาพแวดล้อมในการเรียน กรณีศึกษา : สถาบัน เทคโนโลยี
ราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(สถาบันพัฒนกรรม), สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พรจิต พิระพัฒน์กุล. (2543). การศึกษาสภาพแวดล้อมในการเรียนกรณีศึกษา: สถาบันเทคโนโลยีราช
มงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย. (ครุศาสตร์อุตสาหกรรม. มหาบัณฑิต), สถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- พรพจน์ พจน์พัฒนาพล. (2548). การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนวัดเทพนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละโว้เขต 1 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระมหาขุนทอง อุดกวโร. (2554). ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- พระอโนชา สิมพา. (2553). ทักษะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย. (ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิกุล งามธรรมา. (2553). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลอาคารศอานวย (ชุมชนอุปถัมภ์) อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พิทักษ์ สมาน. (2547). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 จังหวัดละโว้เขต 1. (ศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิมพ์พันธ์ เดชะอุปถัมภ์. (2544). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิดวิธีการเทคนิคการสอน 2. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปเมเจนเมนท์จำกัด.
- มาริสสา ชรรมะ. (2545). ความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสารสนเทศสระแก้ว. (ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราตรี ลกะวงศ์. (2549). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา ชลบุรี), มหาวิทยาลัยบูรพา. (ถ่ายเอกสาร)
- เลิศศักดิ์ คำปลิว. (2551). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วรปภา โพธิ์สุ. (2556). การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลบางกระดี่ สังกัดเทศบาลตำบลบางกระดี่ อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), วิทยาลัยทองสุข.
- วรวัฒน์ แสงน้อยอ่อน. (2554). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริการของโรงเรียนวิทย

- ปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร.
(สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- วารี ธีระจิตร. (2545). การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ (ครั้งที่ 3 ed.). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารี ธีระจิตร. (2547). เอกสารคำสอนวิชาการศึกษาสำหรับเด็กพิการ. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- วิจิตร อาวะกุล. (2542). เทคนิคมนุษย์สัมพันธ์ กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง. กรุงเทพฯ: อาร์ แอนป
รีนจำกัด.
- วิชาญ สุวรรณวงษ์. (2549). การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 ตามการรับรู้ของครู.
ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจิต เทพประสิทธิ์. (2549). ภาษาศาสตร์กับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียนคอมพิวเตอร์
(บทความงานวิจัย). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วินัย วีระพัฒนานนท์. (2546). สิ่งแวดล้อมศึกษา การศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนาที่
ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ศรียา นิยมธรรม. (2540). ปัญหายุ่งยากการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ.
- ศรียา นิยมธรรม. (2544). ความบกพร่องทางการได้ยินผลกระทบต่อทางจิตวิทยาการศึกษาและสังคม
(พิมพ์ครั้งที่ 3 ed.). กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- ศิริกาญจน์ จันทร์เรือง. (2543). การเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนเชิงใหม่. คณะธุรกิจ
การเกษตร: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สถาพร สุวัฒน์สุสส์. (2530). เทคโนโลยีสำหรับคนหูหนวก เอกสารประกอบการบรรยายอบรมครู
การศึกษาพิเศษ. อัดสำเนา.
- สมทรง สรรพสาร. (2547). การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านคู
เดื่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (บริหารการศึกษา),
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สา สีลากุล. (2552). การจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 5. Retrieved from

<http://clg.sskru.ac.th/clgpage/wp-content/uploads/2014/02/per-1.pdf>

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). การปฏิรูปการเรียนรู้สำคัญที่สุด. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543 ข). แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2550). แนวทางการจัดการเรียนรู้และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พุทธศักราช 2550.: กรุงเทพฯ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2555). แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2555 - 2559). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : กระทรวงศึกษาธิการเขตคูสิต.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2556). การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.
- สุขพัชรา ชัมเจริญ. (2545). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- สุชา จันท์เอม. (2542). จิตวิทยาพัฒนาการ (พิมพ์ครั้งที่ 5 ed.). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุดใจ ศรีบุญเรือง. (2544). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนปราจิณราษฎรอำรุง จังหวัดปราจีนบุรี. (ปริญาญการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุทธิวรรณ ตันดิรจนาวงศ์. (2546). "สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา"ใน ประมวลสาระชุดวิชาบริบทการศึกษา หน่วยที่ 12. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุนันท์ สุขสวัสดิ์. (2552). สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในทัศนะของนักศึกษาแพทยศาสตรศึกษา. ปริญาญานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพล อนามัย. (2549). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนเอกชน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1. (ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุมิตรา ชิตามร. (2546). ทักษะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

(ปริญญาโท), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุรัชย์ สัมโยและคณะ. (2557). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน.

Retrieved from <http://www.ptu.ac.th/StudentServe>

สุรสิทธิ์ ไชยศิริ. (2547). การพัฒนาการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเมืองเหนือวิทยาคม ตำบลเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ (กศ.ม. บริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เสาวนีย์ จันทร์เจดศักดิ์. (2531). เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์: วิทยาลัยครูสงขลา.

แสงจันทร์ คำเมือง. (ม.ป.ป.). การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.

กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยสวนดุสิต.

อนันต์ ภูมวรรณ. (2517). การจัดกิจกรรมนิตินิเทศในวิทยาลัยวิชาการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ครุศาสตร์มหาบัณฑิต.

อมรวิชัย นาคทรพร. (2543). การจัดการศึกษาโดยครอบครัว *Home School* ประสพการณ์ตรงจากนานาชาติ. กรุงเทพฯ: เซเวนพรีนติ้ง กรุ๊ป.

อรุณชัย กัณทภา. (2548). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนประถมศึกษา อำเภอชะอำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

อัครพรรณ ขวัญชื่นและสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์. (2546). โอกาสการมีงานทำของคนหูหนวกในจังหวัดเชียงใหม่: รายงานการวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

อาคม รุนสีงาม. (2550). สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนคลองน้ำใสวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2. ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริการการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2543). ปัญหาการเรียนและเทคนิคช่วยให้ลูกเรียนดี. กรุงเทพฯ: ชินต้าการพิมพ์.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ภัทรานิษฐ สงประชา
วัน เดือน ปี เกิด	27 สิงหาคม 2529
สถานที่เกิด	นครปฐม
วุฒิการศึกษา	2552 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชามนุษยศึกษา) 2558 เข้าศึกษาปริญญาตรีปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์)
ที่อยู่ปัจจุบัน	181/7 หมู่ 3 ต.นครปฐม อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

